

แผนการจัดการเรียนรู้

วิชาภาษาไทย รหัส ท ๓๒๑๐๑

ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘

ครูพิมพ์ลักษณ์ ไสยสุภีย์

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โรงเรียนสตรีศึกษา

อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

สพม. ร้อยเอ็ด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนสตรีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
ที่/2566 วันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2568
เรื่อง ขออนุญาตใช้แผนการจัดการเรียนรู้

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา...ภาษาไทย .รหัส.....32101.....จำนวน.....1.....เล่ม
ด้วยข้าพเจ้า.....นางพิมพ์ลักษณ์ ไสยสุภกิจ.....ตำแหน่ง....ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ....กลุ่มสาระ การเรียน
รู้..ภาษาไทย โรงเรียนสตรีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ร้อยเอ็ด ได้รับมอบหมายให้ทำการสอนรายวิชา... ..ภาษาไทย .รหัส.....32101 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่.5
ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ความดั่งที่แจ้งแล้วนั้น ในการนี้ข้าพเจ้า ..นางพิมพ์ลักษณ์ ไสยสุภกิจ .ได้จัด
เตรียมการจัดการเรียนรู้ในการสอน โดยการวิเคราะห์ผู้เรียน และพบสภาพที่เป็นปัญหาในการเรียนการสอน จึงได้
วางแผนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ในส่วนที่ได้รับผิดชอบ โดยได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญ เพื่อส่งผลให้ผู้เรียนมีสมรรถนะและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานและทักษะในการดำรงชีวิตสามารถเรียนรู้ ทักษะตัวเองมากขึ้นและได้สอดแทรกจุดเน้นการเรียนรู้ในหน่วย
แผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้ จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้.....15..... แผน โดยได้บูรณาการกับ 1. ปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง 2. STEM ศึกษา 3. การด้านทุจริต จึงขออนุญาตดำเนินการสอนตามแผนการเรียนรู้ที่แนบมา
นี้ จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางพิมพ์ลักษณ์ ไสยสุภกิจ)

ความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มสาระฯ.....

ลงชื่อ.....หัวหน้ากลุ่มสาระฯ

(นายสมศักดิ์ ปานเพชร)

ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ.....

ลงชื่อ.....รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ.

(นายประภาส ศรีทอง)

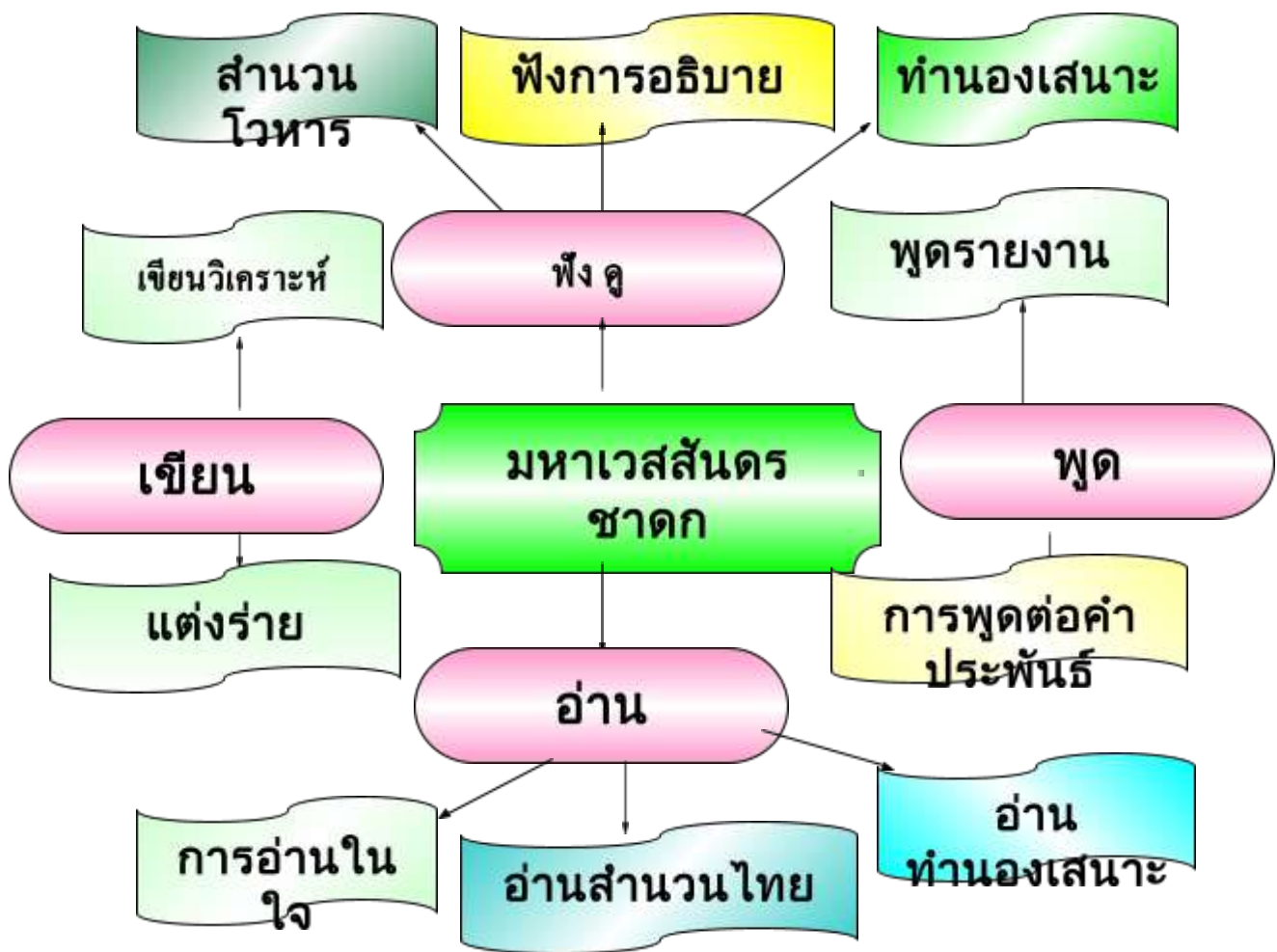
ความคิดเห็นของผู้บริหาร.....

ลงชื่อ.....

(นายจักรวาล เจริญทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

หน่วยที่ ๑ มหาชาติแห่งมหาทาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยที่ ๑ มหาชาติแห่งมหานาน

เรื่อง อ่านร้อยแก้วและร้อยกรอง

เวลา ๒ ชั่วโมง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

ภาคเรียนที่ ๑

ปีการศึกษา ๒๕๖๑

๑.มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

๒. ตัวชี้วัด

๑.๑. อ่านออกเสียงร้อยแก้วและร้อยกรองอย่างถูกต้องและไพเราะ

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ สามารถอ่านออกเสียงร้อยแก้วได้ถูกต้องชัดเจน

๓.๒ อ่านทำนองเสนาะจากบทร้อยกรองได้ถูกต้องไพเราะ

๔. สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว และร้อยกรอง เป็นการอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง ชัดเจน และมีลีลาการอ่านเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ไปสู่ผู้ฟัง ทำให้เกิดความคล้อยตามไปกับเรื่องราว หรือ บทประพันธ์ที่อ่าน

๕. สาระการเรียนรู้

๕.๑ อ่านออกเสียงร้อยแก้ว บทความ ขาว เรื่องสั้นได้ถูกต้อง ชัดเจน น่าฟัง

๕.๒ อ่านทำนองเสนาะบทร้อยกรองประเภทร่ายได้ถูกต้อง และไพเราะ

๖. กระบวนการจัดการเรียนรู้

(วิธีสอนแบบบรรยาย และวิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ: กระบวนการปฏิบัติ)

การอ่านบทร้อยแก้ว

๑. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๒. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการใช้ภาษาในการดำเนินรายการของพิธีกรรายการ หรือผู้อ่านข่าวทางโทรทัศน์ เรื่อง การใช้ภาษา เช่น การอ่านคำควบกล้ำ การอ่านเน้นเสียงหนักเบา
๓. ให้นักเรียนยกตัวอย่างบุคคลที่สามารถเป็นแบบอย่างการอ่านที่ดีได้ และบอกเหตุผลที่นักเรียนชื่นชอบ
๔. ครูอธิบายให้นักเรียนทราบว่า การอ่านสคริปต์ หรืออ่านข่าวให้น่าฟังจะต้องอ่านออกเสียงให้ชัดเจน มีลีลาการอ่านที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่อ่าน
๕. ให้นักเรียนศึกษาหลักเกณฑ์ในการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว จากหนังสือเรียน
๖. ให้นักเรียนฝึกอ่านบทความที่ครูแจกให้ โดยให้จับคู่กับเพื่อน เพื่อฝึกอ่านตามหลักเกณฑ์ในการอ่านที่ได้ศึกษามา

๑. ห้องสมุด

๒. สื่อต่างๆ เช่น วิทยู โททัศน์

๓. อินเทอร์เน็ต www.eduzones.com และ www.thaigoodview.com

๔. สมรรถนะที่สำคัญ

การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว และร้อยกรอง ถ้าอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง ชัดเจน และมีลีลาการอ่าน
เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง เป็นถ่ายทอดอารมณ์ไปสู่ผู้ฟัง ทำให้เกิดความคล้อยตามไปกับเรื่องราว หรือ
บทประพันธ์ที่อ่าน

๑๐. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๑๑. ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. อ่านออกเสียงร้อยแก้วประเภทบทความ สารคดี ฯลฯ ๑ เรื่อง

๒. อ่านบทร้อยกรองประเภทร่าย ตามที่กำหนดให้ ๑ เรื่อง

๑๒. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้าน	วิธีการวัด	เครื่องมือประเมิน	เกณฑ์การวัด
ความรู้ (K)	ทดสอบ	แบบทดสอบ	๒
ด้านคุณลักษณะ (A)	สังเกต	แบบสังเกต	
ด้านทักษะ (P)	อ่านร้อยแก้วและร้อยกรอง	แบบประเมินการอ่าน	๓

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (เก่ง ดี มีสุข)

ปัญหา / อุปสรรค

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้อเสนอแนะ (หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

ข้อเสนอแนะ (ฝ่ายวิชาการ)

ลงชื่อ.....

(นายประภาส ศรีทอง)

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

วันที่.... .. เดือน..... พ.ศ.

ลงชื่อ.....

(นายจักรวาล เจริญทอง)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

วันที่.... .. เดือน..... พ.ศ.

สาระสำคัญ

การอ่านวรรณคดีแต่ละเรื่องจำเป็นต้องอย่างยั้งที่จะต้องเรียนรู้ประวัติผู้แต่ง เพื่อให้เข้าถึงแก่นของเรื่องแล้วนำมาประกอบการวิเคราะห์เหตุการณ์เรื่องราวภายในเรื่องว่าผู้แต่งต้องการมุ่งเน้นไปในทิศทางใด อีกทั้งยังเป็นการยกย่องชื่นชมและรำลึกคุณงามความดี ความรู้ความสามารถของผู้แต่งที่ได้สร้างสรรค์มรดกทางภาษาไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้และเกิด ความภาคภูมิใจในฝีมือคนไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑	เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
----------------------	--

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. นักเรียนบอกประวัติผู้แต่งมหาเวสสันดรชาดกกัณฑ์มัทรีได้
๒. นักเรียนบอกความเป็นมาของมหาเวสสันดรชาดกได้
๓. นักเรียนบอกเรื่องย่อของมหาเวสสันดรชาดกได้

พฤติกรรมความพอเพียงที่คาดหวัง

๑. พอเพียงด้านตนเอง โดย มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ มีทัศนคติที่ดีต่อวรรณคดีไทย
๒. พอเพียงด้านสังคม โดย ชื่นชมความสามารถของกวีไทย
๓. พอเพียงด้านทรัพยากร โดย มีความภาคภูมิใจในภาษาไทย
๔. พอเพียงด้านภูมิปัญญา โดย บอกประวัติและผลงานของเจ้าพระยาพระคลังได้ วิเคราะห์คุณค่าของวรรณคดีไทยได้
๕. พอเพียงด้านเศรษฐกิจ โดย แต่งคำประพันธ์ง่ายๆใช้ในโอกาสต่างๆ เลือกอ่านวรรณคดีที่มีคุณค่าได้

สาระการเรียนรู้

๑. ประวัติผู้แต่งมหาเวสสันดรชาดกกัณฑ์มัทรี
๒. ประวัติความเป็นมาของมหาเวสสันดรชาดก
๓. เรื่องย่อมหาเวสสันดรชาดก

การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. ครูและนักเรียนร่วมสนทนากันเกี่ยวกับบทละครเรื่อง อิเหนา ชักถามนักเรียนเกี่ยวกับความเป็นมาและเนื้อหาสาระของบทละครเรื่องอิเหนา รวมทั้งผู้แต่ง ครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ

ขั้นที่ ๒. ครูนำภาพยนตร์ในแผ่น VCD เรื่องมหาเวสสันดรชาดกบางตอนมาฉายให้นักเรียนดู

ขั้นที่ ๓. นักเรียนศึกษาพระประวัติ เจ้าพระยาพระคลัง (หน) และประวัติมหาเวสสันดรชาดก (ท้ายแผน) จากนั้นให้นักเรียน ๓ – ๕ คนตั้งคำถามให้เพื่อนตอบ

ขั้นที่ ๔. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๖ (ท้ายแผน) ชุดตอบคำถาม เสร็จแล้ว
นำส่งครูตรวจสอบประเมินผลและประกาศผลการประเมิน พร้อมทั้งแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องเป็น
รายๆ

ขั้นที่ ๕. นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบก่อนเรียนบทที่ ๑ มหาเวสสันดรชาดก
เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบความถูกต้องและประกาศผล โดยที่ยังไม่ต้องเฉลย

สื่อ / แหล่งเรียนรู้ / บุคคล

ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
๑	ใบความรู้ พระประวัติเจ้าพระยา พระคลัง (หน)	เพิ่มเติมความชัดเจนในเนื้อหา	ครูจัดเตรียม
๒	แบบทดสอบก่อนเรียน	นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน	ครูจัดทำ
๓	แบบฝึกหัดชุดที่ ๖	นักเรียนตอบคำถาม	ครูจัดทำ
๔	หนังสือเรียน ชุด วรรณคดี วิจิตร ชัย ม. ๕	นักเรียนอ่านวิเคราะห์เนื้อหา	ครูจัดหา
๕	เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน เฉลยแบบฝึกหัด	ตรวจสอบแบบทดสอบ ตรวจสอบการจับคู่	ครูจัดทำ
๖	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบประเมินผล งานรายบุคคล	บันทึกการสังเกตพฤติกรรม และบันทึก ผลงานรายบุคคล	ครูจัดทำ

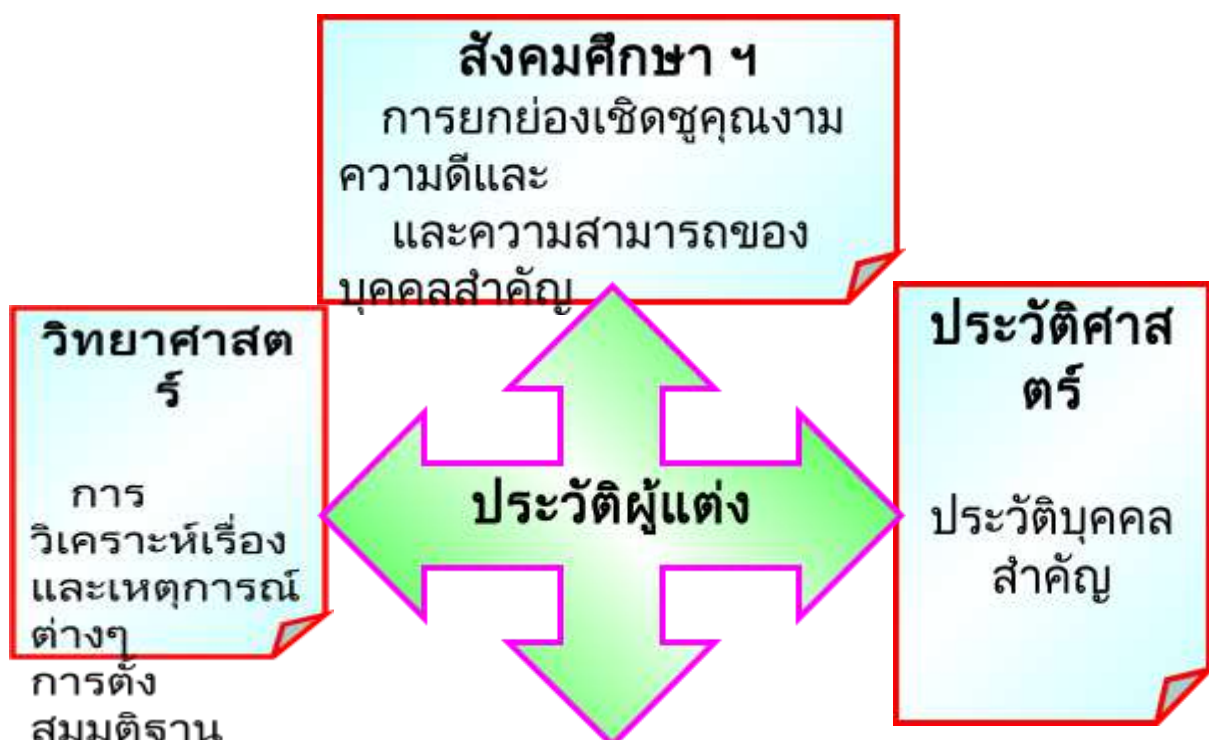
วัดผลประเมินผล

กิจกรรมที่ประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ใน การประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
๑. สังเกตพฤติกรรมด้าน ความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๔ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง
๒. นักเรียนทำแบบทดสอบ ก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ตรวจงานรายบุคคล	๒๖ - ๓๐ = ดีมาก ๑๘ - ๒๕ = ดี

			๑๕-๑๖ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๕ ปรับปรุง
๓. นักเรียนร่วมสนทนาและ ตอบคำถาม	แบบประเมินรายกลุ่ม	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง
๔. นักเรียนทำแบบฝึกหัด	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	ตรวจงานรายบุคคล	๘-๑๐ = ดีมาก ๖-๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง

การสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

คำชี้แจง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ สัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ดังนี้

ศิลปศึกษา
ศิลปินของชาติ

พระราชประวัติผู้แต่ง มหาเวศตันครชาดกกัณฑ์ कुमारและมัทรี
เจ้าพระยาพระคลัง (หน)

ผู้แต่งมหาเวทสันดรชาดก กัณฑ์กุมารและกัณฑ์มัทรี คือ เจ้าพระยาพระคลัง (หน) มีประวัติย่อ ๆ ดังนี้

เจ้าพระยาพระคลัง (หน) เกิดในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย ในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
บรมโกศ และถึงแก่อสัญกรรมเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๔๘

ในรัชการสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีได้รับราชการเป็นหลวงสรวิชิต แล้วไปเป็นนายด่านเมือง
อุทัยธานีในสมัยราชการที่ ๑ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ได้เลื่อนเป็นพระยาพิพัฒน์โกษา และเป็น
เจ้าพระยาพระคลังในที่สุด

เจ้าพระยาพระคลัง (หน) มีความสามารถเป็นพิเศษในการประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง
งานประพันธ์ที่สำคัญได้แก่ นิยายเรื่อง ราชธิดา สามก๊ก บทมโหรีเรื่องกาเกี ลิลิตเพชรมงกุฏ
อิเหนาคำฉันท์ และร่ายยาวมหาเวทสันดรชาดก กัณฑ์กุมาร และกัณฑ์มัทรี

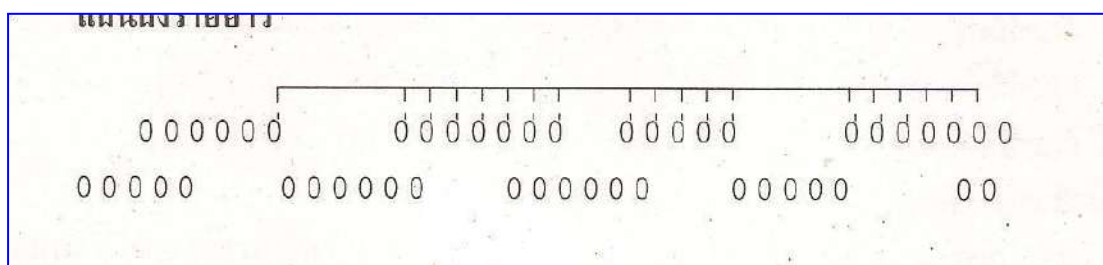
จุดมุ่งหมายในการแต่ง เพื่อใช้สำหรับเทศน์

ลักษณะคำประพันธ์ แต่งเป็นร่ายยาว และมีคาถาบาลีแทรก

ร่ายยาวมีลักษณะการแต่งคล้ายกับร้อยแก้วที่มีคำคล้องจองกัน มีลักษณะดังนี้

1. คณะ ร่ายยาว ๑ บทจะมีกี่วรรคก็ได้ แต่ละวรรคจะมีกี่คำก็ได้แต่ส่วนมากจะมี
๖-๑๕ คำ
2. สัมผัส คำสุดท้ายของวรรคหน้า สัมผัสไปยังคำใดคำหนึ่งยกเว้น คำสุดท้ายของวรรค
ต่อไปและนิยมใช้คำประเภทเดียวกันรับสัมผัส กล่าวคือถ้าคำส่งเป็นคำเอก คำรับก็มักจะ
เป็นคำเอกด้วย
3. คำสร้อย มีตอนจบของแต่ละบท เช่น คำว่า ฉะนี้แล นั้นแล ด้วยประการฉะนี้

แผนผังร่ายยาว

ตัวอย่าง

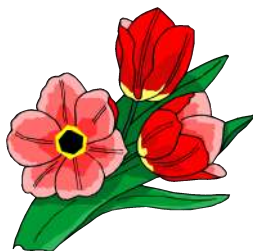
อสุตโม อันว่าพระอาศรมบรมนิเวศน์วงศ์ เป็นที่เจริญพรตพรหมวิหาร แสนสนุกรัม
ณิธรโราณทิพพาอาสน์ ดังชะลอบันทุกัมพลศิลาลาดเลิศแล้วมาลอยลง ลี้กษัตริย์เสด็จดำรงตำรวม
กิจ ทรงเพศผนวชเป็นนกลีบสืบบโราณ โดยอุปนิสัยสมภารหน่อพุทธางกูร

ประวัติความเป็นมา

ร่ายยาวมหาเวทสันดรชาดก เป็นชาดก (นิทานที่เกี่ยวกับการเกิดของพระพุทธเจ้าที่ยิ่งใหญ่) กล่าวถึงพระโพธิสัตว์ เสวยพระชาติเป็นพระเวทสันดร ได้บำเพ็ญทานบารมีอันยากยิ่งคือ บุตรทานทาน (การให้ลูกและเมียเป็นทาน) จึงเรียกชาตินี้ว่า “มหาชาติ” เพราะฉะนั้นการเทศเรื่องพระเวทสันดร จึงเรียกว่า “เทศน์มหาชาติ” ซึ่งเป็นประเพณีที่คนไทยทุกภาคนิยมเทศน์ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงสันนิษฐานว่า การแปลมหาเวทสันดรชาดกจากภาษาบาลีเป็นไทยคงมีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยแต่หาหลักฐานไม่ได้ มีหลักฐานในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ว่า มีการแต่งเรื่องพระเวทสันดรเรียกว่า มหาชาติคำหลวงและในสมัยพระเจ้าทรงธรรม แต่งขึ้นมากกว่าภาพยมหาชาติ ต่อ ๆ มาได้มีกวีอีกหลายท่านแต่งมหาชาติขึ้นอีกหลายสำนวน โดยใช้คำประพันธ์ประเภท ร่ายยาว ต่อมากรมศึกษาธิการได้จัดทำแบบเรียนเล่มนี้ขึ้นมา จึงได้คัดเลือกกัณฑ์ที่มีสำนวนดีให้ครบทั้ง ๑๓ กัณฑ์ บทที่จะเรียนต่อไปนี้เป็น กัณฑ์กุมาร ซึ่งถือว่าเป็นสำนวนของเจ้าพระยาคลัง (หน) เป็นสำนวนที่ดีที่สุด

เนื้อเรื่องมหาเวทสันดร แบ่งออกเป็น ๑๓ กัณฑ์ ดังนี้

๑. กัณฑ์ทศพร	๒. กัณฑ์หิมพานต์
๓. ทานกัณฑ์	๔. วณปเวสน์
๕. กัณฑ์ชูชก	๖. กัณฑ์จุลพล
๗. กัณฑ์มหาพน	๘. กัณฑ์กุมาร
๙. กัณฑ์มัทรี	๑๐. กัณฑ์สักกบรรพ
๑๑. กัณฑ์มหาราช	๑๒. กัณฑ์ฉกษัตริย์
๑๓. นครกัณฑ์	

เนื้อเรื่องย่อของเรื่องมหาเวทสันดรชาดก

เมื่อพุทธเจ้าตรัสรู้แล้วเสด็จไปเทศนาโปรดพระเจ้าพิมสาร ต่อจากนั้นเสด็จไปเทศนาโปรดพระราชบิดาที่กรุงกบิลพัสดุ์ ในขณะนั้นเกิดฝนโบกขรพรรษขึ้นมา ซึ่งเป็นสิ่งประหลาดไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน พระสงฆ์สาวกจึงอราธนาให้พระพุทธเจ้าทรงแสดงเรื่องมหาเวศสันดร พระองค์จึงทรงเล่าดังนี้

เมื่อพระองค์เสวยพระชาติเป็นพระโพธิสัตว์เวศสันดร พระราชบิดาทรงพระนามว่า พระเจ้ากรุงสญชัย ครองเมืองสีพี (สีวีราษฎร์) พระราชมารดาทรงพระนามว่า พระนางผุสดี ซึ่งชาติก่อนนั้นเป็นมเหสีของพระอินทร์ ก่อนที่จะจุติมาเป็นพระนางผุสดีนั้น ได้ขอพรจากพระอินทร์สิบประการ ซึ่งพรข้อที่ ๕ ขอให้มิไอรสที่ฝักใฝ่ในการทำทาน

เมื่อพระเวศสันดรประสูติได้มีช้างพังเชือกหนึ่งนำลูกช้างเผือกมาไว้ในโรงช้าง ชื่อว่า ช้างปัจจัยนาถ (ปัจจัยนาเคนทร์) ช้างเชือกนี้นำความสุข ความอุดมสมบูรณ์มาสู่เมืองสีพี ต่อมาพระเวศสันดรได้อภิเษกกับพระนางมัทรีมีไอรส คือ ชาลี และธิดา คือ กัณท์หา และได้ครองเมืองสีพีต่อมา

อยู่ต่อมาเมืองกลิงกราษฎร์เกิดฝนแล้ง ได้ส่งพราหมณ์มาขอช้างปัจจัยนาถ ไปเป็นสมบัติของตนพระเวศสันดรให้ ทำให้ชาวเมืองสีพีโกรธแค้นมาก ขอให้เนรเทศพระเวศสันดรไปเสียจากเมืองก่อนออกนอกเมือง พระเวศสันดรได้ทำทานครั้งยิ่งใหญ่ เรียกว่า “สัตตคมหาทาน” พระเวศสันดรพร้อมด้วยพระนางมัทรี กัณท์หาและชาลีได้ไปอยู่ที่เขาวงกต ในป่าหิมพานต์ ชุชกพราหมณ์ขอทานชาวแคว้นกลิงกราษฎร์ถูกนางอมิตาภรรยาสาวใช้ให้ไปขอสองกุมาร ชุชกเดินทางไปพบพราณเจตบุตร หลอกจนพราณเจตบุตรเชื่อบอกทางให้ จนไปถึงพระอัจจุตฤณี พระอัจจุตฤณีหลงเชื่อบอกทางให้ จนชุชกไปถึงพระอาศรมของพระเวศสันดร ชุชกทูลขอสองกุมาร เมื่อได้แล้วจึงพากลับพระนางมัทรีกลับจากหาผลไม้ในป่าทราบข่าว ร้องไห้จนสลบต่อมาพระอินทร์เกรงว่าจะมีคนไปขอพระนางมัทรี จึงแปลงเป็นพราหมณ์มาขอพระนางมัทรีจากพระเวศสันดรก่อน แล้วฝากไว้กับพระเวศสันดร ส่วนชุชกพาสองกุมารลงทางไปยังเมืองสีพี พระเจ้ากรุงสญชัยได้ไล่ตัวสองกุมาร ชุชกท้องแตกตาย เพราะกินอาหารเกินขนาด พระเจ้าสญชัย พระนางผุสดีได้ไปเชิญพระเวศสันดรและพระนางมัทรีกลับ เมื่อกษัตริย์ทั้ง ๖ พระองค์มาพบกันก็ร้องไห้จนสลบไป ก็บังเกิดให้มีฝนโบกขรพรรษตกลงมา กษัตริย์ทั้งหมดจึงฟื้นฟูพระองค์ขึ้นมา พระเวศสันดรได้เสวยราชย์ดังเดิม

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุด ที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. มหาเวสสันดรชาดกมีทั้งหมดกี่กัณฑ์ อะไรบ้าง
๒. พระมหากษัตริย์พระองค์ใดที่ทรงพระราชนิพนธ์มหาเวสสันดรชาดก
๓. มหาเวสสันดรชาดกแต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด
๔. กวีที่ร่วมแต่งมหาเวสสันดรชาดกมีใครบ้าง
๕. ทศบาลมีคืออะไร ได้แก่อะไรบ้าง
๖. มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์สุดท้ายตอนจบเรื่องคือกัณฑ์ใด
๗. ฝนโบกขรพรรษ มีลักษณะเป็นอย่างไร
๘. กาถาพิน หมายถึงอย่างไร
๙. ทานใด เป็นทานที่ทำได้ยากยิ่ง เพราะเหตุใด
๑๐. ชุชกมีลักษณะอย่างไร

กระดาษคำตอบแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๖

[illegible]

ชื่.....

เลขที่

แบบทดสอบก่อนเรียน
บทที่ ๑ มหาเวสสันดรชาดก

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเลือกตอบคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

แบบทดสอบก่อนเรียน

๑. มหาเวสสันดรชาดก แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทใด

ก. ร่ายสุภาพ

ข. ร่ายยาว

ค. ร่ายดั้น

ง. ร่ายโบราณ

๒. กัณฑ์ใดที่สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ทรงพระนิพนธ์

ก. กัณฑ์มหาพน

ข. กัณฑ์กุมาร

ค. กัณฑ์มัทรี

ง. กัณฑ์ทศพร

๓. พระนางมัทรี เป็นแบบอย่างของผู้หญิงในด้านใด

ก. มีความมานะอดทน

ข. มีความเมตตากรุณา

ค. มีความจงรักภักดีต่อสามี

ง. มีความเสียสละ

๔. เทศมหาชาติภาคภาษาบาลีล้วนมีชื่อเรียกว่าอย่างไร

ก. ปาลีปริยัติ

ข. เทศน์ธรรมวัตร

ค. เทศน์คาถาพัน

ง. เทศน์จูนฉันท

๕. การเทศน์มหาชาติตำนานสร้อยสังกร เป็นมหาชาติของภาคใดของไทย

ก. ภาคเหนือ

ข. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ค. ภาคใต้

ง. ภาคกลาง

๖. มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี มีลักษณะดีที่สุดในข้อใด

ก. บรรยายโวหารให้เห็นภาพ

ข. ใช้พรรณนาโวหารได้อารมณ์ความรู้สึกเป็นอย่างดี

ค. ใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติให้เห็นภาพ

ง. ใช้คำกล่าวเกินจริงให้เห็นภาพ

๗. โวหารที่ดีเด่นที่สุดในมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี

ก. บรรยายโวหาร

ข. พรรณาโวหาร

ค. อุปมาโวหาร

ง. สาธกโวหาร

๘. รสวรรณคดีที่โดดเด่นที่สุดในมหาเวศสันดรชาดกกัณฑ์มัทรีคืออะไร

ก. เสาวจินี

ข. นารีปราโมทย์

ค. พิโรธวาทัง

ง. สัตปังกพิสัย

๙. ขณะที่พระนางมัทรีกลับจากป่านั้น เทวดาได้ลงมาขัดขวางและจำแลงแปลงกายเป็นอะไร

ก. ราชสีห์ อาชาไนย เสือโคร่งข. ราชสีห์ พญานาค คชสาร

ค. อาชาไนย โคนม เสือเหลืองง. เสือโคร่ง เสือเหลือง ราชสีห์

๑๐. เพราะเหตุใดพระเวศสันดร จึงไม่บอกพระนางมัทรีให้ทราบตั้งแต่แรกว่า ได้ทานบุตรทั้งสองให้แก่ชุกไปแล้ว

ก. กลัวพระนางทำใจไม่ได้

ข. ไม่มีความจำเป็นต้องบอก

ค. กลัวพระนางตามเอาคืน

ง. กลัวพระนางหนีไป

๑๑. “เจ้ามัทรีผู้มีรูปงาม ไฉนวันนี้จึงกลับเสียจนคำไม่ห้วงลูกห้วงผัวบ้างเลย มาตกทุกขี้ได้ยากอยู่ด้วยกันเท่านี้ ยังจะมาประพุดมิดีหรือไร” ข้อความนี้จัดเป็นรสวรรณคดีใด

ก. เสาวจินี

ข. นารีปราโมทย์

ค. พิโรธวาทัง

ง. สัตปังกพิสัย

๑๒. “สุดสายนัยนาที่แม่จะตามไปเล็งแล สุดโสดแล้วแม่ซบทราบสำเนียง สุดผีเท่าที่แม่จะเขื่องย่องยกย่างลงเหยียบดิน ” ข้อความนี้ดีเด่นในด้านใด

ก. การเล่นสัมผัสสระ

ข. การเล่นสัมผัสอักษร

ค. การพรรณนาโวหาร

ง. การใช้อุปมาโวหาร

๑๓. “เจ้าไม่เคยได้ความยากอย่างเท่าลงเหยียบดิน รื่นก็มีได้ไต่ไรก็มีได้ตอม” ข้อความนี้ผู้แต่งใช้กลวิธีใดในการแต่ง

ก. อุปลักษณ์

ข. สัทพจน์

ค. บุคลาธิษฐาน

ง. ลำนวนไทย

๑๔. ข้อใดเป็นโวหารแตกต่างไปจากข้ออื่นๆ

- ก. พระทรงนางสนัระวัริกเดินดั่งตีปลา
- ข. ทั้งสองข้างเป็นโชคเงินขอบคันขึ้นกันไว้
- ค. เป็นตรอกน้อยรอยวิถีที่เฉพาะจร
- ง. ใบช่อประทุมช่อเป็นฉัตรขึ้น

๑๕. ข้อใดเป็นพรรณนาโวหาร

- ก. สุนัขยนาที่แม่จะตามไปเลี้ยงแล
- ข. สูดโศกแล้วที่แม่จะขับทราบสำเนียง
- ค. สดปัญญาคุดคั่นเห็นสุดคิด
- ง. สุมทุมพุ่มพฤกษาป่าสูงยิ่งใหญ่ไพเราะหง

๑๖. ข้อความในข้อใดให้ความรู้สึกแตกต่างจากข้ออื่นๆ

- ก. เย็นยะเยือกเงียบสงัดเหงา
- ข. เยือกเย็นระยื่อทุกซอกสั้ว
- ค. ความร้อนความรักจะจุกอก
- ง. หงุบง่วงดวงพระพักตร์ผิดเผือด

๑๗. ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ ๑๗ – ๒๐

- ๑. แสงจันทร์เหมือนหนึ่งน้ำพลอยพริ้วอยู่พรายๆ
- ๒. ดูเหวละเมอร้องก้องพงาเวศ
- ๓. แต่อย่างเหยียบเกรียบกรอบก็เหลือवल้ง
- ๔. พุ่มไม้ครึ้มเป็นเงาเงาชะงักเงื่อม

๑๘. ข้อใดเป็นโวหารภาพพจน์ที่ทำให้เกิดจินตภาพ

- ก. ข้อ ๑
- ข. ข้อ ๒
- ค. ข้อ ๓
- ง. ข้อ ๔

๑๙. ข้อใดเป็นโวหารบุคคลวัต

- ก. ข้อ ๑
- ข. ข้อ ๒
- ค. ข้อ ๓
- ง. ข้อ ๔

๒๐. ข้อใดเป็นโวหารสัพพจน์

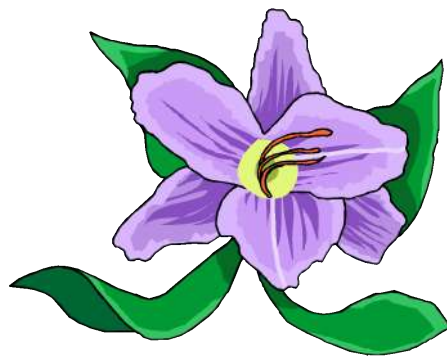
- ก. ข้อ ๑
- ข. ข้อ ๒
- ค. ข้อ ๓
- ง. ข้อ ๔

๒๑. ข้อใดเป็นอุปมาโวหาร

- ก. ข้อ ๑
- ข. ข้อ ๒
- ค. ข้อ ๓
- ง. ข้อ ๔

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน

๑. ก	๒. ง	๓. ก	๔. ก	๕. ก
๖. ข	๗. ข	๘. ง	๙. ง	๑๐. ก
๑๑. ก	๑๒. ข	๑๓. ง	๑๔. ก	๑๕. ง
๑๖. ก	๑๗. ง	๑๘. ข	๑๙. ก	๒๐. ก

Hundre th anniversary

แบบบันทึกผลการประเมินการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
ชุดวรรณคดีวิจิตร บทที่ ๑ महाเวสตันครชาดก ประกอบแผนที่ ๖ ประวัติผู้แต่ง

พฤติกรรมความพอเพียง	ด้านตนเอง ด้านสังคม	ด้านทรัพยากร ด้านภูมิปัญญา	ด้าน เศรษฐกิจ	ผลงาน	สรุป
---------------------	------------------------	-------------------------------	------------------	-------	------

เลขที่	ชื่อ -๑ สกุล	มิก วา มส น ใจ ไฟ เรีย นรู้	บอ กพ ระ รา ช ปร ะ วติ ร. ๒ ได้	ชิน ชม คว า มส า มา รณ ขอ งก วี ไท ย	มิก วามรัก และ ภูมิใจ ใน ภาษา ไทย	บอ กป ระ วัด ขอ ง เจ้า พร ะยา พร ะ กลั ง	วิเค ระ หัต ต คำ ขอ ง วร ณ คคิ ไท ย	แต่ ง คำ ปร ะ พัน ธไ ชีไ น โอ กา ส คำ งๆ	เลื อ ก อ่า น วร ณ ค คิ ที่ มี ฤ ณ คำ ไ ด้	การ ทำ แบ บ ฝึก หัด ชุด ที่	การ ทำ แบ บท ค สอ บ ก่ น เรีย น	ร ว ม	ผ่าน / ไม่ ผ่าน
		๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๑๐	๒๐	๔๖	
๑													
๒													
๓													
๔													
๕													
๖													
๗													
๘													
๙													
๑๐													
๑๑													
๑๒													
๑๓													
๑๔													

ความหมายระดับคุณภาพ	๒ หมายถึง	ดี	เกณฑ์ระดับคะแนน	$40 - 46 = 2$
	๑ หมายถึง	พอใช้		$25 - 39 = 1$
	๐ หมายถึง	ปรับปรุง		$0 - 24 = 0$
		เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป		
		ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน		
		(.....)		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒		ชั้น
กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย		
มัธยมศึกษาปีที่ ๕		
หน่วยที่ ๑ มหาชาติมหาทาน		
เวลา	๒ ชั่วโมง	
เรื่อง	วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม	
เวลา	๑ ชั่วโมง	

สาระสำคัญ

การบรรยายเรื่องในวรรณคดีเรื่องมหาเวศสันดรชาดก เป็นการบรรยายในลักษณะร้ายสุภาพหรือร้ายยาว ใช้บรรยายโวหารตลอดทั้งเรื่อง มีบางคำที่เป็นภาษาโบราณผู้เรียนต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ที่มาและชนิดของคำจึงจะทำให้เกิดอรรถรสในการอ่าน

มาตรฐาน ท ๔.๑	เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
มาตรฐาน ท ๕.๑	เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. นักเรียนอ่านมหาเวศสันดรชาดกได้เข้าใจ
๒. นักเรียนบอกลักษณะโวหารชนิดต่างๆ ได้
๓. นักเรียนเขียนบรรยายโวหารได้

พฤติกรรมความพอเพียง

๑. พอเพียงด้านตนเอง โดย มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ มีระเบียบวินัยในตนเอง
๒. พอเพียงด้านสังคม โดย เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีได้
๓. พอเพียงด้านทรัพยากร โดย มีความรักและภูมิใจในเอกลักษณ์ไทย
๔. พอเพียงด้านภูมิปัญญา โดย เก็บใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน เขียนในลักษณะบรรยายโวหารได้
๕. พอเพียงด้านเศรษฐกิจ โดย และใช้วัสดุอย่างคุ้มค่า รู้จักประหยัดคอดออม

สาระการเรียนรู้

๑. การอ่านเพื่อเก็บใจความ
๒. โวหารชนิดต่างๆ
๓. การเขียนบรรยายโวหาร

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านออกเสียงเรื่องมหาเวสสันดรชาดก (กัณฑ์มัทรี) จากหน้า ๒๕ – ๓๘ ต่อกันกลุ่มละ ๑ ย่อหน้า แล้วร่วมกันสนทนากันเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ครูตั้งคำถามให้แต่ละกลุ่มตอบทีละกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คำถาม

ขั้นที่ ๓ ให้แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ เรื่อง “สำนวนโวหาร” จากใบความรู้ (ท้ายแผน) จากนั้นร่วมกันสนทนาถึงโวหารประเภทต่างๆ

ขั้นที่ ๔ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากหัวข้อโวหารต่างๆดังนี้

๑) บรรยายโวหาร	๒) พรรณนาโวหาร
๓) สาธกโวหาร	๔) เทศนาโวหาร
๕) อุปมาโวหาร	

กลุ่มใดจับได้ชื่อโวหารประเภทใด ให้คัดลอกข้อความในบทเรียนเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก (กัณฑ์มัทรี) ลงให้สอดคล้องกับชื่อโวหารนั้น กลุ่มละ ประมาณ ๓ บรรทัด จากนั้นส่งตัวแทนออกมารายงานโดยการอ่านที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๕ นักเรียนแต่ละกลุ่มทำแบบฝึกหัดชุดที่ ๘.๑ (ท้ายแผน) ชุด หาข้อความที่เป็นโวหารต่างๆตามที่กำหนดให้ เสร็จแล้วครูเฉลยบนกระดาน นักเรียนแลกเปลี่ยนกันตรวจผลงานครูประกาศผลจำนวนข้อที่แต่ละคนทำได้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๖ นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๘.๒ (ท้ายแผน) ชุด เขียนข้อความ เป็นบรรยายโวหาร เสร็จแล้วนำเสนอส่งครูตรวจสอบและประเมินผลงาน ให้ทุกคนนำผลงานของตนเองอ่านที่หน้าชั้นเรียนทีละคน (ถ้าเวลาพอ)

สื่อ / แหล่งเรียนรู้ / บุคคล

ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
๑	บัตรคำ	นักเรียนเรียนรู้คำและบอกความหมาย	ครูจัดเตรียม
๒	เพิ่มสะสมผลงาน	นักเรียนเก็บสะสมผลงาน	ครูจัดทำ
๓	ใบความรู้ เรื่อง โวหาร	นักเรียนศึกษาเรื่อง ภาพย่น ๑๑	ครูจัดเตรียม
๔	แบบฝึกหัดชุดที่ ๘.๑	นักเรียนคัดลอกข้อความจากเรื่อง	ครูจัดทำ
๕	แบบฝึกหัด ชุดที่ ๘.๒	นักเรียนเขียนบรรยายโวหาร	ครูจัดทำ
๖	หนังสือเรียน ชุด วรรณคดี วิจักษ์ ชั้น ม.๕	นักเรียนดูภาพและฝึกอ่าน	ครูจัดหา
๗	เฉลยแบบฝึกหัด	ตรวจสอบแบบฝึกหัด	ครูจัดทำ
๘	แบบประเมินผลงานรายกลุ่ม	ประเมินผลงานกลุ่ม	ครูจัดทำ
๙	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบประเมิน ผลงานรายบุคคล	บันทึกการสังเกตพฤติกรรม และ บันทึกผลงานรายบุคคล	ครูจัดทำ

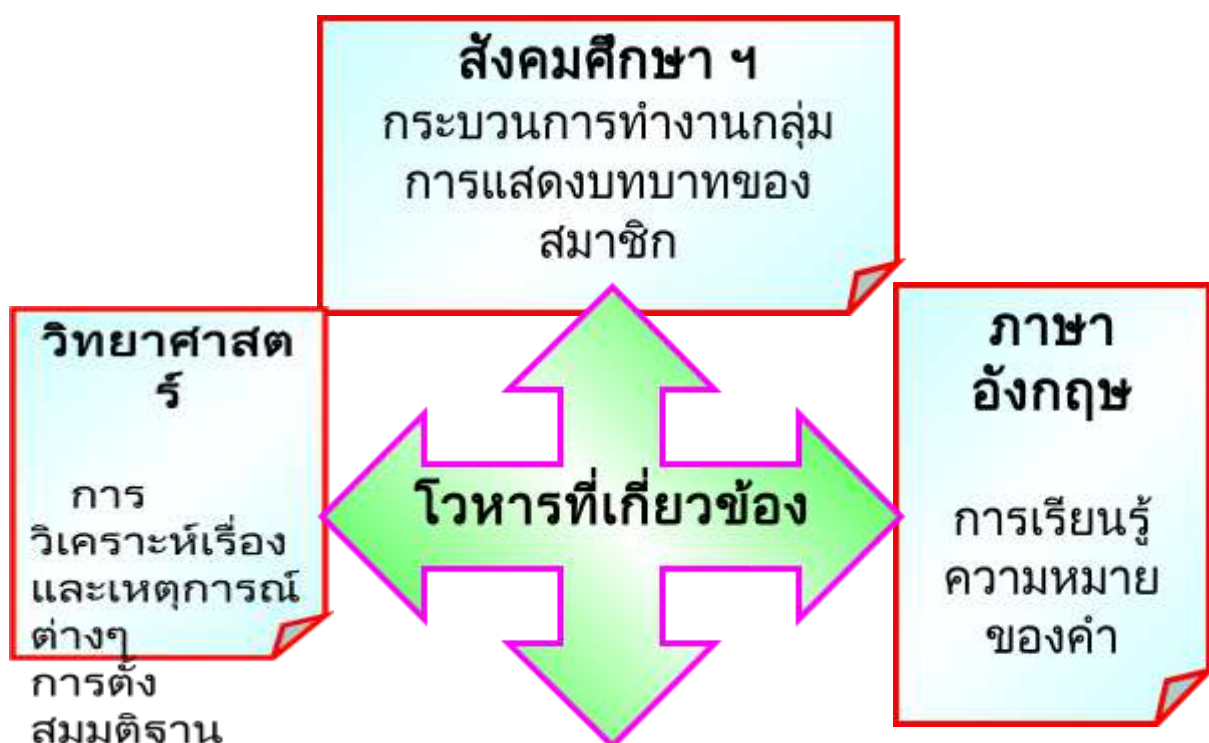
วัดผลประเมินผล

กิจกรรมที่ประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
๑. สังเกตพฤติกรรมด้าน คุณลักษณะ	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๔ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง
๒. นักเรียนตอบคำถาม	แบบบันทึกผลงานรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก

			๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง
๓. นักเรียนเลือกข้อความให้ตรงกับโวหาร	แบบบันทึกผลงานรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง
๔. นักเรียนทำแบบฝึกหัด ๘.๑	แบบประเมินรายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง
๕. นักเรียนทำแบบฝึกหัด ที่ ๘.๒	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	ตรวจงานรายบุคคล	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง

การสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

คำชี้แจง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ สัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ดังนี้

บันทึกผลหลังกระบวนการ

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น

ดนตรี
การเลือกอาหาร

ปัญหา / อุปสรรค

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

ลงชื่อ.....

(นางพิมพ์ลักษณ์ ไสยสุภิชัย)

ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อ.....

(นายเทิดทูน สุจารี)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

ใบความรู้ สำนวนโวหาร

เรื่อง ประเภทของโวหาร

โวหาร คือ การใช้ถ้อยคำที่เลือกสรรมาแล้วเป็นอย่างดี มีความสละสลวย มีความเหมาะสม โวหารใช้ขยายให้ชัดแจ้ง และเพื่อถ่วงทอคอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด ความรู้หรือจินตนาการของผู้เขียนให้กว้างไกลออกไป

โวหาร ตามความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๒๕ หมายถึง “ชั้นเชิงหรือสำนวนแต่งหนังสือหรือพูด , ถ้อยคำที่เล่นเป็นสำบัดสำนวน”

ในการเขียนอาจใช้โวหารต่าง ๆ กัน โดยจะต้องเลือกใช้ให้ตรงกับความหมายของ ข้อความที่เขียน การใช้โวหารถือว่าเป็นการใช้ภาษาอย่างมีศิลปะ โวหารในการเขียน มี ๕ ประเภท ได้แก่

- ๑) บรรยายโวหาร
- ๒) พรรณาโวหาร
- ๓) สาธกโวหาร
- ๔) เทศนาโวหาร
- ๖) อุปมาโวหาร

๑. บรรยายโวหาร หมายถึง การเขียนอธิบายหรือบรรยายเหตุการณ์ที่เป็น

ข้อเท็จจริงตามลำดับเหตุการณ์ เป็นการเขียนตรงไปตรงมา ไม่เยิ่นเย้อ มุ่งความชัดเจนเพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความเข้าใจ ผู้เขียนควรใช้ภาษากระทัดรัด เขียนให้ตรงเป้าหมาย อ่านเข้าใจง่าย ใน

การเขียนทั่วไปๆ มักใช้บรรยายโวหาร เช่น การเขียนเล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์เล่าประสบการณ์ที่เกิดขึ้น

หลักการเขียนบรรยายโวหาร

- ๑) เขียนเฉพาะสาระสำคัญ
- ๒) เขียนเรื่องจริง โดยผู้เขียนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนเป็นอย่างดี
- ๓) ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย
- ๔) เรียบเรียงความคิดให้ต่อเนื่องกัน

๒. พรรณาโวหาร หมายถึง การเขียนที่สอดแทรกอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียน เพื่อให้ผู้อ่านซาบซึ้ง ประทับใจ มีความรู้สึกคล้อยตามไปกับผู้เขียน เช่น การเขียนพรรณนาอารมณ์ ความรู้สึก รัก หลง โกรธ เกลียด เศร้า เป็นต้น โดยเลือกใช้ถ้อยคำที่ไพเราะ เห็นภาพพจน์ได้ง่าย เพื่อโน้มน้าวอารมณ์ผู้อ่านให้คล้อยตามและเกิดความประทับใจ

หลักในการเขียนพรรณนาโวหาร

- ๑) ใช้ถ้อยคำที่เลือกสรรแล้ว เพื่อสื่อความหมายและอารมณ์ความรู้สึกที่ชัดเจน
- ๒) เขียนใจความควรเน้นให้เกิดภาพพจน์ เกิดอารมณ์ความรู้สึกร่วมไปกับผู้เขียน
- ๓) ใช้ภาพพจน์หรืออุปมาโวหาร เพื่อให้ได้อารมณ์ความรู้สึกหรือ

เกิดจินตนาการคล้อยตาม

๓. สารกโวหาร หมายถึง การที่ผู้เขียนหยิบยกตัวอย่างมาอ้างอิงประกอบการอธิบายเพื่อสนับสนุนข้อความที่เขียนไว้ให้ผู้อ่านเข้าใจ และเกิดความเชื่อถือ

หลักการเขียนสารกโวหาร

คือ ต้องสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับโอกาส เหมาะกับจุดมุ่งหมายและเขียนได้อย่างถูกต้องตามลักษณะของโวหาร

๔. เทศนาโวหาร หมายถึง การเขียนอธิบาย ชี้แจงให้ผู้อ่านเข้าใจ ชี้ให้เห็นประโยชน์หรือโทษของเรื่องที่กล่าวถึง เป็นการชักจูงให้ผู้อ่านคล้อยตาม เห็นด้วยหรือเพื่อแนะนำสั่งสอน ปลุกใจ หรือเพื่อให้รู้ถึงข้อเท็จจริง การเขียนแบบเทศนาโวหารต้องอาศัยกลวิธีการชักจูงใจ

หลักการเขียนเทศนาโวหาร

การเขียนโวหารประเภทนี้ จำเป็นต้องใช้โวหารอื่นๆ มาประกอบ คือ อาจเป็น บรรยาย พรรณนา สารก หรือ อุปมาโวหาร เพื่อให้ได้ใจความชัดเจนแจ่มชัด สามารถชักจูงใจ ผู้อ่านให้คล้อยตามความคิดของผู้เขียนได้

๕. อุปมาโวหาร หมายถึง การเขียนเป็นสำนวนเปรียบเทียบที่มีความคล้ายคลึงกัน เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยการเปรียบเทียบสิ่งของที่เหมือนกันเปรียบเทียบโดยโยงความคิดไปสู่อีกสิ่งหนึ่ง หรือเปรียบเทียบข้อความตรงกันข้ามหรือข้อความที่ขัดแย้งกัน

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุด ที่ ๘.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคัดลอกข้อความจากเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก “กัณฑ์มัทรี” ให้สอดคล้องกับโวหารที่กำหนดให้ต่อไปนี้

พรรณนาโวหาร

.....

.....

.....

.....

สารกโหวหาร

.....

.....

.....

.....

บรรยายโหวหาร

.....

.....

.....

.....

อุปมาโหวหาร

.....

.....

.....

.....

กลุ่ม

สมาชิก : ๑.

๒.

๓. ๔.

๕. ๖.

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่

4.5

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนบรรยายโวหารหัวข้อ โรงเรียนของฉัน คนละ ๑๐ บรรทัดเป็นอย่างต่ำ

[illegible]

ชื่อ..... เลขที่ ชั้น.....

แบบประเมินการตรวจผลงานรายกลุ่ม
ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘

รายการตรวจและให้คะแนน

๑. การตอบคำถาม
๒. การนำเสนอผลงาน
๓. การทำแบบฝึกเสริมทักษะ
๔. ความสามัคคีภายในกลุ่ม
๕. การแสดงบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม	รายการตรวจให้คะแนน					รวม	ผลการ ประเมิน
	๑	๒	๓	๔	๕		
	๕	๕	๕	๑๐	๕	๓๐	

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี เกณฑ์ระดับคะแนน $26 - 30 = 2$

๑ หมายถึง พอใช้ $20 - 25 = 1$

๐ หมายถึง ปรับปรุง $0 - 19 = 0$

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

**แบบบันทึกผลการประเมินการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
ชุดวรรณคดีวิจักษ์ บทที่ ๑ มหาเวสสันดรชาดก ประกอบแผนการเรียนรู้ที่ ๘ ไวยากรณ์ต่างๆ**

พฤติกรรมความพอเพียง	ด้านตนเอง ด้านสังคม	ด้านทรัพยากร ด้านภูมิปัญญา	ด้าน เศรษฐกิจ	ผลงาน	สรุป
---------------------	------------------------	-------------------------------	------------------	-------	------

เลขที่	ชื่อ - สกุล	มีค ว ม ส น ใจ ฝ เ ร ว ร น	มี ระ บ บ ว น ค น เ ง	เป็ น ผู้ นำ แ ล ะ ผู้ ค า ม ที่ ค ิ	มีค ว ม ร ัก แ ล ะ ภ ว ม ิ จ ใน ภ า ษ า ท ห ย	เจ ีย น ใน ล ัก ษ ณ ะ บ ร ร ย โ ว ห ร ได้	แต่ ง ร ่า ช สุ ภ า พ ได้	ใช้ ว ส ค ุ ย ่า ง ค ุ ม ค ่า	รู้ จ ัก ป ร ะ ห ย ค แ ล ะ อ อ ม	กา ร ทำ แ บ บ ฝ ึก ห ค ช ค ที่ น. ๒	การ อ่าน ร ่า ย สุ ภ า พ	รวม	ค ่ า น / ไ ม่ ค ่ า น
		๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๑๐	๑๐	๓๖	
๑													
๒													
๓													
๔													
๕													
๖													
๗													
๘													
๙													
๑๐													
๑๑													
๑๒													
๑๓													
๑๔													

ความหมายระดับคุณภาพ	๒ หมายถึง	ดี	เกณฑ์ระดับคะแนน	๓๑ - ๓๖ = ๒
	๑ หมายถึง	พอใช้		๒๐ - ๓๐ = ๑
	๐ หมายถึง	ปรับปรุง		๐ - ๑๙ = ๐
เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป				
ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน				
(.....)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย	ชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	
หน่วยที่ ๑ महाชาติมหาทาน	
เวลา ๓ ชั่วโมง	
เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ	เวลา

๑ ชั่วโมง
ใช้สอนวันที่
โดย.....

การอ่านออกเสียงคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองผู้อ่านต้องอ่านถูกต้องทั้ง
ด้านอักขระ การเว้นวรรคตอน ระดับสูงต่ำของเสียงตามบริบทแห่งเนื้อหา จึงจะทำให้เกิดอรรถรส
และเพิ่มคุณค่าเด่นชัดทางด้านวรรณศิลป์

มาตรฐาน ท ๑.๑	ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรัก การอ่าน
มาตรฐาน ท ๕.๑	เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่าง เห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. นักเรียนอ่านทำนองเสนาะรายสัปดาห์ได้
๒. นักเรียนถอดคำประพันธ์ได้
๓. นักเรียนจับใจความสำคัญของบทร้อยกรองได้

พฤติกรรมความพอเพียงที่คาดหวัง

๑. พอเพียงด้านตนเอง โดย มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ อ่านทำนองเสนาะรายสัปดาห์
๒. พอเพียงด้านสังคม โดย ยึดในกฎเกณฑ์ต่างๆเพื่อความถูกต้อง

๓. พอเพียงด้านทรัพยากร โดย มีความรักและภาคภูมิใจในภาษาไทย
๔. พอเพียงด้านภูมิปัญญา โดย บอกหลักการอ่านทำนองเสนาะได้ ถอดคำประพันธ์ ร้อยกรองได้
๕. พอเพียงด้านเศรษฐกิจ โดย เลือกสรรภาษาเพื่อใช้ในโอกาสต่างๆ สร้างสรรค์งานเกี่ยวกับภาษาไทยได้

สาระการเรียนรู้

๑. การอ่านทำนองเสนาะ
๒. การถอดคำประพันธ์
๓. การจับใจความจากการอ่าน

การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒ ครูอ่านทำนองเสนาะหรือเปิด CD การอ่านรายสุภาพให้นักเรียนฟัง จากนั้นครูนำข้อความจากข้อความตอนใดตอนหนึ่งหนึ่งมาเวสสันดรชาดก ถิ่นทมิฬให้ให้นักเรียนฝึกอ่านตาม CD ให้แต่ละกลุ่มอ่านทำนองเสนาะกลุ่มละ ๑ ย่อหน้า

ขั้นที่ ๓. หัวหน้านักเรียนแต่ละกลุ่มดูแลให้สมาชิกในกลุ่มอ่านทำนองเสนาะรายสุภาพ ทีละคน คนละ ๑ ย่อหน้า

ขั้นที่ ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกถอดคำประพันธ์รายสุภาพมหาเวสสันดรชาดก ถิ่นทมิฬทีละกลุ่มละ ๑ ย่อหน้า ส่งตัวแทนรายงานหน้าชั้น

ขั้นที่ ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๕.๑ (ท้ายแผน) ชุดถอดคำประพันธ์ที่กำหนดให้เป็นร้อยแก้ว เสร็จแล้วนำเสนอครูตรวจสอบและประเมินผล

ขั้นที่ ๖. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๕.๒ (ท้ายแผน) ชุดอธิบายความหมายของคำที่กำหนดให้ เสร็จแล้วนำเสนอครูตรวจสอบและประเมินผล

สื่อ / แหล่งเรียนรู้ / บุคคล

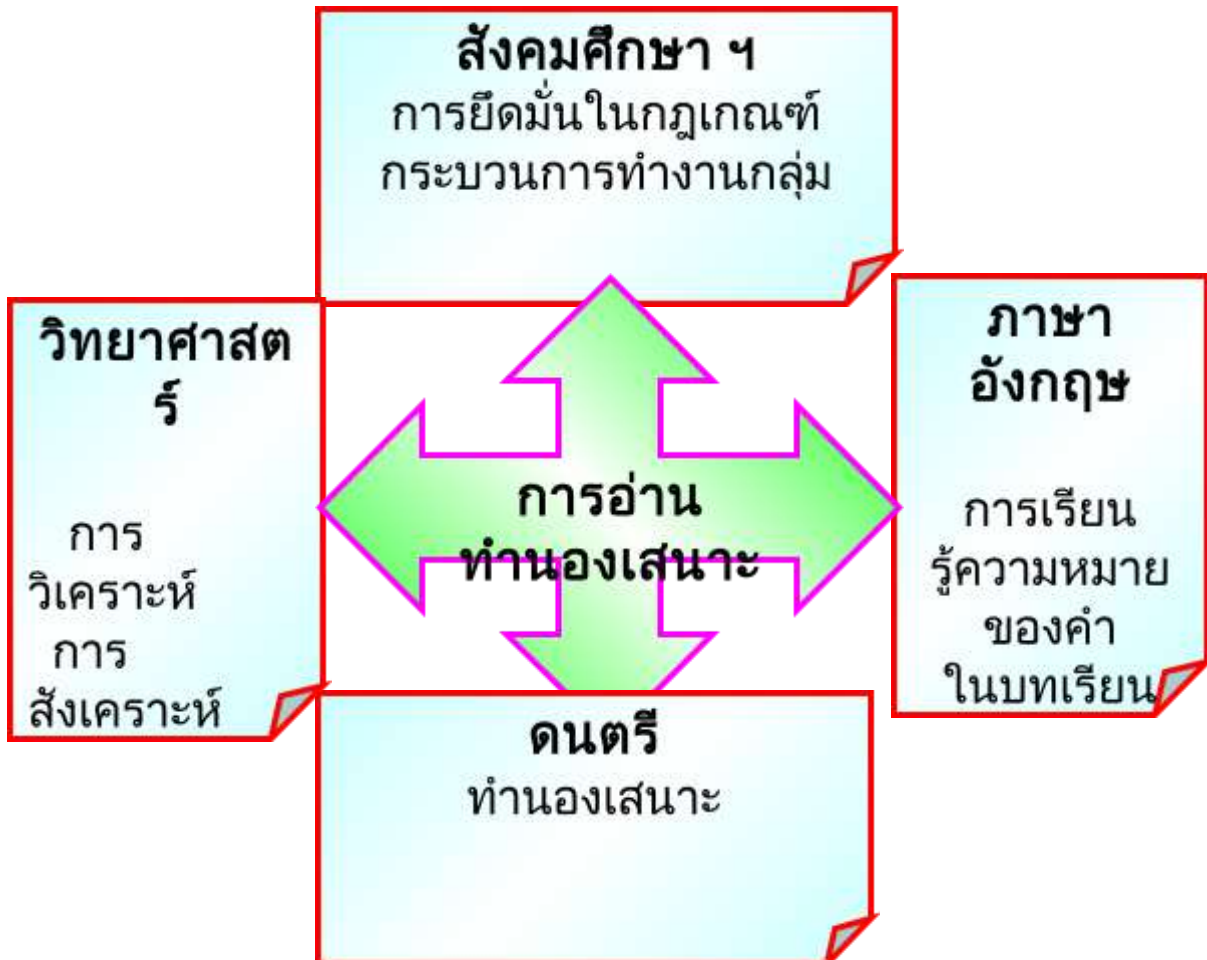
ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
๑	CD การอ่านทำนองเสนาะ	นักเรียนฝึกอ่านทำนองเสนาะ	ครูจัดเตรียม
๒	แบบฝึกหัดชุดที่ ๕.๑	นักเรียนถอดคำประพันธ์	ครูจัดทำ
๓	หนังสือเรียน ชุด วรรณคดี วิจักษ์ ชั้น ม. ๕	นักเรียนดูภาพและฝึกอ่าน	ครูจัดหา
๔	แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๕.๒	นักเรียนอธิบายความหมายของ คำประพันธ์	ครูจัดทำ
๕	เฉลยแบบฝึกเสริมทักษะ	ตรวจสอบความถูกต้อง	ครูจัดทำ
๖	แบบประเมินผลงานรายกลุ่ม	ประเมินผลงานรายกลุ่ม	ครูจัดทำ
๗	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบประเมิน ผลงานรายบุคคล	บันทึกการสังเกตพฤติกรรม และ บันทึกผลงานรายบุคคล	ครูจัดทำ

วัดผลประเมินผล

กิจกรรมที่ประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
๑. สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๔ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง
๒. นักเรียนอ่านทำนองเสนาะ	แบบประเมินผลงานรายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง
๓. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ๕.๑	แบบประเมินผลงานรายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง
๔. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ๕.๒	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	ตรวจงานรายบุคคล	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง

การสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

คำชี้แจง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ สัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ดังนี้

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนสตรีศึกษา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (เก่ง ดี มีสุข)

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....
.....
ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง หลักเกณฑ์การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

การอ่านร้อยกรอง เป็นการอ่านถ้อยคำให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของร้อยกรองแต่ละประเภท มีท่วงทำนองทั่วไปดังนี้

1. อ่านทำนองสามัญ คือ อ่านออกเสียงปกติเหมือนบทร้อยแก้ว แต่มีจังหวะวรรคตอนเน้นเสียงสัมผัสหรือเอื้อนตามลักษณะ คำประพันธ์บ้างเล็กน้อย
2. อ่านทำนองพูดหรือเจรจาได้แก่ การอ่านทำนองพูดหรือเจรจาในการแสดง เช่น บทพากย์เจรจาในการแสดงโขน เป็นการอ่านเหมือนพูดโต้ตอบกันแต่เป็นเสียงสัมผัสหรือเอื้อนเสียง
3. อ่านทำนองเสนาะ คือ การอ่านบทร้อยกรองให้เกิดความไพเราะ โดยการออกเสียงสูง ต่ำ หนัก เบา เอื้อนเสียงสัมผัสหรือทอดเสียงสั้น ยาว และใสอารมณ์ตามเนื้อหาของบทร้อยกรองแต่ละตอนนั้น ไปด้วย

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ต้องอ่านให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของบทร้อยกรองแต่ละชนิดผู้อ่านจะต้องมีความรู้ในเรื่องของแผนผังบังคับของบทร้อยกรองแต่ละชนิดเป็นอย่างดีเสียก่อนจึงจะอ่านได้ถูกต้อง ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึง คณะ สัมผัส จังหวะตลอดจนทำนองในการอ่าน ซึ่งมีหลักดังต่อไปนี้

1. อ่านให้ถูกต้องตามอักขรวิธี ออกเสียงชัดเจน โดยเฉพาะตัว ร ล หรือตัวควบกล้ำ
2. อ่านให้ถูกต้องตามทำนองและบทร้อยกรองหรือแผนผังบังคับเฉพาะ

ร้อยกรองชนิดนั้นๆ เช่น กลอนสุภาพ กาพย์ยานีและฉันท์ ย่อมมีท่วงทำนองแตกต่างกัน

3. อ่านเน้นคำตรงที่สัมผัส ปกติสัมผัสนอกบทร้อยกรองจึงจะไพเราะ เช่น

ถ้าเจียกเอี้ยเคยขึ้นรีนรส ต้องจำจดออมระอาด้วยหนานาม

ถึงคลองเตยเตยแตกใบแกงาม คิดถึงยามปลูกรักมักเป็นเตย

อ่านเอื้อนเสียงสัมผัสในเพื่อเพิ่มความไพเราะขึ้น เช่น

ตัวข้าขอเกราพอภิวาท ในพระบาทบพิตรอดิศร

(อ่านว่าอบพิวาด) (อ่านว่า อดิศอน)

4. อ่านให้ถูกต้องคำกร ลหุ ในคำฉันท์ต่าง ๆ ให้ถูกต้องเช่น

เข้าภาคนภาตอน ทิสะตกก็รำไร

(เข้าพากนะพาตอน) (ทิสะตกก็รำไร)

5. มีศิลปะในการใช้เสียง คือ เอื้อนเสียงในที่ที่ควรเอื้อนเพื่อให้เกิดความไพเราะ และใช้เสียงให้เหมาะสมกับข้อความเพื่อรักษาบรรยากาศของเรื่องทีอ่าน

การอ่านทำนองเสนาะนอกจากจะทำให้ผู้อ่านได้ความงามของภาษาแล้วยังได้รับรสไพเราะในด้านเสียงเสนาะอีกด้วย เพราะฉะนั้นการฝึกฝนอ่านทำนองเสนาะให้เกิดความชำนาญ จึงจะทำให้ผู้ฟังรับรู้สาระและอารมณ์ได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียน

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองแต่ละประเภท

1. การอ่านกลอนสุภาพ

กลอนสุภาพมีจำนวนคำในแต่ละวรรคตั้งแต่ ๖ – ๙ คำ ตามที่กล่าวมาแล้ว โดยแบ่งจังหวะการอ่านดังนี้

ถ้ามีวรรคละ ๖ คำ จะแบ่งอ่านเป็น ๐๐/๐๐/๐๐ หรือ ๒ – ๒ – ๒

ถ้ามีวรรคละ ๗ คำ จะแบ่งอ่านเป็น ๐๐/๐๐/๐๐๐ หรือ ๒ – ๒ – ๓

๐๐๐/๐๐/๐๐ หรือ ๓ – ๒ – ๒

ถ้ามีวรรคละ ๘ คำ จะแบ่งอ่านเป็น ๐๐๐/๐๐/๐๐๐ หรือ ๓ – ๒ – ๓

ถ้ามีวรรคละ ๙ คำ จะแบ่งอ่านเป็น ๐๐๐/๐๐๐/๐๐๐ หรือ ๓- ๓ – ๓

ตัวอย่างเช่น

ไผ่ซอ / อ้อเอยด / เปยคมอด ลมลอด / ไถ่ลียว / เรยวไผ่

ออดแอด / แดคอด / ยอดไกว แพใบ / ไล้น้ำ / ลำคลอง

(เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)

อนิจจา / โอ้อ้อ / ความรัก
ตั้งแต่ / จะเชียว / เป็นเกลียวไป

ฟังประจักษ์ / ดังสาย / น้ำไหล
ไหนเลย / จะไหล / กลับคืน

แล้วสอนว่า / อย่าไว้ / ใจมนุษย์ มันแสนสุด / ลึกล้ำ เหลือกำหนด
ถึงเถาวัลย์ / พันเกี่ยว / ที่เลี้ยวตลอด / ก็ไม่คด / เหมือนหนึ่งใน / น้ำใจคน

(สุนทรภู่ : พระอภัยมณี)

o

๑. วิธีการอ่านกลอนสุภาพ

1. แบ่งจังหวะการอ่านออกเสียงแต่ละวรรคออกเป็น ๓ จังหวะ ดังการอ่านข้างต้น
2. ถ้าคำสุดท้ายวรรคเป็นเสียงจัตวา ต้องเอื้อนเสียงให้สูงเป็นพิเศษ
3. คำสุดท้ายของบท เอื้อนเสียงต่ำเป็นพิเศษ
4. ในกรณีที่มีคำมากพยางค์เกินแผนบังคับต้องรวบเสียงคำนั้นๆ ให้สั้นเข้า

2. การอ่านกาพย์ยานี๑๑

กาพย์ยานี๑๑ จะมีคำบาทหนึ่งจะมี๑๑คำ วรรคหน้า ๕ คำ วรรคหลัง ๖ คำ
ในการอ่านควรเว้นจังหวะการอ่านดังนี้

๐๐/๐๐๐

๐๐๐/๐๐๐

๐๐/๐๐๐

๐๐๐/๐๐๐

ตัวอย่าง เช่น

มัสมัน / แกงแก้วตา

หอมยี่ห่วย / รสร้อนแรง

ชายใด / ได้กลิ่นแกง

แรงอยากให้ / ฝืนฝ่า

(ร.๒ : กาพย์เห่กล่อมเครื่องควาหวาน)

วิธีการอ่านกาพย์ยานี๑๑

1. แบ่งจังหวะการอ่านดังนี้

วรรคหน้า ๕ คำ แบ่งจังหวะเป็น ๒ คำ และ ๓ คำ

วรรคหลัง ๖ คำ แบ่งจังหวะเป็น ๒ จังหวะ และ ๓ คำ

2. คำสุดท้ายที่เป็นเสียงจัตวาต้องเอื้อนเสียงให้สูงเป็นพิเศษ
3. ในกรณีที่มีคำมากพยางค์เกินแผนบังคับต้องรวบคำนั้นๆ ให้สั้นเข้า

๓. การอ่านโคลงสี่สุภาพ

โคลงสี่สุภาพประกอบด้วยบทหนึ่งมี ๓๐ คำ หรืออาจมีได้ถึง ๓๔ คำ แบ่งออกเป็น ๔ บาท บาทหนึ่งแบ่งออกเป็น ๒ วรรค ในการอ่านควรเว้นจังหวะของคำดังต่อไปนี้

๐๐/๐๐๐ ๐๐/(๐๐)
๐๐/๐๐๐ ๐๐
๐๐ / ๐๐๐ ๐๐ / (๐๐)
๐๐ / ๐๐๐ ๐๐ / ๐๐

ตัวอย่างเช่น

เรื่องเรื่อง / ไตรรัตน์พัน	พันแสง
รินรส / พระธรรมแสดง	คำเช้า
เจดีย์ / ระคะแซง	เสียดยอด
ยลยิ่ง / แสงแก้วแก้ว	แก่นหล้า / หลากสวรรค์

(นิราศนรินทร์: นายนรินทร์ธิเบศร์)

หลักการอ่านโคลงสี่สุภาพ

1. อ่านทอดเสียงให้ตรงตามจังหวะของแต่ละวรรค

วรรคหน้าแต่ละบาทมี ๒ จังหวะ จังหวะละ ๒ คำ และ ๓ คำ

วรรคหลังบาทมี ๑ และบาทที่ ๓ มี ๑ จังหวะ เป็นจังหวะละ

2. คำ ถ้ามีคำสร้อยก็เพิ่มอีก ๑ จังหวะ เป็นจังหวะ ๒ คำ

วรรคหลังบาทที่ ๒ มี ๑ จังหวะ จังหวะละ ๒ คำ

วรรคหลังบาทที่ ๔ มี ๒ จังหวะ จังหวะละ ๒ คำ

3. คำทำยวรรคที่ใช้เสียงจัตวา ต้องเอื้อนเสียงให้สูงเป็นพิเศษ ตามปกติโคลงสี่สุภาพที่แต่งถูกต้องและไพเราะ ใช้เสียงจัตวาตรงคำท้ายของบาทที่ ๑ หรือคำท้ายบท
4. เอื้อนวรรคหลังที่ ๒ ให้เสียงต่ำกว่าปกติ
5. ตามปกติคำประพันธ์ทุกชนิดกำหนดจำนวนคำแต่ละวรรค แต่ละบทไว้ตายตัว

เช่น โคลงสี่สุภาพวรรคหนึ่งมี ๔ บท บาทหนึ่งมี ๒ วรรค วรรคหน้าของแต่ละบาท ๕ คำ

วรรคหลังของบาทที่ ๑ - ๓ มี ๒ คำ แต่อาจมีคำสร้อยจำนวน ๒ คำ ตรงบาทที่ ๑ และบาทที่ ๒ เพิ่ม

ขึ้นก็ได้วรรคหลังของบาทที่ ๔ มี ๕ คำ วรรคหลังบาทที่ ๑-๓ ๒ คำ แต่อาจมีคำสร้อยจำนวน ๒ คำ

ตรงบาทที่ ๑ และบาทที่ ๓ เพิ่มขึ้นก็ได้ วรรคหลังบาทที่ ๔ มี ๔ คำ ฉะนั้น โคลง ๔ สุภาพบทหนึ่งจึงมี

จำนวน ๓๐ คำ หากมีคำสร้อยก็จะมี ๓๒ คำ หรือ ๓๔ คำตามที่กำหนดจำนวนไว้ในคำประพันธ์แต่ละ

ชนิด หมายถึงพยางค์เดียว เช่น โรง เรียน ต้น ไม้ ต่าง เป็น ๑ คำ ส่วน โรงเรียน ต้นไม้ ต่างเป็น ๒ คำ
นาฬิกา อาณาภพ ต่างเป็น ๓ คำในกรณีที่พยางค์หน้าของคำมีเสียง อะ ไม่ประวิสรรชนีย์ อาจไม่นับเป็น
คำก็ได้ เช่น ขจร จรัล ต่างเป็นหนึ่งคำ อนุเคราะห์ต่างเป็น ๒ คำ

การอ่านคำที่ไม่นับพยางค์หน้าเป็นอีกคำหนึ่งเช่นนี้ ต้องอ่านร่วมเสียงโดยไม่เน้น
พยางค์หน้า

4. การอ่านฉันท

การอ่านอินทวิเชียรฉันท แบ่งจังหวะการอ่านวรรคหน้า ๒ จังหวะ จังหวะ
๒ คำ และ ๓ คำ วรรคหลัง ๒ จังหวะ จังหวะ ๓ คำตัวอย่าง เช่น

สายัณห์ / ตะวันยาม ขณะข้าม / ทิฆัมพร

เข้าภาค / นภาตอน ทิศตก / ก็รำไร

(ชิต บุรทัต : ฦ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง)

การอ่านทำนองเสนาะคำฉันทให้ถูกต้องไพเราะ จำเป็นต้องรู้ลักษณะเฉพาะของฉันทแต่ละ
ชนิด

ฉันทที่มีลักษณะบังคับพิเศษแตกต่างจากคำประพันธ์ชนิดอื่น โดยบังคับคำครุ ลหุ แทนคำ
ธรรมดา นอกจากนี้ ยังบังคับสัมผัสเช่นเดียวกับคำประพันธ์ชนิดอื่นๆ

คำลหุ () คือ พยางค์ที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

1. ประสมกับสระเสียงสั้นในแม่ ก กา เช่น กะ ดู เจอะ ยกเว้นพยางค์ประสม
สระ อำ ไอ โอ เอา ซึ่งจัดเป็นคำครุ เช่น จำ ใจ ไป เอา

2. คำที่มีพยัญชนะตัวเดียว เช่น บ บ่ ณ ฐ

3. พยางค์แรกของอักษรนำ เช่น ขนม สนาม กนก เป็นต้น

คำครุ () คือ พยางค์ที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

๑. ประสมในสระเดี่ยวยาวในแม่ ก กา เช่น กา ตี ปู

๒. ประสมสระเกิน ได้แก่ อำ ไอ โอ เอา เช่น จำ ใจ ไว้ เครา เป็นต้น

๓. ทุกคำมีตัวสะกด เช่น กัด คุย เจิม เป็นต้น

(เสนีย์ วิลาวรรณ : หนังสือเรียนหลักภาษาไทย การใช้ภาษาไทย)

**เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองโดยใช้น้ำเสียงแสดงอารมณ์ความรู้สึกได้
เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง**

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง บอกวิธีการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง โดยใช้น้ำเสียงแสดงอารมณ์ความรู้สึกได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องสอดคล้องกับเนื้อหาได้

การอ่านออกเสียงที่ต้องแสดงอารมณ์นี้ จะใช้เมื่ออ่านบทละคร นิทาน หรือนิยาย เป็นต้น การอ่านเรื่องประเภทนี้จึงต้องพยายามใส่อารมณ์ให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ในเรื่องนอกจากจะอ่านออกเสียงร้อยกรองให้ถูกต้อง เหมาะสมตรงตามหลักเกณฑ์แล้ว ยังต้องทำน้ำเสียงให้เหมาะสมกับอารมณ์ของเรื่อง ดังนี้

1. ทำเสียงดัง ชัดถ้อยชัดคำ เมื่ออ่านข้อความที่แสดงความภาคภูมิใจ
2. ทำเสียงดังแจ่มใส เมื่ออ่านข้อความที่แสดงความดีใจ
3. ทำเสียงอ่อนทอเสียงท้ายเมื่ออ่านข้อความที่แสดงความเสียใจ
4. ทำเสียงดังมีน้ำหนักเน้นถ้อยคำ เมื่ออ่านข้อความที่แสดงว่าโกรธ
5. ทำเสียงสั้น ขาดเป็นห้วงๆเมื่ออ่านข้อความที่แสดงอาการหวาดกลัว
6. ทำเสียงเบาๆตะกุกตะกัก เมื่ออ่านข้อความที่แสดงความไม่มั่นใจ

(ศิริวรรณ ฉายะเกษตรินและคณะ : หนังสือเรียน ชุดฝึกพัฒนาทักษะกระบวนการ)

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุด ที่ ๙.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มถอดคำประพันธ์ต่อไปนี้ออกมาเป็นร้อยแก้ว

(ดโย เทวปุตตา) ส่วนเทพเจ้าทั้งสามองค์
ได้ทรงฟังเสาวนีย์ พระมัทรี
เธอไหววอนขอหนทาง พระนางนองด้วยน้ำพระเนตร
เทพเจ้าก็สังเวชในวิญญาน
ก็พากันอุทธรณ์การคลาไคลให้มรคาแก่นางพระยามัทรี พอ
แจ่มแจ้งแสงสิศิธร นางก็ยกหาบคอนขึ้นใส่ป่า เปลื้อง
เอาพระภูษามาคาดพระถันให้มันคง ร่วงปลางนางทรง
กันแสงพลาง ยะเยาะเหยาทุกฝิย่างไม่หย่อนหยุด พัก
หนึ่งถึงถึงที่สลดบริเวณพระอวาส ที่พระอภรรยเคย

การถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กลุ่ม	
สมาชิก : ๑.	
๒.	
๓.	๔.
๕.	๖.

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุด
ที่ ๙.๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกความหมายของคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

ที่	คำ	ความหมาย
๑	กระถี่	
๒	กเลวระ	
๓	เถื่อน	
๔	ปรีภษาณา	
๕	มั่งสั้ง	
๖	มัจฉริยธรรม	
๗	มาเลศ	
๘	มูจรินทร์	
๙	มูนมอง	
๑๐	เมิด	
๑๑	ยุบลสาร	
๑๒	ระแนง	
๑๓	ศิโรเพฐน์	
๑๔	สัตพิธรัตน์	
๑๕	แสรกคาน	
๑๖	หน้าฉาน	
๑๗	อุฏฐาการ	
๑๘	สัตบุรุษ	
๑๙	อมรินทร์	
๒๐	มกุฎทาน	

ชื่อ.....
 เลขที่ **แบบบูรณาการตรวจสอบผลงานรายกลุ่ม**

ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

รายการตรวจและให้คะแนน

๑. การอ่านทำนองเสนาะ
๒. การรายงานหน้าชั้น
๓. การทำใบงานกลุ่ม ๕.๑
๔. ความสามัคคีภายในกลุ่ม
๕. การแสดงบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม	รายการตรวจให้คะแนน					รวม ๓๐	ผลการ ประเมิน
	๑ ๕	๒ ๕	๓ ๑๐	๔ ๕	๕ ๕		

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี เกณฑ์ระดับคะแนน ๒๖ – ๓๐ = ๒

๑ หมายถึง พอใช้ ๒๐ – ๒๕ = ๑

๐ หมายถึง ปรับปรุง ๐ - ๑๕ = ๐

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

แบบบันทึกผลการประเมินการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
ชุดวรรณคดีวิจิตร บทที่ ๑ महाเวสตันครชาดก ประกอบแผนที่ ๕ การอ่านทำนองเสนาะ

พฤติกรรมความพอเพียง		ด้านตนเอง ด้านสังคม			ด้านทรัพยากร ด้านภูมิปัญญา			ด้าน เศรษฐกิจ		ผลงาน		สรุป	
เลขที่	ชื่อ - สกุล	มี คว า ม ส น ใจ ใ ฝ่ เ รี ย น ม เ	อ่า น ทำ น อง เส นา ใจ เ รี ย น ม เ	ยี่ ม น ใน ก ฎ เก ณ ฑ์ ด่า ง ๆ ใน ส ง ค ม	รัก และ ภูมิ ใจ ใน ภาษา ไทย	บอ ก ห ล ก า ร อ่า น ทำ น อ ง ง เส นา ะ	ถอ ค คำ ปร ะ พัน ธ ร ย กร อง ได้	เลื อก สร ร ภา ษา ใช้ ใน โ ก า ส ร ค า ง ๆ	ใ ช้ ภ า ษ า ส ร ร ค ์ ง า น ไ ค้		กา ร ทำ แบ บ ฝึก หัด ที่ ๕. ๒		ผ่าน / ไ ม่ ผ่าน
		๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒		๑๐	๒๖	
๑													
๒													
๓													
๔													
๕													
๖													

๖													
๗													
๘													
๑๐													
๑๑													
๑๒													
๑๓													
๑๔													

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี เกณฑ์ระดับคะแนน ๒๐ – ๒๖ = ๒

๑ หมายถึง พอใช้ ๑๕ – ๑๙ = ๑

๐ หมายถึง ปรับปรุง ๐ - ๑๔ = ๐

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔		ชั้น
กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย		
มัธยมศึกษาปีที่ ๔		
ชุดวรรณคดีวิจิตร บทที่ ๑ มหาเวสสันดรชาดก		
เวลา ๓ ชั่วโมง		
เรื่อง คำประพันธ์ประเภทร่าย	เวลา ๑ ชั่วโมง	
ใช้สอนวันที่		
โดย.....		

สาระสำคัญ

ร่ายเป็นคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง ซึ่งไม่กำหนดว่ามีบทบาทเท่านั้นเท่านั้น จะแต่งให้ยาวเท่าไรก็ได้ ร่ายมักใช้แต่งเพื่อเป็นบทเทศนาหรือบทสวด การแต่งร่ายต้องรู้จักใช้ถ้อยคำและสัมผัสใน เพื่อให้มีจังหวะรับกันอย่างสละสลวยจึงจะเกิดความงดงามทางด้านวรรณศิลป์

มาตรฐาน ท ๓.๑	สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณและพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์
มาตรฐาน ท ๕.๑	เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. จำแนกคำประพันธ์ประเภทร่ายได้

๒. บอกลักษณะรูปแบบของร่ายแต่ละชนิดได้

๓. แต่งร่ายสุภาพได้

พฤติกรรมความพอเพียงที่คาดหวัง

๑. พอเพียงด้านตนเอง โดย มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ เห็นคุณค่าของวรรณกรรมไทย
๒. พอเพียงด้านสังคม โดย ยอมรับข้อติติงของกลุ่ม
๓. พอเพียงด้านทรัพยากร โดย เลือกใช้ภาษาได้ถูกกาลเทศะ
๔. พอเพียงด้านภูมิปัญญา โดย จำแนกคำประพันธ์ประเภทร่ายได้ บอกลักษณะของร่ายได้
๕. พอเพียงด้านเศรษฐกิจ โดย นำความรู้มาประยุกต์ใช้ มีความขยันอดทน

สาระการเรียนรู้

๑. ประเภทของคำประพันธ์ประเภทร่าย
๒. รูปแบบของร่ายแต่ละประเภท
๓. การแต่งร่ายสุภาพ

การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒. นักเรียนนำการบ้านที่ครูมอบหมายให้ทำในช่วงที่ที่แล้วมาส่งครู ร่วมกันเฉลยและตรวจสอบผลงานของแต่ละคน จากนั้นให้นักเรียนอ่านทำนองเสนาะคำประพันธ์ประเภทร่าย ตอนใดตอนหนึ่งในมหาเวศสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี

ขั้นที่ ๓. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง คำประพันธ์ประเภทร่าย (ท้ายแผน) จากนั้นให้แต่ละกลุ่มหาตัวอย่างร่ายแต่ละชนิดคัดลอกลงในแผ่นกระดาษพร้อมทั้งบอกที่มา ส่งตัวแทนอ่านนำเสนอที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นต่อร่ายโดยครูขึ้นต้นร่ายชนิดใดชนิดหนึ่งให้ ๑ วรรค แล้วให้แต่ละกลุ่มคิดต่อกลุ่มละ ๑ วรรค ครูเขียนจำนวนของแต่ละกลุ่มบนกระดาน ครูแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องและร่วมสรุป

ขั้นที่ ๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๑๐.๑ (ท้ายแผน)
ชุดแต่งรายชนิดใดชนิดหนึ่งเพื่อเทิดพระคุณพ่อแม่ คนละ ๑๐ วรรคเป็นการบ้าน นำมาส่งครูใน
ชั่วโมงต่อไป

ขั้นที่ ๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเติมรายละเอียดของคำประพันธ์ประเภทรายแต่ละชนิด
ลงในแผนภาพความคิด แบบฝึกเสริมทักษะรายกลุ่ม ชุดที่ ๑๐.๒ (ท้ายแผน)

สื่อ / แหล่งเรียนรู้ / บุคคล

ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
๑	CD การอ่านทำนองเสนาะ	นักเรียนเขียนแผนภาพความคิด	ครูจัดเตรียม
๓	แบบฝึกเสริมทักษะชุดที่ ๑๐.๑	นักเรียนแต่งราย	ครูจัดทำ
๔	หนังสือเรียน ชุด วรรณคดี วิจักษ์ ชั้น ม. ๕	นักเรียนดูภาพและฝึกอ่าน	ครูจัดหา
๕	แบบฝึกเสริมทักษะ ชุด ๑๐.๒	นักเรียนทำใบงานกลุ่ม	ครูจัดทำ
๖	เฉลยแบบฝึกเสริมทักษะ	ตรวจสอบความถูกต้อง	ครูจัดทำ
๗	แบบประเมินผลงานรายกลุ่ม	ประเมินผลงานรายกลุ่ม	ครูจัดทำ
๘	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบประเมิน ผลงานรายบุคคล	บันทึกการสังเกตพฤติกรรม และ บันทึกผลงานรายบุคคล	ครูจัดทำ

วัดผลประเมินผล

กิจกรรมที่ประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
๑. สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๔ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง
๒. นักเรียนต่อคำประพันธ์	แบบประเมินผลงานรายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง
๓. นักเรียนรายงานหน้าชั้น	แบบประเมินผลงานรายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี

			๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง
๔. นักเรียนทำแบบฝึก เสริมทักษะ ชุดที่ ๑๐.๑	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	ตรวจงานรายบุคคล	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง
๕. นักเรียนทำแบบฝึก เสริมทักษะ ชุดที่ ๑๐.๒	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง
๕. นักเรียนหาตัวอย่างร้าย	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (เก่ง ดี มีสุข)

.....
.....
.....
.....
.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

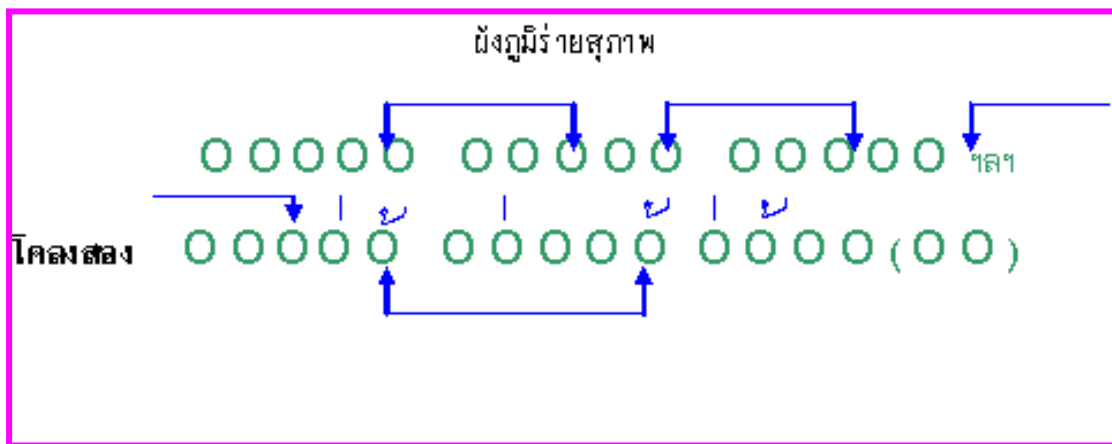
**คำประพันธ์ประเภท
ร่าย**

ร่าย เป็นคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง ซึ่งไม่กำหนดความยาว จะแต่งให้ยาวเท่าไรก็ได้ แต่ต้องเรียงคำให้คล้องกันตามบังคับ คำว่า “ร่าย” แปลว่า เสกหรือเดิน

ร่ายที่นิยมแต่งในวรรณกรรมมีอยู่ ๔ ชนิดคือ

1. ร่ายยาว
2. ร่ายสั้น
3. ร่ายโบราณ
4. ร่ายสุภาพ

ร่ายมักจะแต่งร่วมกับคำประพันธ์ประเภท **ลิลิต**

ตัวอย่าง :

ครั้นขางอินคำปู่ ใจพระลออยู่บมิกลม
ปู่เอาลูกลมปักปลายหาง วางมือบัดเดี้ยวคาย ปลายไม้ผายชะยัน
ใบไม้ผายชะย่าย คล้ายลูกตรงตะบัด ลมพัดลูกลมผัน
กลก้งหันคะกว้าง ลอบพิตรเจ้าช้าง ปั่นเพียงลมผัน

กฎ: ๑. บทหนึ่ง ๆ มีตั้งแต่ ๕ วรรคขึ้นไป จัดเป็นวรรคละ ๕ คำ หรือจะเกิน ๕ คำบ้างก็ได้ แต่ไม่ควรเกิน ๕ จังหวะในการอ่าน จะแต่งยาวกี่วรรคก็ได้ แต่ตอนจบจะต้องเป็นโคลงสองสุภาพเสมอ

3. สัมผัสมีดังนี้

คำสุดท้ายของวรรคหน้า ต้องสัมผัสผสมคำที่ ๑ หรือ ๒ หรือ ๓ เป็นวรรคถัดไปทุกวรรค นอกจากตอนจบจะต้องให้สัมผัสแบบโคลงสองสุภาพ

4. เอกโท มีบังคับคำเอก ๓ แห่ง และคำโท ๓ แห่ง ตามแบบของโคลงสองสุภาพ

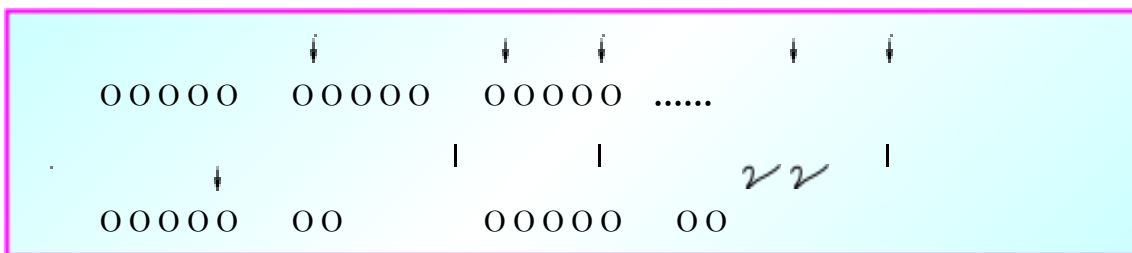
5. ถ้าคำสัมผัสที่ส่งเป็นคำเป็นหรือคำตาย คำที่รับสัมผัสจะต้องเป็นคำเป็นหรือคำตายด้วย และคำสุดท้ายของบทห้ามใช้คำตาย
6. เติมสร้อยในตอนสุดท้ายของบทได้อีก ๒ คำ หรือจะเติมทุก ๆ วรรคของบทก็ได้พอถึงโคลงสองต้องจด เว้นไว้แต่สร้อยของโคลงสองเอง สร้อยชนิดนี้ต้องเหมือนกันทุกวรรค เรียกชื่อว่า “**สร้อยสลับวรรค**”

ตัวอย่าง

ชวนกันผ่นกันผาย **แลนา** ชวนกันขจายขจัด **แลนา** ชวนกันกระพัดกระเฟิ่น **แลนา** ชวน
กันเกริ่นกันเกรียว **แลนา** บเหลียวหลังมาร้า **แลนา** บกลับหน้ามาราญ **แลนา** บอยู่ทานมีอรบ **แล**
นา บอยู่ทบมีอรอน **แลนา**...แกลนเดชให้ทุกผู้ บมีไครรอสู้ แต่ตั้งต้นหนี สิ้นนา

ร่ายคั่น

ผังภูมิ

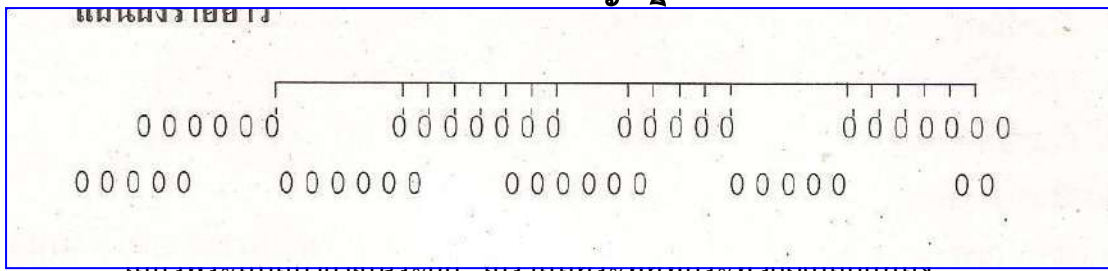
ตัวอย่าง :

ศรีสวัสดิ์วัฒนวิริ	ชวลิตโลกเลื่อง
เฟื่องฟูภูมิณฑล	สกลแผ่นภพ สบพิลย์สยาม
รามนรินทร์ภิญโญยศ	ปรากฏกระเดื่อง เปื้องปราษฎ์ปรีชาชาญ
ขานคุณทั่วทุกทิศ	ขจรขจาง ลือตลอดฟ้าลั่น แห่ลงธรา

(บาท ๓ โคลงสี่คั่น)

(บาทสี่โคลงสี่คั่น)

(หลักภาษาไทย : พระยาอุปกิตศิลปสาร)

พระนาสิกอดตั้งอัสสาสปีสสาส น้ำพระเนตรเชอหยาดเป็นสายเลือด
ไม่เว้นวายหายเหือดซึ่งโสกา จึงเอาพระปัญญาวินิจัยเข้าข่มโสก
ว่าบุตรวิโยคครั้งนี้บังเกิดมีเพราะความรัก จำจะเอาอุเบกขาเข้ามาประหาร
หักให้เสื่อมหาย ท้าวเธอกลับสุขเกษมเปรมสบายพระกายก็ไสส
ดั่งพระจันทร์ทรงกลด นั้นแล

(มหาเวสสันดรชาดกกัณฑ์กุมาร)

กฎ :

1. บทหนึ่งจะมีกั้วรรคก็ได้ มักจะมีตั้งแต่ ๕ วรรคขึ้นไป จำนวนคำในวรรค
หนึ่งก็ไม่กำหนดตายตัวแน่นอน จะมีกี่คำก็ได้แล้วแต่จะเห็นเหมาะสมมักจะอยู่ระหว่าง
๘ – ๑๓ คำ

๒. สัมผัสมีดังนี้

คำสุดท้ายของวรรคต้น จะส่งสัมผัสไปยังวรรคต่อไป คำใดก็ได้ยกเว้นคำแรก
และคำสุดท้ายซึ่งไม่นิยมรับสัมผัส ส่วนการส่งและการรับด้วยเอกโทอย่างร้ายที่กล่าว
มาแล้วนั้น ไม่ถือเป็นระเบียบเคร่งครัดนักการแต่งร้ายยาว ผู้แต่งจะต้องรู้จักเลือกใช้
ถ้อยคำและสัมผัสใน ให้มีจังหวะรับกันอย่างสละสลวยและจำนวนคำที่ใช้ในวรรค
หนึ่งๆก็ไม่ควรยาวเกินกว่าช่วงระยะหายใจครั้งหนึ่งๆ

**แบบฝึกเสริมทักษะ ชุด
ที่ ๑๐.๑**

คำชี้แจง ให้นักเรียนฝึกแต่งร่ายยาว เทิดพระคุณบิดามารดา คนละ ๑๐ พรรค

[illegible]

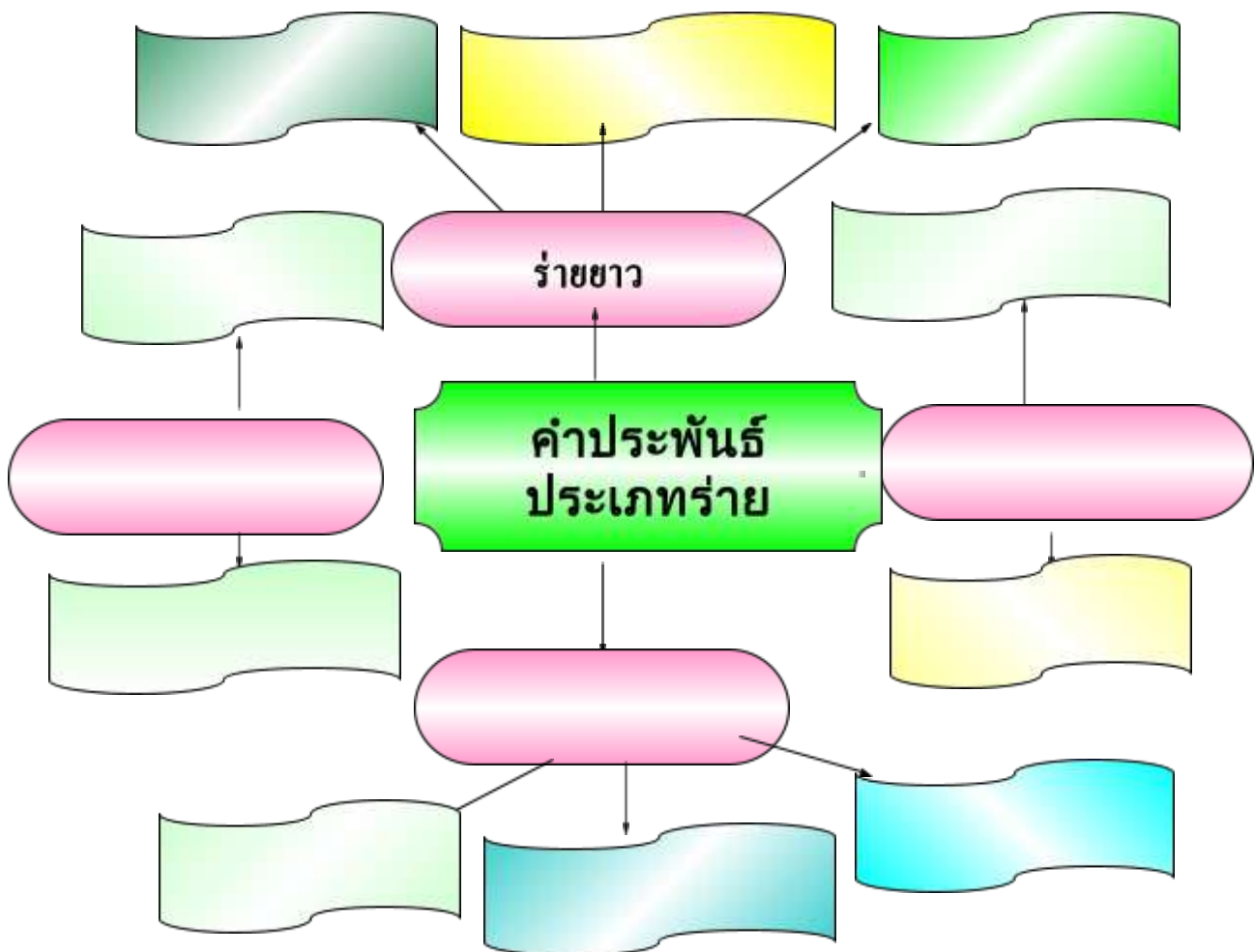
.....

.....

ชื่อ.....
เลขที่

**แบบฝึกเสริมทักษะ ชุด
ที่ ๑๐.๒**

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเติมรายละเอียดของรายแต่ละชนิดลงใน
แผนภาพความคิดต่อไปนี้

กลุ่ม

สมาชิก : ๑.

๒.

๓. ๔.

แบบประเมินการตรวจผลงานรายกลุ่ม

ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐

รายการตรวจและให้คะแนน

๑. การหาตัวอย่างร้าย
๒. การนำเสนอผลงาน
๓. นักเรียนทำใบงานกลุ่ม
๔. การต่อคำประพันธ์
๕. การแสดงบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม	รายการตรวจให้คะแนน					รวม	ผลการประเมิน
	๑	๒	๓	๔	๕		
	๕	๕	๑๐	๕	๕	๓๐	

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี

เกณฑ์ระดับคะแนน ๒๖ – ๓๐

$$\begin{aligned}
 &= 2 \text{ ๑ หมายถึง } \text{พอใช้} \quad 20 - 25 \\
 &= ๑ หมายถึง \\
 &0 \text{ ปรับปรุง} \quad 0 - ๑๕ = 0
 \end{aligned}$$

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

แบบบันทึกผลการประเมินการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
ชุดวรรณคดีวิจักษ์ บทที่ ๑ มหาเวศสันดรชาดก ประกอบแผนที่ ๑๐ คำประพันธ์ประเภทร้อย

พฤติกรรมความพอเพียง		ด้านตนเอง ด้านสังคม			ด้านทรัพยากร ด้านภูมิปัญญา			ด้าน เศรษฐกิจ		ผลงาน		สรุป	
เลขที่	ชื่อ - สกุล	มีค วา มส น ใจ ไฟ เรีย นรู้	แต่ ง ร่า ขอ ย่ำ ง ง่า ษา ได้	ขอ มร บ ข้อ คก ลง ขอ งก ลุ่ม	เลือก ใช้ ภาษา ได้ถูก กาลเท ละ	จำ แน ก คำ ปร ะ พัน ธิ์ป ระ เภท ที่ ร้อย ได้	บอ ก ลัก ษณ ะ ขอ ง ร้อย ได้	นำ คว า มรู้ ไป ปร ะ ยุก ศั ว ์	มี ค ว า ม ข ย น อ ค ท น		การ ทำ แบบ บ ฝึก หัด ที่ ๑๐. ๒	ร ว ม	ผ่าน / ไม่ ผ่าน
		๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒		๑๐	๒๖	
๑													
๒													

๓													
๔													
๕													
๖													
๗													
๘													
๙													
๑๐													
๑๑													
๑๒													
๑๓													
๑๔													

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี เกณฑ์ระดับคะแนน $20 - 26 = 2$
 ๑ หมายถึง พอใช้ $15 - 19 = 1$
 ๐ หมายถึง ปรับปรุง $0 - 14 = 0$
 เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป
 ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย **ชั้น**

มัธยมศึกษาปีที่ ๕

ชุดวรรณคดีวิจิตร บทที่ ๑ มหาเวสสันดรชาดกเวลา

๒ ชั่วโมง

เรื่อง วิเคราะห์วิจารณ์ **เวลา ๑**

ชั่วโมง

ใช้สอนวันที่

โดย.....

การเรียนรู้วรรณคดีนอกจากผู้เรียนจะได้รับรสทางด้านวรรณศิลป์แล้วผู้เรียน

- มาตรฐาน ท ๑.๑** ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้
 ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่าง
 เห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าของมหาเวสสันดรชาดกได้
๒. นักเรียนบอกหลักปรัชญาความพอเพียงได้
๓. นักเรียนบอกความสอดคล้องกับปรัชญาความพอเพียงได้

พฤติกรรมความพอเพียงที่คาดหวัง

๑. พอเพียงด้านตนเอง โดย มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ วิเคราะห์คุณค่าของบทเรียนได้
๒. พอเพียงด้านสังคม โดย ช่วยเหลือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
๓. พอเพียงด้านทรัพยากร โดย มีความพอเพียงในด้านต่างๆ
๔. พอเพียงด้านภูมิปัญญา โดย บอกหลักปรัชญาความพอเพียงได้ นำข้อคิดมาใช้ในการชีวิตประจำวัน
๕. พอเพียงด้านเศรษฐกิจ โดย ประยุกต์ข้อคิดใช้ให้เกิดประโยชน์ มีความประมาณตน

สาระการเรียนรู้

๑. คุณค่าของวรรณกรรม
๒. ปรัชญาความพอเพียง

การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒. นักเรียนนำการบ้านที่ครูมอบหมายให้ทำในช่วงที่ที่แล้วมาส่ง ครูตรวจสอบประเมินผล แนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง ชมเชยผู้ที่แต่งรายได้ดี

ขั้นที่ ๓. ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับสาระความรู้และสิ่งที่ได้จากการเรียนวรรณคดีเรื่องมหาเวสสันดรชาดก ครูให้แต่ละกลุ่มจับสลากอธิบายความรู้ที่ได้จากบทละครเรื่องมหาเวสสันดรชาดกด้านต่างๆดังนี้

- ด้านวรรณศิลป์

- ด้านสังคม
- ด้านภูมิปัญญา
- ด้านประเพณี
- ด้านสงคราม

นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้นตามหัวข้อที่จับสลากได้

ขั้นที่ ๔. นักเรียนศึกษาหลักปรัชญาความพอเพียง ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิ-พลอดุลยเดช

ขั้นที่ ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานแบบฝึกเสริมทักษะชุดที่ ๑๑.๑(ท้ายแผน)
ชุดตอบคำถามเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง เสร็จแล้วนำเสนอส่งครูตรวจสอบแลประเมินผล

ขั้นที่ ๖. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะชุดที่ ๑๑.๒ (ท้ายแผน) ชุด วิเคราะห์ลักษณะของพระนางมัทรี ที่สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สื่อ / แหล่งเรียนรู้ / บุคคล

ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
๑	กระดาน ปากกา	นักเรียนเขียนอธิบายคุณค่าของมหาเวสสันดรชาดก	ครูจัดเตรียม
๒	ใบความรู้ เรื่องหลักเศรษฐกิจพอเพียง	นักเรียนศึกษารายละเอียด	ครูจัดเตรียม

๓	แบบฝึกเสริมทักษะชุดที่ ๑๑.๑	นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าของมหาเวสสันดรชาดก	ครูจัดทำ
๔	หนังสือเรียน ชุด วรรณคดี วิทย์ฯ ชั้น ม. ๕	นักเรียนดูภาพและฝึกอ่าน	ครูจัดหา
๕	แบบฝึกเสริมทักษะ ชุด ๑๑.๒	นักเรียนทำใบงานกลุ่ม	ครูจัดทำ
๖	เฉลยแบบฝึกเสริมทักษะ	ตรวจสอบความถูกต้อง	ครูจัดทำ
๗	แบบประเมินผลงานรายกลุ่ม	ประเมินผลงานรายกลุ่ม	ครูจัดทำ
๘	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบประเมิน ผลงานรายบุคคล	บันทึกการสังเกตพฤติกรรม และ บันทึกผลงานรายบุคคล	ครูจัดทำ

วัดผลประเมินผล

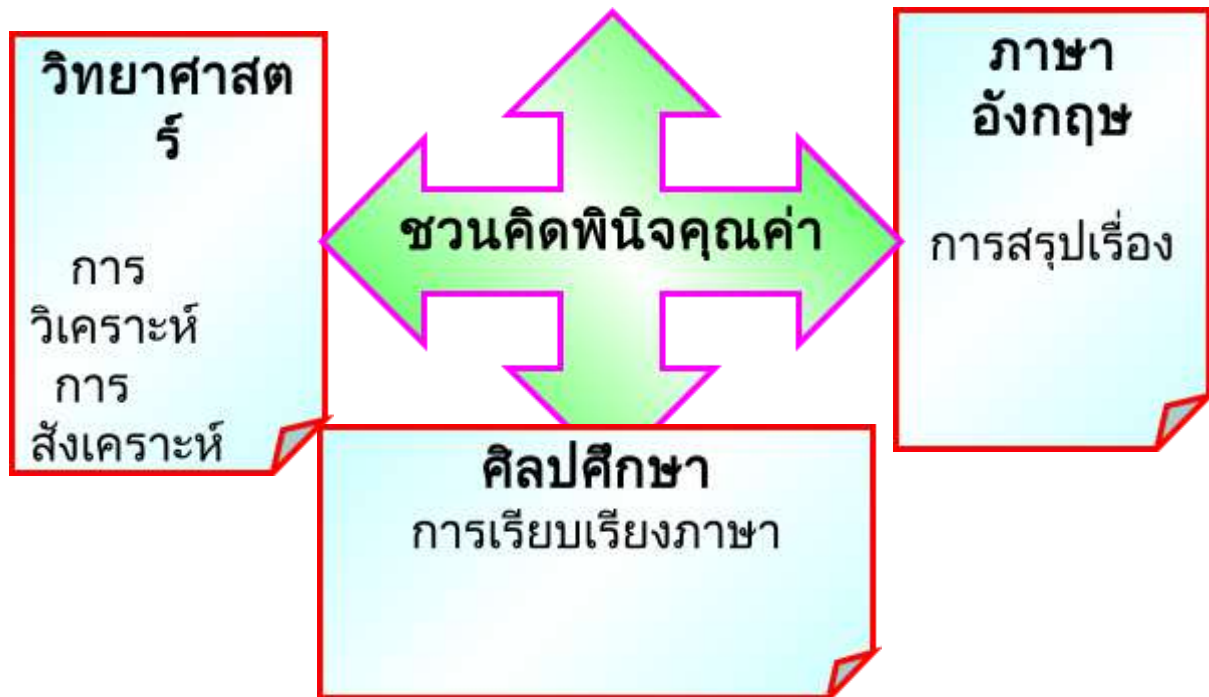
กิจกรรมที่ประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ใน การประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
-------------------	----------------------------------	----------------	-----------------

๑. สังเกตพฤติกรรมด้าน ความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๔ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง
๒. นักเรียนอธิบาย	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง
๓. นักเรียนรายงานหน้าชั้น	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง
๔. นักเรียนทำแบบฝึก เสริมทักษะ ชุดที่ ๑๑.๑	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	ตรวจงานรายบุคคล	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง
๕. นักเรียนเขียนแบบฝึก เสริมทักษะ ๑๑.๒	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง

การสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

คำชี้แจง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ สัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ดังนี้

เศรษฐศาสตร์
หลักปรัชญาความพอเพียง

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....
.....

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนสตรีศึกษา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (เก่ง ดี มีสุข)

.....
.....
.....
.....
.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่องหลัก
เศรษฐกิจพอเพียง

๒. ความพอเพียงด้านสังคม

สาระ ช่วยเหลือเกื้อกูล รู้รักสามัคคี
สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและสังคม

๓. ความพอเพียงด้านทรัพยากร

สาระ รู้จักใช้และจัดการอย่างชาญฉลาด
และรอบคอบเกิดความยั่งยืนสูงสุด

๔. ความพอเพียงด้านภูมิปัญญา

สาระ รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและสอดคล้องต่อความ
ต้องการ เป็นประโยชน์ต่อสภาพแวดล้อมและเกิดประโยชน์
ต่อส่วนรวมและพัฒนาจากภูมิปัญญา

๕. ความพอเพียงด้านภูมิปัญญา

สาระ รู้จักใช้และจัดการอย่างชาญฉลาด และรอบคอบ
เกิดความยั่งยืนสูงสุด

ระดับ ปฏิบัติตามตัวอย่าง มีการบังคับจาก
ภายนอก ยึดถือความแบบ

ระดับ **เศรษฐกิจพอเพียง** ออกเอง ยินดี
ตัวเอง เพียง

ระดับ ปฏิบัติตามที่คิดเอง แสดงเองด้วย
เหตุผล เพียงพอโดยมองตนเอง

ระดับ ปฏิบัติตามตามที่คิดเอง ออกแบบเอง
เพียงพอโดยมองตัวเอง

ระดับ ปฏิบัติตามตามที่คิดเอง ออกแบบเอง
เป็นธรรมชาติ เพื่อประโยชน์
ที่ยั่งยืนยาวโดยรวมของโลก สิ่งแวดล้อม

พสกนิกร ผู้ยากไร้ที่ประสบปัญหาต่าง ๆ อันกระทบถึง สภาพการดำรงชีวิต การดำเนินงานตามพระราชดำริต่าง ๆ นั้น ได้ก่อให้เกิดโครงการต่าง ๆ เช่น

โครงการตามพระราชประสงค์

หมายถึง โครงการซึ่งทรงศึกษาทดลองปฏิบัติเป็นส่วนพระองค์ ทรงศึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ทรงแสวงหาวิธีทดลอง ปฏิบัติทรงพัฒนาส่งเสริมและแก้ไข คัดแปลงวิธีการ ในช่วงระยะเวลาหนึ่งเพื่อพัฒนาดูแลผลผลิตทั้งในและนอกพระราชฐาน ซึ่งต้องทรงใช้พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ในการดำเนินงานทดลองจนกว่าจะเกิดผลดี ต่อมาเมื่อทรงแนพระราชหฤทัยว่าโครงการนั้น ๆ ได้ผลดี เป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้รัฐบาลเข้ามารับงานต่อไปภายหลัง

โครงการหลวง

เป็นโครงการที่ทรงมุ่งพัฒนาชาวไทยภูเขาให้รอดพ้นจากความทุกข์ยากลำเค็ญได้ด้วยวิธีการปลูกพืชทดแทนฝิ่น และละเลิกการตัดไม้ทำลายป่า มาสู่วิถีเกษตรรูปแบบใหม่ที่ทำให้มีรายได้ดีขึ้น ชาวเขา ชาวดอยจึงมีความจงรักภักดีเรียกพระองค์ว่า “พ่อหลวง” และเรียกสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถว่า “แม่หลวง” โครงการของทั้งสองพระองค์ จึงเรียกว่า “โครงการหลวง”

โครงการในพระบรมราชานุเคราะห์

หมายถึง โครงการที่พระองค์ได้พระราชทานข้อแนะนำ และแนวพระราชดำริให้เอกชนไปดำเนินการด้วยกำลังเงิน กำลังปัญญา และกำลังแรงงานพร้อมทั้งการติดตามผลงานให้ต่อเนื่องโดยภาคเอกชน เช่น โครงการพัฒนาหมู่บ้านสหกรณ์เนินดินแดง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งสโมสรโรตารีแห่งประเทศไทย เป็นผู้จัดและดำเนินงานตามแนวพระราชดำริ โครงการพจนานุกรมโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เป็นต้น

โครงการตามพระราชดำริ

โครงการประเภทนี้เป็นโครงการที่ทรงวางแผนพัฒนา ทรงเสนอแนะให้รัฐบาลร่วมดำเนินการตามพระราชดำริ โดยพระองค์เสด็จพระราชดำริร่วม ทรงงานกับหน่วยงานของรัฐบาล ซึ่งมีทั้งฝ่ายพลเรือน ตำรวจ ทหาร โครงการตามพระราชดำรินี้ ในปัจจุบันเรียกว่า “โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” มีกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทยซึ่งมีลักษณะที่เป็นโครงการพัฒนาด้านลักษณะที่เป็นงานด้านวิชาการ เช่น โครงการเพื่อการศึกษาค้นคว้า ทดลองหรือโครงการที่มีลักษณะเป็นงานวิจัย เป็นต้น

แนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาโครงการตามแนวพระราชดำริดังกล่าว เกิดจากพระอัจฉริยภาพและพระปรีชาสามารถในการที่ได้ทรงคิดค้น คัดแปลง ปรับปรุง และแก้ไขในการพัฒนาโครงการให้เป็นงานที่ดำเนินการไปได้โดยง่าย ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน และสอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่และระบบนิเวศน์โดยส่วนรวมของธรรมชาติ ตลอดจนสภาพทางสังคมของชุมชนนั้น เฉพาะโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีอยู่มากมายหลายประเภทแตกต่างกันไปตามลักษณะและวัตถุประสงค์ของโครงการนั้น

ซึ่งส่วนมากเป็นการแก้ไขปัญหา และพัฒนาด้านการทำมาหากินของประชากรเป็นสำคัญ หลักสำคัญของทุกเรื่องก็คือความเรียบง่าย ทั้งนี้ทรงใช้คำว่า “Simplify” หรือ “Simplicity” ทั้งในแนวคิดและด้านเทคนิควิชาการจะต้องสมเหตุสมผล ทำให้รวดเร็ว และสามารถแก้ไขปัญหาให้ก่อประโยชน์ได้จริง ตลอดจนต้องมุ่งไปสู่วิถีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainability) ดังเช่นหลาย ๆ โครงการที่ได้นำไปปฏิบัติและปรากฏผลสำเร็จแล้ว เช่น โครงการหญ้าแฝก โครงการฝนหลวง โครงการบำบัดน้ำเสียโดยวิธีธรรมชาติ โครงการกั้นกันชัยพัฒนา **โครงการทฤษฎีใหม่** เป็นต้น

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้งหลายนี้ล้วนเกิดจากน้ำพระราชหฤทัยในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมุ่งหวังให้ปวงพสกนิกรไทยได้พ้นจากความทุกข์ยากในการดำรงชีวิตและทรงมุ่งมั่นแสวงหามรรควิธีที่จะช่วยให้ราษฎรไทยได้มีวิถีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเริ่มจาก “พออยู่พอกิน” จนกระทั่งสามารถพึ่งตนเองได้ในที่สุดนั้นย่อมหมายความว่า ประเทศไทยมีทรัพยากรบุคคลที่เข้มแข็งสามารถนำพาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าได้ในอนาคต

ทฤษฎีใหม่

ความเป็นมาแห่งพระราชดำริทฤษฎีใหม่ แรงคลพระราชหฤทัยในเรื่องนี้เกิดจากที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรในภาคอีสานบริเวณพื้นที่บ้านกุดดอแก่น ตำบลกุดสิมคุ้มใหญ่ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๓๕ ทรงเห็นสภาพความเป็นอยู่ที่แออัดแอ่งของชาวบ้าน จึงนำพระราชดำรัสแก่บรรดาคณะบุคคลต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายพระพรชัยมงคลในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๓๕ ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต ว่า

“...ถามชาวบ้านที่อยู่กันว่า เป็นอย่างไรบ้างปีนี้ เขาบอกว่าเก็บข้าวได้ แล้วข้าวก็อยู่ตรงนั้น กองไว้เราก็ไปดูข้าว ข้าวนั้นมีรวงจริง แต่ไม่มีเมล็ดหรือรวงหนึ่งมีซีกสองสามเมล็ด ก็หมายความว่า ๑ ไร่ คงได้ประมาณซีกถึงเดียวหรือไม่ถึงถึงต่อไร่ ถามเขา ทำไมเป็นอย่างนี้ เขาบอกว่า เพราะไม่มีฝน เขาปลูกกล้าไว้แล้วเมื่อขึ้นมาก็ปักดำไม่ได้ เพราะว่าไม่มีน้ำ ก็ปักในทรายทำรูในทรายแล้วปักลงไป เมื่อปักแล้วตอนกลางวันก็เข้านั่งลงไป แต่ตอนกลางคืนก็ตั้งตัวตั้งตรงขึ้นมา เพราะมีน้ำค้าง แล้วในที่สุดก็ได้รวง แต่ไม่มีข้าวทำไร อันนี้เป็นบทเรียนที่ดี...แสดงให้เห็นว่า ข้าวนี้เป็นพืชแข็งแรงมาก ขอให้ได้น้ำค้ำก็พอ แม้จะเป็นข้าวธรรมดาไม่ใช่ข้าวไร่ ถ้าหากว่าเราช่วยเขาเล็กน้อยก็สามารถที่จะได้ข้าวมากขึ้นหน่อยพอที่จะกิน ฉะนั้น โครงการที่จะต้องทำโครงการใหญ่โตมากนั้นจะได้ผล ทำเล็ก ๆ ก็ได้ จึงเกิดความคิดขึ้นมาว่าในที่เช่นนั้น ฝนดีพอสมควร แต่ลงมาไม่ถูกระยะเวลา.... ฝนก็ทิ้งช่วง ข้าวก็ไม่ดี...”

จากพระราชดำรัสข้างต้น แสดงให้เห็นถึงการที่ทรงรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น จากปัญหาข้อเท็จจริง แล้วทรงวิเคราะห์เป็นแนวคิดทฤษฎีว่า “...วิธีการแก้ไขก็คือ ต้องเก็บน้ำฝนที่ตกลงมา ก็เกิดความคิดว่าอยากทดลองดูสัก ๑๐ ไร่ ในที่อย่างนั้น ๓ ไร่จะเป็นบ่อน้ำ คือเก็บน้ำฝนแล้ว ถ้าจะต้องบุญด้วยพลาสติกก็บุญด้วยพลาสติก ทดลองดูสัก ๖ ไร่ ทำเป็นที่นา ส่วนไร่ที่เหลือก็เป็นบริการ หมายถึงทางเดินหรือกระดือบหรืออะไรก็ได้แล้วแต่ หมายความว่าน้ำ ๓๐ % ที่ทำนา ๖๐% ก็เชื่อว่า ถ้าเก็บน้ำไว้ได้ จากเดิมที่เก็บเกี่ยวข้าวได้ไร่ละประมาณ ๑ – ๒ ถึง ถ้ามีน้ำเล็กน้อยอย่างนั้นก็ควรจะเก็บเกี่ยวข้าวได้ไร่ละประมาณ ๑๐ – ๒๐ ถึง หรือมากกว่า

ปัญหาหลักของเกษตรกรในอดีตจนถึงปัจจุบันที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การขาดแคลนน้ำเพื่อเกษตรกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพื้นที่เกษตรที่อาศัยน้ำฝน ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศที่อยู่ในเขตที่มีฝนค่อนข้างน้อยและส่วนมากเป็นนาข้าว และพืชไร่เกษตรกรยังคงทำการเพาะปลูกได้ปีละครั้งในช่วงฤดูฝนเท่านั้น และมีความเสี่ยงกับความเสียหายอันเนื่องมาจากความแปรปรวนของดิน ฟ้า อากาศ และฝนทิ้งช่วง แม้ว่าจะมีการขุดบ่อหรือสระเก็บน้ำไว้ใช้บ้างแต่ก็ไม่มีขนาด

แน่นอน หรือมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นปัญหาให้มีน้ำใช้ไม่เพียงพอ รวมทั้งระบบการปลูกพืชไม่มีหลักเกณฑ์ใด ๆ และส่วนใหญ่ปลูกพืชชนิดเดียว

ด้วยเหตุนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงได้พระราชทานพระราชดำริเพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบความยากลำบากดังกล่าว ให้สามารถผ่านพ้นช่วงเวลาวิกฤตโดยเฉพาะการขาดแคลนน้ำได้โดยไม่เดือดร้อนและยากลำบากนัก พระราชดำรินี้ ทรงเรียกว่า “ทฤษฎีใหม่” อันเป็นแนวทางหรือหลักการในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่วนที่ทฤษฎีใหม่ ทำให้ไม่ถึงใหม่เป็นเพราะว่า มีการบริหารและจัดแบ่งที่ดินแปลงเล็กออกเป็นสัดส่วนที่ชัดเจน เพื่อประโยชน์สูงสุดของเกษตรกร ซึ่งไม่เคยมีใครคิดมาก่อนมีการคำนวณโดยหลักการ เกี่ยวกับปริมาณน้ำที่จะกักเก็บให้พอเพียงต่อการเพาะปลูกได้อย่างเหมาะสมตลอดปี มีการวางแผนที่สมบูรณ์แบบ สำหรับเกษตรกรรายย่อย ทฤษฎีใหม่มีการดำเนินงานแบ่งเป็น

- ☐ ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ ๑ การผลิต
 - ☐ ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ ๒ การรวมกลุ่ม
 - ☐ ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ ๓ การดำเนินธุรกิจ
- ซึ่งมีรายละเอียดพอสรุปได้ โดยสังเขปดังนี้

ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ ๑ การผลิต

ในทฤษฎีใหม่ขั้นที่ ๑ นี้เป็นขั้นการผลิตให้พึ่งตนเองได้ด้วยวิธีง่าย ๆ ค่อยเป็นค่อยไปตามกำลังให้พอมิเกิน ไม่อดอยาก ให้แบ่งพื้นที่ออกเป็น ๔ ส่วน ตามอัตราส่วน ๓๐:๓๐:๓๐:๑๐ ซึ่งหมายถึง

พื้นที่ส่วนที่หนึ่ง ประมาณ ๓๐% ให้ขุดสระเก็บกักน้ำ เพื่อใช้เก็บกักน้ำฝนในฤดูฝน และใช้เสริมการปลูกพืชในฤดูแล้ง ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์น้ำและพืชน้ำต่าง ๆ

พื้นที่ส่วนที่สอง ประมาณ ๓๐% ให้ปลูกข้าวในฤดูฝนเพื่อใช้เป็นอาหารสำหรับครอบครัวให้เพียงพอตลอดปี เพื่อลดค่าใช้จ่ายและสามารถพึ่งตนเองได้

พื้นที่ส่วนที่สาม ประมาณ ๓๐% ให้ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก พืชไร่ พืชสมุนไพร ฯลฯ เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวัน หากเหลือบริโภคก็นำไปจำหน่าย

พื้นที่ส่วนที่สี่ ประมาณ ๑๐% เป็นที่อยู่อาศัย เลี้ยงสัตว์ ถนนหนทางและโรงเรียนอื่น ๆ

อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนที่กล่าวมาข้างต้นสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่

ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ ๒ การรวมกลุ่ม

เมื่อเกษตรกรเข้าใจในหลักการและได้ปฏิบัติตามทฤษฎีใหม่ขั้นที่หนึ่งในที่ดินของตน จนได้ผลแล้ว ก็ต้องเริ่มขั้นที่สองคือ ให้เกษตรกรรวมพลังกันในรูป กลุ่ม หรือสหกรณ์ ร่วมแรง ร่วมใจกันดำเนินการในด้าน

การผลิต เกษตรกรจะต้องร่วมมือในการผลิตโดยเริ่มตั้งแต่ขั้นเตรียมดิน การหาพันธุ์พืช ปุ๋ย การจัดหา น้ำ และอื่น ๆ เพื่อการเพาะปลูก

การตลาด เมื่อมีผลผลิตแล้วจะต้องเตรียมการต่าง ๆ เพื่อขายผลผลิตให้ได้ประโยชน์สูงสุด

การเป็นอยู่ เกษตรกรต้องมีความเป็นอยู่ที่ดีพอสมควร โดยมีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพอย่างเพียงพอ

สวัสดิการ แต่ละชุมชนควรมีสวัสดิการและการบริการที่จำเป็น เช่น มีสถานอนามัย เมื่อยามป่วยไข้ หรือมีกองทุนไว้กู้ยืมเพื่อประโยชน์ในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน

การศึกษา ชุมชนควรมีบทบาทในการส่งเสริมการศึกษา เช่น มีกองทุนเพื่อการศึกษาเล่าเรียนให้แก่เยาวชนของชุมชนเอง

สังคมและศาสนา ชุมชนควรเป็นที่รวมในการพัฒนาสังคมและจิตใจ โดยมีศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยว

กิจกรรมทั้งหมดดังกล่าวข้างต้นจะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องไม่ว่า ส่วนราชการ องค์กรเอกชน ตลอดจนสมาชิกในชุมชนนั้นเป็นสำคัญ

ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ ๓ การดำเนินธุรกิจ

เมื่อดำเนินการผ่านทฤษฎีใหม่ขั้นที่สองแล้ว เกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรก็ควรพัฒนาก้าวหน้าไปสู่ขั้นที่สามต่อไป คือ ติดต่อประสานงาน เพื่อจัดหาทุน หรือแหล่งเงิน เช่น ธนาคาร หรือบริษัท

ห้างร้านเอกชน มาช่วยในการลงทุนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบท ซึ่งไม่ใช่ทำอาชีพเกษตรอย่างเดียว

ทั้งนี้ฝ่ายเกษตรกรและฝ่ายธนาคารหรือบริษัทเอกชนจะได้รับประโยชน์ร่วมกัน

ประโยชน์ทฤษฎีใหม่

จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ ที่ได้พระราชทานในโอกาสต่าง ๆ นั้น สรุปโดยสังเขปถึงประโยชน์ของทฤษฎีใหม่ได้ ดังนี้

1. ให้ประชาชนพออยู่พอกินสมควรแก่สภาพในระดับที่ประหยัดไม่อดอยาก และเลี้ยงตนเองได้ ตามหลักปรัชญาของ “เศรษฐกิจพอเพียง”
2. ในหน้าแล้งมีน้ำน้อย ก็สามารถเอาน้ำที่เก็บไว้ในสระมาปลูกพืชผักต่าง ๆ ที่ใช้น้ำน้อยได้ โดยไม่ต้องอาศัยชลประทาน
3. ในปีที่ฝนตกตามฤดูกาลโดยมีน้ำตลอดปีทฤษฎีใหม่นี้ก็สามารถสร้างรายได้ให้ร่ำรวยขึ้นได้
4. ในกรณีที่เกิดอุทกภัยก็สามารถที่ฟื้นตัว และช่วยตัวเองได้ในระดับหนึ่ง โดยทางราชการไม่ต้องช่วยเหลือมากเกินไป อันเป็นการประหยัดงบประมาณด้วย

ทฤษฎีใหม่นั้น การดำเนินงานตามแนวพระราชดำริ สามารถดำเนินการตามแนวพระราชดำริได้ไม่ยากนัก เพราะมีการทดลอง ทดสอบแล้วในโครงการของมูลนิธิชัยพัฒนา แต่อย่างไรก็ตามข้อควรคำนึงถึงในการดำเนินงานทฤษฎีใหม่คือ จะต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง โดยศึกษาสภาพภูมิประเทศให้ถ่องแท้เสียก่อน เช่น สระน้ำจะเก็บน้ำได้หรือไม่มีวิธีแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่าย ในการขุดสระจะต้องช่วยเหลือร่วมกัน ทั้งทางราชการ มูลนิธิต่าง ๆ และเอกชน เพราะชาวบ้านคง

จะแบกรับภาระค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูงนี้ลำบาก และการดำเนินงานทฤษฎีใหม่จะทำได้อย่างสมบูรณ์ และมีประสิทธิภาพนั้น ควรมีอ่างเก็บน้ำใหญ่และอ่างเก็บน้ำเล็ก เติมน้ำในสระแปลงเกษตร เพื่อสำรองน้ำเมื่อน้ำในสระแปลงเกษตรแห้งก็สามารถใช้น้ำในอ่างน้ำเล็กได้ และเมื่อน้ำในอ่างเก็บน้ำเล็กแห้งก็สามารถนำน้ำจากอ่างเก็บน้ำใหญ่มาเติมได้

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุด ที่ ๑๑.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

คำถาม

๑. ความพอเพียง หมายความว่าอย่างไร
๒. ทุกเงื่อนไขในหลักปรัชญาความพอเพียงนำไปสู่ พฤติกรรมใดของคน
๓. การมีจิตสำนึกที่ดี เอื้ออาทร ประณีประนอม เป็นความพอเพียงด้านใด
๔. การรู้จักใช้อย่างชาญฉลาด เกิดความยั่งยืนสูงสุด เป็นความพอเพียงด้านใด
๕. การเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง เป็นความพอเพียงด้านใด
๖. **โครงการหลวง** เป็นโครงการที่ทรงมุ่งพัฒนาชนกลุ่มใดให้รอดพ้นจากความทุกข์ยาก
๗. ทฤษฎีใหม่ เกิดจาก แรงบันดาลใจของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรในท้องถิ่นใด
๘. ปัญหาหลักของเกษตรกรในอดีตจนถึงปัจจุบันที่สำคัญประการหนึ่งคืออะไร

๙. ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ ๑ คืออะไร

๑๐. ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ ๒ คืออะไร

คำตอบ

๑.

.....

๒.

.....

๓.

.....

๔.

.....

๕.

.....

๖.

.....

๗.

.....

๘.

.....

๙.

.....
๑๐.
.....

**แบบฝึกเสริมทักษะ ชุด
ที่ ๑๑.๒**

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์พฤติกรรมของพระนางมัทรีที่ตรงกับหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงทั้ง ๓ ด้านมาด้านละ ๑ คน

ด้านความประมาณตน

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ด้านความมีเหตุมีผล

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ด้านความมีภูมิคุ้มกันที่ดี
.....
.....
.....
.....

ชื่อ.....
เลขที่ ชั้น.....

ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑

รายการตรวจและให้คะแนน

๑. การเขียนอธิบายพฤติกรรมตัวละคร
๒. การนำเสนอผลงาน
๓. การทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๑๑.๑
๔. ความสามัคคีภายในกลุ่ม
๕. การแสดงบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม	รายการตรวจให้คะแนน					รวม	ผลการประเมิน
	๑	๒	๓	๔	๕		
	๕	๕	๕	๑๐	๕	๓๐	

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี เกณฑ์ระดับคะแนน $26 - 30 = 2$

๑ หมายถึง พอใช้ $20 - 25 = 1$

๐ หมายถึง ปรับปรุง $0 - 19 = 0$

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

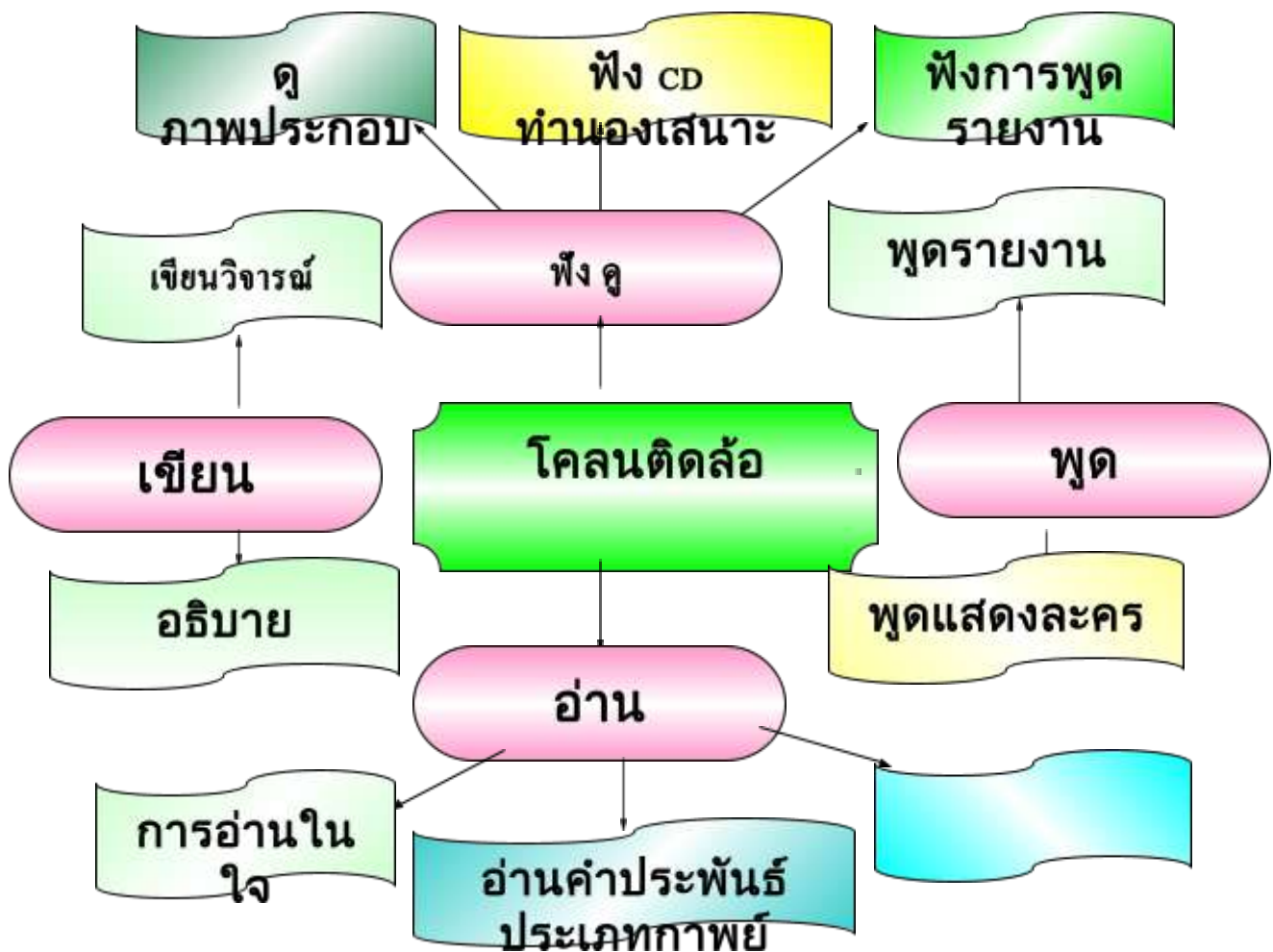
**แบบบันทึกผลการประเมินการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
ชุดวรรณคดีวิจักษ์ บทที่ ๑ มหาเวตสันดรชาดก ประกอบแผนที่ ๑๑ การวิเคราะห์คุณค่า**

พฤติกรรมความพอเพียง	ด้านตนเอง ด้านสังคม	ด้านทรัพยากร ด้านภูมิปัญญา	ด้าน เศรษฐกิจ	ผลงาน	สรุป
---------------------	------------------------	-------------------------------	------------------	-------	------

เลขที่	ชื่อ - สกุล	มีค วา มส น ใจ ไฟ เรีย นรู้	วิ คร า ห้ ค ณ ค่า ขอ งบ ท เรีย น	ช ย ห อ แล ะ ทำ งา น ร่ว ม กั บ ผู้ อื่น ได้	มีค วาม พอ เพียง ด้าน ต่างๆ	บอ ก ป ร ช ญา คว า ม พ อ เพิ ย ง ได้	นำ ข้อ คิด มา ป ร ะ ช ก ค ไ ช้	นำ คว า ม รู้ ไป ป ร ะ ช ก ค ไ ช้	มี ค ว า ม ป ร ะ ม า ณ ต น		การ ทำ แบบ บ ฝึก หัด ๑๑. ๒	ร ว ม	ผ่าน / ไม่ ผ่าน
		๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒		๑๐	๒๖	
๑													
๒													
๓													
๔													
๕													
๖													
๗													
๘													
๙													
๑๐													
๑๑													
๑๒													
๑๓													
๑๔													

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี	เกณฑ์ระดับคะแนน ๒๐ - ๒๖ = ๒
๑ หมายถึง พอใช้	๑๕ - ๑๙ = ๑
๐ หมายถึง ปรับปรุง	๐ - ๑๔ = ๐
เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป	
ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน	
(.....)	

หน่วยที่ ๒ เมืองไทย สมัยพัฒนา โคลนติดล้อ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย	
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	
หน่วยที่ ๒ เมืองไทยสมัยพัฒนา โคลนติดล้อ	
เวลา ๓ ชั่วโมง	
เรื่อง หลักภาษา	เวลา ๑ ชั่วโมง
ใช้สอนวันที่	
โดย.....	

สาระสำคัญ

การเรียนรู้วรรณกรรมงานประพันธ์เราต้องเรียนรู้ที่มาหรือภูมิหลังของเรื่อง รวมทั้งประวัติของผู้แต่ง เพื่อจะได้เชื่อมโยงเข้ากับแก่นและสาระของเนื้อหา เรื่องโคลนติดล้อ ที่ทรงพระราชนิพนธ์โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อสกดกั้นอารยธรรมตะวันตกที่กำลังหลั่งไหลเข้ามาปะปนกับอารยธรรมไทย โดยกลุ่มวัยรุ่นในยุคนั้นเปิดรับอย่างเต็มที่

มาตรฐาน ท ๕.๑	เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
มาตรฐาน ท ๕.๑	เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. นักเรียนบอกที่มาของ“โคลนติดล้อ”ได้
๒. นักเรียนจดมุ่งหมายในการพระราชนิพนธ์ “โคลนติดล้อ”ได้
๓. นักเรียนบอกสาระของ“โคลนติดล้อ”ได้

พฤติกรรมความพอเพียงที่คาดหวัง

๑. พอเพียงด้านตนเอง โดย มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ มีทัศนคติที่ดีต่อวรรณคดีไทย
๒. พอเพียงด้านสังคม โดย ชื่นชมความสามารถของกวีไทย
๓. พอเพียงด้านทรัพยากร โดย มีความภาคภูมิใจในภาษาไทย
๔. พอเพียงด้านภูมิปัญญา โดย บอกที่มาของ“โคลนติดล้อ”ได้ วิเคราะห์คุณค่าของวรรณคดีไทยได้
๕. พอเพียงด้านเศรษฐกิจ โดย แต่งคำประพันธ์ง่ายๆใช้ในโอกาสต่างๆ เลือกอ่านวรรณคดีที่มีคุณค่าได้

สาระการเรียนรู้

๑. ที่มาของ “โคลนติดล้อ”
๒. จดมุ่งหมายหลักของ“โคลนติดล้อ”
๓. ทดสอบก่อนเรียน

การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยแท้ มีสิ่งใดบ้างที่เป็นเอกลักษณ์ของคนไทยที่เราประเพณีปฏิบัติสืบต่อกันมาตั้งแต่โบราณ และวัฒนธรรมใดบ้างที่คนไทยรับเอาแบบอย่างมาจากชาติอื่น นักเรียนอภิปรายอย่างอิสระ ครูร่วมสรุปและซักถามปัญหา เกี่ยวกับวัฒนธรรมให้นักเรียนตอบเป็นรายๆ

ขั้นที่ ๒. ให้นักเรียนอาสาสมัครร้องเพลงเกี่ยวกับประเพณีไทย ประเพณีใดก็ได้
๒-๓ คน จากนั้นร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความหมายของเนื้อเพลง

ขั้นที่ ๓. นักเรียนศึกษาบทวิเคราะห์ของโคลนติดล้อ จากหน้า ๑๑๗-๑๒๔ จากนั้นให้นักเรียน ๓-๕ คนตั้งคำถามให้เพื่อนตอบ

ขั้นที่ ๔. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓๔ (ท้ายแผน) ชุดตอบคำถาม เสร็จแล้ว
นำส่งครูตรวจสอบประเมินผลและประกาศผลการประเมิน พร้อมทั้งแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องเป็น
รายๆ

ขั้นที่ ๕. นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบก่อนเรียนบทที่ ๕ โคลนติดล้อ เสร็จแล้วนำส่งครู
ตรวจสอบความถูกต้องและประกาศผลโดยที่ยังไม่ต้องเฉลย

สื่อ / แหล่งเรียนรู้ / บุคคล

ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
๑	เพลง	นักเรียนร้องเพลง	อาสาสมัคร
๒	แบบทดสอบก่อนเรียน	นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน	ครูจัดทำ
๓	แบบฝึกหัดชุดที่ ๓๔	นักเรียนตอบคำถาม	ครูจัดทำ
๔	หนังสือเรียน ชุด วรรณคดี วิจักษ์ ชั้น ม. ๕	นักเรียนอ่านวิเคราะห์เนื้อหา	ครูจัดหา
๕	เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน เฉลยแบบฝึกหัด	ตรวจสอบแบบทดสอบ	ครูจัดทำ
๖	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบประเมิน ผลงานรายบุคคล	บันทึกการสังเกตพฤติกรรม และ บันทึกผลงานรายบุคคล	ครูจัดทำ

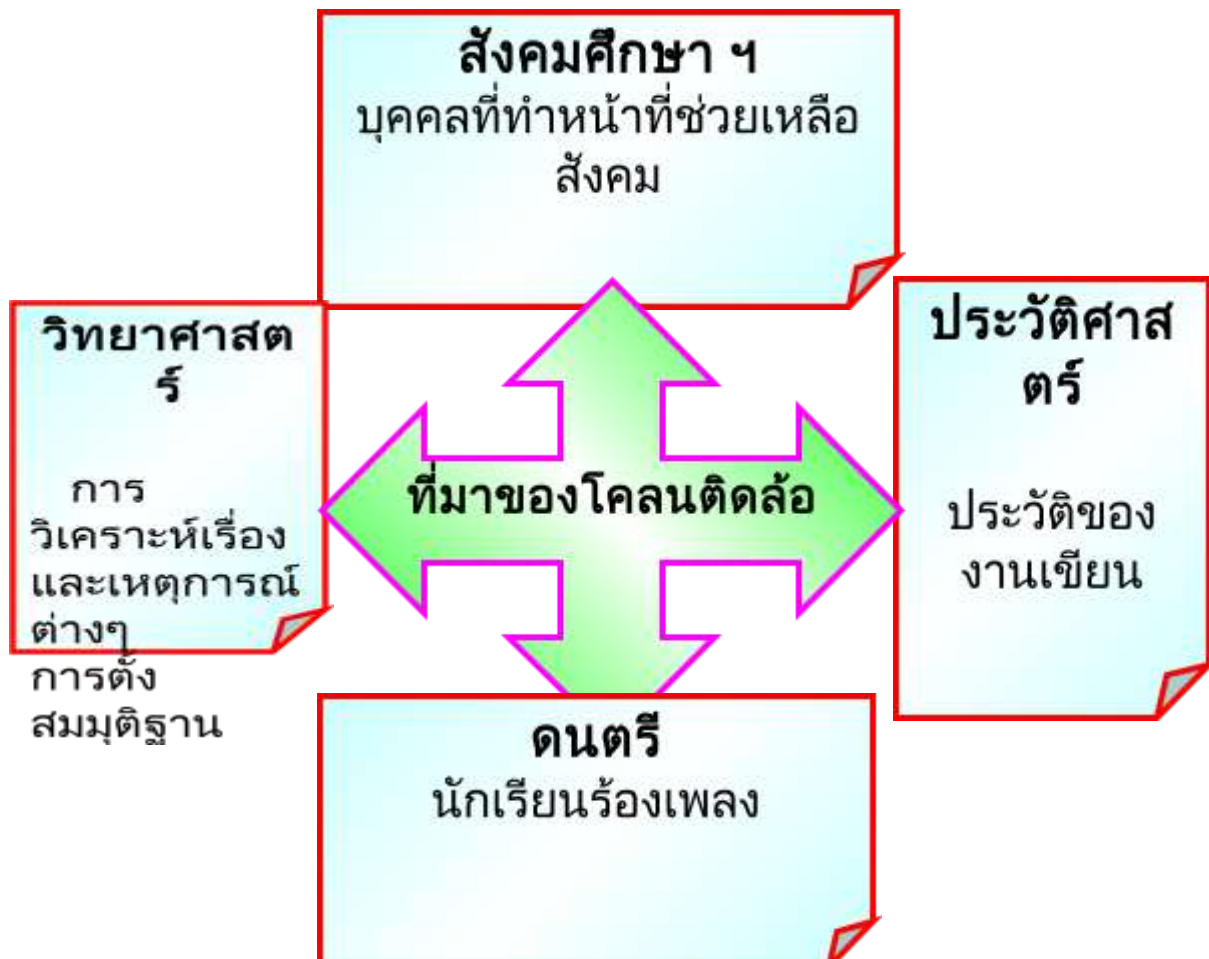
วัดผลประเมินผล

กิจกรรมที่ประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
๑. สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๔ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง
๒. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ตรวจงานรายบุคคล	๑๖ - ๒๐ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๒ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๒ ปรับปรุง
๓. นักเรียนร่วมสนทนาและตอบคำถาม	แบบประเมินรายกลุ่ม	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง

๔. นักเรียนทำแบบฝึกหัด ชุดที่ ๓๔	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	ตรวจงานรายบุคคล	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง
-------------------------------------	--	-----------------	---

การสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

คำชี้แจง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ สัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ดังนี้

กิจกรรมเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (เก่ง ดี มีสุข)

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

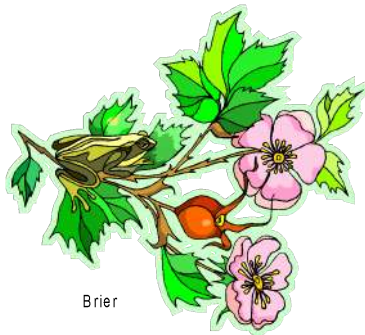
แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่

๓๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. คำว่า “ โคลนติดล้อ ” ตามความหมายของผู้แต่ง หมายความว่าอย่างไร
๒. เรื่องโคลนติดล้อ ถูกตีพิมพ์ลงในหนังสือเล่มใด
๓. โคลนติดล้อ มีทั้งหมดกี่ตอน ตอนที่นำมาให้นักเรียนศึกษานี้คือตอนใด

๔. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงใช้นามแฝงในการทรงพระราชนิพนธ์ “โคลนติดล้อ” ว่าอย่างไร
๕. ผู้ที่เขียนบทความ “ล้อติดโคลน” คือใคร มีเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งใด
๖. บทความ “ล้อติดโคลน” ถูกตีพิมพ์ลงในหนังสือเล่มใด
๗. โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมือน ตีพิมพ์ลงในหนังสือเล่มใด
๘. การพระราชทานนิพนธ์ โคลนติดล้อ ส่วนใหญ่ ใช้โวหารในการเขียนชนิดใด
๙. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงใช้นามแฝงอย่างไรบ้าง
๑๐. “โคลนติดล้อ” ให้ข้อคิดแก่นักเรียนอย่างไรบ้าง

กระดาษคำตอบแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓๔

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....
เลขที่

**แบบทดสอบก่อนเรียน
บทที่ ๕ โคลนติดล้อ**

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓๕ เรื่อง โคลนติดล้อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกตอบคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ผู้แต่ง “ โคลนติดล้อ ” ใช้นามแฝงว่าอย่างไร

ก. เขียวหวาน

ข. ศรีอยุธยา

ค. อัสวพานุ

ง. โคนันทวิศาล

๒. “โคลนติดล้อ” หมายถึงอะไร

ก. อุปสรรคแห่งการพัฒนาประเทศ

ข. ผู้ทำให้ประเทศชาติพัฒนา

ค. ภาวะการเกิดมลพิษ

ง. ความเสื่อมโทรมของสังคม

๓. “โคนันทวิศาล” คือใคร

ก. ผู้เขียนคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์

๖. ผู้ทำตัวเป็นศัตรูกับอัสวพานุ

ค. ผู้สนับสนุนอัสวพานุ

ง. ผู้เป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์

๔. “โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมือน” ถูกตีพิมพ์ลงในหนังสือเล่มใด

ก. สยามเดลิมิเตอร์

๖. บางกอกปริศนาคอร์เนอร์

ค. หนังสือพิมพ์ไทยรายวัน

๑. สยามออบเชอร์เวอรี่

๕. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของเสมียน

ก. ทำงานในสำนักงาน

ข. ใช้ความรู้ทางวิชาหนึ่งสื่อทำงาน

ค. เป็นงานสำคัญและมีเกียรติ

ง. ผู้ทำได้รับเงินรายเดือน

๖. “การประกอบการเพื่อเพิ่มพูนความสมบูรณ์แห่งประเทศในภูมิลำเนาเดิม” ในความเห็นของผู้แต่ง ข้อใดไม่อยู่ในความหมายของข้อความนี้

ก. ชาวนาชาวสวน

๖. พ่อค้า

ค. ช่างต่างๆ

ง. ข้าราชการ

๗. รัชกาลที่ ๖ ทรงเห็นว่าแนวโน้มที่เหมาะสมของประเทศไทย น่าจะเน้นหนักไปในทางใด

ก. พาณิชยกรรม

จ. อุตสาหกรรม

១. ពេញចិត្តបរិយាយ

๑. ประดิษฐาน

๘. คำว่า “ป่วยกล้าว” หมายความว่าอย่างไร

ก. ป่วยการพูด

ข. พุดกระท่อนกระเท่น

ค. พดไม่ชัด

ง. พดขาดเป็นช่วงๆ

๕. เครื่องแต่งกายชนิดใด เป็นเครื่องแต่งกายของผู้ชาย

ก. ผ้าโสร่ง

๖. โจงกระบวน

๑. ผ้าม่วง

ง. ผ้าเตี่ยว

๑๐. คำว่า “เสมิยน” ในสมัยก่อนและสมัยปัจจุบันเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

ก. แตกต่างกัน เพราะสมัยนั้นในสมัยก่อนหมายถึงข้าราชการทั้งหมด

๑๗. การพิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ ด้วยการจับใจความสำคัญแล้วพิจารณาเรื่องนั้น
อย่างละเอียดตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อแยกแยะ ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น มีการ
ใช้เหตุผลในการแยกส่วนดี ส่วนบกพร่อง เป็นพฤติกรรมประเภทใด

ก. การคิดวิเคราะห์

ข. การจำแนก

ค. การแสดงความคิดเห็น

ง. การพิจารณา

๑๘. หมวกสักหลาด ทำมาจากวัสดุใด

ก. เส้นใยแก้ว

ข. ใยสังเคราะห์

ค. ฝ้ายลินิน

ง. ฝ้ายขนสัตว์

๑๙. ข้อใดไม่ใช่พระนามแฝงของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ก. พันแหลม

ข. รามกิตติ

ค. หนานแก้ว

ง. ขุนทอง

๒๐. ผู้เขียนบทความ “ลัทธิโคลน” คือใคร

ก. หนานแก้ว

ข. โคนันทวิศาล

ค. อัสวพาหุ

ง. พันแหลม

କ. ମି	ଭ. ମି	ଗ. ମି	ଢ. ଶ	ଝ. ମି
ଞ. ଶ	ଟ. ମି	ଠ. ମି	ଡ. ମି	ଢ଼. ମି
ତେ. ମି	ତେ. ଶ	ତେ. ମି	ତେ. ମି	ତେ. ମି
ତେ. ଶ	ତେ. ମି	ତେ. ଶ	ତେ. ଶ	ତେ. ଶ

แบบบันทึกผลการประเมินการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
ชุดวรรณคดีวิจักษ์ บทที่ ๕ โคลนติดล้อ ประกอบแผนที่ ๓๔ ที่มาโคลนติดล้อ

พฤติกรรมความพอเพียง		ด้านตนเอง ด้านสังคม			ด้านทรัพยากร ด้านภูมิปัญญา			ด้าน เศรษฐกิจ		ผลงาน		สรุป	
เลขที่	ชื่อ -๑ สกุล	มี วา มส น ใจ ไฟ เรีย นรู้	มี ทศ นค ติที่ คื ต่อ วร ธ คคิ ไท ย	ชื่น ชม คว า มส า มา รธ ขอ งก วี ไท ย	มี ควมรัก และ ภูมิใจ ใน ภาษา ไทย	บอ ก ที่ม า ขอ ง โค ลน ติด ล้อ ได้	วิเค ระ ห้ญ ณ คำ ขอ ง วร ณ ณ คคิ ไท ย	แต่ ง คำ ปร ะ พัน ธไ ชีไ น โอ กา ส ค่า งๆ	เลื อ ก อ่า น วร ร ณ ก คิ ที่ มี ญ ณ ค่า ไ ด้	การ ทำ แบ บ ฝึก หัด ชุด ที่ ๓๔	การ ทำ แบ บ ท ค ส บ ก่อ น เรียน	ร ว ม	ผ่าน / ไม่ ผ่าน
		๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๑๐	๒๐	๔๖	
๑													
๒													
๓													
๔													
๕													
๖													
๗													
๘													
๙													

๑๕						
๑๖						
๑๗						
๑๘						
๑๙						
๒๐						
๒๑						
๒๒						
๒๓						
๒๔						

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘

กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

ชุดวรรณคดีวิจักษ์ บทที่ ๕

เรื่อง การอ่านบทความ

เวลา

๑ ชั่วโมง

ใช้สอนวันที่

โดย.....

สาระสำคัญ

การอ่านบทความเป็นการอ่านข้อความเพื่อความเรียง และความคิดเห็นโดยมีข้อเท็จจริง และเหตุผลประกอบมีการอ้างอิงแหล่งค้นคว้าข้อมูลที่เชื่อถือได้ ผู้เขียนบทความส่วนใหญ่จะแสดงข้อดีข้อเสียของเหตุการณ์ มีการชี้ปัญหาและแนวทางแก้ไขด้วย ซึ่งถือว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์

อย่างหนึ่ง ที่ผู้เรียนต้องหมั่นฝึกฝนอ่านอย่างต่อเนื่องจึงจะเกิดความชำนาญและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

มาตรฐาน ท ๑.๑	ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
มาตรฐาน ท ๕.๑	เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่าง เห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. นักเรียนอ่านวิเคราะห์ บทความได้
๒. นักเรียนบอกคุณค่าของบทความต่างๆได้
๓. นักเรียนสรุปบทความได้

พฤติกรรมความพอเพียงที่คาดหวัง

๑. พอเพียงด้านตนเอง โดย มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ คิดวิเคราะห์บทความได้
๒. พอเพียงด้านสังคม โดย บอกคุณค่าของบทความประเภทต่างๆได้
๓. พอเพียงด้านทรัพยากร โดย มีความรักและภาคภูมิใจในภาษาไทย
๔. พอเพียงด้านภูมิปัญญา โดย วิเคราะห์คุณค่าของวรรณคดีไทยได้ ประเมินคุณค่าวรรณคดีไทยได้
๕. พอเพียงด้านเศรษฐกิจ โดย ประยุกต์เหตุการณ์ในอดีตเพื่อประโยชน์ต่อบริษัท และ เลือกรับวรรณคดีที่มีคุณค่าได้

สาระการเรียนรู้

๑. เนื้อหาของคัมภีร์ฉันทศาสตร์ ฯ
๒. คุณค่าของ คัมภีร์ฉันทศาสตร์ ฯ
๓. ลักษณะคำประพันธ์ของคัมภีร์ฉันทศาสตร์ ฯ

การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และ เลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒ นักเรียนช่วยกันทบทวนเรื่อง “การเขียนเรียงความ” “การเขียนเรื่องสั้น”และ “การเขียนเชิงสร้างสรรค์” ที่เคยเรียนและฝึกปฏิบัติมาแล้ว ครูช่วยให้ความรู้และสรุปเรื่องเพิ่มเติม และชี้ให้เห็นว่า “การเรียนบทความก็คล้ายกับการเขียนเรียงความที่ผู้เขียนจะต้องนำข้อมูล ข้อเท็จจริงมาเขียน เรียบเรียงถ้อยคำให้คนอื่นรู้เรื่องด้วย”

ขั้นที่ ๓ ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องการเขียนบทความ (ท้ายแผน) จากนั้นครูตั้งคำถามให้นักเรียนแข่งขันกันตอบ

ขั้นที่ ๔ ครูร่วมกับนักเรียนสรุปเรื่องการเขียนบทความ ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเภทของบทความว่ามีหลายประเภท ได้แก่

- บทความเนื่องในวันสำคัญหรือโอกาสพิเศษ
- บทความเกี่ยวกับสถานที่สำคัญ
- บทความแสดงความคิดเห็น
- บทความวิเคราะห์
- บทความวิจารณ์หรือบทวิจารณ์
- บทความเชิงชีวประวัติ

ขั้นที่ ๕ นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานกลุ่ม ชุดที่ ๓๕.๑ (ท้ายแผน) ชุด เขียนรายละเอียดบทความที่ช่วยกันค้นคว้ามา เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบและประเมินผลงาน

ขั้นที่ ๖ นักเรียนทุกคนหาบทความจากแหล่งต่างๆติดลงในกรอบ (ท้ายแผน) แล้วอธิบายรายละเอียดในใบงานที่ ๓๕.๒ (ท้ายแผน) นำส่งครูตรวจสอบและประเมินผลงาน

๖. สื่อ / แหล่งเรียนรู้/ บุคคล

ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
๑	บัตรคำศัพท์	นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์และบอกความหมาย	ครูจัดเตรียม
๒	ใบความรู้เรื่อง บทความ	นักเรียนอ่านเพิ่มเติม	ครูจัดเตรียม
๓	แบบฝึกหัดชุดที่ ๓๕.๑	นักเรียนทำใบงานกลุ่ม	ครูจัดทำ
๔	แบบฝึกหัดชุดที่ ๓๕.๒	นักเรียนทำแบบฝึกหัด	ครูจัดทำ
๕	หนังสือเรียน ชุด วิวยาษา	นักเรียนดูภาพและฝึกอ่าน	ครูจัดหา

	ชั้น ม.๕		
๖	เฉลยแบบฝึกหัด	ตรวจสอบแบบฝึกหัด	ครูจัดทำ
๗	แบบประเมินผลงานรายกลุ่ม	ประเมินผลงานกลุ่ม	ครูจัดทำ
๘	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบประเมิน ผลงานรายบุคคล	บันทึกการสังเกตพฤติกรรม และ บันทึกผลงานรายบุคคล	ครูจัดทำ

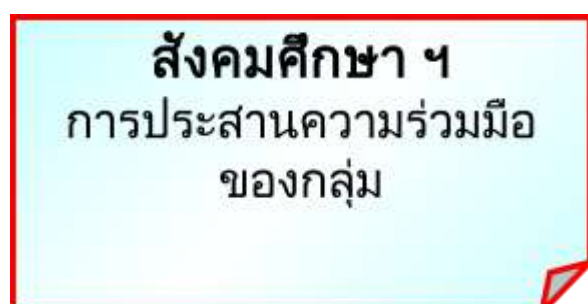
๑. วัดผลประเมินผล

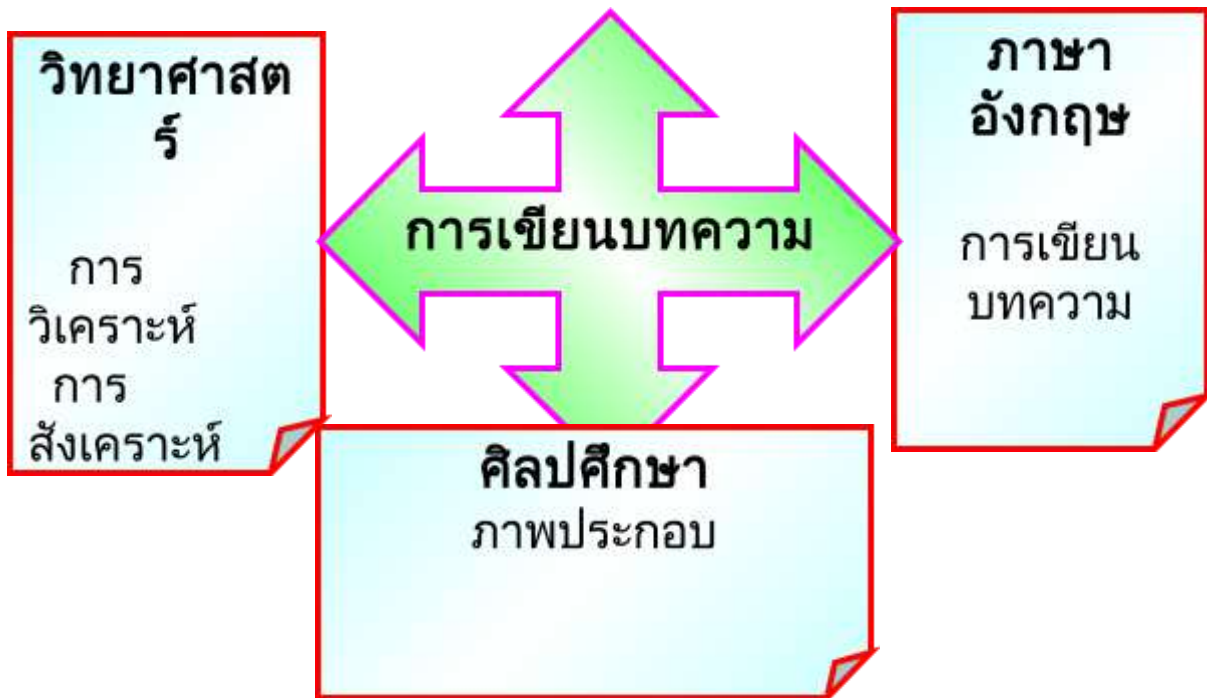
กิจกรรมที่ประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
๑. สังเกตพฤติกรรมด้าน คุณลักษณะ	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๔ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง
๒. นักเรียนตอบคำถาม	แบบบันทึกผลงานรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก

			๖ - ๓ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง
๒. นักเรียนทำใบงานกลุ่ม ๓๕.๑	แบบบันทึกผลงานรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง
๔. นักเรียนรายงาน หน้าชั้นเรียน	แบบประเมินรายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๓ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง
๔. นักเรียนทำแบบฝึกหัด ๓๕.๒	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	ตรวจงานรายบุคคล	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๓ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง

การสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

คำชี้แจง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ สัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ดังนี้

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (เก่ง ดี มีสุข)

.....
.....
.....
.....
.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

การอ่านบทความ

การอ่านบทความ

การเขียนบทความ เป็นการเขียนข้อความเป็นความเรียง และความคิดเห็นโดยมีข้อเท็จจริงและเหตุผลประกอบ มีการอ้างอิงแหล่งค้นคว้าข้อมูลที่เชื่อถือได้ ผู้เขียนบทความส่วนใหญ่จะแสดงข้อดีข้อเสียของเหตุการณ์ มีการชี้ปัญหาและแนวทางแก้ไข

บทความที่ดีมีลักษณะดังนี้

๑. ลำดับความสำคัญจากเหตุไปสู่ผล หรือจากผลทำให้วิเคราะห์สาเหตุได้
๒. ลำดับเวลา ลำดับเรื่องจากใกล้ตัวไปหาไกลตัว หรืออย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย ไม่สับสน
๓. มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ชวนติดตาม
๔. ใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสมแก่เรื่อง ไม่ใช่ถ้อยคำที่ส่อเสียด เยาะเย้ย ถากถาง
๕. ให้ประโยชน์และแง่คิดแก่ผู้อ่าน

ตัวอย่างบทความเชิงวิชาการและบทความแสดงความคิดเห็นทั่วไป สามารถหาอ่านได้จากสื่อพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร ฯลฯ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และบทความที่ชนะการประกวดต่าง ๆ

ในการเขียนบทความต้องคำนึงหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

๑. ตั้งชื่อเรื่อง ชื่อเรื่องควรมีลักษณะดังนี้
 - ใช้คำสั้นๆ กระชับตรงกับแก่นของเรื่อง
 - ใช้คำคล้องจองหรือคำที่มีจังหวะกวีของเสียง
 - ใช้คำหรือข้อความที่มีความหมายตรงข้าม
 - ใช้ประโยคคำถาม เป็นคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบชวนสงสัย
 - ใช้คำตราชื่อหรือสมญานาม หรือชื่อที่สมมุติขึ้นมาใหม่
2. กำหนดใจความสำคัญของเรื่องให้แน่นอน จำกัดขอบเขตของเรื่องที่จะกล่าวถึง

3. จัดองค์ประกอบให้ได้สัดส่วนเหมาะสม เช่น

- คำนำ ควรมีความยาวประมาณ ๑ ย่อหน้า ควรสร้างความสนใจผู้อ่าน
- เนื้อเรื่อง ควรมีความยาวประมาณ ๒ ย่อหน้าขึ้นไป
- สรุป ควรมีความยาวประมาณ ๑ ย่อหน้า ควรทิ้งข้อคิดไว้แก่ผู้อ่าน

๓.๑ วิธีเขียนย่อหน้า คำนำ ควรมีลักษณะดังนี้

- เริ่มต้นด้วยข้อความที่กระทบความรู้สึกเพื่อสร้างความสนใจ
- เริ่มต้นด้วยการยกตัวอย่างที่สนับสนุนใจความสำคัญของเรื่อง
- เริ่มต้นด้วยเหตุการณ์ที่น่าสนใจซึ่งจะนำสู่เนื้อเรื่อง
- เริ่มต้นด้วยคำถาม เพื่อนำเข้าสู่เนื้อเรื่อง
- เริ่มต้นด้วยคำจำกัดความ

๓.๒. วิธีเขียนเนื้อเรื่อง

โดยทั่วไปข้อความที่เป็นเนื้อเรื่องประกอบไปด้วย ย่อหน้าธรรมดา และ ย่อหน้าเชื่อมความ ย่อหน้าธรรมดาทำหน้าที่ดำเนินเรื่องตามปกติ ส่วนย่อหน้าเชื่อมความ ทำหน้าที่เชื่อมใจความระหว่างย่อหน้าธรรมดา

ย่อหน้ามีความจำเป็นสำหรับข้อความที่ค่อนข้างยาว เมื่อดำเนินเรื่องไปได้ชั่วระยะหนึ่ง การใช้ย่อหน้าเชื่อมความจะชี้แนะแนวทางในการดำเนินเรื่องต่อไป

๔. การจัดลำดับเนื้อเรื่อง ต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- เอกภาพ คือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของใจความทั้งหมด
- สัมพันธภาพ คือการเรียงลำดับข้อความตามความเหมาะสม
- สาระตลภาพ คือการเน้นใจความเพื่อแสดงความสำคัญของใจความ

แบบฝึกหัด ชุดที่ ๓๕.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกอ่านบทความสั้น ๆ ที่สนใจจากสื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์และช่วยกันเขียนรายละเอียดตามหัวข้อที่กำหนด

ข้อเท็จจริง / ความรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหา

.....

.....

.....

.....

ความคิดเห็น / แนวทางแก้ปัญหาของผู้เขียนบทความ

.....

.....

.....

สรุปความ

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกหัด ชุดที่ ๓๕.๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาบทความจากนิตยสารต่างๆหรือหนังสือพิมพ์รายวัน
มาติดลงในกรอบนี้ แล้วเขียนรายละเอียดตามหัวข้อที่กำหนดให้

บทความเรื่อง

บทความนี้ได้มาจาก

ผู้เขียนบทความคือ

ใจความสำคัญของบทความ

.....

.....

ปัญหาที่เกิดขึ้น

แนวทางแก้ไข

สาระที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

.....

ข้อคิดที่ได้จากบทความ

.....

แบบประเมินการตรวจผลงานรายกลุ่ม
ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕

รายการตรวจและให้คะแนน

๑. การวิเคราะห์บทความ
๒. การตอบคำถาม
๓. การทำแบบฝึกเสริมทักษะ
๔. ความสามัคคีภายในกลุ่ม
๕. การแสดงบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม	รายการตรวจให้คะแนน					รวม	ผลการประเมิน
	๑	๒	๓	๔	๕		
	๕	๕	๑๐	๕	๕	๓๐	

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี เกณฑ์ระดับคะแนน $26 - 30 = 2$
 ๑ หมายถึง พอใช้ $18 - 25 = 1$
 ๐ หมายถึง ปรับปรุง $0 - 17 = 0$

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

แบบบันทึกผลการประเมินการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

ชุดวรรณคดีวิจักษ์ บทที่ ๕ โคลนคิดล้อ ประกอบแผนที่ ๓๕ การอ่านบทความ

พฤติกรรมความพอเพียง		ด้านตนเอง ด้านสังคม			ด้านทรัพยากร ด้านภูมิปัญญา			ด้านเศรษฐกิจ		ผลงาน		สรุป	
เลขที่	ชื่อ - สกุล	มีค วา มส น ใจ ใฝ่ เรียน รู้	มีค วา มร อบ คอ บ ใฝ่ เรียน รู้	เจีย น จา น สร ร คัล ง คม ได้	มีค วามรัก และ ภูมิ ใจ ใน ภาษา ไทย	บอ ก ลัก ษณ ะ ขอ งบ ท ควา มไ ค้	เจีย นบ ท ควา มไ ค้	ใช้ วัธ ดุ อย่า งคู้ ค่า	สร้าง ง สร ร ก้ง น ด้วย ภาษา ไทย	กา ร ทำ แบบ บ ฝึก หัด ชุด ที่ ๓ ๕. ๒		รวม	ผ่าน / ไม่ผ่าน
		๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๑๐		๒๖	
๑													
๒													
๓													
๔													
๕													
๖													
๗													
๘													
๙													

๑๐												
๑๑												
๑๒												
๑๓												
๑๔												

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี เกณฑ์ระดับคะแนน ๒๑ - ๒๖ = ๒
 ๑ หมายถึง พอใช้ ๑๘ - ๒๐ = ๑
 ๐ หมายถึง ปรับปรุง ๐ - ๑๗ = ๐
 เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป
 ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

แผนการจัดการเรียน ๘	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย	ชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	
ชุดวรรณคดีวิจักษ์ บทที่ ๕ โคลนติดล้อ	เวลา
๗ ชั่วโมง	
เรื่อง การเลือกอ่านสื่อสารสนเทศ	เวลา
๑ ชั่วโมง	
ใช้สอนวันที่	
โดย.....	

สาระสำคัญ

สารสนเทศเป็นข้อมูลข่าวสาร ความรู้และเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งรวบรวมไว้และถ่ายทอดในรูปแบบต่าง ๆ การศึกษาข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยและรวดเร็วเราสามารถสืบค้นได้จากระบบสารสนเทศ

มาตรฐาน ท ๑.๑	ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
มาตรฐาน ท ๕.๑	เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่าง เห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถบอกเนื้อหาที่อ่านได้

2. สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
3. สามารถเลือกเรื่องที่มีประโยชน์อ่านได้

พฤติกรรมความพอเพียงที่คาดหวัง

๑. พอเพียงด้านตนเอง โดย มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ สืบค้นข้อมูลข่าวสารจากระบบสารสนเทศได้
๒. พอเพียงด้านสังคม โดย สืบค้นข้อมูลจากระบบสารสนเทศได้
๓. พอเพียงด้านทรัพยากร โดย ใช้ระบบบริการสารสนเทศได้
๔. พอเพียงด้านภูมิปัญญา โดย เลือกอ่านสาระความรู้จากระบบสารสนเทศ นำสาระที่ได้จากการอ่านมาใช้ให้เกิดประโยชน์
๕. พอเพียงด้านเศรษฐกิจ โดย เลือกสรรคำใช้สื่อสารได้ สร้างงานจากภาษาได้

สาระการเรียนรู้

๑. ความหมายของสารสนเทศ
๒. การเลือกอ่านหนังสือที่มีคุณค่า
๓. การจับประเด็นของเรื่องที่อ่าน

การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒ นักเรียนเล่นเกมกระชับโดยให้แต่ละกลุ่มเข้าแถวตอนเรียงหนึ่ง ให้หัวหน้ากลุ่มยืนอยู่หัวแถว ครูแจกกระดาษข้อความที่ใช้อ่านให้หัวหน้ากลุ่มแต่ละกลุ่ม (ท้ายแผน) ให้หัวหน้ากลุ่มอ่าน ๒ – ๓ ครั้ง เก็บใจความสำคัญของเรื่องไว้ จากนั้นหันไปกระซิบบอกรายละเอียดข้อความกับคนที่ยืนอยู่คนที่ ๒ คนที่ ๒ กระซิบต่อไปเรื่อยๆ จนถึงคนสุดท้ายให้นำรายละเอียดที่ได้ยินมา มานำเสนอที่หน้าชั้นเรียนทีละกลุ่ม

ขั้นที่ ๒. นำภาพหรือของจริงเกี่ยวกับสื่อสารสนเทศต่าง ๆ ให้นักเรียนดู และสนทนาเรื่องสื่อสารสนเทศเกี่ยวกับคำจำกัดความของสื่อสารสนเทศ และประเภทของสื่อสารสนเทศ

ขั้นที่ ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่ม ศึกษาประเภทของสื่อสารสนเทศ และหลักการ

ในการเลือกใช้โดยให้ส่วนหนึ่ง ศึกษาเรื่อง สื่อดีพิมพ์ อีกส่วนหนึ่ง ศึกษาเรื่อง สื่อไม่ดีพิมพ์ จากนั้น ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานที่หน้าชั้น

ขั้นที่ ๔. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้เรื่อง การเลือกอ่านเรื่องจากสื่อสารสนเทศ ดังนี้

- สื่อสารสนเทศ เป็นสื่อที่แสดงข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริง ความรู้ และเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งได้รวบรวมไว้และถ่ายทอดเป็นรูปแบบต่าง ๆ
- สื่อสารสนเทศ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ สื่อดีพิมพ์ และสื่อไม่ดีพิมพ์

ขั้นที่ ๕. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกอ่านเรื่องที่นักเรียนสนใจมาก ๑ เรื่อง แล้วช่วยกันสรุปสาระสำคัญของเรื่อง พร้อมกบบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่าน ลงในแบบฝึกที่ ๓๖.๑ (ทำัยแผน) การเลือกอ่านเรื่องจากสื่อสารสนเทศ แล้วนำเสนอผลงานที่หน้าชั้น

ขั้นที่ ๕. ให้นักเรียนดูตัวอย่างบทความ แล้วครูอธิบายลักษณะของบทความ และประเภทของบทความว่ามีประเภทใดบ้าง พร้อมกับยกตัวอย่างประกอบ จากนั้น ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาบทความประเภทต่าง ๆ จากหนังสือพิมพ์ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ แล้วนำไปติดแสดงที่ป้ายนิเทศ โดยจำแนกเป็นประเภท ครูตรวจสอบความถูกต้อง และเลือกบทความที่น่าสนใจอ่านให้นักเรียนฟัง

ขั้นที่ ๖. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้เรื่อง บทความ ดังนี้

- 1) บทความ คือ ความเรียงชนิดหนึ่ง ที่เนื้อหาข้อมูลจากความเป็นจริง โดยมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกันไป
- 2) บทความ แบ่งออกเป็น ๕ ประเภท ตามจุดมุ่งหมาย ดังนี้
 - บทความท่องเที่ยว
 - บทความอธิบาย
 - บทความแสดงความคิดเห็น
 - บทความทางวิชาการ
 - บทความวิจารณ์

ขั้นที่ ๗. นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓๖.๒ (ทำัยแผน) ชุดเขียนแผนภาพความคิดสรุปประโยชน์ที่ได้จากการเลือกอ่าน เสร็จแล้วนำเสนอส่งครูตรวจสอบและประเมินผลงาน

สื่อ / แหล่งเรียนรู้ / บุคคล

ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
----------	------------	---------------	---------------

๑	นิตยสาร สิ่งพิมพ์	นักเรียนอ่านบทความ	ครูจัดเตรียม
๒	แบบฝึกเสริมทักษะชุดที่ ๓๖.๑	นักเรียนตอบคำถามจากบทความ	ครูจัดทำ
๓	หนังสือเรียน ชุด วรรณคดี วิภักดิ์ ชั้น ม. ๕	นักเรียนดูภาพและฝึกอ่าน	ครูจัดหา
๔	แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓๖.๒	นักเรียนเขียนแผนภาพความคิด	ครูจัดทำ
๕	เฉลยแบบฝึกเสริมทักษะ	ตรวจสอบความถูกต้อง	ครูจัดทำ
๖	แบบประเมินผลงานรายกลุ่ม	ประเมินผลงานรายกลุ่ม	ครูจัดทำ
๗	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบประเมิน ผลงานรายบุคคล	บันทึกการสังเกตพฤติกรรม และ บันทึกผลงานรายบุคคล	ครูจัดทำ

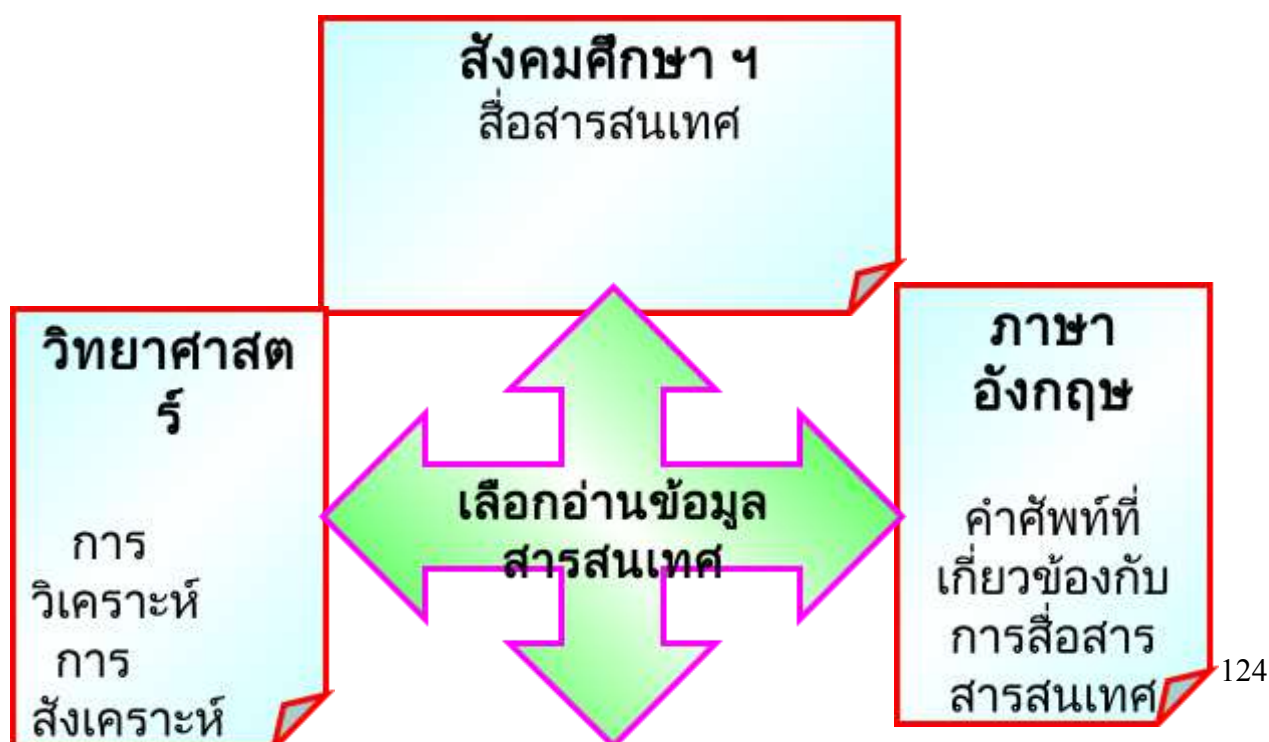
วัดผลประเมินผล

กิจกรรมที่ประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
๑. สังเกตพฤติกรรมด้าน ความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๔ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง
๒. นักเรียนเล่นเกมกระชับ	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง
๓. นักเรียนรายงานหน้าชั้น	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้

			ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง
๔. นักเรียนทำแบบฝึก เสริมทักษะ ชุดที่ ๓๖.๑	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง
๕. นักเรียนทำแบบฝึก เสริมทักษะ ชุดที่ ๓๖.๒	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	ตรวจงานรายบุคคล	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง

การสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

คำชี้แจง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ สัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ดังนี้

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (เก่ง ดี มีสุข)

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

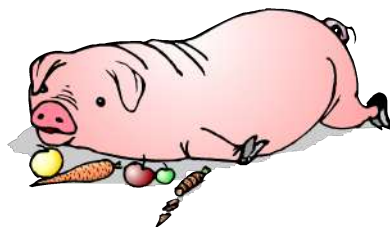
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

**ข้อความที่ใช้ในการเล่น
เกมกระชับ**

คำชี้แจง ให้หัวหน้ากลุ่มแต่ละกลุ่มอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วแล้วกระซิบท่อไปยังสมาชิกคนที่อยู่ถัดไป

หมาตัวหนึ่งเห็นแมวคาบปลาหูวิ่งผ่านหน้า หมาตัวนั้นอยากกินปลาหู จึงวิ่งตามไปแย่งแมว แมวไม่ยอมวิ่งขึ้นวิ่งหนีขึ้นไปยังต้นมะพร้าว ไปเกาะที่ลูกมะพร้าวแห้ง เป็นเหตุให้มะพร้าวและแมวหล่นลงมาโดนหัวหมาที่นั่งซุ่มอยู่ ปลาหูหลุดออกจากปากแมว หมาและแมวต่างก็ตกใจ วิ่งหนีไปลี้ภัยปลาหู แม่ไก่พาลูกๆ คุ้ยเขี่ยหากินอยู่มองเห็นปลาหู พาลูกวิ่งกรูจะเข้าไปกิน นกเหยี่ยวบินมาจะกินลูกไก่ แม่ไก่พาลูกไก่หนีไป นกเหยี่ยวเลยได้กินแค่ปลาหู

การเลือกอ่านเรื่องที่เป็นประโยชน์จาก
สื่อสารสนเทศ

สื่อสารสนเทศ เป็นสื่อที่แสดงข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริง ความรู้ และเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งได้รวบรวมไว้ และถ่ายทอดในรูปแบบต่าง ๆ

สื่อสารสนเทศ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๑. สื่อตีพิมพ์ เป็นสื่อที่บันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ลงบนกระดาษ เช่น หนังสือพิมพ์ เอกสาร ตำราต่าง ๆ ซึ่งการเลือกอ่านเรื่องต่าง ๆ จากสื่อตีพิมพ์ มีหลักการ ดังนี้
 - เลือกอ่านเรื่องที่ตรงกับความต้องการ เหมาะสมกับวัย
 - เลือกอ่านเรื่องที่มีความน่าเชื่อถือ มีความเป็นไปได้
 - เลือกอ่านเรื่องที่มีความทันสมัย มีเนื้อหาที่น่าสนใจ ให้ความรู้ และมีประโยชน์ในการดำเนินชีวิต
๒. สื่อไม่ตีพิมพ์ เป็นสื่อที่บันทึกความรู้ลงบนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) โทรสาร (Fax) สไลด์ (slide)

การเลือกอ่านสื่อไม่ตีพิมพ์ มีหลักการ ดังนี้

- เลือกอ่านเรื่องที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัย
- เลือกอ่านเรื่องที่มีประโยชน์ ไม่ขัดต่อกฎหมาย และศีลธรรมจรรยาที่ดี
- เลือกอ่านเรื่องที่มีความน่าเชื่อถือ มีความเป็นไปได้
- เลือกอ่านเรื่องที่ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น หรือไม่อ่านเรื่องที่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

บทความ

บทความ คือ ความเรียงชนิดหนึ่งที่เนื้อหา มีข้อมูลจากความเป็นจริง โดยมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกันไป

บทความ แบ่งออกเป็น ๕ ประเภท ตามจุดมุ่งหมาย ดังนี้

1. บทความท่องเที่ยว มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความสนใจอยากไปเที่ยว
2. บทความอธิบาย มีจุดมุ่งหมายเพื่ออธิบายสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
3. บทความแสดงความคิดเห็น มีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่ได้พบเห็น ให้ผู้อื่นได้ทราบ
4. บทความทางวิชาการ มีจุดมุ่งหมายเพื่อถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งมักเป็นความรู้ทางวิชาการ
5. บทความวิจารณ์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิจารณ์สิ่งที่ได้พบเห็นมา เช่น บทความวิจารณ์ภาพยนตร์ บทความวิจารณ์การเมือง

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุด ที่ ๓๖.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทความต่อไปนี้ แล้วช่วยกันตอบคำถาม

สมองถูกพัฒนาอย่างไร

สมองของคนเราจะประกอบด้วย สมองซีกซ้ายกับสมองซีกขวา ซึ่งทำงานพร้อม ๆ กัน แต่ทำหน้าที่แตกต่างกัน แต่ไม่ว่าจะสั่งการโดยสมองซีกใด มันจะหลอมเป็นความรู้สึกเดียวกันในตัวคนเรา บริเวณส่วนต่าง ๆ ของสมองจะทำหน้าที่แตกต่างกัน บางส่วนควบคุมการเคลื่อนไหว บางส่วนควบคุมอารมณ์ และบางส่วนควบคุมการได้ยิน ซึ่งพื้นที่สมองจะทำงานอย่างเฉพาะเจาะจงเป็นส่วน ๆ

ในคนถนัดขวาสมองซีกซ้ายจะควบคุมและสั่งการเกี่ยวกับการใช้มือขวา การเขียน สมองซีกซ้ายจะควบคุมการทำงานที่มีรูปร่าง หรือมีการเคลื่อนไหวเป็นฐาน และต้องมีรูปแบบชัดเจนกล่าวคือ สมองซีกซ้ายจะทำให้เด็กพูดภาษาได้ ได้ยิน เสียงและเข้าใจความหมายของภาษาเข้าใจด้านคำนวณ วิทยาศาสตร์ ความรู้สึกต่าง ๆ ที่เป็นหลักการที่ต้องใช้เหตุผล

ส่วนสมองซีกขวา ก็จะทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของมือซ้าย และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนามธรรมความรัก ความซาบซึ้งในสุนทรียภาพและคุณธรรมการสร้างงานศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหวอย่างมีศิลปะ เช่น การเต้นรำ การสร้างจินตนาการ เป็นเรื่องราวต่าง ๆ ฯลฯ

อย่างไรก็ดี ไม่ได้หมายความว่าเราควรพัฒนาสมองซีกใดซีกหนึ่งเป็นพิเศษ เพราะหากพัฒนาสมองซีกซ้ายมากเกินไป ก็อาจทำให้ใช้ความฉลาดไปในทางเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น แต่ขณะเดียวกันถ้าพัฒนาเฉพาะสมองซีกขวาอย่างเดียวจะเน้นในเรื่องความรัก ความเข้าใจ หรือคุณธรรม แต่ไม่รู้จักทำมาหากิน คิดเลขไม่เป็น ค้าขายไม่ได้ ไม่ถนัดในการพูดจาสื่อภาษา ซึ่งทำให้ไม่สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นสุขและมีประโยชน์ เพราะฉะนั้นถ้าเราจะพัฒนาสมองถูกโดยไม่ผิดธรรมชาติ ก็ควรจะพัฒนาสมองทั้งซีกซ้ายและขวาไปเท่า ๆ กัน เพื่อให้เกิดความสมดุลและการผสมผสานกัน

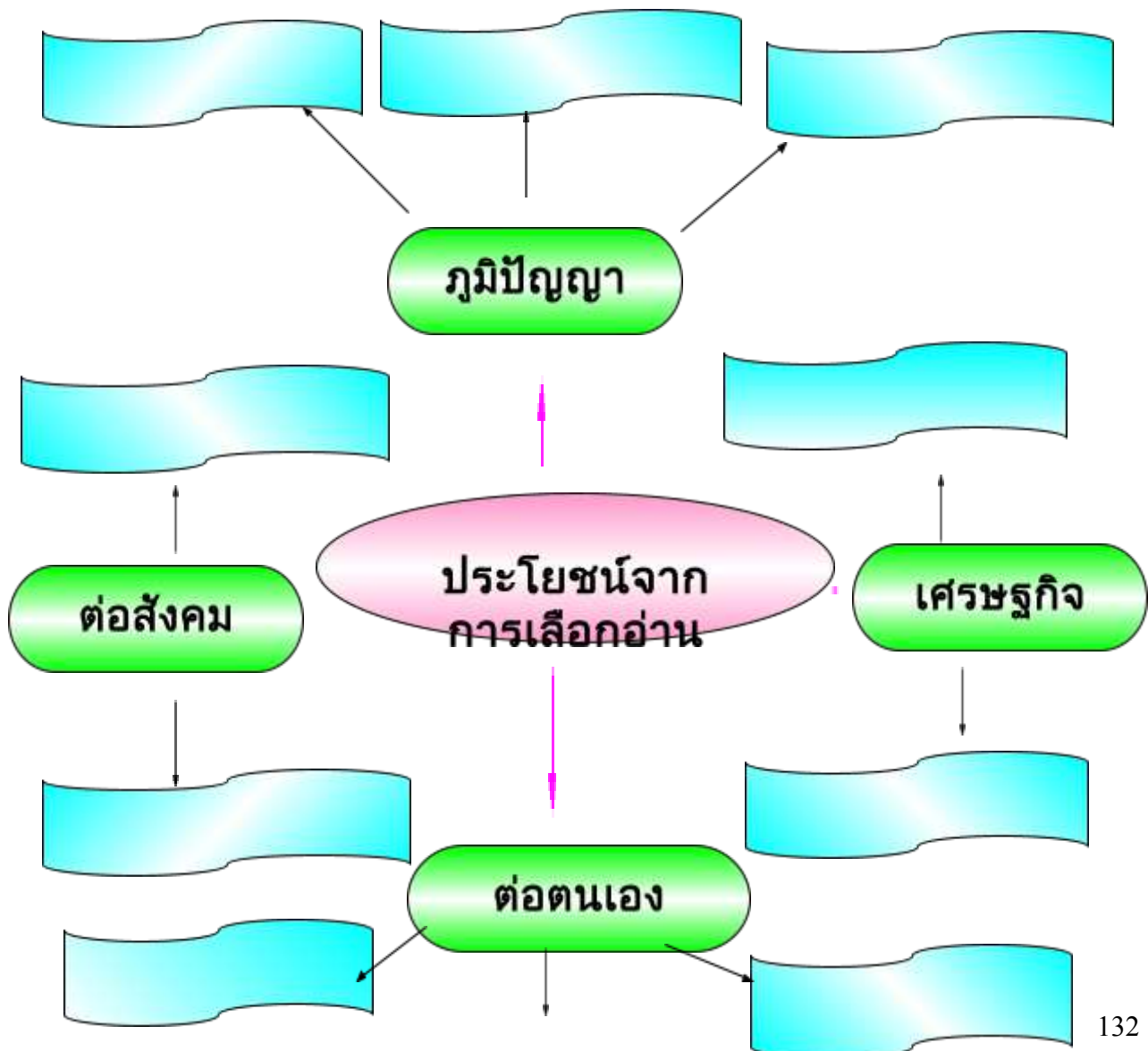
คำถาม

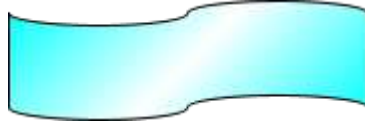
1. บทความนี้จัดอยู่ในประเภทใด.....
2. บทความนี้ มีจุดมุ่งหมายอย่างไร.....
3. บทความนี้ เหมาะสมกับใคร.....
4. ใจความสำคัญ ของบทความนี้ คือ.....
.....
.....
.....
5. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับบทความนี้.....
.....
.....
.....
.....
.....

กลุ่ม	
สมาชิก : ๑.	
๒.	
๓.	๔.
๕.	๖.

**แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่
๓๖.๒**

คำชี้แจง เขียนแผนผังความคิด สรุประโยชน์ที่ได้จากการเลือกอ่าน

ชื่อ.....

เลขที่ ชั้น.....

แบบประเมินการตรวจผลงานรายกลุ่ม

ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖

รายการตรวจและให้คะแนน

๑. การสรุปเนื้อหาสื่อสารสนเทศ

๒. การนำเสนอผลงาน

๓. การทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓๖.๑

๔. ความสามัคคีภายในกลุ่ม

๕. การแสดงบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม	รายการตรวจให้คะแนน					รวม	ผลการประเมิน
	๑	๒	๓	๔	๕		
	๕	๕	๕	๑๐	๕	๓๐	

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี เกณฑ์ระดับคะแนน $26 - 30 = 2$
 ๑ หมายถึง พอใช้ $20 - 25 = 1$
 ๐ หมายถึง ปรับปรุง $0 - 19 = 0$

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

แบบบันทึกผลการประเมินการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
 ชุดวรรณคดีวิจักษ์ บทที่ ๕ โคลนติดล้อ ประกอบแผนที่ ๑๖ สื่อสารสนเทศ

พฤติกรรมความพอเพียง		ด้านตนเอง ด้านสังคม			ด้านทรัพยากร ด้านภูมิปัญญา			ด้าน เศรษฐกิจ		ผลงาน		สรุป		
เลขที่	ชื่อ - สกุล	มีค วา มส น ใจ ไฟ เรีย นรู้	สืบ ค้น ข้อ มูล เข้า วส าร สา รต น เท ศ ได้	ใช้ สา รต น สา ร ค ง ค ม	เลือก ใช้ ระบบ สารสนเทศ ได้	เลือก ก อ า น ข้อ มูล สา ร ต น เท ศ ได้	นำ สา ร ที่ ได้ มา ใช้ ปร ะ โย ชน์	เลื อก สร ร คำ เพื่ อ กา ร ส ื่อ สา ร	ส ร ง งา น จา ก ภา ษ า ไ ค		การ ทำ แบบ บ ฝึก เทริ มท กษ ะที่ ๒๕ .๒	ร ว ม	ผ่าน / ไม่ ผ่าน	
		๑	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒		๑๐			๒๖
๑														
๒														
๓														
๔														

๕													
๖													
๗													
๘													
๙													
๑๐													
๑๑													
๑๒													
๑๓													
๑๔													

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี เกณฑ์ระดับคะแนน ๒๐ – ๒๖ = ๒
 ๑ หมายถึง พอใช้ ๑๕ – ๑๙ = ๑
 ๐ หมายถึง ปรับปรุง ๐ – ๑๔ = ๐
 เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป
 ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย	ชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	
ชุดวรรณคดีวิจักษ์ บทที่ ๕ โคลนติดล้อ	เวลา
๗ ชั่วโมง	
เรื่อง งานเขียนเชิงสร้างสรรค์	เวลา
๑ ชั่วโมง	

ใช้สอนวันที่
 โดย.....
 สาระสำคัญ

การเขียนข้อความหรือเรื่องราวได้ตามจุดประสงค์ข้อผู้เขียน จะต้องมีการวางแผนเตรียม
 การเขียนก่อนลงมือเขียน และเมื่อเขียนแล้วจะต้องมีการตรวจสอบผลงานเขียนของตนเองอีกครั้ง
 เพื่อเพิ่มเติมรายละเอียดให้งานเขียนเป็นไปตามจุดประสงค์และถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด

มาตรฐาน ท ๒.๑	ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียน เรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงาน การศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
มาตรฐาน ท ๕.๑	เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่าง เห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. บอกหลักการเขียนที่ดีได้
2. เขียน และพัฒนางานเขียนได้
3. เลือกเขียนงานเชิงสร้างสรรค์ได้

พฤติกรรมความพอเพียงที่คาดหวัง

๑. พอเพียงด้านตนเอง โดย มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ บอกหลักการเขียนงานเชิงสร้างสรรค์ได้
๒. พอเพียงด้านสังคม โดย เห็นคุณค่าของวรรณคดีไทย
๓. พอเพียงด้านทรัพยากร โดย มีความรักและภาคภูมิใจในภาษาไทย
๔. พอเพียงด้านภูมิปัญญา โดย ประยุกต์และพัฒนางานเขียนได้
๕. พอเพียงด้านเศรษฐกิจ โดย เลือกสรรภาษาเพื่อใช้ในโอกาสต่างๆ สร้างสรรค์งานเกี่ยวกับภาษาไทยได้

สาระการเรียนรู้

๑. งานเขียนสร้างสรรค์
๒. การเลือกอ่านงานเขียน
๓. การเขียนงานอย่างสร้างสรรค์

การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒

ขั้นที่ ๓ นักเรียนรับใบความรู้ (ท้ายแผน) ศึกษา ทำความเข้าใจใบความรู้ เพื่อจะได้ฝึกปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันว่าการพัฒนาการเขียนควรทำอย่างไร การจะเขียนเรื่องได้ดีควรทำอย่างไร การทำแผนที่ความคิด (Mind mapping) ของเรื่องทำอย่างไร ถ้าไม่เข้าใจ

ให้ถามครู ครูคอยให้คำแนะนำ ทำความเข้าใจอย่างใกล้ชิดและเอาใจใส่ ทำแผนที่ความคิด (Mind mapping) ของเรื่องให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง

ขั้นที่ ๕. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันจัดทำแผนภาพความคิดเรื่องใดก็ได้ในหนังสือเรียนภาษาไทยชุดวรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม.๕ เสร็จแล้วคิดว่าที่กระดานดำ แลกเปลี่ยนกันชื่นชมผลงาน

ขั้นที่ ๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๓๗.๑ (ท้ายแผน) บอกลักษณะความหมายของวลีที่กำหนดให้ เสร็จแล้วส่งครูตรวจสอบและประเมินผล

ขั้นที่ ๗. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๓๗.๒ (ท้ายแผน) ชุติเขียนเรื่องจากคำที่กำหนดให้ เป็นลักษณะงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ เสร็จแล้วนำเสนอครูตรวจสอบและประเมินผลงาน

ขั้นที่ ๘. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปค้นคว้างานเขียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ๑ อย่าง เตรียมนำเสนอในชั่วโมงต่อไป

สื่อ / แหล่งเรียนรู้ / บุคคล

ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
๑	ตัวอย่างงานเขียน	นักเรียนศึกษางานเขียน	ครูจัดเตรียม
๒	แบบฝึกหัดชุดที่ ๓๗.๑	นักเรียนทำใบงานกลุ่ม	ครูจัดทำ
๓	หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๕	นักเรียนดูภาพและฝึกอ่าน	ครูจัดหา
๔	แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓๗.๒	นักเรียนทำแบบฝึกหัด	ครูจัดทำ
๕	เฉลยแบบฝึกเสริมทักษะ	ตรวจสอบความถูกต้อง	ครูจัดทำ
๖	แบบประเมินผลงานรายกลุ่ม	ประเมินผลงานรายกลุ่ม	ครูจัดทำ

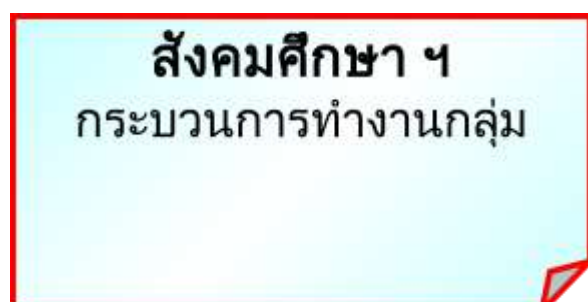
๓	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบประเมินผล งานรายบุคคล	บันทึกการสังเกตพฤติกรรม และบันทึก ผลงานรายบุคคล	ครูจัดทำ
---	--	--	----------

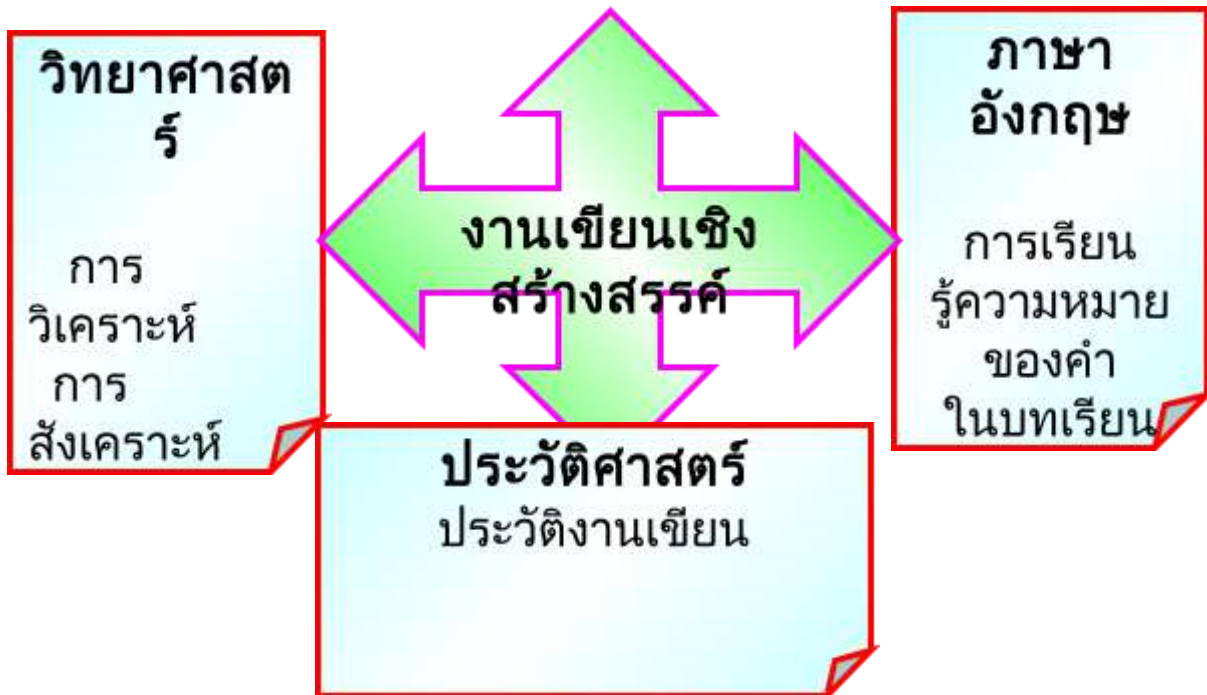
วัดผลประเมินผล

กิจกรรมที่ประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ใน การประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
๑. สังเกตพฤติกรรมด้าน ความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบประเมินผล งาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๔ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง
๒. นักเรียนเขียนแผนภาพ ความคิด	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง
๓. นักเรียนทำแบบฝึก เสริมทักษะ ๓๗.๑	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง
๔. นักเรียนทำแบบฝึกเสริม ทักษะ ๓๗.๒	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบประเมินผล งาน	ตรวจงานรายบุคคล	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง

การสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

คำชี้แจง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ สัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ดังนี้

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนสตรีศึกษา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (เก่ง ดี มีสุข)

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ การเขียน เชิงสร้างสรรค์

งานเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนข้อความหรือเรื่องราวได้ตามจุดประสงค์ของผู้เขียน จะต้องมีการวางแผนเตรียมการเขียนก่อนลงมือเขียน และเมื่อเขียนแล้วจะต้องมีการตรวจสอบผลงานเขียนของตนเองอีกครั้ง เพื่อเพิ่มเติมรายละเอียดให้งานเขียนเป็นไปตามจุดประสงค์และถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด

กระบวนการเขียนหรือขั้นตอนการเขียนอาจเป็นดังนี้

1. ขึ้นวางแผนหรือเตรียมการเขียน

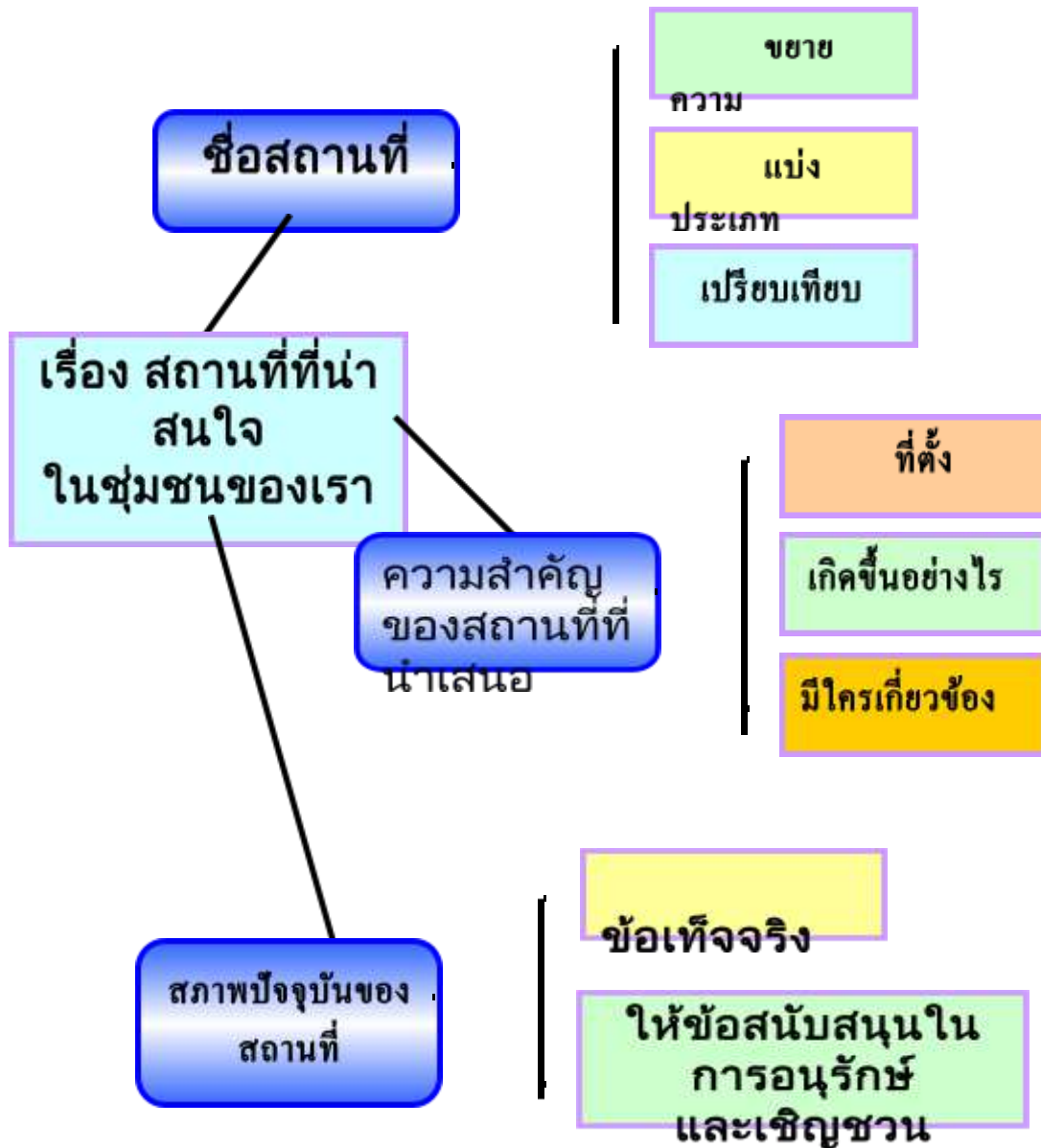
ผู้เขียนจะต้องตัดสินใจว่าเขียนนั้น...

- เขียนเพื่ออะไร (เสนอความรู้/แสดงความคิดเห็น/เล่าเหตุการณ์ ฯลฯ)
- ใครเป็นผู้อ่าน (คุณครู/เพื่อน ๆ /ในห้องเรียน/ประชาชนทั่วไป ฯลฯ)
- เกิดประโยชน์อย่างไร (ผู้อ่านได้รับความรู้/ได้รับทราบความคิดเห็น/ได้รู้เหตุการณ์ ฯลฯ)
- เขียนในลักษณะใด (สารคดี/บทความ/เรียงความ/ข่าว ฯลฯ)

เมื่อผู้เขียนตัดสินใจได้แล้ว จะต้องวางโครงเรื่องตามลักษณะของงานเขียนหากทำแผนภาพความคิด ใส่หัวข้อสำคัญที่ต้องการนำเสนอไว้ด้วย จะช่วยในการจัดลำดับความคิดในการนำเสนอเรื่อง และเป็นแนวทางในการค้นคว้าหาความรู้มาใช้ประโยชน์ในการเขียนเรื่องได้ เช่น

ผู้เขียนต้องการเสนอความรู้ ให้คุณครูและเพื่อน ๆ ในห้องเรียน อ่านเพื่อให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่ผู้เขียนสนใจ ซึ่งผู้เขียนต้องการเขียนเสนอความรู้ในลักษณะสารคดี

ดังนั้น ผู้เขียนจะต้องรู้ว่าการเขียนสารคดี เขียนอย่างไร เลือกรูปแบบการเขียนว่า จะเขียนแบบบรรยาย อธิบาย หรือโน้มน้าวให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกคล้อยตามผู้เขียนอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือจะใช้มากกว่าก็ได้ จากนั้นจึงเขียนแผนภาพความคิดแสดงหัวข้อสำคัญตามลำดับ

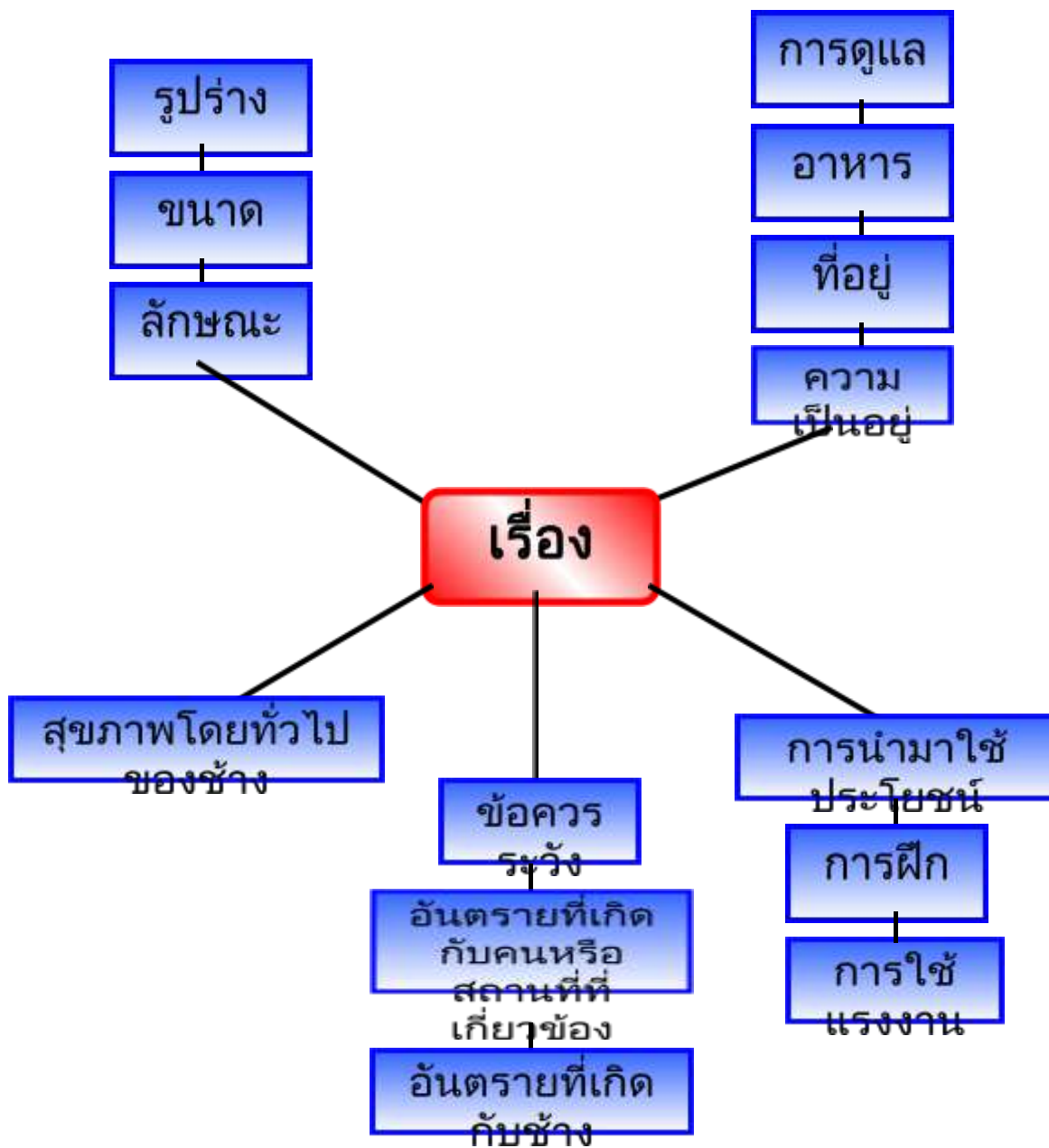

เมื่อได้แผนภาพความคิดแล้ว ผู้เขียนจะต้องวางแผนค้นคว้าหาความรู้จากเอกสาร แหล่งความรู้ที่เป็นสถานที่และบุคคล รวมทั้งค้นคว้าจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ได้ข้อมูลมากพอที่จะนำมาเขียน การบันทึกความรู้ ผู้เขียนสามารถใช้รูปแบบบันทึกสรุปความหรือทำแผนภาพเพื่อนำมาเขียนให้เรียบร้อยในภาคหลัง โดยบันทึกแหล่งที่มาไว้ด้วย

๒. ขั้นเขียนโครงเรื่อง ผู้เขียนเรียบเรียงความรู้ที่ได้จากการค้นคว้าแล้วเขียนตามลำดับที่กำหนดไว้ในแผนภาพความคิดด้วยสำนวนของตนเอง หากอ่านแล้วยังไม่เป็นที่พอใจก็สามารถค้นคว้าเพิ่มเติมได้อีก

๓. ขึ้นเขียนเรื่อง นำโครงเรื่องมาเขียนและเพิ่มเติมรายละเอียดให้สมบูรณ์ที่สุด
๔. ขึ้นตรวจสอบ ผู้เขียนควรตรวจการใช้คำ สำนวนภาษาและเนื้อความว่าเขียนได้ตามที่ผู้เขียนต้องการหรือไม่ จากนั้นปรับปรุงอีกครั้งให้เป็นงานเขียนที่เสร็จสมบูรณ์

ตัวอย่าง เรื่องช้าง (งานเขียนเพื่อเสนอความรู้)

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่

บทที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันบอกลักษณะความหมายของวลีที่กำหนดให้ต่อไปนี้

ลักษณะการแสดงความหมาย

๑. คำที่แสดงความเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว
๒. คำที่แสดงความเคลื่อนไหวอย่างช้าๆ
๓. คำแสดงจำนวนมาก
๔. คำแสดงจำนวนน้อย
๕. คำแสดงลักษณะต่างๆ
๖. คำแสดงเสียง
๗. คำแสดงสี

๑. เขาเดินลี้วไปที่รถคันนั้น	ตรงกับข้อ
๒. กระดาษเคลื่อนพื้นดิน	ตรงกับข้อ
๓. เม็ดฝนกระหน่ำหลังคาป้อกๆแป๊กๆ	ตรงกับข้อ
๔. มีก้อนกลมๆกลิ้งไปตามสนาม	ตรงกับข้อ
๕. น้ำไหลเอื่อยๆไปตามลำธาร	ตรงกับข้อ
๖. ความครึ้มทะมึนเริ่มแผ่ปกคลุมแผ่นฟ้า	ตรงกับข้อ
๗. เป็นชะวากวุ้งเว้งตะเพิงพัก	ตรงกับข้อ
๘. น้ำสั่นทะลักท่วมไร่นาเสียหาย	ตรงกับข้อ
๙. ผู้คนเริ่มบางตาไปมากแล้ว	ตรงกับข้อ
๑๐. เพลงเชียร์กระหึ่มขึ้นก้องสนาม	ตรงกับข้อ

กลุ่ม

สมาชิก : ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคัดลอกคำประพันธ์จาก คัมภีร์จินตศาสตร์

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่

๓๓.๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำวลีที่กำหนดให้ต่อไปนี้ไปแต่งเป็นเรื่องที่มี

ความยาว ๘ - ๑๐ บรรทัด พร้อมกับตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม

สะดุ้งสะเทือน , สีแดงแจ๊ด , นอนหลับอยู่ใต้ต้นไม้ , ชม
วิว , ชายทุ่ง , กิ่งไม้ ,
สาวสวย , วัวไล่ขวิด , ฝันดี , ชนต้นไม้ , กลับบ้าน , ไม่
รู้ตัว , อยุ่คนเดียว

ชื่อเรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....เลขที่.....
.....ชั้น.....

**แบบประเมินการตรวจผลงานรายกลุ่ม
ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗**

รายการตรวจและให้คะแนน

๑. การร่วมสนทนา
๒. การเขียนแผนภาพความคิด
๓. การทำใบงานกลุ่ม ๓๗.๑
๔. ความสามัคคีภายในกลุ่ม
๕. การแสดงบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม	รายการตรวจให้คะแนน					รวม ๓๐	ผลการ ประเมิน
	๑ ๕	๒ ๕	๓ ๑๐	๔ ๕	๕ ๕		

--	--	--	--	--	--	--	--

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี เกณฑ์ระดับคะแนน $26 - 30 = 2$
 ๑ หมายถึง พอใช้ $20 - 25 = 1$
 ๐ หมายถึง ปรับปรุง $0 - 19 = 0$

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

**แบบบันทึกผลการประเมินการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
 ชุดวรรณคดีวิจักขณ์ บทที่ ๕ โคลนติดล้อ ประกอบแผนที่ ๓๖ งานเขียนเชิงสร้างสรรค์**

พฤติกรรมความพอเพียง		ด้านตนเอง ด้านสังคม			ด้านทรัพยากร ด้านภูมิปัญญา			ด้าน เศรษฐกิจ		ผลงาน		สรุป	
เลขที่	ชื่อ - สกุล	มีค วา มส น ใจ ใฝ่ เรี นรู้	บอ ก ห้ ก ง น เชิ ย น เจิ ง สรี ร ส ร คไ ค	เห็ น ค้ำ ขอ ง ว ร ณ ค ค ท ย	รักและ ภูมิใจ ใน ภาษา ไทย	อ่าน ทำ นอ ง เส น ได้	ประ ชุก ค และ พั ฒ นา งาน เจิ ย น ได้	เลื ก สร ร ภา ษา ใ ช้ ไ น โอ กา ส ต่าง ๆ	ใช้ ภา ษา ส ร ว ง ส ร ค ง อ า น ได้		การ ทำ แบบ ฝึก หัด ที่ ๓๖. ๒	ร ว ม	ผ่าน / ไม่ผ่าน
		๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒		๑๐	๒๖	
๑													
๒													

วิเคราะห์เป็นประจำด้วย ดังนั้นจะต้องเรียนรู้และนำไปใช้ให้ถูกต้อง จึงจะถือว่าประสบความสำเร็จในการเรียนภาษา

มาตรฐาน ท ๑.๑	ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
มาตรฐาน ท ๔.๒	สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัยบุคลิกภาพและความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคม และชีวิตประจำวัน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. นักเรียนบอกเนื้อหาสาระในบทเรียนได้
๒. นักเรียนวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นในบทเรียนได้
๓. นักเรียนนำข้อคิดจากเรื่องมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

พฤติกรรมความพอเพียง

๑. พอเพียงด้านตนเอง โดย มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ มีความรอบคอบในการทำงาน
๒. พอเพียงด้านสังคม โดย ใช้ภาษาเพื่อสร้างสรรค์สังคม
๓. พอเพียงด้านทรัพยากร โดย เลือกปฏิบัติตามวัฒนธรรมประเพณีไทย
๔. พอเพียงด้านภูมิปัญญา โดย พิจารณาเชื่อในสิ่งที่มีเหตุผล นำความรู้ที่ได้จากบทเรียนมาประยุกต์ใช้ได้
๕. พอเพียงด้านเศรษฐกิจ โดย เลือกใช้ภาษาได้เหมาะสม อนุรักษ์วัฒนธรรมที่ดีงาม

สาระการเรียนรู้

๑. การวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นต่อบทเรียน
๒. การสรุปเนื้อหาในบทเรียน
๓. การเล่าเรื่องที่อ่าน

การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒. นักเรียนทุกกลุ่มส่งตัวแทนเล่ารายละเอียดสาระเกี่ยวกับ“ วันธรรมไทย ” ที่เตรียมกันไว้โดยเล่าทีละกลุ่ม จากนั้นร่วมกันวิจารณ์การเล่าเรื่องของแต่ละกลุ่ม ครูแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องของแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ ๓. ครูคิดแผนภูมิเพลง “ ประเพณีสงกรานต์” (ท้ายแผน) ให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน จากนั้นครูเปิดแผ่นเสียงเพลงนี้ให้นักเรียนฟัง ๑ รอบ ถามนักเรียนว่าเคยได้ยินเพลงนี้หรือไม่ ให้นักเรียนฝึกร้องตามแผ่นเสียง ให้แต่ละกลุ่มฝึกร้องทีละกลุ่ม ร่วมกันสนทนาถึงเนื้อเพลง

ขั้นที่ ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามจากเรื่อง “ โคลนติดล้อ” ให้กลุ่มอื่นตอบ กลุ่มละ ๓ คำถาม

ขั้นที่ ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓๘.๑ (ท้ายแผน) ชุด วิเคราะห์ข้อความที่กำหนดให้ เสร็จแล้วนำเสนอครูตรวจสอบและประเมินผล จากนั้นประกาศผลการประเมินให้ทุกกลุ่มได้รับทราบ

ขั้นที่ ๕. นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๓๘.๒ (ท้ายแผน) ชุด วิเคราะห์ข้อความที่กำหนดให้ เสร็จแล้วนำเสนอครูตรวจสอบและประเมินผล แนะนำแก้ไขผู้ที่มีส่วนบกพร่องและยกย่องชมเชยผู้ที่ทำได้ดี

สื่อ / แหล่งเรียนรู้ / บุคคล

ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
๑	เพลง ลานรักล้นทม	นักเรียนฝึกร้องเพลง	ครูจัดเตรียม
๒	ใบความรู้เรื่อง การวิเคราะห์	นักเรียนศึกษาเรื่องการวิเคราะห์	ครูจัดเตรียม

๓	แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓๘.๑	นักเรียนวิเคราะห์เนื้อหาบทเรียน	ครูจัดทำ
๔	แบบฝึกหัดชุดที่ ๓๘.๒	นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ	ครูจัดทำ
๕	หนังสือเรียน ชุด วิชาภาษาไทย ชั้น ม. ๕	นักเรียนดูภาพและฝึกอ่าน	ครูจัดหา
๖	เฉลยแบบฝึกเสริมทักษะ	ตรวจสอบแบบฝึกเสริมทักษะ	ครูจัดทำ
๗	แบบประเมินผลงานรายกลุ่ม	ประเมินผลงานรายกลุ่ม	ครูจัดทำ
๘	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบประเมิน ผลงานรายบุคคล	บันทึกการสังเกตพฤติกรรม และ บันทึกผลงานรายบุคคล	ครูจัดทำ

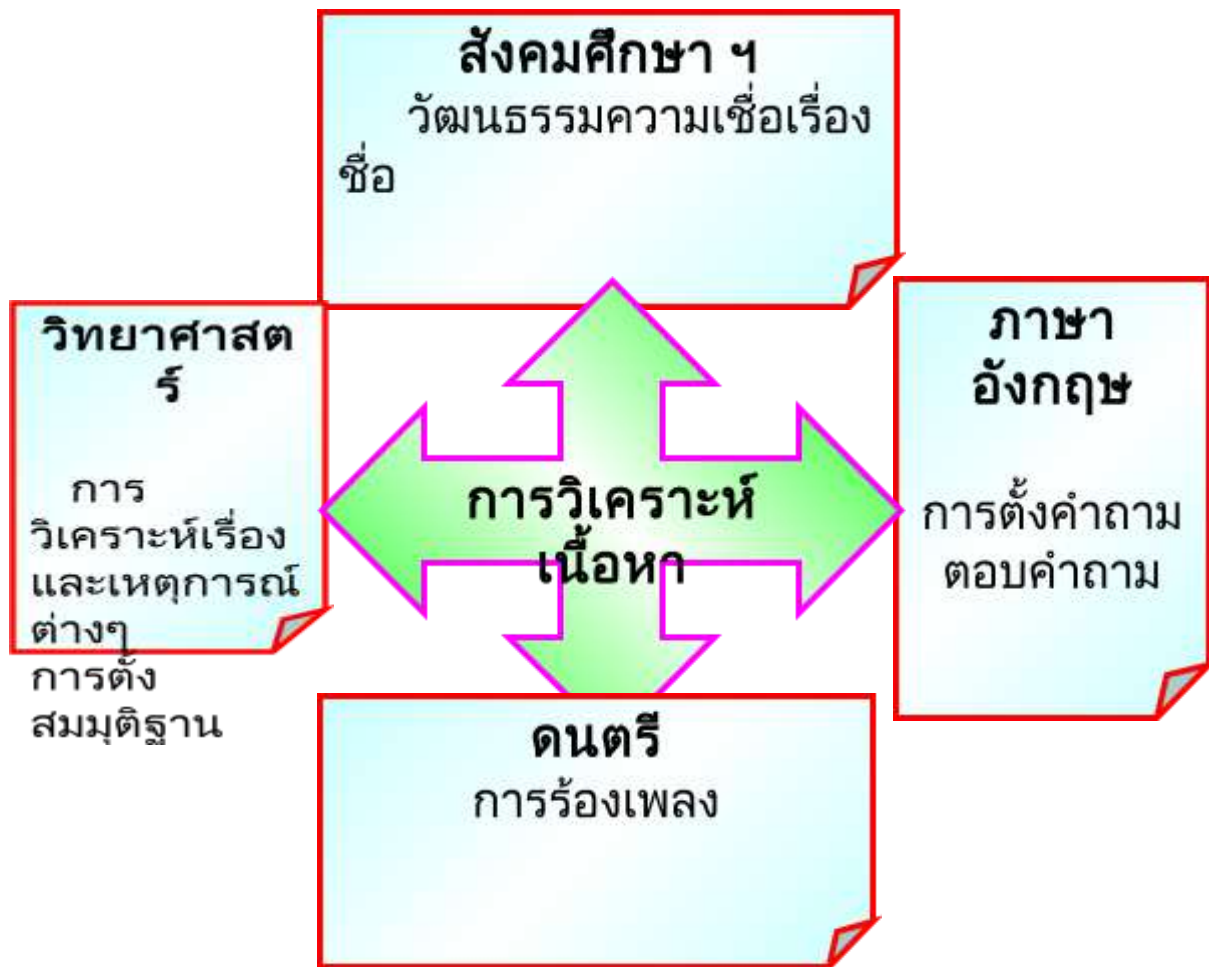
วัดผลประเมินผล

กิจกรรมที่ประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ใน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
-------------------	--------------------	----------------	-----------------

	การประเมิน		
๑. สังเกตพฤติกรรมด้าน ความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓-๑๕ = ดี ๑๐-๑๔ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง
๒. การนำเสนอรายละเอียด ของดอกลั่นทม	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๘-๑๐ = ดีมาก ๖-๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง
๓. การร้องเพลง	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๘-๑๐ = ดีมาก ๖-๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง
๔. นักเรียนทำแบบฝึก เสริมทักษะ ชุดที่ ๓๘.๑	แบบประเมินรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘-๑๐ = ดีมาก ๖-๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง
๔. นักเรียนทำแบบฝึก เสริมทักษะ ชุดที่ ๓๘.๒	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	ตรวจงานรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง

การสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

คำชี้แจง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ สัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ดังนี้

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (เก่ง ดี มีสุข)

.....
.....
.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการ

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

....

เพลง ลานรัก ลั่นทม

หอมเอ๋ย หอมดอกลั่นทม กลิ่นลอยตามลมเคล้ากลิ่นเสี้ยนผมของนาง กลิ่นหอมละมุน
เหมือนกลิ่นกรุ่นสองปราง แม้นได้แนบแอบเนื้อของนางใครบ้างจะทนอยู่ไหว

หอมเอ๋ยหอมกลิ่นเกล้านาง ไม่เคยจีจางหอมไม่ร่ำร้างหัวใจ ดอกของลั่นทม
น้องแถมเสียบผมวิไล น้องปลดไห้มอบแทนหัวใจ ว่าเราเคยได้รักกัน

ลานรักสลักหัวใจ ลั่นทมเอนก้านกิ่งไหวหลบสายลมได้จูบพัลวัน ช่างเหมือนแก้วสาวเจ้า
หลบแก้วขาวหนีจูบไม่ทัน สองแก้วเจ้านั้นแดงระเรื่อเจ้าสีชมพู

หอมเอ๋ยหอมกลิ่นแก้วนวล กลิ่นยังอบอวล ย้อนสายลมหวานชื่นชู ลั่นทมหอมมาเหมือน
เจอน้ำตาโคมทรู คิดถึงน้องแก้วสีชมพู ณ ลานแอบชู้ลั่นทม

Periwinkle

ใบความรู้ เรื่องการคิดวิเคราะห์

การวิเคราะห์

การพิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ นอกจากการจับใจความสำคัญได้แล้ว เราจำเป็นต้องพิจารณาเรื่องนั้น ๆ อย่างละเอียดตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น มีการใช้เหตุผลในการแยกส่วนดี ส่วนบกพร่อง การพิจารณาลักษณะนี้ เรียกว่า การวิเคราะห์ เรื่องที่นำมาวิเคราะห์จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ เช่น หนังสือความรู้ บทความ สารคดี เรื่องที่ได้รับรู้จากการอ่าน ฟัง ดู เช่น ข้างต่าง ๆ ประกาศ และโฆษณา ฯลฯ

ตัวอย่างการวิเคราะห์

วันนี้ฝนตกหนัก อากาศตอนกลางคืนจะเย็นลงแน่นอน ขอให้ระวังสุขภาพ ก่อนนอนทุกคืน ควรสวมเสื้อหนา ๆ และห่มผ้าห่มจะช่วยให้อร่างกายอบอุ่นและไม่เป็นหวัด

ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
- วันนี้ฝนตกหนัก - สวมเสื้อหนา ๆ และห่มผ้าห่มจะช่วยให้อร่างกายอบอุ่น	- อากาศตอนกลางคืนจะเย็นลงแน่นอน - ขอให้ระวังสุขภาพ - ควรสวมเสื้อหนา ๆ และห่มผ้าห่ม - ถ้าร่างกายอบอุ่นแล้วจะไม่เป็นหวัด

การพิจารณาส่วนดีและส่วนบกพร่อง

ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
-------------	------------

- เป็นข้อความที่เตือนให้ผู้อ่านระวังสุขภาพ เมื่ออากาศเปลี่ยนแปลง	- การคาดคะเนของผู้เขียนอาจไม่เกิดขึ้นจริงได้ในเรื่องอากาศเย็นตอนกลางคืนของวันที่ฝนตกและการสวมเสื้อหนา ๆ ห่มผ้าห่มในเวลานอนจะทำให้ไม่เป็นหวัด
--	--

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่

๓๘.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ข้อความต่อไปนี้ลงในตารางที่กำหนดให้

ในงานมงคล เช่น งานแต่งงาน ดอกไม้ที่ใช้ต้องเป็นดอกกรั๊ก ดอกบานไม่รู้โรย ดอกพุทธรักษา ดาวเรือง ซึ่งล้วนเป็นดอกไม้ที่มีชื่อดีเป็นมงคลทั้งสิ้น และไม่ว่าจะเป็นสิ่งของเครื่องใช้ คำพูดหรือกิจกรรมใดๆที่ปรากฏในงานมงคล จะต้องเลือกที่มีชื่อดีทั้งหมด เป็นหลักประกันความมั่นคงของชีวิตครอบครัวต่อไป

การที่ล้นทมเปลี่ยนชื่อมาเป็น ลีลาวดี แล้วทำให้กลายเป็นที่นิยมแทนที่จะเป็นที่รังเกียจอย่างที่เป็นมานาน การห้ามปลูกไม้ผลไม้ใบ ไม้ดอกหลายชนิดในบ้าน หรือการเลือกดอกไม้บางชนิดใช้ในงานมงคล ล้วนพิจารณาจากชื่อเป็นสำคัญ ปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้ทำให้เข้าใจสังคมไทยได้ว่า เป็นสังคมที่ผูกพันกับภาษาอย่างยิ่ง เสียงและความหมายของถ้อยคำมีอิทธิพลต่อความรู้สึกและต่อจิตใจของคนเราจนอาจทำให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ ภาษามีพลังเหนือจิตใจเรามากทีเดียว

ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น

--	--

กลุ่ม สมาชิก : ๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖.	
---	--

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓๘.๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อความที่กำหนดให้ต่อไปนี้

สารเคมี.....สารอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม

ในปัจจุบันสารเคมีเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นใช้เป็นส่วนประกอบหรือปรุงแต่งอาหาร ยารักษาโรค เครื่องสำอาง การป้องกันกำจัดศัตรูพืช และสัตว์ และการใช้ในกระบวนการผลิตด้านอุตสาหกรรม สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้เข้ามาปนเปื้อนอยู่ในสิ่งแวดล้อมและเข้าสู่ร่างกายมนุษย์ ทำให้สิ่งแวดล้อมและสุขภาพเสื่อมโทรมลง นอกจากนี้วัตถุอันตรายก็จัดเป็นเคมีภัณฑ์ชนิดหนึ่งที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหากนำมาใช้และกำจัดอย่างไม่ถูกวิธี ดังนั้น การป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดเก็บสารเคมี ซึ่งเป็นของเสี่ยงอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม

ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น

ชื่อ.....
 เลขที่ ชั้น.....

**แบบประเมินการตรวจผลงานรายกลุ่ม
 ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘**

รายการตรวจและให้คะแนน

๑. การนำเสนอรายละเอียดของประเพณี
๒. การร้องเพลง
๓. การทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓๘.๑
๔. ความสามัคคีภายในกลุ่ม
๕. การแสดงบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม	รายการตรวจให้คะแนน					รวม	ผลการ ประเมิน
	๑	๒	๓	๔	๕		
	๕	๕	๕	๑๐	๕	๓๐	

--	--	--	--	--	--	--	--

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี เกณฑ์ระดับคะแนน $26 - 30 = 2$
 ๑ หมายถึง พอใช้ $20 - 25 = 1$
 ๐ หมายถึง ปรับปรุง $0 - 19 = 0$

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

แบบบันทึกผลการประเมินการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
 ชุดวิวิธภาษา บทที่ ๕ โคลนติดล้อ ประกอบแผนการเรียนรู้ที่ ๓๘ การวิเคราะห์เนื้อหา

พฤติกรรมความพอเพียง		ด้านตนเอง ด้านสังคม			ด้านทรัพยากร ด้านภูมิปัญญา			ด้านเศรษฐกิจ		ผลงาน		สรุป	
เลขที่	ชื่อ - สกุล	มีค วา มส น ใจ ฝึ เรีย นรู้	คิด วิเค ระ ห้เ นื้อ หา บท เรีย น ได้	ใช้ ภา ษา เพื่อ สร้ง สร ร ค์ ค้ ง คม	เลือก ปฏิบัติ ตาม วัฒนธรรม ประเพณี	พิจารณา เชื่อมโยง สิ่งที่มี เหตุผล	นำ มา ควา มรู้ มา ประ ยุกต์ ใช้ ใน ชีวิต	เลือก ก ใช้ ภา ษา ใ ค้ เห มา สม	อนุ รัก ษ์ ส ภา พ แ ว ค ถ้อย คำ ที่ ดี งาม	ทำ แบบ ฝึก หัด ชุด ที่ ๓๘. ๒		ร ว ม	ผ่าน / ไม่ ผ่าน
		๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๑๐	๒๖		
๑													
๒													
๓													
๔													
๕													

๖													
๗													
๘													
๙													
๑๐													
๑๑													
๑๒													
๑๓													
๑๔													

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี เกณฑ์ระดับคะแนน ๒๑ - ๒๖ = ๒
 ๑ หมายถึง พอใช้ ๑๕ - ๒๐ = ๑
 ๐ หมายถึง ปรับปรุง ๐ - ๑๔ = ๐

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	
หน่วยที่ ๒ เมืองไทยพัฒนา	เวลา
๗ ชั่วโมง	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย	ชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	
เรื่อง การวิจารณ์บทความ	เวลา
๑ ชั่วโมง	
ใช้สอนวันที่	
โดย.....	

สาระสำคัญ

การวิจารณ์หมายถึง การพิจารณาเรื่องราวที่ได้อ่านแล้วนำมาตัดสิน ส่วนดี
ส่วนบกพร่องในด้านต่างๆให้ผู้อื่นได้รับทราบตามความคิดเห็นส่วนตัวของผู้วิจารณ์ โดยมีหลักและ
กฎเกณฑ์ในการพิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบ

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท ๕.๑

เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. นักเรียนวิจารณ์เรื่อง โคลนติดล้อได้
๒. นักเรียนประเมินค่าบทพระราชนิพนธ์ โคลนติดล้อได้
๓. นักเรียนบอกหลักการวิจารณ์ได้

พฤติกรรมความพอเพียง

๑. พอเพียงด้านตนเอง โดย มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ วิเคราะห์วรรณกรรมต่างๆได้
๒. พอเพียงด้านสังคม โดย เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
๓. พอเพียงด้านทรัพยากร โดย มีความภาคภูมิใจในภาษาไทย
๔. พอเพียงด้านภูมิปัญญา โดย บอกหลักในการวิจารณ์หนังสือได้ เขียนหรือพูดวิจารณ์หนังสือวรรณกรรมต่างๆได้
๕. พอเพียงด้านเศรษฐกิจ โดย และใช้ทรัพยากรได้อย่างประหยัด ใช้ภาษาได้ถูกกาลเทศะ

สาระการเรียนรู้

๑. ความหมายของการวิจารณ์หนังสือ
๒. หลักเกณฑ์ในการวิจารณ์หนังสือ
๓. ขั้นตอนในการวิจารณ์หนังสือ

การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาบทวิเคราะห์เรื่อง โคลนติดล้อ จากนั้นแต่ละกลุ่มสรุปเนื้อหาที่อ่านตามหัวข้อต่อไปนี้ด้วยสำนวนของตนเอง

- บทบรรยาย ของ โคลนติดล้อ
- บทพรรณนา

- บทเปรียบเทียบ
- โวหารโต้ตอบ
- การเล่นคำ

โดยให้แต่ละกลุ่มเขียนลงในแผ่นกระดาษ ส่งตัวแทนพูดรายงานหน้าชั้น

ขั้นที่ ๓. นักเรียนศึกษาเรื่อง “ การวิจารณ์หนังสือ” จากใบความรู้ (ท้ายแผน)

ครูอธิบายเพิ่มเติมและสรุป ชักถามนักเรียนด้วยคำถามที่ตั้งขึ้นมาเองเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

ขั้นที่ ๔. มอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปฝึกเตรียม โต้ว่าที่ ในญัตติ “ เป็นชาวนามีคุณค่ากว่าเป็นเสมียน” เป็นการบ้าน

ขั้นที่ ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓๕.๑ (ท้ายแผน)

ชุด วิจารณ์วรรณกรรมที่กำหนดให้ เสร็จแล้วนำเสนอครูตรวจสอบและประเมินผล จากนั้นประกาศผลการประเมินให้ทุกกลุ่มได้รับทราบ

ขั้นที่ ๖. นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๓๕.๒ (ท้ายแผน) ชุด เขียนวิจารณ์หนังสือ ๑ เล่ม ตามหัวข้อที่กำหนดให้ (ไม่เสร็จทำต่อเป็นการบ้าน)

สื่อ / แหล่งเรียนรู้ / บุคคล

ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
๑	หนังสือ , วรรณกรรม	นักเรียนเขียนวิจารณ์	ครูจัดเตรียม
๒	แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓๕.๑	นักเรียนเขียนวิจารณ์	ครูจัดทำ
๓	แบบฝึกหัดชุดที่ ๓๕.๒	นักเรียนเขียนวิจารณ์	ครูจัดทำ
๔	หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๕	นักเรียนอ่านบทละครเรื่องอิเหนา	ครูจัดหา
๕	เฉลยแบบฝึกเสริมทักษะ	ตรวจสอบแบบฝึกเสริมทักษะ	ครูจัดทำ
๖	แบบประเมินผลงานรายกลุ่ม	ประเมินผลงานรายกลุ่ม	ครูจัดทำ

๓	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบประเมิน ผลงานรายบุคคล	บันทึกการสังเกตพฤติกรรม และ บันทึกผลงานรายบุคคล	ครูจัดทำ
---	--	--	----------

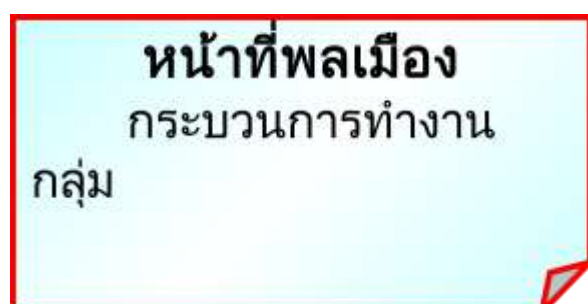
วัดผลประเมินผล

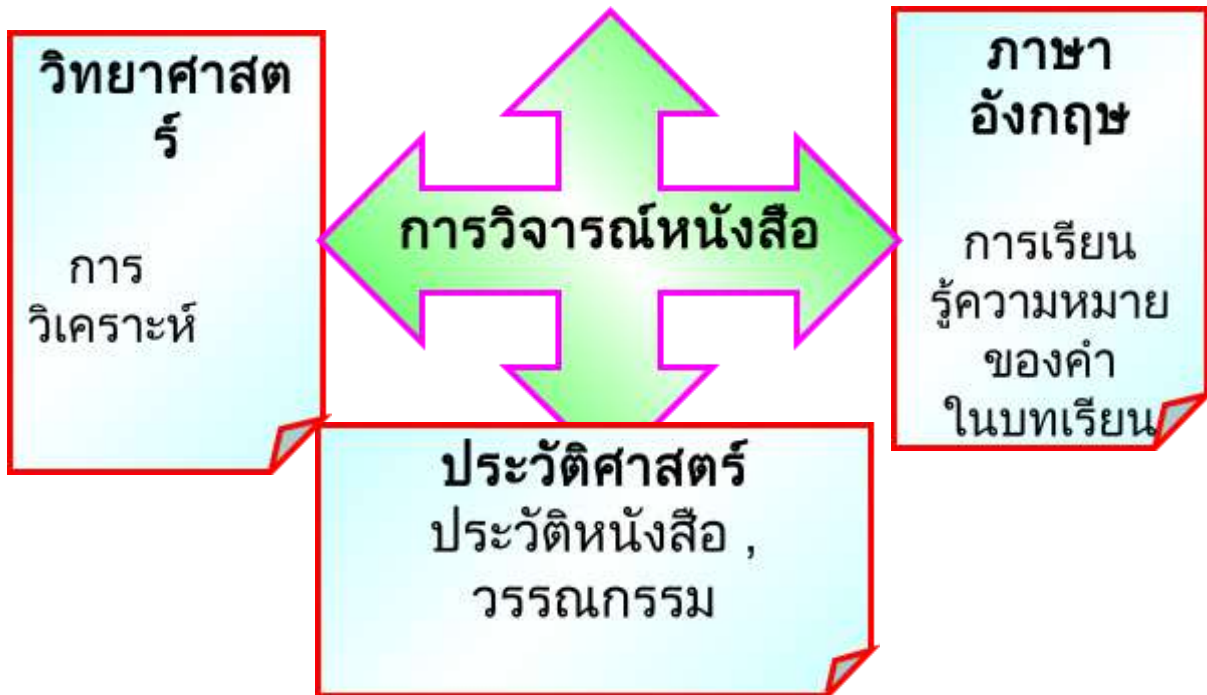
กิจกรรมที่ประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ใน การประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
๑. สังเกตพฤติกรรมด้าน ความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๔ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง

๒. นักเรียนสรุปบทเรียน	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง
๓. นักเรียนรายงานหน้าชั้น	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง
๔. นักเรียนทำแบบฝึก เสริมทักษะ ชุดที่ ๓๕.๑	แบบประเมินรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง
๕. นักเรียนทำแบบฝึก เสริมทักษะ ชุดที่ ๓๕.๒	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	ตรวจงานรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง

การสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

คำชี้แจง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ สัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ดังนี้

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (เก่ง ดี มีสุข)

.....
.....
.....
.....
.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

การวิจารณ์หนังสือ

๑. ความหมายของ “การวิจารณ์หนังสือ”

การวิจารณ์หมายถึง การพิจารณาเรื่องราวที่ได้อ่านแล้วนำมาตัดสิน ส่วนดี ส่วนบกพร่องในด้านต่างๆ ให้ผู้อื่นได้รับทราบตามความคิดเห็นส่วนตัวของผู้วิจารณ์ โดยมีหลักและกฎเกณฑ์ในการพิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบ

หนังสือที่พบเห็นและอ่านกันมากในปัจจุบัน ได้แก่ นวนิยาย เรื่องสั้น สารคดี และบทร้อยกรอง หนังสือเหล่านี้มีส่วนประกอบที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้นในการวิจารณ์ผู้อ่านจึงต้องทราบส่วนประกอบต่างๆ เพื่อจะได้วิจารณ์หนังสือได้อย่างละเอียด ในที่นี้จะขอเสนอเพียงแค่วิจารณ์บทร้อยกรองเพื่อให้ผู้เรียนได้นำไปเป็นหลักเกณฑ์ในการวิจารณ์กลอนบทละครเรื่องอิเหนา ตอนศึกกะหมังกูหนิง ดังนี้

การวิจารณ์บทร้อยกรอง

ได้มีผู้กล่าวถึงการวิจารณ์วรรณกรรมประเภทนี้ ดังนี้

พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิปพงศ์ประพันธ์ ทรงกล่าวว่า เป็นการพิจารณาคุณค่าของวรรณกรรมแต่ละชิ้น สิ่งที่ต้องพิจารณาคือท่วงทำนอง (Style) รวมทั้งอารมณ์ (Mood) เจตนารมณ์ (Spirit) ในการแต่งและการเลือกเนื้อความ (Matter) ตลอดจนวิธีการ (Technique) และภาษาที่ใช้

เปลื้อง ณ นคร ได้กำหนดหลักการวิเคราะห์วรรณกรรมไว้ ๔ ประการคือ

1. ภาษา
2. ความสนใจหรือความรู้สึกนึกคิดของผู้ประพันธ์
3. การถ่ายทอดความในใจของกวี
4. ความคิดในเรื่องศิลปะการประพันธ์ พิจารณาสไพเราะของคำ วิธีใช้ถ้อยคำต่างๆว่ามีความเหมาะสมถูกต้องเพียงใด

เสฐียร โกเศศ ได้เสนอหลักการวิจารณ์วรรณกรรมไว้ ๖ ประการคือ

1. ความนึก (Conception) คือสิ่งที่ผู้แต่งนึกเป็นรูปได้ในใจ ที่แปลกกว่าธรรมดา
2. ความสะเทือนใจ (Emotion)
3. การแสดงออก (Expression)
4. องค์ประกอบ (Composition) คือการผสมกลมกลืนกันของเนื้อเรื่องและถ้อยคำ
5. ท่วงท่าที่แสดงออก (Style)
6. เทคนิค (Technique) คือ กลวิธีในการประพันธ์

ดังนั้นในการวิจารณ์วรรณกรรมร้อยกรองควรคำนึงถึงสิ่งต่างๆดังต่อไปนี้

๑. ที่มาของวรรณกรรมร้อยกรองนั้นๆ ความคิดเห็นหรือเค้าเรื่องจินตนาการ ผู้แต่งคิดค้นแต่งขึ้นเอง หรือได้ความคิดมาจากที่ใด สิ่งที่น่ามานั้นเหมาะสมแก่สังคมสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งความเป็นไปได้ในแนวคิดของเรื่องนั้นๆหรือไม่
๒. รูปแบบ หมายถึงลักษณะคำประพันธ์เป็นรูปแบบใด ถูกต้องตามฉันทลักษณ์หรือมีอะไรแปลกใหม่หรือไม่
๓. จุดมุ่งหมายของผู้เขียนต้องการวิจารณ์ วิเคราะห์ให้คิด ข้อคิด หรือต้องการชี้แนะและชี้ชวนให้ผู้อ่านรู้สึกอย่างไร เป็นอย่างไรกับวรรณกรรมร้อยกรองของเขา
๔. แนวการเขียน ลำนวนและลีลาของเรื่องมีเสียงและความหมายดีเด่น ให้ภาพพจน์อย่างไร การใช้คำได้เหมาะสมเจาะ หรือรสคำ รสความ รสถ้อย มีกระบวนที่ลีลางดงามอย่างไร
๕. อารมณ์สะเทือนใจ มีหรือไม่ในบทร้อยกรองนั้นๆ ทั้งอารมณ์สะเทือนใจในแง่บวก เช่น การปลอบปล้ำ ปิติยินดี ดีใจ แปลกใจ ประหลาดใจ ตื่นเต้น หรืออารมณ์สะเทือนใจในแง่ลบ เช่น โศกเศร้า เสียใจ แค้นใจ คร่ำครวญ ตัดพ้อ ชิงชัง เป็นต้น และมีเทคนิค หรือกลวิธีในการส่งคำให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจอย่างไร
๖. สุนทรียภาพในบทร้อยกรอง ความดีเด่นในด้านความงาม ความไพเราะ การเล่นคำ การให้เห็นภาพพจน์ การเกิดจินตนาการ การเขียนแล้วให้ผู้อื่นเกิดความจรโลงใจ มีมากน้อยเพียงใด
๗. คุณค่าในบทร้อยกรองมีหรือไม่ เช่นคุณค่าทางสังคม คุณค่าทางประวัติศาสตร์ คุณค่าทางจริยธรรม คุณค่าทางความคิดต่างๆ แง่คิดหรือข้อคิดที่ให้ความรู้ที่ได้จากเรื่องมีอย่างไรบ้าง เป็นต้น
๘. โครงสร้างของวรรณกรรมที่เป็นร้อยกรอง เช่น โครงเรื่อง ตัวละครกาล กาลสมัย

แนวคิด ขัดแย้งกันเองหรือไม่ อย่างไร

๕. รูปแบบกับเนื้อเรื่อง เหมาะสมกันหรือไม่ เช่น การแต่งคำประพันธ์เรื่องนั้นๆ โดยใช้โคลง ฉันท์ กาพย์ หรือกลอน ควรจะเป็นอย่างไรหนึ่ดีกว่ากัน หรือถ้านำเรื่องนั้นๆ มาแต่งเป็นรูปแบบคำประพันธ์ชนิดอื่นจะสื่อความหมายได้ชัดเจนกว่ากันหรือไม่ เป็นต้น

ขั้นตอนของการวิจารณ์

ประคอง เจริญจิตรกรรม (๒๕๓๕ : ๓๔ – ๓๖) ได้แบ่งขั้นตอนการวิจารณ์ออกเป็น ๓ ขั้นตอนคือ

1. การสรุปแนวคิดและสาระของเรื่อง
2. การวิเคราะห์และกลวิธีในการแต่ง
3. การประเมินค่า

๑. การสรุปแนวคิดและสาระของเรื่อง

ในขั้นตอนที่ ๑ ผู้วิจารณ์ต้องถามตนเองว่า “อะไร” คือสิ่งที่นักเขียนต้องการให้เราทราบ

การตอบคำถามนี้จะกระทำได้อ่านงานเขียนที่จะวิจารณ์อย่างน้อย ๑ ครั้ง หรือบางครั้งต้องมากกว่านั้น เพราะเราสามารถทราบความเป็นไปของเนื้อเรื่องทั้งหมดและสามารถจัดแนวความคิด ตลอดจนสาระของเรื่องได้อย่างคร่าวๆพอที่จะเขียนงานวิจารณ์ได้เป็นขั้นตอนแรก

การจับสาระของเรื่อง ผู้วิจารณ์ต้องคำนึงว่าไม่ใช่การย่อความ เพราะสามารถนำข้อความและคำพูดของตัวละครในเรื่องมาเขียนประกอบไว้ในสาระของเรื่องได้ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจยิ่งขึ้น

ส่วนแนวคิดของเรื่อง คือแก่น หรือจุดสำคัญของเรื่องซึ่งเป็นหลัก เป็นแกนกลางของเรื่องนั้น เราสามารถหาได้จากการศึกษาส่วนประกอบอื่นๆของเรื่องสั้น เช่น โครงเรื่อง ภาษานาถ ตัวละคร บทสนทนา เป็นต้น ข้อที่น่าสังเกตคือ แนวเรื่องมักมีความเชื่อมโยงกับชื่อเรื่องสำหรับผู้ฝึกหัดวิจารณ์ อาจใช้ชื่อเรื่องเป็นแนวสังเกตแนวคิดของเรื่องได้ด้วย

ขั้นตอนที่ ๑ นี้ นับว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญ เพราะการสรุปแนวคิดและสาระของเรื่องจะช่วยปูพื้นฐานสำหรับผู้อ่านที่ไม่มีโอกาสอ่านต้นฉบับเรื่องที่เราวินิจฉัยมาก่อน

๒. การวิเคราะห์กลวิธีการแต่ง

ขั้นตอนที่ ๒ นี้ นักวิจารณ์ต้องถามตนเองต่อไปว่า นักเขียนสามารถสื่อความคิดและจุดหมายให้ผู้อื่นทราบได้อย่างไร

การที่จะตอบคำถามนี้ได้ จำเป็นต้องวิเคราะห์หลักวิธีการแต่งอย่างละเอียดลออพอสมควร
กลวิธีการแต่งคือ เทคนิคและศิลปะอันเป็นความรู้ และฝีมือที่ผู้เขียนสามารถถ่ายทอดความรู้ และ
อารมณ์สะท้อนใจแก่ผู้อ่าน เทคนิคหรือศิลปะแยกออกได้เป็น ๒ ส่วนใหญ่ๆคือ

๒.๑. ศิลปะการใช้ภาษา

๒.๒. ศิลปะการสร้างเรื่อง

๒.๑. ศิลปะการใช้ภาษา

ภาษา นับว่าเป็นด่านสำคัญที่ต้องศึกษา เพราะเป็นกลวิธีแรกๆที่ผู้เขียนใช้สื่อความคิด
เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจจุดประสงค์ของผู้เขียน และสิ่งแรกๆที่ควรศึกษาคือ “ คำและความหมาย
ของคำ ” เพราะคำเดียวอาจมีหลายความหมายและหลายคำอาจมีความหมายคล้ายกันได้
เช่นคำว่า “เด็ก” ที่ปรากฏอยู่ในบทกวีของ จ่าง แซ่ตั้ง ดังนี้

เด็กคนนั้น

นั่งก่อกองไม้

ให้เป็นเมือง

ตั้งแต่เช้า

ถึงกลางวัน

จนถึงเย็น

แล้วความมืดก็มา

ขึ้นหัวเราะชอบใจ

เด็กคนนั้นบอกว่า

เมื่อกลางวันความสว่าง

ก็มาขึ้นหัวเราะเหมือนเธอ

แล้วก็จากไป

เมื่อถึงอรุณแล้ว

เธอก็ต้องจากไปเช่นกัน แล้วพบกันใหม่ ทุกคำคืน

คำว่า เด็ก ในที่นี้ จะมีความหมายแตกต่างไปจากสำนวน “ คบเด็กสร้างบ้าน ” ซึ่งจะหมายถึง
คนที่ขาดประสบการณ์มักทำอะไรเหลวไหล ไร้สาระ สำนวนนี้จึงมีความหมายว่า คบคนที่ไม่
เหมาะสม มีแต่จะชักนำไปในทางที่ไม่มีประโยชน์ แต่เด็กของ จ่าง แซ่ตั้ง หมายความว่า “ เด็กคน

นั้นมีพลังกายพลังใจที่เข้มแข็งไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใดๆ ... มีความมานะพยายามที่จะต่อสู้ และ ทำด้วยความมั่นใจอย่างท้าทายต่อการหมิ่นประมาทอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าสิ่งที่ทำ จะใช้เวลายาวนาน เพียงใดก็ตาม”

๒.๒. ศิลปะการสร้างเรื่อง

นอกเหนือจากการใช้ภาษาได้ดังกล่าวนั้นแล้ว ผู้วิจารณ์ยังต้องศึกษาศิลปะการสร้างเรื่อง เกี่ยวกับการวางโครงเรื่อง ตัวละคร ฯลฯ เป็นต้น

โครงเรื่อง คือการดำเนินเรื่องที่ประกอบไปด้วยเหตุการณ์ของตัวละคร ซึ่งก่อให้เกิด ความขัดแย้ง หรือปัญหาที่สามารถคลี่คลายได้ในที่สุด การดำเนินเรื่อง ประกอบไปด้วย

1. การอธิบายเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เหตุการณ์สำคัญของเรื่องเกิดขึ้น
2. เขียนจังหวะ เวลาที่เกิดปัญหาขึ้นครั้งแรก
3. พัฒนาเรื่องตัวละคร
4. จุดสนใจสูงสุด ซึ่งเป็นจุดและปัญหาข้อขัดแย้งต่างๆได้รับการแก้ไขโดยตรงไปตรง มา
5. ความลับ ข้อขัดแย้ง ปัญหาต่างๆได้เปิดเผยออกมา
6. การสร้างความประหลาดใจให้กับผู้อ่านเป็นครั้งสุดท้าย จะมีหรือไม่มีก็ได้
7. การสรุปจบ

ตัวละคร คือบทบาทของคนที่หรือสิ่งที่มีชีวิตในงานเขียน ซึ่งผู้แต่งใช้เป็นตัวกลางใน การถ่ายทอดจินตนาการ และความคิดเห็นของตนมาสู่ผู้อ่าน ผู้วิจารณ์ไม่สามารถแยกการพิจารณา โครงเรื่องและตัวละครออกจากกันโดยเด็ดขาดได้ เพราะโครงเรื่องเป็นการศึกษาพฤติกรรมของตัว ละครนั่นเอง

ฉาก คือเวลาและสถานที่ที่เกิดเรื่องนั้นขึ้น ซึ่งการบรรยายฉากจะออกมางดงามหรือน่าหวั่น กลัวเพียงใดก็ตาม ขึ้นอยู่กับทัศนคติของผู้แต่งที่มีต่อสภาพสังคมของสมัยที่เรื่องนั้นเกิดขึ้น

๓. การประเมินค่า

หมายถึงการอ่านวรรณกรรม และพิจารณาประเมินคุณค่าของวรรณกรรมนั้นๆออกมาโดย จะมีเป็นลักษณะดีเลว ๗ ประการดังนี้

๓.๑. ดี (Good) คือดีในด้านศีลธรรม คุณธรรม ไม่ชักนำผู้อ่านให้เห็นผิดเป็นชอบ

ไม่สอนให้คนเนรคุณ ไม่สนับสนุนการฆ่าฟันกัน หรือไม่ชี้ช่องทางประพฤติชั่ว

๓.๒. มีแง่มุม (Beautiful) งามด้านเสียง ถ้อยคำ เรื่องราว ภาพพจน์ การวาด
ลักษณะตัวละคร การลำดับเรื่อง การจัดเรื่อง เป็นต้น

๓.๓. มีความเที่ยงธรรม (Honest) วรรณกรรมที่มีคุณค่าจะต้องซื่อสัตย์เที่ยงธรรมไม่ใส่ร้าย
ป้ายสี ไม่บิดเบือนนำประโยชน์ไปสู่ตน เป็นวรรณกรรมที่พาแนวคิดไปถึงความ
เที่ยงธรรม

๓.๔. มีความสำคัญ (Important) เป็นวรรณกรรมที่น่าสนใจ เสนอเรื่องราวที่มีความสำคัญ
เสนอสิ่งแปลกใหม่ นำนำไปสร้างสรรค์

๓.๕. เป็นสิ่งจำเป็น (Necessary) วรรณกรรมที่ดีจะชี้ให้เห็นห้วงมามองสิ่งจำเป็นที่
คนมักจะมองข้ามไป เรื่องบางเรื่องเป็นเรื่องเล็กน้อย มักมองไม่เห็นแต่เป็นสิ่งจำเป็น

๓.๖. มีประโยชน์ (Useful) วรรณกรรมที่ดีควรเสนอเรื่องราวที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ให้
คติชีวิต ความรอบรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เปลี่ยนแปลงทัศนคติไปในทางที่ดีขึ้น ช่วยผ่อนคลาย
อารมณ์

๓.๗. มีค่านิยมสูง (Valuable) วรรณกรรมที่ดีจะต้องยกระดับอุดมการณ์ของบุคคลใน
สังคม ช่วยให้นิยมนับถือว่าเป็นสิ่งที่ดีที่สุดในชีวิตหรือสิ่งที่เลวที่สุดในชีวิต ทำให้ค่านิยมที่ดีของ
สังคมดำรงอยู่ และเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

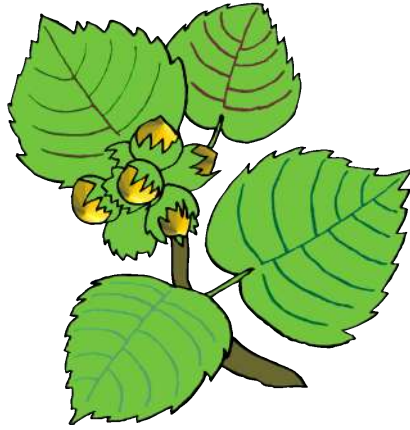
แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่

๓๙.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวิจารณ์บทหรือโครงที่กำหนดให้ต่อไปนี้

ชั่วเหยี่ยวกระหยับปีก
กลางเปลวแดด
ร้อนที่แผดก็ผ่อนเพล
พระเวหา
เพียงใบไม้ไหวพลักริก
ริกมา
ก็รู้ว่าวันนี้มีลมวก
เพียงกระเฝือกเลื่อมลับ
วับวับไหว
ก็รู้ว่าน้ำใสใช้กระจก
เพียงแววตาคุณนั้นห้วน
สะทก
ก็รู้ว่าในหัวอกมีหัวใจ

บทประพันธ์โดย แนวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
วรรณกรรมรางวัลซีไรต์

ข้อความวิจารณ์

๑. ด้านแนวคิด

.....

.....

.....

.....

๒. ด้านรูปแบบ

.....

.....

.....

.....

.....

๓. ด้านการใช้คำ

.....

.....

.....

.....

.....

กลุ่ม

สมาชิก : ๑. ๒.

๓. ๔.

๕. ๖.

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่
๓๙.๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกวิจารณ์หนังสือ ๑ เล่ม ตามรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความวิจารณ์

เรื่อง

ผู้แต่ง

ผู้จัดพิมพ์

ปีที่พิมพ์

ชื่อ.....	เลขที่.....
.....	

.....

แบบประเมินการตรวจผลงานรายกลุ่ม

ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕

รายการตรวจและให้คะแนน

๑. การสรุปบทเรียน
๒. การรายงานหน้าชั้น
๓. การทำใบงานกลุ่ม
๔. ความสามัคคีภายในกลุ่ม
๕. การแสดงบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม	รายการตรวจให้คะแนน					รวม	ผลการประเมิน
	๑	๒	๓	๔	๕		
	๕	๕	๑๐	๕	๕	๓๐	

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี เกณฑ์ระดับคะแนน $26 - 30 = 2$
 ๑ หมายถึง พอใช้ $20 - 25 = 1$
 ๐ หมายถึง ปรับปรุง $0 - 19 = 0$

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

แบบบันทึกผลการประเมินการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
 ชุติวรรณคดีวิจักษ์ บทที่ ๕ โคลนติดล้อ ประกอบแผนที่ ๑๘ การวิจารณ์หนังสือ

พฤติกรรมความพอเพียง	ด้านตนเอง ด้านสังคม	ด้านทรัพยากร ด้านภูมิปัญญา	ด้าน เศรษฐกิจ	ผลงาน	สรุป
---------------------	------------------------	-------------------------------	------------------	-------	------

เลขที่	ชื่อ - สกุล	มีค วา มส น ใจ ไฟ เรีย นรู้	วิ า รณ รณ กร รม ค่า งๆ ได้	เป็ นผู้ นำ แล ะผู้ ดา มที่ ดี	มีค วามรัก และ ภูมิใจ ใน ภาษา ไทย	บอ ก หัต กไ น กา ร วิจา รณ ์ หวั งสี อ	วิจา รณ ์ หวั ง สี อ ดา มข ์ นค อน ได้	ใช้ วั ต ดุ ย อ ย าง ปร ะ หัย ค	ใ ซ์ ภา ษ า ไ ด้ อ ก ล ท ศ ะ		การ ทำ แบบ ฝึก หัด ชุด ที่ ๓๕ .๒		ร ว ม	ส ่ว า น / ไ ม่ ส ่ว า น	
		๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒		๑๐			๒๖
๑															
๒															
๓															
๔															
๕															
๖															
๗															
๘															
๙															
๑๐															
๑๑															
๑๒															
๑๓															
๑๔															

ความหมายระดับคุณภาพ	๒ หมายถึง	ดี	เกณฑ์ระดับคะแนน	๒๒ - ๒๘ = ๒
	๑ หมายถึง	พอใช้		๑๘ - ๒๑ = ๑
	๐ หมายถึง	ปรับปรุง		๐ - ๑๗ = ๐
เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป				
ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน				
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๕ ชุดวรรณคดีวิจักษ์ บทที่ ๕ โคลนติดล้อ เวลา ๗ ชั่วโมง เรื่อง การพูดโต้แย้ง การแสดงความคิดเห็น เวลา ๑ ชั่วโมง ใช้สอนวันที่ โดย.....				

สาระสำคัญ

การพูดโต้แย้งที่เป็นการใช้ศิลปะการพูดระหว่างบุคคล ๒ ฝ่าย คือฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน ต่างฝ่ายต่างหาเหตุผลมาสนับสนุนความคิด หรือข้อเสนอของฝ่ายตนและคัดค้านความคิดหรือข้อเสนอของฝ่ายตรงข้าม ฝ่ายใดมีเหตุผลดีกว่าจะเป็นฝ่ายชนะ

มาตรฐาน ท ๕.๑	เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
มาตรฐาน ท ๕.๑	เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. บอกถึงมารยาทในการพูดโต้แย้งได้
2. พูดโต้แย้งได้อย่างเหมาะสม
3. ดำเนินการโต้แย้งได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นตอน

พฤติกรรมความพอเพียงที่คาดหวัง

๑. พอเพียงด้านตนเอง โดย มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ หาเหตุผลสนับสนุนคำพูดได้

๒. พอเพียงด้านสังคม โดย ช่วยเหลือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
๓. พอเพียงด้านทรัพยากร โดย เลือกใช้คำ ข้อความได้เหมาะสม
๔. พอเพียงด้านภูมิปัญญา โดย บอกความหมายของการได้วาทีได้ พุดได้วาทีได้
๕. พอเพียงด้านเศรษฐกิจ โดย ประยุกต์ข้อคิดใช้ให้เกิดประโยชน์ มีความประมาณตน

สาระการเรียนรู้

๑. ความหมายของการได้วาที
๒. การดำเนินการได้วาที
๓. การทำแบบทดสอบหลังเรียน

การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์ หรือภาพการได้วาที จากนั้น ครูอธิบายความหมายของการได้วาที

ขั้นที่ ๒. ครูสนทนาเกี่ยวกับองค์ประกอบของการได้วาที จากการดูวีดิทัศน์หรือภาพถ่าย แล้วให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติในการได้วาที โดยครูช่วยสรุปเป็นข้อ ๆ

ขั้นที่ ๓. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้เรื่อง การได้วาที ดังนี้

- ๑) การได้วาที เป็นการแสดงศิลปะการพูดระหว่างบุคคลสองฝ่าย ที่พยายามใช้เหตุผลต่าง ๆ พูดโน้มน้าวจิตใจผู้ฟัง ให้มีความคิดสนับสนุน หรือคล้อยตามคำพูดของตน
- ๒) การได้วาทีมีลักษณะเป็นการแข่งขัน ซึ่งต้องมีการตัดสินการใช้โวหาร และเหตุผลตามหลักการที่วางไว้
- ๓) องค์ประกอบของการได้วาที
 - ญัตติ คือ หัวข้อที่นำมาได้วาที
 - ประธานการได้วาที มีหน้าที่ดำเนินการ และควบคุมการได้วาที
 - ผู้ได้วาที ประกอบด้วย ๒ ฝ่าย คือ ฝ่ายเสนอ และฝ่ายค้าน มักจะมีฝ่ายละเท่า ๆ กัน แต่ละฝ่ายมีหัวหน้า ๑ คน
 - กรรมการตัดสินมีประมาณ ๒ – ๓ คน

- เวลาที่ใช้ในการได้วาที กำหนดตามความเหมาะสม

๔) ข้อควรปฏิบัติในการได้วาที

- มีบุคลิกภาพที่ดี และแต่งกายสุภาพเรียบร้อย
- มีมารยาทในการฟัง และการพูด
- ยิ้มแย้มแจ่มใส
- ใช้วาจาสุภาพอ่อนน้อม มีเหตุผล รวมทั้งรักษาเวลาในการพูด
- แสดงความรู้สึก และแสดงท่าทางประกอบการพูดให้เหมาะสม
- มีน้ำใจเป็นนักกีฬา

ขั้นที่ ๔ ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็น ๒ ฝ่ายเท่าๆกัน จัดได้วาทีภายในชั้นเรียน โดยเลือก
ญัตติ “เป็นชาวนามีคุณค่ากว่าเป็นเสมียน” และร่วมกันสรุปผลการได้วาที

ขั้นที่ ๕ ครูมอบหมายให้นักเรียนทำการบ้าน แบบฝึกหัดที่ ๔๐ (ท้ายแผน) ชุด
เขียนข้อความที่ใช้ได้วาทีตามหัวข้อที่กำหนดให้ นำมาส่งครูในชั่วโมงต่อไป

สื่อ / แหล่งเรียนรู้ / บุคคล

ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
๑	วีดิทัศน์	นักเรียนดูแบบอย่างการได้วาที	ครูจัดเตรียม
๒	แฟ้มสะสมผลงาน	นักเรียนเก็บสะสมผลงาน	ครูจัดทำ
๓	ใบความรู้ เรื่อง การได้วาที	นักเรียนศึกษาเรื่องการได้วาที	ครูจัดเตรียม
๔	แบบฝึกหัดชุดที่ ๔๐	นักเรียนเขียนข้อความได้วาที	ครูจัดทำ
๕	หนังสือเรียน ชุด วรรณคดี วิจักษ์ ชั้น ม.๕	นักเรียนดูภาพและฝึกอ่าน	ครูจัดหา
๖	เฉลยแบบฝึกหัด	ตรวจสอบแบบฝึกหัด	ครูจัดทำ
๗	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบประเมิน ผลงานรายบุคคล	บันทึกการสังเกตพฤติกรรม และ บันทึกผลงานรายบุคคล	ครูจัดทำ

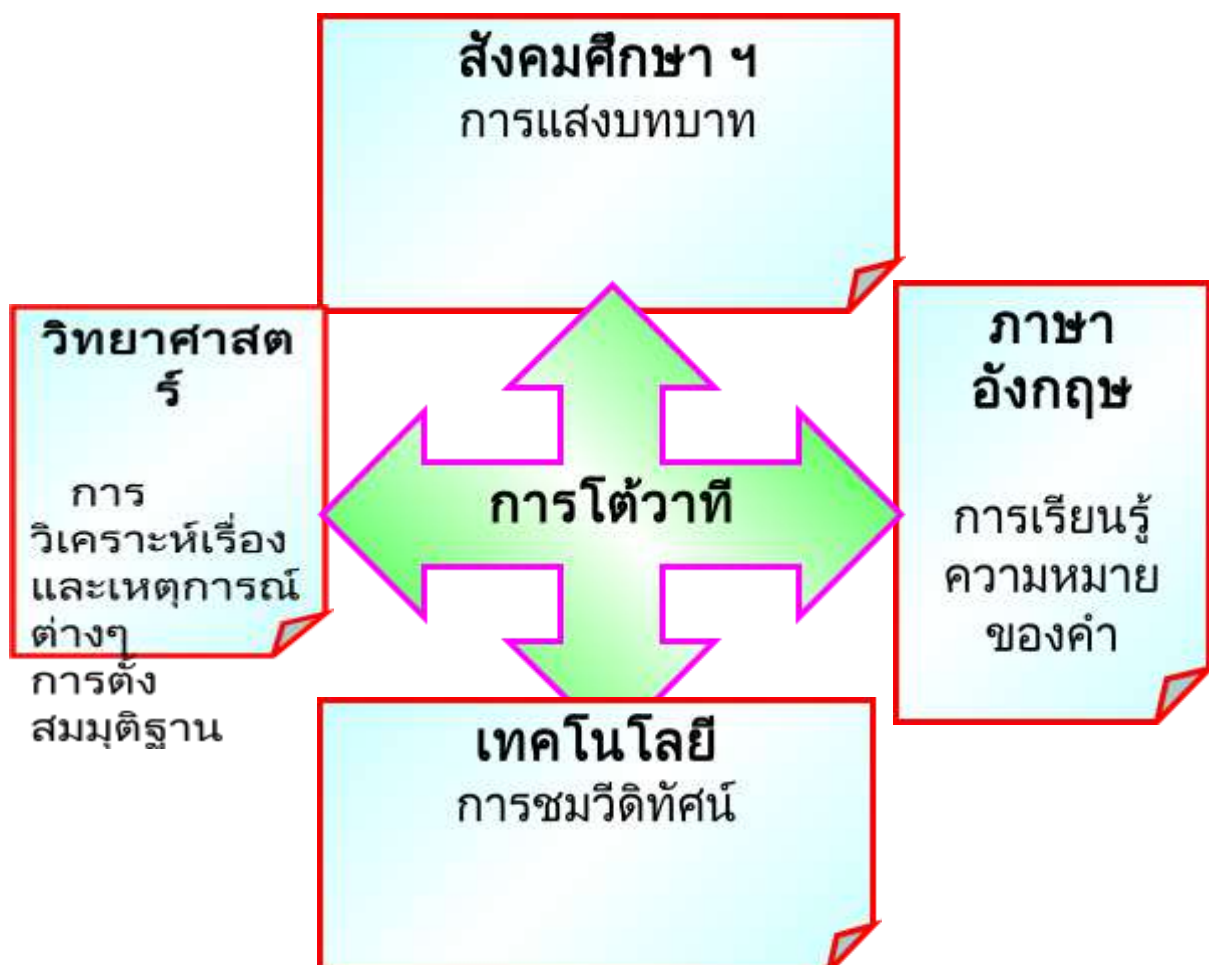
วัดผลประเมินผล

กิจกรรมที่ประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
๑. สังเกตพฤติกรรมด้าน คุณลักษณะ	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๔ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง
๒. นักเรียนร่วมสนทนา	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	ตรวจงานรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง
๓. นักเรียนทำแบบฝึกหัด ชุดที่ ๔๐	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	ตรวจงานรายบุคคล	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง
๔. นักเรียนทำ แบบทดสอบหลังเรียน	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	ตรวจงานรายบุคคล	๑๘ - ๒๐ = ดีมาก ๑๖ - ๑๗ = ดี ๑๒ - ๑๕ = พอใช้

			ต่ำกว่า ๑๒ = ปรับปรุง
--	--	--	-----------------------

การสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

คำชี้แจง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ สัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ดังนี้

กิจกรรมเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ...

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (เก่ง ดี มีสุข)

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

การพูดโต้ว่าที่

การพูดโต้ว่าที่เป็นการใช้คำพูดโต้ตอบของบุคคล ๒ ฝ่าย ที่ต้องใช้การประจบประก่อผล เพื่อหักล้างเหตุผลของอีกฝ่ายหนึ่ง และพยายามใช้คำพูดโน้มน้าวจิตใจของผู้ให้มีความคิดคล้อยตาม และสนับสนุนเหตุผลของตน

การโต้ว่าที่เป็นการแข่งขัน มีการตัดสินแพ้ชนะ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ส่วนประกอบที่สำคัญของการโต้ว่าที่มีดังนี้

๑. หัวข้อในการโต้ว่าที่ เรียกว่า ญัตติ การตั้งญัตติต้องเลือกให้เหมาะสมเป็นหัวข้อสั้น ๆ ไม่เป็นสาเหตุของการทะเลาะวิวาท และควรเป็นเรื่องสร้างเสริมสติปัญญา

๒. คณะโต้ว่าที่ ประกอบด้วย ประธานการโต้ว่าที่ ๑ คน ฝ่ายค้าน และฝ่ายเสนอแต่ละฝ่ายจะมีหัวหน้า ๑ คน มีผู้สนับสนุน ๓-๔ คน

๓. กรรมการ ประกอบด้วย กรรมการตัดสินประมาณ ๑-๒ คน และกรรมการจับเวลาอีก ๒ คน

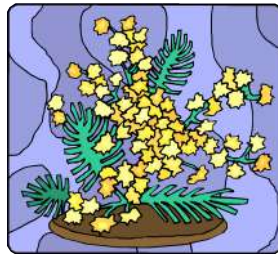
๔. การจัดที่นั่งต้องจัดให้ผู้ฟังและผู้เกี่ยวข้องทุกคนในการโต้ว่าที่มองเห็นกันอย่างทั่วถึง

๕. การกำหนดเวลาในการโต้ว่าที่ ควรมีการกำหนดเวลาพูดของแต่ละคนตามความเหมาะสม เช่น

ประธานการโต้ว่าที่กล่าวเปิดการโต้ว่าที่ ระบุนญัตติ และแนะนำทั้งสองฝ่ายใช้เวลาประมาณ ๕-๑๐ นาที กล่าวสรุปผลการตัดสิน ประมาณ ๕-๑๐ นาที

หัวหน้าแต่ละฝ่ายพูดเสนอหรือค้าน ฝ่ายละ ๕-๑๐ นาที และกล่าวสรุปประมาณ ๓-๔ นาที

ผู้สนับสนุนแต่ละคนพูด ประมาณ ๓-๔ นาที

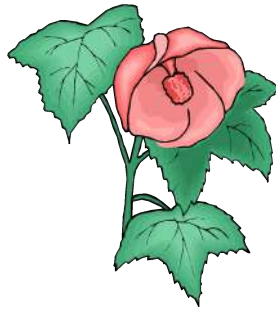
มารยาทในการโต้ว่าที่

การโต้ว่าที่เป็นการใช้ศิลปะการพูดระหว่างบุคคลสองฝ่าย ต่างฝ่ายต่างหาเหตุผลมาชี้แจง เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อถือ

การโต้ว่าที่ของบุคคลทั้งสองฝ่ายคือ ฝ่ายเสนอและฝ่ายค้านจะพูดสลับกัน โดยฝ่ายเสนอพูดเสนอความคิดเห็นของตน และฝ่ายค้านจะชี้แจงแสดงความคิดเห็นด้วยเหตุผลในการไม่เห็นด้วยกับ

ฝ่ายเสนอ การพูดจะสลับกันและผู้ฟังจะเป็นผู้ตัดสินว่าฝ่ายใดให้เหตุผลน่าเชื่อถือกว่ากัน ผู้พูดทั้งฝ่ายเสนอและฝ่ายค้านจะต้องมีมรรยาทในการพูดระหว่างโต้ว่าที คือ

1. ใช้คำพูดที่สุภาพ มีเหตุผล ไม่ใช่คำพูดหยาบคาย ไม่พูดเยาะเย้ย ถากถาง หรือนำเรื่องส่วนตัวของอีกฝ่ายหนึ่งมาพูด
2. มีน้ำใจเป็นนักกีฬา ไม่มุ่งแต่จะเอาชนะกัน
3. แสดงกิริยาท่าทางระหว่างการพูดให้เหมาะสม เช่น ไม่ชี้หน้าไม่ทิ่มโตะ
4. พูดด้วยสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส ไม่ทำท่ายหรือพูดหาเรื่องฝ่ายตรงข้าม
5. รักษาเวลาในการพูด

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุด ที่ ๔๐

คำชี้แจง ถ้านักเรียนเป็นผู้สนับสนุนคนหนึ่งฝ่ายเสนอหรือฝ่ายค้าน ในการ

ได้วาทีเรื่อง “เป็นชาวนามีคุณค่ากว่าเป็นเสมียน” นักเรียนจะพูดอย่างไร
ให้กำหนดหัวข้อการได้วาที

หัวข้อได้วาทีเรื่อง

ข้อความของผู้สนับสนุนฝ่ายเสนอ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อความของผู้สนับสนุนฝ่ายค้าน.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....เลขที่.....
.....ชั้น.....

แบบทดสอบหลังเรียน
บทที่ ๕ โคลนติดล้อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกตอบคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ผู้แต่ง “โคลนติดล้อ” ใช้นามแฝงว่าอย่างไร

ก. เขียวหวาน	ข. ศรีอยุธยา
ค. อัสวพาหุ	ง. โคนันทวิศาล

๒. “โคลนติดล้อ” หมายถึงอะไร

ก. อุปสรรคแห่งการพัฒนาประเทศ	ข. ผู้ทำให้ประเทศชาติพัฒนา
ค. สภาพะการเกิดมลพิษ	ง. ความเสื่อมโทรมของสังคม

๓. “โคนันทวิศาล” คือใคร

ก. ผู้เขียนคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์	ข. ผู้ทำตัวเป็นศัตรูกับอัสวพาหุ
ค. ผู้สนับสนุนอัสวพาหุ	ง. ผู้เป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์

๔. “โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน” ถูกตีพิมพ์ลงในหนังสือเล่มใด

ก. สยามเคลิมิเตอร์	ข. บางกอกกรีคอร์เดอร์
ค. หนังสือพิมพ์ไทยรายวัน	ง. สยามออบเซอร์เวอร์

๕. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของเสมียน

ก. ทำงานในสำนักงาน	ข. ใช้ความรู้ทางวิชาหนังสือทำงาน
ค. เป็นงานสำคัญและมีเกียรติ	ง. ผู้ทำได้รับเงินรายเดือน

๖. “การประกอบการเพื่อเพิ่มพูนความสมบูรณ์แห่งประเทศในภูมิลำเนาเดิม” ในความเห็นของผู้แต่ง ข้อใดไม่อยู่ในความหมายของข้อความนี้

ก. ชาวนาชาวสวน	ข. พ่อค้า
ค. ช่างต่างๆ	ง. ข้าราชการ

๗. รัชกาลที่ ๖ ทรงเห็นว่าแนวโน้มที่เหมาะสมของประเทศไทย น่าจะเน้นหนักไปในทางใด

ก. พาณิชยกรรม	ข. อุตสาหกรรม
ค. เกษตรกรรม	ง. ประดิษฐกรรม

๘. คำว่า “ป่วยกล่าว” หมายความว่าอย่างไร

ก. ป่วยการพูด	ข. พูดกระท่อนกระแท่น
ค. พูดไม่ชัด	ง. พูดขาดเป็นช่วงๆ

๘. เครื่องแต่งกายชนิดใด เป็นเครื่องแต่งกายของผู้ชาย

ก. ผ้าโสร่ง

ข. โจงกระเบน

ค. ผ้าม่วง

ง. ผ้าเตี่ยว

๑๐. คำว่า “เสมียน” ในสมัยก่อนและสมัยปัจจุบันเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

ก. แตกต่างกัน เพราะเสมียนในสมัยก่อนหมายถึงข้าราชการทั้งหมด

ข. เหมือนกัน เพราะทุกยุคสมัย หมายถึงข้าราชการ

ค. แตกต่างกัน เพราะ เพราะเสมียนในสมัยปัจจุบันเป็นข้าราชการ

ง. แตกต่างกัน เพราะเสมียนในสมัยก่อนหมายถึงผู้ช่วยในที่ทำงาน

ข้อความต่อไปนี้ให้ตอบคำถามข้อ ๑๑ – ๑๓

“ในเงินเดือน ๑๕ บาทนี้ พ่อเสมียนยังอุทิศสำหรับจ่ายทรัพย์ได้ต่างๆ เช่น งบผ้าม่วงสี ใส่เสื้อขาว สวมหมวกสักหลาด และในเวลาที่เกิดจากออฟฟิศ ก็ต้องสวมกางเกงแพรจีนด้วย และจะต้องไปดูหนังอีกอาทิตย์ละ ๒ ครั้งเป็นอย่างน้อย ต้องไปกินข้าวตามก๊วยชอป แล้วยังมีหน้าที่จะต้องเสียดำเช่าห้องพักอีกด้วย”

๑๑. ภาษาที่ใช้เป็นภาษาระดับใด

ก. ภาษาปาก

ข. ภาษาถิ่นแบบแผน

ค. ภาษาคนอง

ง. ภาษาแบบแผน

๑๒. ข้อความนี้เน้นเสียงแสดงความรู้สึกใด

ก. สงสาร

ข. ลังเวง

ค. สลดหดหู่

ง. दुฤกดูหมิ่น

๑๓. การเขียนข้อความข้างต้น เป็นโวหารชนิดใด

ก. เทศนาโวหาร

ข. พรรณนาโวหาร

ค. บรรยายโวหาร

ง. สาธกโวหาร

๑๔. ข้อใดไม่ต้องอาศัยการตีความหมายของถ้อยคำ

ก. การบูชาหนังสือจนเกินเหตุ ข. การศึกษาให้ผลให้เป็นที่น่าคารวะ

ค. มิใช่ความผิดของเขาเหล่านั้นง. ความหยิ่งอันหาข้อมูลมิได้

๑๕. เหตุใดผู้ที่สำเร็จการศึกษาหวังจะได้ทำงานเป็นเสมียน

- ก. เห็นว่ากิจการอื่นไม่สมเกียรติ ข. เพราะเขารักความก้าวหน้า
ค. เป็นงานที่ทำแล้วได้ประโยชน์มาก ง. ได้รายได้สูงกว่างานอื่น
๑๖. ข้อใดคือประเภทของบทความที่แบ่งตามจุดมุ่งหมาย
- ก. บทความพรรณนา ข. บทความอธิบาย
ค. บทความจำเพาะ ง. บทความเพื่อสั่งสอน
๑๗. การพิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ ด้วยการจับใจความสำคัญแล้วพิจารณาเรื่องนั้น
อย่างละเอียดตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อแยกแยะ ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น มีการ
ใช้เหตุผลในการแยกส่วนดี ส่วนบกพร่อง เป็นพฤติกรรมประเภทใด
- ก. การคิดวิเคราะห์ ข. การจำแนก
ค. การแสดงความคิดเห็น ง. การพิจารณา
๑๘. หมวกสักหลาด ทำมาจากวัสดุใด
- ก. เส้นใยแก้ว ข. ใยสังเคราะห์
ค. ผ้าลินิน ง. ผ้าขนสัตว์
๑๙. ข้อใดไม่ใช่พระนามแฝงของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ก. พันแหลม ข. รามกิตติ
ค. หนานแก้ว ง. ขุนทอง
๒๐. ผู้เขียนบทความ “ลือติดโคลน” คือใคร
- ก. หนานแก้ว ข. โคนันทวิศาล
ค. อัสวพาหุ ง. พันแหลม

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน

๑. ก	๒. ก	๓. ก	๔. ง	๕. ก
๖. ง	๗. ก	๘. ก	๙. ก	๑๐. ก
๑๑. ก	๑๒. ข	๑๓. ก	๑๔. ก	๑๕. ก
๑๖. ข	๑๗. ก	๑๘. ง	๑๙. ง	๒๐. ข

แบบบันทึกผลการประเมินการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
ชุดวรรณคดีวิจักษ์ บทที่ ๕ โคลนติดล้อ ประกอบแผนที่ ๔๐ การได้วาที่

พฤติกรรมความพอเพียง		ด้านตนเอง ด้านสังคม			ด้านทรัพยากร ด้านภูมิปัญญา			ด้าน เศรษฐกิจ		ผลงาน		สรุป	
เลขที่	ชื่อ - สกุล	มีค วา มส น ใจ ใฝ่ เรีย นรู้	หา หตุ ผล สนั บส นุน คำ พูด ได้	ชว ยเห ลือ แล ะ ทำ งา น ร่ว มกัน บผู้ อื่น ได้	เลือก ใช้คำ และข้อ ความ ได้ เหมาะ สม	บอ กค วาม หม า ยขอ ง การ ได้ วาที่ ได้	พูด ได้ วาที่ ได้	ปร ะ ยุก ด้ ข้ อ คิด ใช้ ให้ เกิด ปร ะ โยชน ์	มี คว า ม ปร ะ มา ณ ต น	ทำ แบบ บท ค สอ บ หลง เรียน น	การทำ แบบ บ ฝึก เสริ มท กษะ ๔๐	ร ว ม	ค่า น/ ไม่ ค่า น
		๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒๐	๑๐	๔๖	
๑													
๒													
๓													
๔													
๕													
๖													
๗													
๘													
๙													
๑๐													

๑๑													
๑๒													
๑๓													
๑๔													

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี เกณฑ์ระดับคะแนน ๔๐ - ๔๖ = ๒

 ๑ หมายถึง พอใช้ ๒๕ - ๓๕ = ๑

 ๐ หมายถึง ปรับปรุง ๐ - ๒๔ = ๐

 เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป

 ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

 (.....)

แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

หน่วยที่ ๓ ที่ใดมีรักที่นั่นมีทุกข์ เวลา ๓

ชั่วโมง

เรื่อง การอ่านประวัติผู้แต่ง เวลา

๑ ชั่วโมง

ใช้สอนวันที่

โดย.....

สาระสำคัญ

การอ่านวรรณคดีแต่ละเรื่องจำเป็นต้องเรียนรู้ประวัติผู้แต่ง เพื่อให้เข้าใจแก่นของเรื่องแล้วนำมาประกอบการวิเคราะห์เหตุการณ์เรื่องราวภายในเรื่องว่าผู้แต่งต้องการมุ่งเน้นไปในทิศทางใด อีกทั้งยังเป็นการยกย่องชื่นชมและรำลึกคุณงามความดี

ความรู้ความสามารถของผู้แต่งที่ได้สร้างสรรค์มรดกทางภาษาไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้และเกิด

ความภาคภูมิใจในฝีมือคนไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑	เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
มาตรฐาน ท ๕.๑	เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. นักเรียนบอกประวัติผู้แต่งมัทนะพาธาได้
๒. นักเรียนบอกความเป็นมาของกลอนบทละครได้
๓. นักเรียนบอกเรื่องย่อของมัทนะพาธาได้

พฤติกรรมความพอเพียงที่คาดหวัง

๑. พอเพียงด้านตนเอง โดย มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ มีทัศนคติที่ดีต่อวรรณคดีไทย
๒. พอเพียงด้านสังคม โดย ชื่นชมความสามารถของกวีไทย
๓. พอเพียงด้านทรัพยากร โดย มีความภาคภูมิใจในภาษาไทย
๔. พอเพียงด้านภูมิปัญญา โดย บอกประวัติและผลงานของผู้แต่งได้ วิเคราะห์คุณค่าของวรรณคดีไทยได้
๕. พอเพียงด้านเศรษฐกิจ โดย แต่งคำประพันธ์ง่ายๆใช้ในโอกาสต่างๆ เลือกอ่านวรรณคดีที่มีคุณค่าได้

สาระการเรียนรู้

๑. ประวัติผู้แต่งมัทนะพาธา
๒. ประวัติความเป็นมาของมัทนะพาธา
๓. เรื่องย่อมัทนะพาธา

การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. ครูและนักเรียนร่วมสนทนากันเกี่ยวกับบทละครเรื่อง มัทนะพาธา ซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความเป็นมาและเนื้อหาสาระของบทละครพูดมัทนะพาธา รวมทั้งผู้แต่ง ครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ

ขั้นที่ ๒. ครูคิดแผนภูมิบทร้อยกรองต่อไปนี้บนกระดาน ให้นักเรียนสังเกต

ความรักเหมือนโรคา บันดาลตาให้มีคน

ไม่อินและไม่ขล อุปสรรคใดใด

ความรักเหมือนโคลีค กำลังศึกผิขังไว้

ก็โอดจากคอกไป

บ ขอมอยู่ ณ ที่ซึ่ง

ถึงหากจะผูกไว้

ก็ดึงไปด้วยกำลัง

ยังห้ามก็ยิ่งคลั่ง

บ หวนคิดถึงเจ็บกาย

ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความหมายและ ครูถามนักเรียนถึงที่มาของบทร้อยกรองนี้มาจากวรรณคดีเรื่องใด ใครเป็นผู้แต่ง นักเรียนตอบอย่างอิสระเสรี ครูสรุปและเฉลย

ขั้นที่ ๓. นักเรียนศึกษาพระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ท้ายแผน) จากนั้นให้นักเรียน ๓ – ๕ คนตั้งคำถามให้เพื่อนตอบ

ขั้นที่ ๔. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๒๐ (ท้ายแผน) ชุดตอบคำถาม เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบประเมินผลและประกาศผลการประเมิน พร้อมทั้งแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องเป็นรายๆ

ขั้นที่ ๕. นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบก่อนเรียนบทที่ ๓ มัทนะพาธา เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบความถูกต้องและประกาศผลโดยที่ยังไม่ต้องเฉลย

สื่อ / แหล่งเรียนรู้ / บุคคล

ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
๑	ใบความรู้ พระราชประวัติรัชกาลที่ ๖	เพิ่มเติมความชัดเจนในเนื้อหา	ครูจัดเตรียม
๒	แบบทดสอบก่อนเรียน	นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน	ครูจัดทำ
๓	แบบฝึกหัดชุดที่ ๒๐	นักเรียนตอบคำถาม	ครูจัดทำ
๔	หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๕	นักเรียนอ่านวิเคราะห์เนื้อหา	ครูจัดหา
๕	เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน เฉลยแบบฝึกหัด	ตรวจสอบแบบทดสอบ ตรวจสอบการจับคู่	ครูจัดทำ
๖	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงานรายบุคคล	บันทึกการสังเกตพฤติกรรม และบันทึกผลงานรายบุคคล	ครูจัดทำ

๑

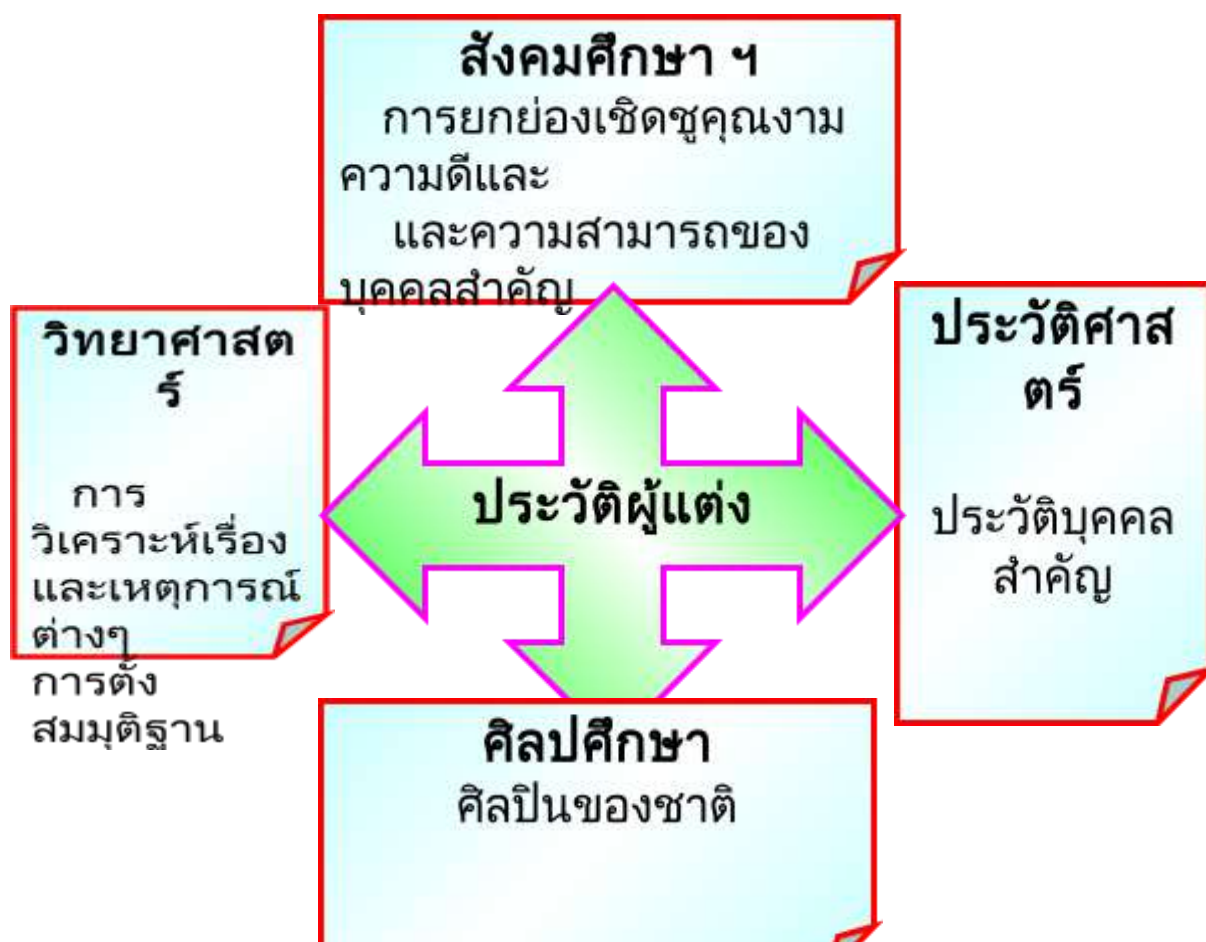
วัดผลประเมินผล

กิจกรรมที่ประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
๑. สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๔ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง
๒. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ตรวจงานรายบุคคล	๒๖ - ๓๐ = ดีมาก ๑๘ - ๒๕ = ดี ๑๕ - ๑๖ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๕ ปรับปรุง
๓. นักเรียนร่วมสนทนาและ	แบบประเมินรายกลุ่ม	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก

ตอบคำถาม			๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง
๔. นักเรียนทำแบบฝึกหัด ชุดที่ ๒๐	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	ตรวจงานรายบุคคล	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง

การสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

คำชี้แจง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ สัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ดังนี้

กิจกรรมเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (เก่ง ดี มีสุข)

.....
.....
.....
.....
.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

**ใบความรู้ ประวัติผู้แต่ง
มัทนะพาธา**

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระนามเดิมว่า สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ เป็นพระราชโอรสองค์ที่ ๒๕ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ทรงพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๔๒๓

ทรงศึกษาอักษรสมัยในเมืองไทยพอสมควรแล้ว เมื่อพระชนมายุ ๑๔ พรรษาเสด็จไปศึกษาวิชาการต่อ ณ ประเทศอังกฤษ ทั้งวิชาทหารและพลเรือน ทรงศึกษาวิชาทหารที่โรงเรียนแซนด์โฮสต์ วิชาพลเรือนที่มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด ทรงเชี่ยวชาญด้านอักษรศาสตร์เป็นพิเศษ ประทับศึกษาในอังกฤษเป็นเวลา ๕ ปี เมื่อเสด็จกลับประเทศไทย เสด็จพระราชดำเนินผ่านทางสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น เพื่อทอดพระเนตรความเจริญของสองประเทศนั้น

เมื่อสมเด็จพระเชษฐาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศทิวงคต ทรงได้รับการสถาปนาเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชแทน ขณะนั้นทรงประทับ ณ ประเทศอังกฤษ ทรงดำรงตำแหน่งนี้มาจนกระทั่งเสวยราชสมบัติ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๓ เมื่อเสด็จขึ้นครองราชย์แล้วทรงปรับปรุงและพัฒนาบ้านเมืองต่อจากพระราชบิดา ทรงริเริ่มกิจการใหม่ๆหลายประการเช่น ทรงขยายกิจการโรงเรียนมหาดเล็กหลวงเป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งคลังออมสิน เลิกโรงบ่อน ตราพระราชบัญญัตินามสกุล เข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ ๑กับฝ่ายพันธมิตร ทำสัญญาเสมอภาคกับนานาประเทศ ตั้งกองเสือป่าและลูกเสือ นำแบบละครพูดมาเผยแพร่ และบางครั้งร่วมแสดงละครที่เป็นบทพระราชนิพนธ์ด้วย

ทรงตราพระราชบัญญัติวรรณคดีสโมสร ทรงอุปการะอุดหนุนผู้สนใจในการแต่งหนังสือ ทรงประดิษฐ์อักษรแบบใหม่ เจริญรอยตามแบบพ่อขุนรามคำแหงมหาราชพระราชนิพนธ์ของพระองค์มีมากมายหลายประเภท ไม่มีกษัตริย์ประเทศใดจะทรงพระปรีชาสามารถเหมือนพระองค์ในช่วงนั้น จึงได้รับการถวายพระราชสมัญญาว่า สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า

บทพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ประเภทการแสดง มีทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ทั้งบทละครในและนอก บทละครมีบทละครพูด ละครเบิกโรงเรื่อง ดึกคำบรรพ์ ละครดึกคำบรรพ์ ละครร้อง ละครรำ บทละครลักษณะบันเทิงคดีก็จริงแต่ส่วนมากเนื้อเรื่องเป็นทำนองปลุกใจให้รักชาติบ้านเมืองและสร้างเสริมคุณธรรม ประเภทร้อยแก้วมีทั้งหมดบันเทิงคดี ประเภทร้อยกรองมีทั้งส่วนที่เป็นบันเทิงคดีและสารคดี มีรูปแบบหลากหลาย เช่น กาพย์เห่เรือ ลิลิต นิราศ สุภาษิต สักวา ตำนาน เสภา คำหลวง

พระนามแฝงที่ทรงใช้ในบทพระราชนิพนธ์มีเป็นอันมาก เช่น

1. ประเภทบทความการเมืองและปลุกใจ ใช้ อัสวพาหุ
2. ประเภทบทละครพูด ใช้ ศรีอยุธยา พระขรรค์เพชร ท.ป.ส.

3. ประเภทบันเพ็งคดี สารคดีที่แปลจากต่างประเทศ ใช้ รามกิตติ
4. ประเภทกฎหมายหรือทหาร ใช้ พันแหลม
5. ประเภทเบ็ดเตล็ดและนิทาน ใช้ นายแก้วนายขวัญ น้อยลา สุกรีพ เลขานุการ
6. ประเภทลิลิตพ่ายบ ใช้ หนานแก้ว เมืองบูรณ์

นอกจากนี้ยังมี ชามภูวราช ไก่เขียว สุริยงส่องฟ้า นักเรียนอีกคนหนึ่ง นายแก้ว
ณ อรุณาทันรรม ณ กรุงเทพ

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน
2468 รวมพระชนมายุ ๔๕ พรรษา

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. มัทนะพาธาแต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด
๒. ผู้แต่งมัทนะพาธาชื่อใคร
๓. มัทนะพาธาแต่งในสมัยใด
๔. มัทนะพาธามีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร
๕. การแต่งมัทนะพาธากวีมีจุดมุ่งหมายใดเป็นสำคัญ
๖. คำว่า “มัทนะพาธา” เป็นชื่อของอะไร
๗. บทละครพูด “มัทนะพาธา” ให้คุณค่าแก่ผู้อ่านอย่างไรบ้าง
๘. มัทนะพาธา ได้เค้าโครงเรื่องมาจากที่ใด
๙. ตัวละครเอกของเรื่อง มัทนะพาธา ชื่อใคร
๑๐. นักเรียนได้ข้อคิดใดบ้างจากการอ่าน มัทนะพาธา

[illegible]

ชื่อ.....

เลขที่

**แบบทดสอบก่อนเรียน
บทที่ ๓ บทละครพูดคำฉันท์
มัทนะพาธา**

เรื่อง มัทนะพาธา

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกตอบคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. มัทนะพาธา มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใด

- ก. ความสดชื่นเหมือนดอกไม้
- ข. ความสมหวังในรัก
- ค. ความเจ็บปวดเคียดร้อน
- ง. ความสับสนลึกลับ

๒. จุดมุ่งหมายในการแต่งมัทนะพาธาคือสิ่งใด

- ก. ชี้ให้เห็นโทษของความรัก
- ข. ให้ชื่อตรงมั่นคงต่อความรัก
- ค. ให้จริงใจต่อคนรัก
- ง. ให้ภัยและเสียสละต่อกัน

๓. ข้อใดมีความหมายแตกต่างจากข้ออื่น

- ก. ที่ใดมีรักที่นั่นมีทุกข์
- ข. ความรักทำให้คนตาบอด
- ค. ยามรักน้ำดื่มผักก็ว่าหวาน
- ง. ที่ว่ารักรักนั้นมันลุ่มหลง

๔. วรรณคดีคำฉันท์แต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด

- ก. ฉันท์ชนิดต่างๆ
- ข. ฉันท์และกาพย์ชนิดต่างๆ
- ค. ฉันท์ชนิดต่างๆกับร่าย
- ง. ฉันท์กับโคลงชนิดต่างๆ

๕. ผู้แต่งเรื่องมัทนะพาธา ใช้กลวิธีใดมาตั้งชื่อเรื่อง

- ก. ใช้ความหมายแปลกใหม่
- ข. ใช้คำประทับใจ
- ค. ใช้แก่นของเรื่อง
- ง. ใช้คุณค่าของเรื่อง

๖. ข้อใดคือฉากหรือสถานที่กำหนดให้ดำเนินเรื่อง

- ก. เริงผาหิมพานต์
- ข. ป่าเหนือเมื่อดอกไม้บาน
- ค. ชนบทของอินเดีย
- ง. ดินแดนในจินตนาการของกวี

๗. ข้อใดคือยุคสมัยที่กวีกำหนดให้เกิดขึ้น

- ก. ภารตยุค
- ข. ทราวดี
- ค. ศรีวิชัย
- ง. ลพบุรี

๘. อารมณ์ใดไม่ปรากฏในเรื่อง

- ก. โลกะ
- ข. โทสะ
- ค. โมหะ
- ง. อุเบกขา

๙. เนื้อเรื่องมัทนะพาธามีลักษณะเป็นวรรณกรรมประเภทใด

ก. พงสาวดาร	ข. นิทาน
ค. เรื่องสั้น	ง. ประวัติศาสตร์

๑๐. กวีมีจุดมุ่งหมายสร้างเรื่องราวประเภทใดขึ้น

ก. ความรู้	ข. ตำนาน
ค. ข้อเท็จจริง	ง. ข้ออ้างอิง

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๑๑ – ๑๔

ไม้เรียกหะกาทุก	ชะกะสีอรุณแสง
ปานแก้มแฉล้มแดง	ครุณี ณ ยามอาส
ดอกใหญ่และเกสร	สุวคนธะมากมาย
อยู่ทนบวาวววย	มธุรสขจรไกล
อีกทั้งสะพรั่งหนาม	ดุจเข็มประดับไฉ
ฝิ่งเขียวลิบลิ่ว	บ่มีใครจะท่างเหิน

๑๑. บทประพันธ์ข้างต้นเป็นคำประพันธ์ชนิดใด

ก. อินทรวงศ์ฉันท	ข. อินทรวชิรฉันท
ค. อุเปนทรวชิรฉันท	ง. อุปชาติฉันท

๑๒. คำฉันทข้างต้นเป็นโวหารชนิดใด

ก. อธิบาย	ข. บรรยาย
ค. พรรณนา	ง. สาธก

๑๓. คุณสมบัติใดไม่ได้กล่าวถึง

ก. รูป	ข. สี
ค. กลิ่น	ง. รส

๑๔. คำฉันทในข้อใดมีพยางค์ และครุ ลหุ ต่างจากฉันทข้างต้น

ก. บุ่งข้าวเขียวจี	สีสดชื่อระรื่นลมไหว
ข. ปลูกจะคลาไคล	แวะและเล็มตะไคร้เขียว
ค. สาหร่ายก็ชูช่อ	ดูจะลืออรุณเขียว

ง. ถ้าหากจะแลเหลียว ก็มีพบยุพาพาน

๑๕. ข้อใดคือผลที่เกิดขึ้นจากการที่มายาวินใช้เวทมนตร์สะกดมัทนา

- ก. ดูราวละเมอ เผลอเพลอฤดี ประคองไม่มี ชีวิตจิตใจ
- ข. โยคะอันขลัง บังคับได้จน ให้ตอบยุคได้ ตามต้องการ
- ค. นงคราญฉลอง รองพระบาทไชริ์ ข้าอาจผูกใจ ไว้ด้วยมนตรา
- ง. เสียแรงเรารัก สัมครใจครัน อยากให้นางนั้น สัมครรักตอบ

๑๖. มัทนะพาธา ได้เค้าโครงเรื่องมาจากที่ใด

- ก. รามายณะของอินเดีย ข. นิยายกรีกโบราณ
- ค. จากตำนานของชาวมลายู ง. จากจินตนาการของกวี

๑๗. ใครคือชื่อของวิทยากรในเรื่อง มัทนะพาธา

- ก. สุเทษณ์ ข. ชัยเสน
- ค. มายาวิน ง. กาละทรรสิน

๑๘. มัทนะพาธา หมายความว่าอย่างไร

- ก. ตำนานดอกกุหลาบ ข. ความเดือดร้อนเพราะความรัก
- ค. ความปลื้มปิติ ง. ความสมหวังในรัก

๑๙. คำว่า “ประติษฐา” หมายความว่าอย่างไร

- ก. คำมั่นสัญญา ข. คนไม่มีสัจจะ
- ค. บุพเพสันนิวาส ง. ความเป็นทุกข์

๒๐. คำว่า “มิลักขุ” หมายความว่าอย่างไร

- ก. คำพูดที่ไม่ดี ข. ดอกไม้
- ค. คนป่าเถื่อน ง. เทวดา

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน

๑. ก	๒. ก	๓. ก	๔. ข	๕. ก
๖. ก	๗. ก	๘. ง	๙. ข	๑๐. ข
๑๑. ข	๑๒. ก	๑๓. ก	๑๔. ก	๑๕. ก
๑๖. ง	๑๗. ก	๑๘. ข	๑๙. ก	๒๐. ก

แบบบันทึกผลการประเมินการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
ชุดวรรณคดีวิจักษ์ บทที่ ๓ มัทนะพาธา ประกอบแผนที่ ๒๐ ประวัติผู้แต่ง

พฤติกรรมความพอเพียง		ด้านตนเอง ด้านสังคม			ด้านทรัพยากร ด้านภูมิปัญญา			ด้าน เศรษฐกิจ		ผลงาน		สรุป	
เลขที่	ชื่อ -๑ สกุล	มีก วา มส น ใจ ไฟ เรีย นรู้	บอ กพ ระ ราช ปร ะ วัติ ร.	ชื่น ชม ควา มส า มา รด งก วี ไท ย	มีความ รักและ ภูมิใจ ใน ภาษา ไทย	บอ กป ระ วัด ของ เจ้า พร ะยา พร ะ คลัง	วิเค ระ หำ ณ ค่า ของ วรร ณ คติ ไทย	แต่ง คำ ปร ะ พัน ธไว้ ใน โอ กา ส ต่าง ๆ	เลื อก อ่า น วร ร ณ คติ ที่ มี คุณค่า ได้	การ ทำ แบบ บ ฝึก หัด ชุด ที่ ๒๐	การ ทำ แบบ บท ค สอ บ ก่อน เรียน	รว ม	ผ่าน/ ไม่ผ่าน
		๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๑๐	๒๐	๔๖	
๑													
๒													
๓													
๔													
๕													

๖													
๗													
๘													
๙													
๑๐													
๑๑													
๑๒													
๑๓													
๑๔													

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี เกณฑ์ระดับคะแนน $๔๐ - ๔๖ = ๒$
 ๑ หมายถึง พอใช้ $๒๕ - ๓๙ = ๑$
 ๐ หมายถึง ปรับปรุง $๐ - ๒๔ = ๐$
 เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป
 ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

แบบประเมินก่อนเรียนและหลังเรียน บทที่ ๓ มัทนะพาธา

เลขที่	ชื่อ – สกุล	แบบทดสอบ	แบบทดสอบ	ผลต่าง	สรุป	
		ก่อนเรียน	หลังเรียน		ผ่าน	ไม่ผ่าน
		๒๐	๒๐			
๑						
๒						
๓						
๔						
๕						
๖						
๗						
๘						
๙						
๑๐						
๑๑						

๑๒						
๑๓						
๑๔						
๑๕						
๑๖						
๑๗						
๑๘						
๑๙						
๒๐						
๒๑						
๒๒						
๒๓						
๒๔						

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
หน่วยที่ ๓ มัทนะพาธา
เวลา ๑๐ ชั่วโมง
เรื่อง การอ่านบทวิเคราะห์
เวลา ๑ ชั่วโมง
ใช้สอนวันที่
โดย.....

สาระสำคัญ

การวิเคราะห์เนื้อหา คือการศึกษาพฤติกรรม บุคลิกลักษณะของผู้ที่ถูกผูก

สร้างขึ้นมาเป็นเรื่องราวโดยผูกแต่งเรื่องนั้น โดยศึกษาทั้งพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพื่อนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เพื่อใช้เป็นแนวทางแก้ไขหลีกเลี่ยงปัญหาและข้อบกพร่องต่างๆที่อาจเกิดขึ้น

มาตรฐาน ท ๑.๑	ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
มาตรฐาน ท ๕.๑	เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่าง เห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. นักเรียนวิเคราะห์เนื้อหา มัทนะพาธา ได้
๒. นักเรียนบอกคุณค่าของ มัทนะพาธาได้
๓. นักเรียนวิเคราะห์เนื้อหาของเรื่องได้

พฤติกรรมความพอเพียงที่คาดหวัง

๑. พอเพียงด้านตนเอง โดย มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ กิดวิเคราะห์เนื้อหาสาระได้
๒. พอเพียงด้านสังคม โดย บอกคุณค่าของบทละครพูดคำฉันท์ มัทนะพาธา ได้
๓. พอเพียงด้านทรัพยากร โดย มีความรักและภาคภูมิใจในภาษาไทย
๔. พอเพียงด้านภูมิปัญญา โดย วิเคราะห์คุณค่าของวรรณคดีไทยได้ ประเมินคุณค่าวรรณคดีไทยได้
๕. พอเพียงด้านเศรษฐกิจ โดย ประยุกต์เหตุการณ์ในอดีตเพื่อประโยชน์ต่อปัจจุบัน และเลือกอ่านวรรณคดีที่มีคุณค่าได้

สาระการเรียนรู้

๑. เนื้อหาของบทละครพูดคำฉันท์ มัทนะพาธา
๒. คุณค่าของ บทละครพูดคำฉันท์ มัทนะพาธา
๓. นักเรียนมีความรู้เรื่องกลอนบทละคร

การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาบทวิเคราะห์ จากหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ชุดวรรณคดีวิจักษ์ หน้า ๘๕ – ๘๐ โดยอ่านในใจ แล้วจับสลากอธิบายสรุปตามหัวข้อกลุ่มละ ๑ หัวข้อ คือ

- ความรักเหมือนโรคา
- บทละครพุกาณฑ์ เพียงเรื่องเดียว
- คำานานแห่งดอกกุหลาบ
- หนังสือที่แต่งได้โดยยาก

โดยให้แต่ละกลุ่มเขียนสรุปด้วยสำนวนของกลุ่มตนเองส่งตัวแทนออกมา
นำเสนอการรายงานหน้าชั้น

ขั้นที่ ๓. ร่วมกันสนทนาถึงเรื่องราวหรือคำานานเกี่ยวกับดอกกุหลาบที่นอกเหนือจากเรื่อง “มัทนะพาธา” ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดหาชื่อและเล่าเรื่องราวนั้น
ส่งตัวแทนเล่าเรื่อง

ขั้นที่ ๔. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปสรุปเรื่องราวของ มัทนะพาธา
โดยเขียนเป็นร้อยแก้ว ด้วยสำนวนของที่ช่วยกันแต่งขึ้นมา เตรียมส่งในช่วงโมงต่อไป

ขั้นที่ ๕. นักเรียนศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับ บทละครพุกาณฑ์ จากใบความรู้ (ท้ายแผน)
ครูอธิบายสรุปเกี่ยวกับบทละครพุกาณฑ์ที่มีเพียงเรื่องเดียวในวรรณคดีไทย

ขั้นที่ ๖. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๒๑.๑ (ท้ายแผน) ชุด เขียน
อธิบายข้อความในบทวิเคราะห์ เสร็จแล้วนำเสนอส่งครูตรวจสอบและประเมินผล

ขั้นที่ ๗. ให้นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๒๑.๒ (ท้ายแผน) ชุดหาความหมาย
คำศัพท์ เสร็จแล้วครูเฉลยนักเรียนแลกเปลี่ยนกันตรวจ นำส่งครูตรวจสอบและประเมินผล

สื่อ / แหล่งเรียนรู้ / บุคคล

ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
๑	แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๒๑.๑	นักเรียนวิเคราะห์เนื้อหาบทเรียน	ครูจัดทำ

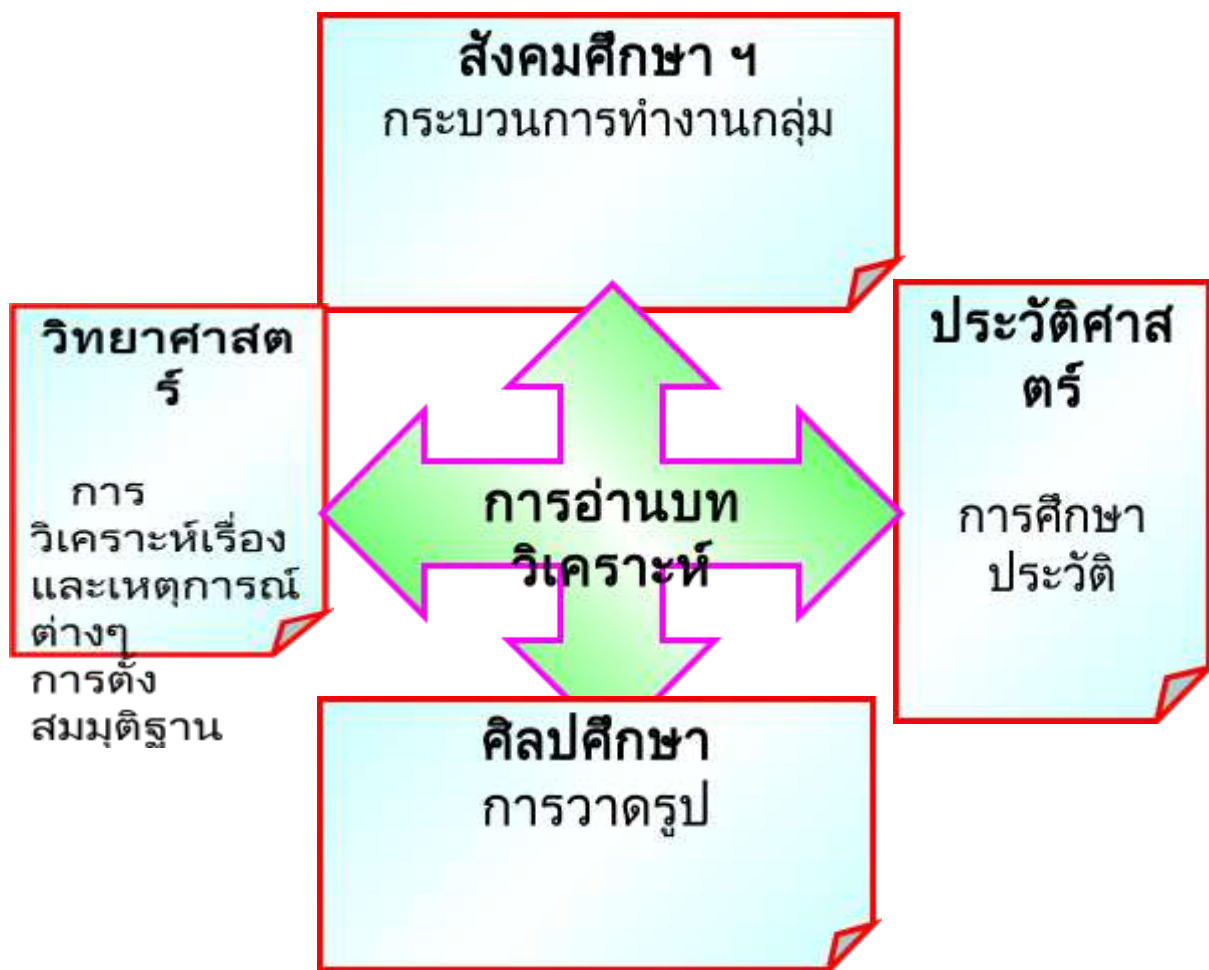
๒	แบบฝึกหัดชุดที่ ๒๑.๒	นักเรียนวาดรูปประกอบ	ครูจัดทำ
๓	รูปภาพ และภาพยนตร์ CD	นักเรียนศึกษาพระราชประวัติ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช	นักเรียนจัดหา
๔	หนังสือเรียน ชุด วรรณคดี วิจักษ์ ชั้น ม.๕	นักเรียนดูภาพและฝึกอ่าน	ครูจัดหา
๕	เฉลยแบบฝึกเสริมทักษะ	ตรวจสอบแบบฝึกเสริมทักษะ	ครูจัดทำ
๖	แบบประเมินผลงานรายกลุ่ม	ประเมินผลงานรายกลุ่ม	ครูจัดทำ
๗	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบประเมิน ผลงานรายบุคคล	บันทึกการสังเกตพฤติกรรม และ บันทึกผลงานรายบุคคล	ครูจัดทำ

วัดผลประเมินผล

กิจกรรมที่ประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
๑. สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๔ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง
๒. นักเรียนสรุปบทวิเคราะห์	แบบประเมินผลงานรายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง
๓. นักเรียนนำเสนอผลงาน	แบบประเมินรายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง
๓. นักเรียนบอกชื่อตัวละคร	แบบประเมินรายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง
๔. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๒๑.๑	แบบประเมินรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง
๔. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๒๑.๒	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	ตรวจงานรายบุคคล	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง

การสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

คำชี้แจง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ สัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ดังนี้

.....
.....
.....
.....

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (เก่ง ดี มีสุข)

.....
.....
.....
.....
.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

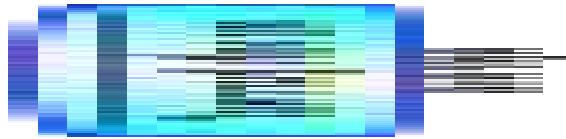
.....
.....

.....
.....
ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ครู วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บทละครพูด คือการละเล่นจำพวกหนึ่ง ผู้แสดงใช้การสนทนาดำเนินเรื่องและการแสดง ทำทางประกอบ การพูดและการแสดงออกปฏิกิริยาเป็นไปตามปกติวิสัยในชีวิตประจำวัน ละครพูดมุ่งความบันเทิงเป็นสำคัญ แต่ก็แฝงข้อคิดหรือคติชีวิตไว้ด้วย

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงใช้พระราชนิพนธ์พูดของพระองค์ปลุกใจคนไทยให้รักชาติและเสียสละเพื่อชาติ บทละครพูดที่ยอดเยี่ยมที่สุดคือพระราชนิพนธ์เรื่อง “หัวใจนักรบ” บทละครพูดเกี่ยวกับรักโรแมนติกที่แสดงออกถึงความมีพระปรีชาสามารถด้านอักษรศาสตร์ของพระองค์คือ “มัทนะพาธา” เป็นบทละครพูดเรื่องเดียวในวรรณคดีไทยที่แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทฉันท

องค์ประกอบของบทละครพูด

๑. แนวคิด บทละครพูดมีลักษณะเช่นเดียวกับบันเทิงคดีทั่วไป มิได้มุ่งความสนุกเพลิดเพลินเพียงอย่างเดียว แต่ให้ข้อคิดอย่างใดอย่างหนึ่งควบคู่ไปด้วย

๒. โครงเรื่อง โครงเรื่องประกอบไปด้วยลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

- ๒.1. การเปิดเรื่อง มัทนะพาธา เริ่มด้วยเทพบนสวรรค์ที่ชื่อสุเทษณ์ กำลังเกี่ยวพาราสีนางฟ้า ซึ่งนางฟ้าคือมัทนะพาธา ไม่ตอบรับรัก
- ๒.2. การเริ่มปัญหา เริ่มเมื่อสุเทษณ์ ถูกปฏิเสธ ความรัก จึงไม่พอใจและนางให้เป็นดอกกุหลาบ
- ๒.3. การขยายตัวของปัญหา นางจันทิมเหสีของท้าวชัยเสนหึงหวงคิดอุบายชั่ว ทำให้ท้าวชัยเสนเข้าใจผิดว่านางมัทนะพาธามีชู้

- ๒.๔. การที่ปัญหาได้รับการแก้ไข เมื่อทำวชัสนทราบความจริงว่า
มัทนะพาธาไม่มีผู้ตามคำกล่าวหา
- ๒.๕. จุดจบของปัญหา มัทนะพาธา กลายเป็นกุหลาบตลอดไป จึงไม่มีการแย่งชิง
อิจฉาริษาเกิดขึ้นอีก

๓. ตัวละคร ตัวละครในบทละครพูด แสดงบุคลิกลักษณะและนิสัยใจคอของตนใน
การเจรจา

๔. บทสนทนา คำพูดของตัวละคร เป็นคำพูดสั้นๆ เหมาะแก่ฐานะและบทบาทตัวละคร
ช่วยดำเนินเรื่องและบ่งบอกนิสัยใจคอของตัวละคร โดยทั่วไปไม่มีการบอกตำแหน่งและทิศทางที่ตัว
ละครยืน เดิน หรือนั่ง และบอกกิริยาท่าทางที่ตัวละครจะแสดงในวงเล็บก่อนหรือหลังคำพูดของตัว
ละคร

๕. บรรยายฉาก บรรยายฉากได้แก่ ฉาก แสง เสียง และเครื่องแต่งกายของตัวละคร
บรรยายฉากมีความจำเป็นสำหรับบทละครมากเพราะช่วยให้ผู้ชมเกิดอารมณ์และเห็นความสมจริงไป
กับเรื่อง สำหรับบทละครวิทยุไม่ต้องมีฉากโดยตรง แต่เปลี่ยนไปใช้เสียงและคำพูดของตัวละครแทน
ฉาก

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุด ที่ ๒๑.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอธิบายบทวิเคราะห์ตามหัวข้อต่อไปนี้ด้วย
สำนวนของกลุ่มตนเอง

- ความรักเหมือนโรคา
- บทละครพูดคำฉันท์ เพียงเรื่องเดียว
- ตำนานแห่งดอกกุหลาบ
- หนังสือที่แต่งได้โดยยาก

ความรักเหมือนโรคา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บทละครพูดคำฉันท์เรื่องเดียว

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตำนานแห่งดอกกุหลาบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หนังสือที่แต่งได้โดยยาก

.....

.....

.....

กลุ่ม

สมาชิก : ๑.

๒.

๓. ๔.

๕. ๖.

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุด
ที่ ๒๑.๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกความหมายคำที่กำหนดให้

ที่	คำศัพท์	ความหมาย
๑	ธาดา	
๒	ประจิตร	
๓	ประติขญา	
๔	มรุ	
๕	มิลักขุ	
๖	ศัลยะ	
๗	มาลิส	

๘	สวาทาย	
๙	อภิระดี	
๑๐	อุวาทา	
๑๑	ทำนูล	
๑๒	พระภุสย	
๑๓	ประคิพัทธ์	
๑๔	ธิบดี	
๑๕	หิมาวัน	

ชื่อ.....
เลขที่ ชั้น.....

**แบบประเมินการตรวจผลงานรายกลุ่ม
ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑**

รายการตรวจและให้คะแนน

๑. นักเรียนร่วมสนทนา
๒. การวิเคราะห์เนื้อหา
๓. การนำเสนอผลงาน
๔. การทำใบงานกลุ่ม ๒๑.๑
๕. การแสดงบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม	รายการตรวจให้คะแนน					รวม	ผลการประเมิน
	๑	๒	๓	๔	๕		
	๕	๕	๕	๑๐	๕	๓๐	

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี เกณฑ์ระดับคะแนน $26 - 30 = 2$
 ๑ หมายถึง พอใช้ $20 - 25 = 1$
 ๐ หมายถึง ปรับปรุง $0 - 19 = 0$

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

แบบบันทึกผลการประเมินการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
 ชุดวรรณคดีวิจักขณ์ บทที่ ๓ บทละครพุด มีทนะพาธา ประกอบแผนที่ ๒๑ การอ่านบทวิเคราะห์

พฤติกรรมความพอเพียง	ด้านตนเอง ด้านสังคม	ด้านทรัพยากร ด้านภูมิปัญญา	ด้าน เศรษฐกิจ	ผลงาน	สรุป
---------------------	------------------------	-------------------------------	------------------	-------	------

เลขที่	ชื่อ - สกุล	มีค	คิด	บอ	มีค	วิเค	ปร	ปร	เลื		การ		
		วามส นใจ ไฟ เรีย นรู้	วิ คร าะ ห้เ นี หา ใน บท เรีย น ได้	ก คุ ณ ค่า ขอ ง มัท นะ พา ธา ได้	ความรัก และ ภูมิ ใจ ใน ภาษา ไทย	ระ ห้ ณ ค่า ขอ ง วร ณ คติ ไทย	ะ เม ิน คุณ ค่า ขอ ง วร ณ คติ ได้	ะ ชุก ค์เ หตุ กา รณ เพื่อ อุป ระ โย ชน	อ ก อ่า น วร ณ ค ดี ที่ มี คุณ ค่า ไ ด้		ทำ แบบ บ ฝึก หัด ชุด ที่ ๒๑ .๒	ร ว ม	ผ่าน / ไม่ ผ่าน
		๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒		๑๐	๒๖	
๑													
๒													
๓													
๔													
๕													
๖													
๗													
๘													
๙													
๑๐													
๑๑													
๑๒													
๑๓													
๑๔													

ความหมายระดับคุณภาพ	๒ หมายถึง	ดี	เกณฑ์ระดับคะแนน	๒๑ - ๒๖ = ๒
	๑ หมายถึง	พอใช้		๑๘ - ๒๐ = ๑
	๐ หมายถึง	ปรับปรุง		๐ - ๑๗ = ๐
เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป				
ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน				
(.....)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย	ชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	
ชุดวรรณคดีวิจักษ์ บทที่ ๓ มัทนะพาธา	เวลา
๗ ชั่วโมง	
เรื่อง บทร้อยกรองประเภทฉันท	เวลา
๑ ชั่วโมง	
ใช้สอนวันที่	
โดย.....	

สาระสำคัญ

ฉันทคือลักษณะถ้อยคำบทร้อยกรองที่กวีเรียบเรียงขึ้น เพื่อให้เกิดความไพเราะ โดนเน้นเสียงหนักเบาหรือคำกร ลหุ และสัมผัสตามแบบลักษณะบังคับ ซึ่งได้แก่ พยางค์ คณะและสัมผัส

มาตรฐาน ท ๑.๑	ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
มาตรฐาน ท ๕.๑	เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่าง เห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. นักเรียนบอกความหมายและชนิดของฉันทที่ได้
๒. นักเรียนบอกรูปแบบฉันทลักษณะของฉันทที่ได้
๓. นักเรียนบอกชื่อวรรณคดีประเภทฉันทที่ได้

พฤติกรรมความพอเพียงที่คาดหวัง

๑. พอเพียงด้านตนเอง โดย มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ เข้าใจระบบการเรียบเรียงคำเป็นบท ร้อยกรองประเภทฉันท
๒. พอเพียงด้านสังคม โดย ช่วยเหลือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
๓. พอเพียงด้านทรัพยากร โดย เลือกใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม
๔. พอเพียงด้านภูมิปัญญา โดย บอกชนิดและประเภทของฉันทที่ได้ นำคำไปใช้ได้ถูกต้องเหมาะสม
๕. พอเพียงด้านเศรษฐกิจ โดย ประยุกต์ข้อคิดใช้ให้เกิดประโยชน์ เลือกใช้ภาษา สร้างสรรค์งานได้

สาระการเรียนรู้

๑. บทร้อยกรองประเภทฉันท
๒. รูปแบบฉันทลักษณ์ของฉันท
๓. วรรณคดีที่แต่งด้วยฉันท

การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วย นักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และ เลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง “ บทร้อยกรองประเภทฉันท ” จาก ใบความรู้ (ท้ายแผน) จากนั้นแต่ละกลุ่ม คัดเลือก ฉันทชนิดใดชนิดหนึ่งจากเรื่อง มัทนะพาธา มา กลุ่มละ ๒ บท ช่วยกันเขียนผังภูมิของฉันทที่คัดลอกมานั้น พร้อมทั้ง คำอธิบาย สักตัวแทนรายงานหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๓. ครูกำหนดเวลาให้ ๒ นาที ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ช่วยกันเขียนคำที่เป็น ครู และคำที่เป็น หลุ ในภาษาไทยให้ได้มากที่สุด เมื่อหมดเวลานำส่งครูตรวจสอบและประเมินผล ขึ้นชมกลุ่มที่เขียนได้มากที่สุด

ขั้นที่ ๔. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปอ่านเนื้อหาของบทละครพูดคำฉันท มัทนะพาธา เป็นการบ้านตั้งแต่ต้นจนจบ จากหน้า ๘๑ – ๘๑ เพื่อสรุปเนื้อหาเรื่องราวในชั่วโมงต่อไป

ขั้นที่ ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มไปงาน ที่ ๒๒.๑ (ท้ายแผน) ชุดอธิบายข้อความที่กำหนดให้ เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบและประเมินผล

ขั้นที่ ๖. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๒๒.๒ (ท้ายแผน) ชุด คัดลอกคำฉันท์ตามชนิดที่กำหนดให้ พร้อมทั้งเขียนผังภูมิอธิบาย เสร็จแล้วนำเสนอครูตรวจสอบและประเมินผล

สื่อ / แหล่งเรียนรู้ / บุคคล

ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
๑	กระดาษ ปากกา	นักเรียนอธิบายคุณค่าของคำกลอน	ครูจัดเตรียม
๒	ใบความรู้ เรื่องฉันท์	นักเรียนศึกษารายละเอียด	ครูจัดทำ
๓	แบบฝึกเสริมทักษะชุดที่ ๒๒.๑	นักเรียนบอกความหมายของคำ ข้อความและสัญลักษณ์	ครูจัดทำ
๔	หนังสือเรียน ชุด วรรณคดี วิชา ม. ๕	นักเรียนดูภาพและฝึกอ่าน	ครูจัดหา
๕	แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๒๒.๒	นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ	ครูจัดทำ
๖	เฉลยแบบฝึกเสริมทักษะ	ตรวจสอบความถูกต้อง	ครูจัดทำ
๗	แบบประเมินผลงานรายกลุ่ม	ประเมินผลงานรายกลุ่ม	ครูจัดทำ

๘	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบประเมิน ผลงานรายบุคคล	บันทึกการสังเกตพฤติกรรม และ บันทึกผลงานรายบุคคล	ครูจัดทำ
---	--	--	----------

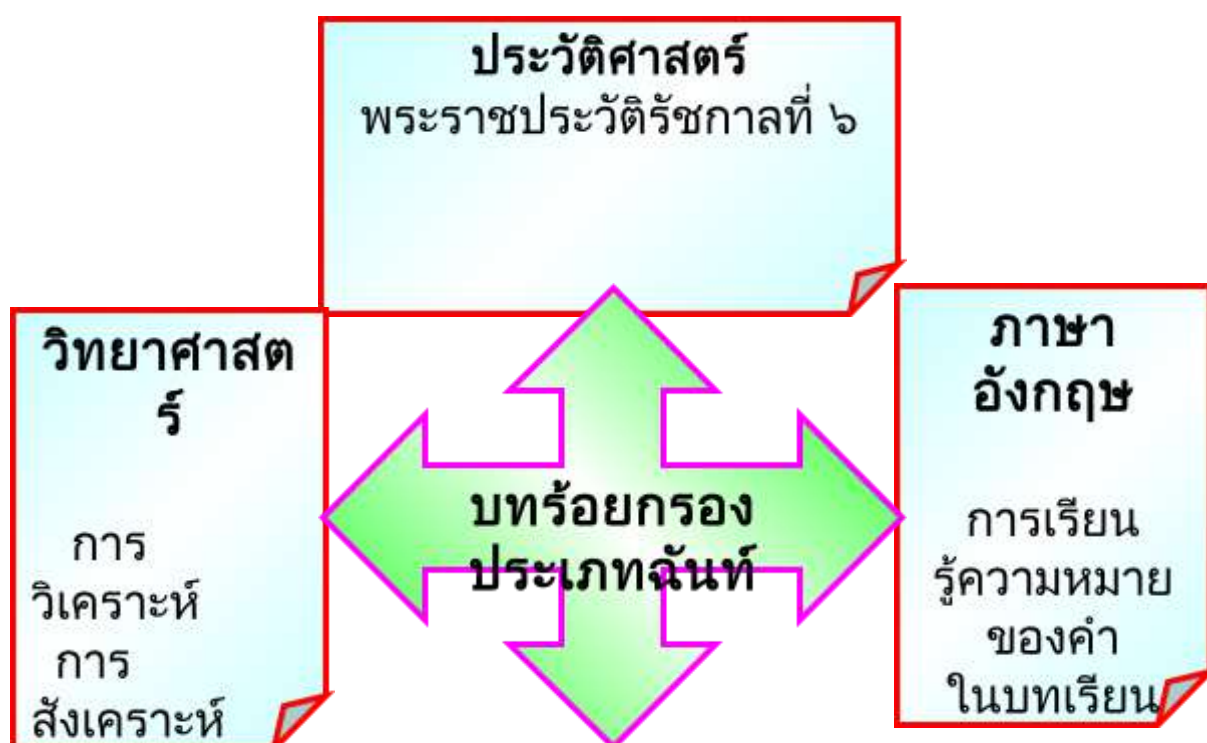
วัดผลประเมินผล

กิจกรรมที่ประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ใน การประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
๑. สังเกตพฤติกรรมด้าน ความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓-๑๕ = ดี ๑๐-๑๔ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง
๒. นักเรียนเขียนผังภูมิทัศน์	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง
๓. นักเรียนรายงานหน้าชั้น	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้

			ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง
๔. นักเรียนเขียนคำกร ลหุ	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง
๕. นักเรียนทำแบบฝึก เสริมทักษะ ๒๒.๑	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง
๖. นักเรียนทำแบบฝึกเสริม ทักษะ ๒๒.๒	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	ตรวจงานรายบุคคล	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง

การสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

คำชี้แจง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ สัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ดังนี้

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (เก่ง ดี มีสุข)

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บทร้อยกรองประเภท

ฉันท

ฉันท์ คือลักษณะของบทร้อยกรองชนิดหนึ่งที่เน้นเสียงหนักเบา (ครุ ลหุ) เวลาอ่าน ฉันท์นี้ไทยได้รูปแบบมาจากอินเดีย ซึ่งเดิมแต่งเป็นภาษาบาลีและสันสกฤต โดยเฉพาะในภาษาบาลี มีตำราที่กล่าวถึงวิธีแต่งฉันท์ไว้เป็นแบบเฉพาะ โดยเรียกชื่อว่า “ คัมภีร์วृตโตทัย ” ต่อมาไทยได้จำลองแบบมาแต่งในภาษาไทย โดยเพิ่มบังคับสัมผัสขึ้นเพื่อให้เกิดความไพเราะตามแบบนิยมของไทย

ฉันท์ในภาษาบาลีและสันสกฤตแบ่งออกเป็น ๒ ชนิดคือ

1. **ฉันท์วรรณคดี** เป็นฉันท์ที่กำหนดด้วยตัวอักษร คือวางคณะและกำหนดให้มีเสียงหนักเบาที่เรียกว่า ครุ – ลหุ เป็นสำคัญ
2. **ฉันท์มาตราพยางค์** เป็นฉันท์ที่กำหนดด้วยมาตรา คือจังหวะสั้นของมาตราเสียงเป็นสำคัญ นับคำลหุเป็น ๑ มาตรา ไม่กำหนดตัวอักษรเหมือนอย่างวรรณคดี

ฉันท์มีชื่อต่างๆตามที่ปรากฏในคัมภีร์วृตโตทัย มีถึง ๑๐๘ ฉันท์ แต่ไทยเราคัดแปลงเอามาใช้ไม่หมด คงเลือกเอาเฉพาะที่เห็นว่าไพเราะ มีทำนองสละสลวยและเหมาะสมแก่การที่จะบรรจุคำในภาษาไทยได้ดีเท่านั้น

ฉันท์ที่นิยมแต่งในภาษาไทยใช้ฉันท์วรรณคดีเป็นพื้นส่วนใหญ่ ที่เป็นมาตราพยางค์ไม่ค่อยปรากฏมีผู้นิยมแต่ง เพราะจังหวะและทำนองที่อ่านในภาษาไทยไม่สู้จะไพเราะเหมือนฉันท์วรรณคดี แม้ฉันท์วรรณคดีที่แปลงมาเป็นภาษาไทยแล้ว ก็ไม่นิยมแต่งทั้งหมด

ลักษณะบังคับของฉันท์

ฉันท์ประกอบด้วยลักษณะบังคับ ๓ อย่างคือ พยางค์ คณะ และสัมผัส

๑. **พยางค์** ในฉันท์แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑.๑. พยางค์ที่มีเสียงหนัก เรียกว่า ครุ ใช้ เป็นสัญลักษณ์แทน

ซึ่งมีลักษณะดังนี้

- เป็นพยางค์ที่ประสมด้วยสระเสียงยาวในแม่ ก กา รวมทั้งสระ อ้า ไอ เอา เช่น มาดิ มือ จำใจไปเอา
- พยางค์ที่มีตัวสะกด เช่น ช้าง กิน ลม โขย รวง ข้าว

๑.๒. พยางค์ที่มีเสียงเบา เรียกว่า ลหุ ใช้ เป็นสัญลักษณ์แทน

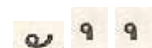
ซึ่งมีลักษณะดังนี้

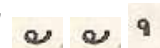
- เป็นพยางค์ที่ประสมด้วยสระเสียงสั้นในแม่ ก กา เช่น จะดิ บุ เลอะ
- เป็นพยัญชนะตัวเดียว เช่น ธ บ ณ กิ ฤ

- สำหรับสระอำ อนุโลมให้เป็นเสียงเบาหรือลหุ ได้

อนึ่งสำหรับคำ ๒ พยางค์ที่เป็นอักษรนำ เช่น ขยาย สมาน สวิง ฯลฯ
จะนับเป็น ๑ พยางค์ คือเป็นครุ หรือจะนับเป็น ๒ พยางค์คือ ลหุ กับ ครุ ก็ได้

๒. คณะ ในลักษณะบังคับของฉันท์ หมายถึง ลักษณะการเรียงกันของครุ
ลหุ กลุ่มละ ๓ เสียง จึงจัดเป็น ๑ คณะ ซึ่งมีทั้งหมด ๘ คณะ ดังนี้

- มะ คณะ ย่อมาจาก มารุต แปลว่าลม ประกอบด้วยครุสามเสียง ดังนี้
- นะ คณะ ย่อมาจาก นรา แปลว่า ไฟ ประกอบด้วยลหุสามเสียง ดังนี้
- ภา คณะ ย่อมาจาก ภูมิ แปลว่าดิน ประกอบด้วยครุ ลหุ ลหุ ดังนี้
- ยะ คณะ ย่อมาจาก ยชมาน แปลว่าพราหมณ์บุชายันต์ ประกอบด้วย ลหุ ครุ ครุ เรียงกัน
ดังนี้
- ชะ คณะ ย่อมาจาก ชลน แปลว่าไฟ ประกอบด้วย ลหุ ครุ ลหุ ดังนี้
- ระ คณะ ย่อมาจาก รวิ แปลว่าแสงอาทิตย์ ประกอบด้วย ครุ ลหุ ครุ เรียงกันดังนี้

- สะ คณะ ย่อมาจาก โสม แปลว่าพระจันทร์ ประกอบด้วย ลหุ ลหุ ครุ เรียงกันดังนี้
- ตะ คณะ ย่อมาจาก โดย แปลว่าน้ำ ประกอบด้วย ครุ ครุ ลหุ ดังนี้

3. **สัมผัส** สัมผัสเป็นส่วนที่กวีไทยเพิ่มเติมขึ้น เพื่อปรับปรุงฉันท์ให้เข้ากับ
ลักษณะของร้อยกรอง แบ่งได้เป็น ๓ ลักษณะด้วยกันคือ

๓.๑. สัมผัสแบบกาพย์ คือ ไม่มีสัมผัสระหว่างวรรคที่ ๓ กับวรรคที่ ๔ ซึ่งฉันท์ส่วน
ใหญ่จะส่งสัมผัสตามแบบนี้

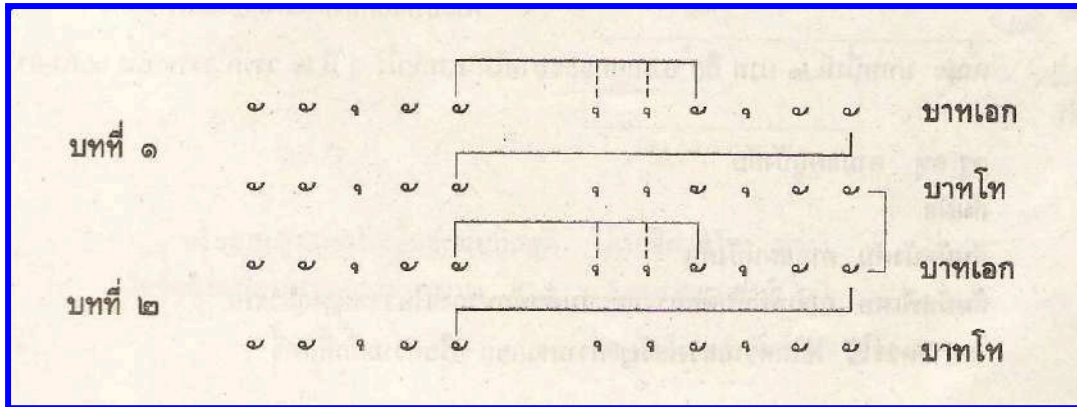
๓.๒. สัมผัสแบบกลอนสังขลิก คือ ไม่มีสัมผัสระหว่างวรรคสุดท้ายของบทแรกกับ
คำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ ของบทต่อไป ฉันท์ที่ส่งสัมผัสแบบนี้ได้แก่ฉันท์บทละ ๓ วรรค

๓.๓. สัมผัสแบบกลอนสุภาพ คือ มีการสัมผัสทั้งระหว่างวรรคทุกวรรค และ
ระหว่างบทด้วย

ตัวอย่างฉันท์ที่กวีไทยนิยมแต่งบทร้อยกรอง

๑. อินทรวีเชียร ฉันท

อินทรวีเชียรฉันท มีรูปแบบดังนี้

สัญลักษณ์ ๑ แทนเสียง หน้า (ครุ)

สัญลักษณ์ ๑ แทนเสียง เบา (ลหุ)

คณะ บทหนึ่งมี ๒ บาท คือบาทเอกและบาทโท บาทหนึ่งๆมี ๒ วรรค วรรคหน้า ๕ คำและวรรคหลัง

สัมผัสบังคับ

๑. คำสุดท้ายวรรคแรกบาทเอก สัมผัสกับคำที่ ๓ หรือที่ ๑ หรือที่ ๒ วรรคหลังในบาทเดียวกัน
๒. คำสุดท้ายบาทเอกกับคำสุดท้ายวรรคแรกบาทโท
๓. คำสุดท้ายบทแรกกับคำสุดท้ายบาทเอกของบทต่อไป

สัมผัสพิเศษ

อาจเพิ่มสัมผัสสระหรือสัมผัสอักษรภายในวรรคแต่ละวรรค

โอกาสที่ควรใช้

ใช้บรรยายหรือพรรณนาความทั่วไปหรือคร่ำครวญรำพัน

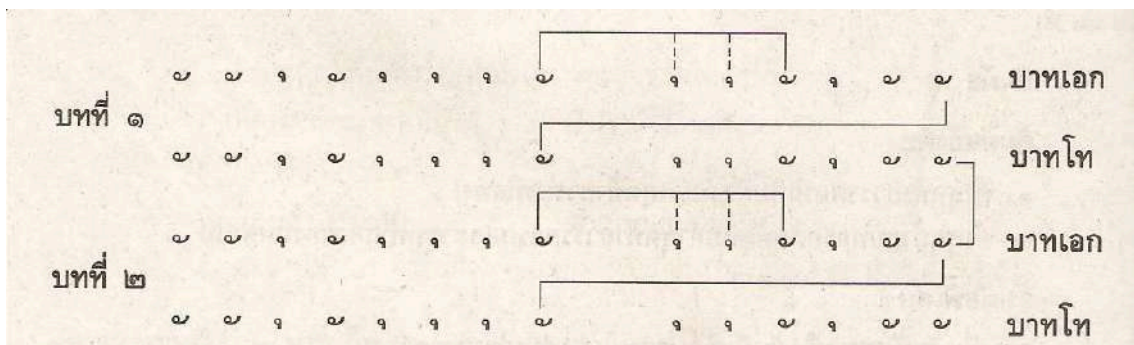
ตัวอย่างอินทรวีเชียรฉันท์ ๒ บท

ควรชนประชุมเช่น
สามัคคีปรารม -
ไปมีก็ให้มี
เนื่องเพื่อภิช โขจึง

คณะเป็นสมาคม
ภนิพัทธรำพึง
ผิwmก็คำนึง
จะประสบสุขาลัย

สามัคคีเภทคำฉันท์ ชิต บุรทัต

๒.วสันตติลกฉันท

สัญลักษณ์ แทนเสียง หนัก (ครุ)

สัญลักษณ์ แทนเสียง เบา (ลหุ)

คณะ บทหนึ่งมี ๒ บาท คือบาทเอกและบาทโท บาทหนึ่งๆมี ๒ วรรค วรรคหน้า
๘ คำและวรรคหลัง ๖

สัมผัสบังคับ

ตามแผนผังบังคับ

สัมผัสพิเศษ

อาจเพิ่มสัมผัสสระหรือสัมผัสอักษรภายในวรรคแต่ละวรรค

โอกาสที่ควรใช้

ใช้ในความสระเสริญ ความชมเชย หรือความศักดิ์สิทธิ์

ตัวอย่างสันตติลักษณ์ที่ ๒ บท

ปางเมื่อพระองค์ปรมพุท -	ชวิสุทธศาสดา
ตรัสรู้อนุตรสมา -	ธิน โปธิบัลลังก์
ขุนมารสหัสพหุพา-	หุวิชาวิชิตขลัง
จีศิริเมฆลประทั้ง	คชเหี้ยมกระเหิมหาญ

บทสวดพระพุทธคุณ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

**แบบฝึกเสริมทักษะ ชุด
ที่ ๒๒.๑**

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอธิบายความหมายของคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

๑. นันท์
๓. นันท์วรรณพฤติ
๕. คณะของนันท์
๗. กรุ ฤทธิ์
๙. คณะ
๑๒. ลักษณะบังคับของนันท์
๑๔. นันท์มาตราพฤติ
๑๖. สัมผัสบังคับ
๑๘. สัมผัสพิเศษ
๑๑๐. สัมผัสแบบกลอนสังขลิก

กระดาษคำตอบ

This image shows a full page of a notebook or worksheet template. It features a series of evenly spaced, horizontal blue dashed lines running across the entire width of the page. The background is a solid light blue color. There are no margins, text, or other markings present.

กระดาษคำตอบ

กระดาษคำตอบ

กลุ่ม
สมาชิก : ๑.
๒.
๓. ๔.
๕. ๖.

**แบบฝึกเสริมทักษะ ชุด
ที่ ๒๒.๒**

คำชี้แจง ให้นักเรียนคัดลอกคำประพันธ์จากเรื่อง มัทนะพาธา ตามชนิดที่
กำหนด ๒ – ๓ บทให้พร้อมทั้งเขียนผังภูมิอธิบายลักษณะคำประพันธ์

อินทรวีเชียรฉันท

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผังภูมิอินทรวีเชียรฉันท

อินทรวงส์ฉฉฉ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ฝัฟฟฝฝอินทรวงส์ฉฉฉ

ชื่อ.....
 เลขที่..... ชั้น.....

**แบบประเมินการตรวจผลงานรายกลุ่ม
ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒**

รายการตรวจและให้คะแนน

๑. การอธิบายคำประพันธ์
๒. การรายงานหน้าชั้น
๓. การเขียนคำกรุ ลหุ
๔. การทำใบงานกลุ่ม ๒๒.๑
๕. การแสดงบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม	รายการตรวจให้คะแนน					รวม	ผลการ ประเมิน
	๑	๒	๓	๔	๕		
	๕	๕	๕	๑๐	๕	๓๐	

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี เกณฑ์ระดับคะแนน ๒๖ – ๓๐ = ๒

๑ หมายถึง พอใช้

๒๐ - ๒๕ = ๑

๐ หมายถึง ปรับปรุง

๐ - ๑๕ = ๐

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

แบบบันทึกผลการประเมินการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
ชุดวรรณคดีวิจิตร บทที่ ๓ มัทนะพาธา ประกอบแผนที่ ๒๒ บทร้อยกรองประเภทฉันท์

พฤติกรรมความพอเพียง		ด้านตนเอง ด้านสังคม			ด้านทรัพยากร ด้านภูมิปัญญา			ด้าน เศรษฐกิจ		ผลงาน		สรุป	
เลขที่	ชื่อ - สกุล	มีค วา มส น ใจ ใฝ่ เรี นรู้	ช่ว ยเห ลือ แล ะ ทำ งา น ร่ว มกัน บผู้ อื่น ได้	ช่ว ยเห ลือ แล ะ ทำ งา น ร่ว มกัน บผู้ อื่น ได้	เลือกใ ้ ภาษ า ได้ถูก ต้อง เหมาะ สม	บอ ก นิค และ ประ เภท ของ ฉัน ท์ คี่	นำ คำ ไป ใช้ใ ้ ค้ ถูก ต้อง เหมาะ จะ สม	ปร ะ ชุก ค์ อ คิ ต ให้ เกิด ปร ะ โยช น์	เลื อก ใช้ ภา ษา สร ร กั ง สร ร คั ง าน		การ ทำ แบบ ฝึก เสริ มทั กษะ ที่ ๒๒ .๒	ร ว ม	ผ่าน / ไม่ ผ่าน
		๑	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒		๑๐	๒๖	
๑													
๒													
๓													
๔													
๕													
๖													
๗													
๘													
๙													

[illegible]

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง คือ เกณฑ์ระดับคะแนน ๒๐ - ๒๖ = ๒
 ๑ หมายถึง พอใช้ ๑๕ - ๑๙ = ๑
 ๐ หมายถึง ปรับปรุง ๐ - ๑๔ = ๐

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย
ที่ ๕

ชุดวรรณคดีวิจักษ์ บทที่ ๓ มัทนะพาธา เวลา ๓ ชั่วโมง

เรื่อง การอ่านคำประพันธ์ประเภทฉันท์ เวลา ๑

ชั่วโมง
ใช้สอนวันที่

โดย.....

สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียงคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองผู้อ่านต้องอ่านถูกต้องทั้ง
ด้านอักขระ การเว้นวรรคตอน ระดับสูงต่ำของเสียงตามบริบทแห่งเนื้อหา จึงจะทำให้เกิดอรรถรส
และเพิ่มคุณค่าเด่นชัดทางด้านวรรณศิลป์

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. นักเรียนอ่านคำประพันธ์ประเภทฉันท์ได้

๒. นักเรียนถอดคำประพันธ์ได้
๓. นักเรียนจับใจความสำคัญของคำประพันธ์ได้

พฤติกรรมความพอเพียงที่คาดหวัง

๑. พอเพียงด้านตนเอง โดย มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ อ่านคำประพันธ์ประเภทฉันท์ได้
๒. พอเพียงด้านสังคม โดย เห็นคุณค่าของวรรณคดีไทย
๓. พอเพียงด้านทรัพยากร โดย มีความรักและภาคภูมิใจในภาษาไทย
๔. พอเพียงด้านภูมิปัญญา โดย บอกหลักการอ่านทำนองเสนาะได้ ถอดคำประพันธ์ร้อยกรองได้
๕. พอเพียงด้านเศรษฐกิจ โดย เลือกสรรภาษาเพื่อใช้ในโอกาสต่างๆ สร้างสรรค์งานเกี่ยวกับภาษาไทยได้

สาระการเรียนรู้

๑. การอ่านคำประพันธ์
๒. การถอดคำประพันธ์
๓. การจับใจความจากคำประพันธ์

การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒ ครูอ่านทำนองเสนาะหรือเปิด CD การอ่าน คำประพันธ์ประเภทฉันท์ ให้นักเรียนฟัง จากนั้นครูนำข้อความจากข้อความตอนใดตอนหนึ่งในเรื่อง มัทนะพาธาให้นักเรียนฝึกอ่านตาม CD ให้แต่ละกลุ่มอ่านทำนองเสนาะกลุ่มละ ๓ บท

ขั้นที่ ๓. หัวหน้านักเรียนแต่ละกลุ่มดูแลให้สมาชิกในกลุ่มอ่านทำนองเสนาะบทละครพูดคำฉันท์ มัทนะพาธา ทีละคน คนละ ๒ บท

ขั้นที่ ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกถอดคำประพันธ์ บทละครพูดคำฉันท์ มัทนะพาธา กลุ่มละ ๑ บท ส่งตัวแทนรายงานหน้าชั้น

ขั้นที่ ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๒๓.๑ (ท้ายแผน) ชุดถอดคำประพันธ์ที่กำหนดให้ เป็นร้อยแก้ว เสร็จแล้วส่งครูตรวจสอบและประเมินผล

ขั้นที่ ๖. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๒๓.๒ (ทำแผน) ชุบบอกชื่อที่ตรงกับข้อความที่กำหนดให้ เสร็จแล้วครูเฉลย นักเรียนแลกเปลี่ยนกันตรวจผลงาน

ขั้นที่ ๗. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปเตรียมฝึกซ้อม บทละครพูดคำฉันท์เรื่อง มัทนะพาธา เพื่อแสดงละครพูดในชั่วโมงต่อไป

สื่อ / แหล่งเรียนรู้ / บุคคล

ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
๑	CD การอ่านทำนองเสนาะ	นักเรียนฝึกอ่านทำนองเสนาะ	ครูจัดเตรียม
๒	แบบฝึกหัดชุดที่ ๒๓.๑	นักเรียนถอดคำประพันธ์	ครูจัดทำ
๓	หนังสือเรียน ชุด วรรณคดี วิจักษ์ ชั้น ม. ๕	นักเรียนดูภาพและฝึกอ่าน	ครูจัดหา
๔	แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๒๓.๒	นักเรียน	ครูจัดทำ
๕	เฉลยแบบฝึกเสริมทักษะ	ตรวจสอบความถูกต้อง	ครูจัดทำ
๖	แบบประเมินผลงานรายกลุ่ม	ประเมินผลงานรายกลุ่ม	ครูจัดทำ
๗	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบประเมิน ผลงานรายบุคคล	บันทึกการสังเกตพฤติกรรม และ บันทึกผลงานรายบุคคล	ครูจัดทำ

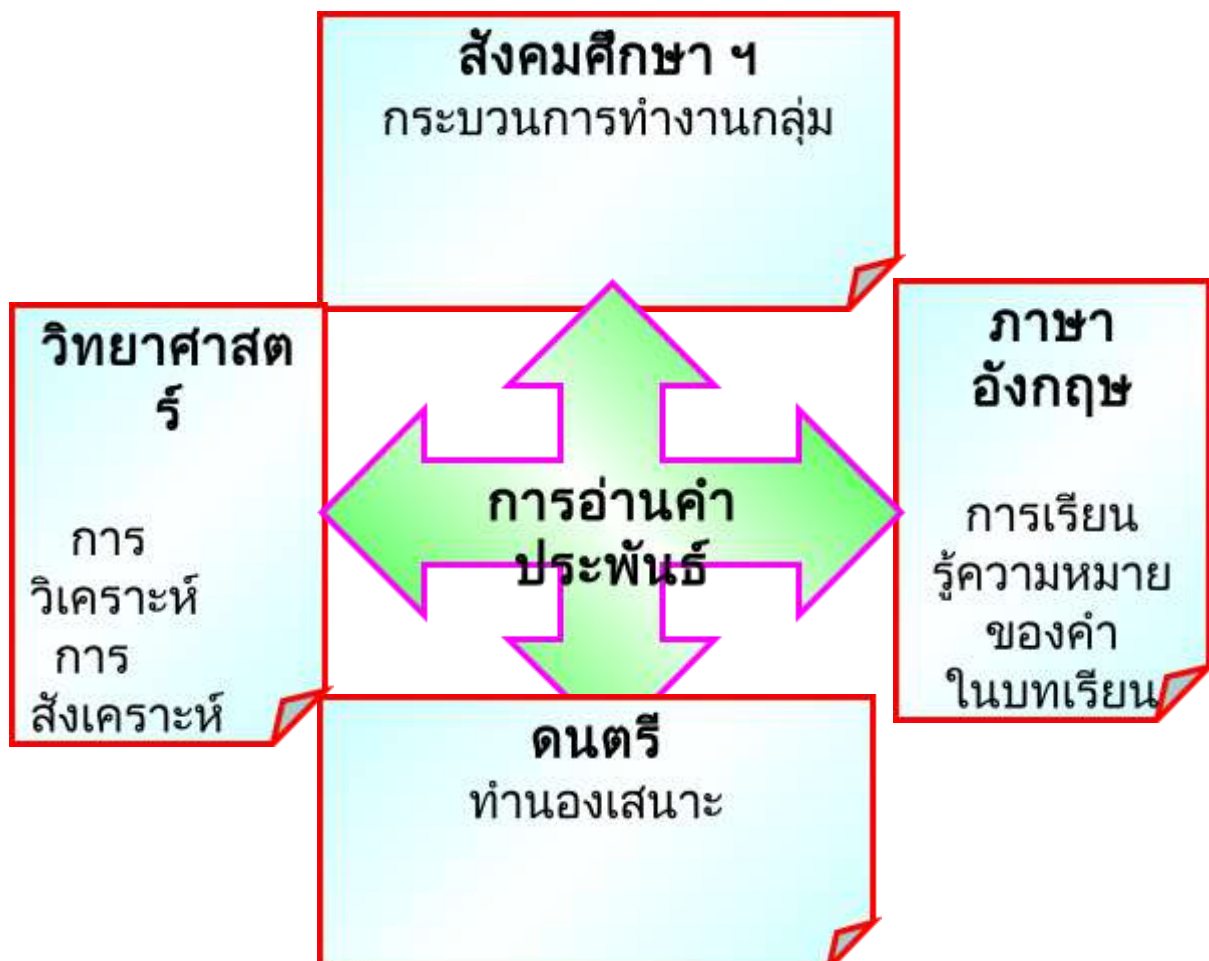
วัดผลประเมินผล

กิจกรรมที่ประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
๑. สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๔ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง
๒. นักเรียนอ่านทำนองเสนาะ	แบบประเมินผลงานรายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง
๓. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ๒๓.๑	แบบประเมินผลงานรายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี

			๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง
๔. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ๒๓.๒	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	ตรวจงานรายบุคคล	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง

การสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

คำชี้แจง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ สัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ดังนี้

กิจกรรมเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (เก่ง ดี มีสุข)

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง หลักเกณฑ์การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

การอ่านร้อยกรอง เป็นการอ่านถ้อยคำให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของร้อยกรอง
แต่ละประเภท มีท่วงทำนองทั่วไปดังนี้

4. อ่านทำนองสามัญ คือ อ่านออกเสียงปกติเหมือนบทร้อยแก้ว แต่มี จังหวะ
วรรคตอนเน้นเสียงสัมผัสหรือเอื้อนตามลักษณะ คำประพันธ์บ้างเล็กน้อย

5. อ่านทำนองพูดหรือเจรจาได้แก่ การอ่านทำนองพูดหรือเจรจาในการแสดง

เช่น บทพากย์เจรจาในการแสดงโขน เป็นการอ่านเหมือนพูดโต้ตอบกันแต่เป็นเสียงสัมผัสหรือเอื้อนเสียง

6. อ่านทำนองเสนาะ คือ การอ่านบทร้อยกรองให้เกิดความไพเราะ โดยการออกเสียงสูง ต่ำ หนัก เบา เอื้อนเสียงสัมผัสหรือทอดเสียงสั้น ยาว และใสอารมณ์ตามเนื้อหาของบทร้อยกรองแต่ละตอนนั้น ไปด้วย

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ต้องอ่านให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของบทร้อยกรองแต่ละชนิดผู้อ่านจะต้องมีความรู้ในเรื่องของแผนผังบังคับของบทร้อยกรองแต่ละชนิดเป็นอย่างดีเสียก่อนจึงจะอ่านได้ถูกต้อง ทั้งนี้ต้องคำนึงถึง คณะ สัมผัส จังหวะตลอดจนทำนองในการอ่าน ซึ่งมีหลักดังต่อไปนี้

6. อ่านให้ถูกต้องตามอักขรวิธี ออกเสียงชัดเจน โดยเฉพาะตัว ร ล หรือตัวควบกล้ำ

7. อ่านให้ถูกต้องตามทำนองและบทร้อยกรองหรือแผนผังบังคับเฉพาะร้อยกรองชนิดนั้นๆ เช่น กลอนสุภาพ กาพย์ยานีและฉันท์ ย่อมมีท่วงทำนองแตกต่างกัน

8. อ่านเน้นคำตรงที่สัมผัส ปกติสัมผัสนอกบทร้อยกรองจึงจะไพเราะ เช่น

ถ้าเจียกเอ๋ยเจียนรินรส ต้องจำจดอมระอาด้วยหนาหนาม

ถึงคลองเตยเตยแตกใบแฉงาม คิดถึงยามปลุกรักมักเป็นเตย

อ่านเอื้อนเสียงสัมผัสในเพื่อเพิ่มความไพเราะขึ้น เช่น

ตัวข้าขอเการพอภิวาท ในพระบาทบพิตรอดิศร

(อ่านว่าอบพิวาด) (อ่านว่า อติดสอน)

9. อ่านให้ถูกต้องคำกรุ ลหุ ในคำฉันท์ต่างๆให้ถูกต้องเช่น

เข้าภาคนภาตอน ทิสะตกก็รำไร

(เข้าพากนะพาดอน) (ทิสะตกก็รำไร)

10. มีศิลปะในการใช้เสียง คือ เอื้อนเสียงในที่ที่ควรเอื้อนเพื่อให้เกิดความไพเราะ และใช้เสียงให้เหมาะสมกับข้อความเพื่อรักษาบรรยากาศของเรื่องที่อ่าน

การอ่านทำนองเสนาะนอกจากจะทำให้ผู้อ่านได้ความงามของภาษาแล้วยังได้รับรสไพเราะในด้านเสียงเสนาะอีกด้วย เพราะฉะนั้นการฝึกฝนอ่านทำนองเสนาะให้เกิดความชำนาญ จึงจะทำให้ผู้ฟังรับรู้สาระและอารมณ์ได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียน

การอ่านคำประพันธ์ประเภทฉันท์

การอ่านอินทรวีเชียรฉันท์ แบ่งจังหวะการอ่านวรรคหน้า ๒ จังหวะ จังหวะ ๒ คำ และ ๓ คำ วรรคหลัง ๒ จังหวะ จังหวะ ๓ คำตัวอย่าง เช่น

สายัณห์ / ตะวันยาม ขณะข้าม / ภิรมย์พร

เข้าภาค / นภาคอน

ทิศะตค / กัร่าไร

(ชิต บุรทัต : ฅ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง)

การอ่านทำนองเสนาะคำฉันท์ให้ถูกต้องไพเราะ จำเป็นต้องรู้ลักษณะเฉพาะของฉันท์แต่ละชนิด

ฉันท์ที่มีลักษณะบังคับพิเศษแตกต่างจากคำประพันธ์ชนิดอื่น โดยบังคับคำครุ ฤ หุ แทนคำธรรมดา นอกจากนี้ ยังบังคับสัมผัสเช่นเดียวกับคำประพันธ์ชนิดอื่นๆ

คำครุ () คือ พยางค์ที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

4. ประสมกับสระเสียงสั้นในแม่ ก กา เช่น กะ ดู เจอะ ยกเว้นพยางค์ประสมสระ อำ ไอ โอ เอา ซึ่งจัดเป็นคำครุ เช่น จำ ใจ ไป เอา

5. คำที่มีพยัญชนะตัวเดียว เช่น บ บั ณ ฐ

6. พยางค์แรกของอักษรนำ เช่น ขนม สนาม กนก เป็นต้น

คำครุ () คือ พยางค์ที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

๑. ประสมในสระเดี่ยวยาวในแม่ ก กา เช่น กา ตี ปู

๒. ประสมสระเกิน ได้แก่ อำ ไอ โอ เอา เช่น จำ ใจ ไว้ เครา เป็นต้น

๓. ทุกคำมีตัวสะกด เช่น กัด คุย เжим เป็นต้น

(เสนีย์ วิลาวรรณ : หนังสือเรียนหลักภาษาไทย การใช้ภาษาไทย)

เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองโดยใช้น้ำเสียงแสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง บอกวิธีการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง โดยใช้น้ำเสียงแสดงอารมณ์ความรู้สึกได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องสอดคล้องกับเนื้อหาได้

การอ่านออกเสียงที่ต้องแสดงอารมณ์นี้ จะใช้เมื่ออ่านบทละคร นิทาน หรือนิยาย เป็นต้น การอ่านเรื่องประเภทนี้จึงต้องพยายามใส่อารมณ์ให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ในเรื่องนอกจากจะอ่านออกเสียงร้อยกรองให้ถูกต้อง เหมาะสมตรงตามหลักเกณฑ์แล้ว ยังต้องทำน้ำเสียงให้เหมาะสมกับอารมณ์ของเรื่อง ดังนี้

7. ทำเสียงดัง ชัดถ้อยชัดคำ เมื่ออ่านข้อความที่แสดงความภาคภูมิใจ
8. ทำเสียงดังแจ่มใส เมื่ออ่านข้อความที่แสดงความดีใจ
9. ทำเสียงอ่อนทอเสียงท้ายเมื่ออ่านข้อความที่แสดงความเสียใจ
10. ทำเสียงดังมีน้ำหนักเน้นถ้อยคำ เมื่ออ่านข้อความที่แสดงว่าโกรธ

11. ทำเสียงสั้น ขาดเป็นห่วงๆเมื่ออ่านข้อความที่แสดงอาการหวาดกลัว

12. ทำเสียงเบาๆตะกุกตะกัก เมื่ออ่านข้อความที่แสดงความไม่มั่นใจ

(ศิริวรรณ ฉายะเกษตรินและคณะ : หนังสือเรียน ชุดฝึกพัฒนาทักษะกระบวนการ)

**แบบฝึกเสริมทักษะ ชุด
ที่ ๒๓.๑**

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มถอดคำประพันธ์ต่อไปนี้ออกมาเป็นร้อยแก้ว

สฤเทษณ์	ยั้งฟังพะจิสรี	กิริติประมวลมูล
	ยั้งขัดก็ยั้งพุน	ทุชะท่อมระทม
หะทัย		
	อ้าเจ้าล่ำเพาพักตร์	สิริลักษณะ
ณาวีไล		
	พิจวนจะคลั่งไคล้	สติเพื่อพะวง
อนงค์		
มัทนา	โอ้อ้อละเหี่ยอุระสดับ	วร
ศัพทาท่านทรง		
	อ้อยอิ่งแสดงวรประสงค์	
	คะณฑวกระหม่อมฉัน	
	อยากใคร่สนองพระวรสุน-	ท
	รคุณอนเนกนั้น	
	จนใจเพราะพิศคติสุธรรม	
	สุจริตประติชญา	
	ขอให้พระองค์อะมะระเท-วะ	
	เสวยประโมทา	
	หม่อมฉันจะขอประตะลา สู่ระ	
	ราชลิลาศไป	

การถอดค่าประพันธ์

[illegible]

..... ୧ ୨
..... ୩ ୪
..... ୫ : ପଢୁନାମ
..... ନାମ

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่

๒๓.๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกชื่อของตัวละครหรือคำที่ปรากฏใน บทละครพูดคำฉันท์ มัทนะพาธาที่ตรงกับข้อความที่กำหนดให้ต่อไปนี้

ที่	ชื่อ	ข้อความ
๑		เทพบุตรที่หลงรักนางฟ้า
๒		นางฟ้าที่มีจิตใจหนักแน่นมั่นคง
๓		มเหสีของท้าวชัยเสน
๔		วิทยาทรที่ทำหน้าที่เป็นทีปรีक्षाแก่เทพบุตร
๕		ผู้ที่นำกุหลาบมัทนาไปปลูกไว้ในป่าใกล้ตำหนักพระฤๅษี
๖		ชายที่นางมัทนารักมาก
๗		คำที่หมายถึงคนป่าเถื่อน
๘		ดอกกุหลาบ
๙		คำกล่าวเมื่อจบการเสกเป่า
๑๐		คำพูดไม่ดี
๑๑		คำที่หมายถึงนางผู้นำรักใคร่เป็นอย่างยิ่ง
๑๒		คำที่หมายถึงคำมั่นสัญญา
๑๓		คำที่หมายถึงพระพรหม
๑๔		คำที่หมายถึงความเจ็บปวดและเดือดร้อนเพราะความรัก
๑๕		สิ่งที่เน้นในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท์
๑๖		คำฉันท์ที่งดงามเหมือนแก้วของพระอินทร์
๑๗		คำที่หมายถึงมนุษย์
๑๘		คำที่หมายถึงพระจันทร์เต็มดวง
๑๙		คำที่หมายถึงคำพูดอ่อนหวานไพเราะน่าฟัง
๒๐		คำฉันท์ที่มีความไพเราะดุจเสียงฝนกระทบหลังคา

ชื่อ.....
เลขที่ ชั้น.....

ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓

รายการตรวจและให้คะแนน

๑. การถอดคำประพันธ์
๒. การรายงานหน้าชั้น
๓. การทำใบงานกลุ่ม ๒๓.๑
๔. ความสามัคคีภายในกลุ่ม
๕. การแสดงบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม	รายการตรวจให้คะแนน					รวม	ผลการประเมิน
	๑	๒	๓	๔	๕		
	๕	๕	๑๐	๕	๕	๓๐	

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี เกณฑ์ระดับคะแนน $26 - 30 = 2$
 ๑ หมายถึง พอใช้ $20 - 25 = 1$
 ๐ หมายถึง ปรับปรุง $0 - 19 = 0$

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

แบบบันทึกผลการประเมินการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
ชุดวรรณคดีวิจักษ์ บทที่ ๓ มัทนะพาธา ประกอบแผนที่ ๒๓ การอ่านคำประพันธ์

พฤติกรรมความพอเพียง		ด้านตนเอง ด้านสังคม			ด้านทรัพยากร ด้านภูมิปัญญา			ด้าน เศรษฐกิจ		ผลงาน		สรุป	
เลขที่	ชื่อ - สกุล	มีค วา มส น ใจ ฝ่ เรีย นรู้	อ่า น คำ ปร จ ะ พั น ร ะ ภ ท ฉั น ทไ ค้	เห็ น กุ ณ คำ ขอ ง ร ว รณ คค ี ไท ย	รัก และ ภูมิ ใจ ใน ภาษา ไทย	อ่า น ทำ นอ ง เส นา ะ ได้	ถอ ค คำ ปร ะ พัน ร ร อย กร อง ได้	เล็ อก สร ร ภา ษา ใช้ ใน โอ กา ส ค่า งๆ	ไ ช้ ภา ษ า ส ร ้า ง ส รร ค์ ง น ไ ค้		การ ทำ แบบ ฝึก หัด ที่ ๒ ๓. ๒	ร ว ม	ผ่าน / ไม่ ผ่าน
		๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒		๑๐	๒๖	
๑													
๒													
๓													
๔													
๕													
๖													
๗													
๘													
๙													
๑๐													

๑๑													
๑๒													
๑๓													
๑๔													

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี เกณฑ์ระดับคะแนน ๒๐ – ๒๖ = ๒

๑ หมายถึง พอใช้ ๑๕ – ๑๙ = ๑

๐ หมายถึง ปรับปรุง ๐ - ๑๔ = ๐

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย **ชั้นมัธยมศึกษา**

ปีที่ ๕

ชุดวรรณคดีวิจักษ์ บทที่ ๓ มัทนะพาธา **เวลา ๓**

ชั่วโมง

เรื่อง การฟังและการดูอย่างมีวิจารณ์ญาณ **เวลา ๑**

ชั่วโมง

ใช้สอนวันที่ **โดย**

สาระสำคัญ

แม้ว่าการฟังและการดูสารทุกประเภทจะมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันไป แต่ผลสำเร็จจากการฟังและการดูคือการรับรู้และความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร ดังนั้นเราจึงจำเป็นต้องฟังและดูอย่างมีวิจารณ์ญาณ

มาตรฐาน ท ๓.๑	สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณ์ญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณ์ญาณและสร้างสรรค์
มาตรฐาน ท ๕.๑	เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. นักเรียนวิเคราะห์สารที่ฟังและดูได้
๒. นักเรียนวิจารณ์สารที่ฟังและดูได้

๓. นักเรียนประเมินค่าสารที่ฟังและดูได้

พฤติกรรมความพอเพียง

๑. พอเพียงด้านตนเอง โดย มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ ใช้ข้อมูลที่ฟังและดูมาตัดสินใจแลแก้ปัญหาได้

๒. พอเพียงด้านสังคม โดย ช่วยเหลือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

๓. พอเพียงด้านทรัพยากร โดย เลือกรับฟังและดูสารที่เป็นประโยชน์ได้

๔. พอเพียงด้านภูมิปัญญา โดย วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูได้ ประเมินค่าเรื่องที่ฟังและดูได้

๕. พอเพียงด้านเศรษฐกิจ โดย นำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ มีความขยันและอดทน

สาระการเรียนรู้

๑. การวิเคราะห์สารที่ฟังและดู

๒. การวิจารณ์การฟังและดู

๓. การประเมินค่าสารที่ฟังและดู

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒ นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง “ การฟังและการดูอย่างมีวิจารณญาณ ”
(ท้ายแผน) ครูสรุปและร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการฟังและการดู

ขั้นที่ ๓ นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากลำดับที่ในการแสดงละครพูด “ มัทนะพาธา ”
ที่ครูมอบหมายให้ไปเตรียมฝึกซ้อมมาในชั่วโมงก่อน โดยแสดงในชั่วโมงภาษาไทย
วันละกลุ่ม กลุ่มละ ๒๐ – ๓๐ นาที ในชั่วโมงนี้ให้กลุ่มที่จับสลากได้หมายเลข ๑ ทำการแสดงก่อน
และกลุ่มที่จับสลากได้หมายเลข ๒ , ๓ , ๔ , ... แสดงตามลำดับหมายเลขทุกกลุ่มต้องจัดเตรียมฉาก
เสื้อผ้าเครื่องแต่งตัวเอง

ขั้นที่ ๔ นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ วิจารณ์และประเมิน การแสดงละครพูด เรื่อง

มัทนะพาธาที่แสดงในชั่วโมงนี้ โดยให้ทุกกลุ่มกรอกแบบประเมินลงในแบบประเมินการแสดงละครพูด (ท้ายแผน) เสร็จแล้วส่งตัวแทนรายงานหน้าชั้นเรียน เป็นใบงานกลุ่มชุดที่ ๒๔.๑

ขั้นที่ ๕ ครูกำชับให้กลุ่มที่จะแสดงละครพูด มัทนะพาธากลุ่มต่อไป ไปเตรียมตัวฝึกซ้อมไว้ให้พร้อม เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ประกอบการแสดง

๖. สื่อ / แหล่งเรียนรู้ / บุคคล

ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
๑	เครื่องตัว ในการแสดงละครพูด	นักเรียนใช้แต่งตัวแสดงละคร	นักเรียนจัดเตรียม
๒	ฉาก สถานที่แสดงละคร	นักเรียนแสดงละครพูดมัทนะพาธา	นักเรียนจัดเตรียม
๓	ใบความรู้เรื่อง การฟังและการดูอย่างมีวิจารณญาณ	นักเรียนศึกษาเรื่องการฟังและการดูอย่างมีวิจารณญาณ	ครูจัดทำ
๔	แบบประเมินการแสดงละคร	นักเรียนประเมินผลการแสดง	ครูจัดทำ
๕	หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม.๕	นักเรียนดูภาพและฝึกอ่าน	ครูจัดหา
๖	เฉลยแบบฝึกหัด	ตรวจสอบแบบฝึกหัด	ครูจัดทำ
๗	แบบประเมินผลงานรายกลุ่ม	ประเมินผลงานกลุ่ม	ครูจัดทำ
๘	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงานรายบุคคล	บันทึกการสังเกตพฤติกรรม และบันทึกผลงานรายบุคคล	ครูจัดทำ

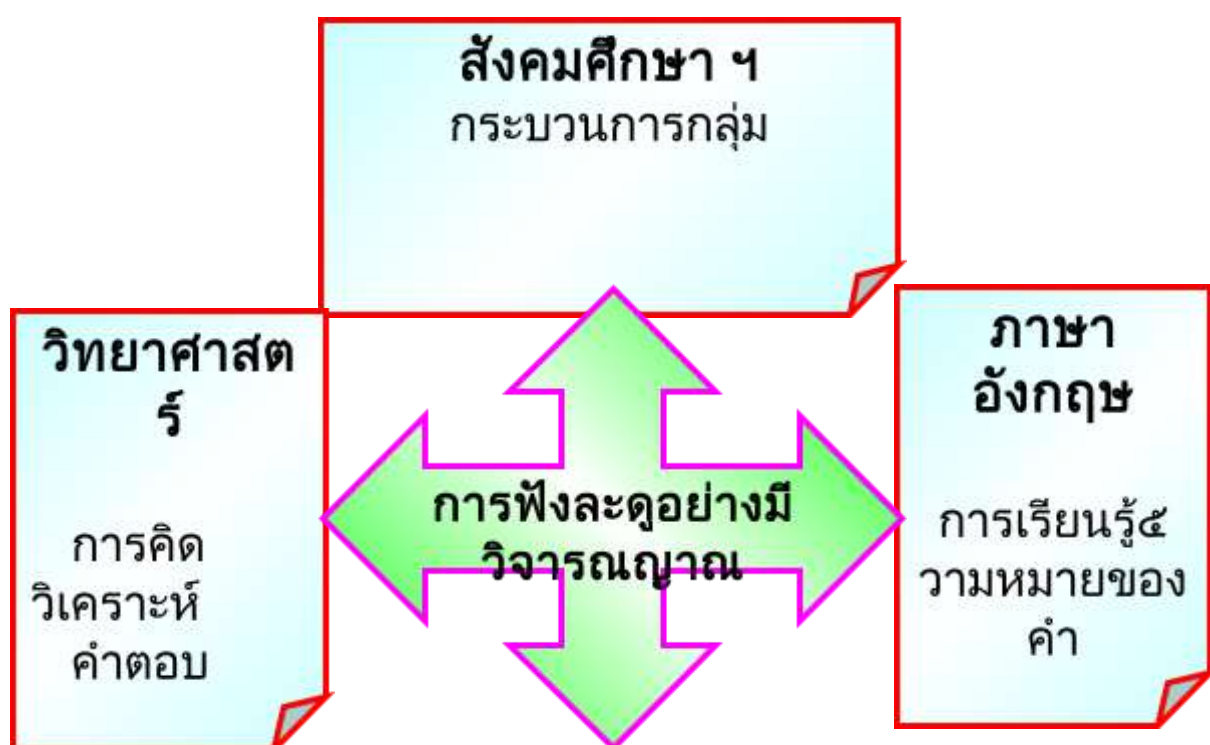
๗. วัดผลประเมินผล

กิจกรรมที่ประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
๑. สังเกตพฤติกรรมด้านคุณลักษณะ	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๔ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง
๒. นักเรียนแสดงละคร	แบบบันทึกผลงานรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก

			๖ - ๓ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง
๓. นักเรียนวิจารณ์การแสดง	แบบบันทึกผลงานรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๓ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง
๔. นักเรียนประเมินการ แสดง ใบงานกลุ่ม ๒๔.๑	แบบประเมินรายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๓ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง
๕. นักเรียนทำแบบฝึกหัด ที่ ๒๔.๒	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	ตรวจงานรายบุคคล	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๓ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง

การสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

คำชี้แจง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ สัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ดังนี้

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (เก่ง ดี มีสุข)

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

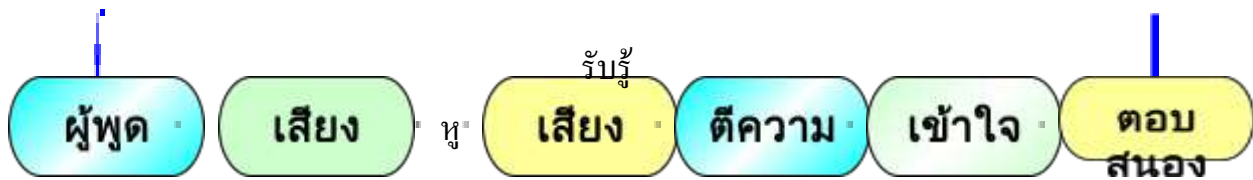
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนสตรีศึกษา

**ใบความรู้เรื่อง หลักการฟัง
และดู**

ความหมายและความสำคัญของการฟังและดู

คนส่วนใหญ่เข้าใจว่าการได้ยินกับการฟังเป็นสิ่งเดียวกัน ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องนัก เพราะการได้ยินคือการรับรู้เสียงทางหูตามปกติ เป็นพฤติกรรมทางกายโดยตรง เป็นจุดเริ่ม

ต้นของการฟัง ส่วนการฟังเป็นระบบการทำงานของสมองต่อเนื่องจากการได้ยิน โดยนำเสียงที่ได้ยินแล้วมาตีความ ทำความเข้าใจและจดจำไว้ การฟังจึงเป็นกระบวนการรับรู้ใจความหรือความหมายของเสียงที่ได้ยิน ถึงแม้เราจะได้ยินเสียงต่างๆ แต่ถ้าเราไม่สามารถจับใจความและเข้าใจความหมายของเสียงนั้นๆ ก็ไม่จัดเป็นการฟัง การฟังมีลำดับขั้นดังแผนภูมिนี้

แผนภูมิลำดับขั้นการฟัง

การดูหรือดู หมายถึงการใช้ประสาทสัมผัสทางตาเพื่อให้เห็นภาพ เช่นดูภาพโทรทัศน์ ดูภาพยนตร์ การดูต้องอาศัยการทำงานของประสาทตาในการมองเห็นแล้วส่งข้อมูล (ภาพ) ไปยังสมอง เพื่อรับรู้ ตีความ และเข้าใจสิ่งที่มองเห็น การดูมีลำดับขั้นดังแผนภูมินี้

แผนภูมิลำดับขั้นการดู

คนโบราณได้ยกย่องการฟังว่า เป็นหัวใจของนักปราชญ์ข้อแรก ในจำนวน ๔ ข้อ คือ

- สุ. (ย่อมาจาก สุตะ) แปลว่า การฟัง
- จิ (ย่อมาจาก จิตตะ) แปลว่า การคิด
- ปุ. (ย่อมาจาก ปุจฉา) แปลว่า การถาม

ลิ (ย่อมาจาก ลิจิต) แปลว่า

การเขียน

วิธีการฟังหรือดู วิธีการฟังหรือดูอย่างมีประสิทธิภาพมีหลักปฏิบัติดังนี้

1. มีประสาทหูและตาไว จับเสียงและภาพได้รวดเร็วถูกต้อง
2. มีสมาธิ ไม่วอกแวก ไม่ใจลอยจดทนต่อสิ่งที่รบกวนได้
3. มีพื้นความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดูบ้าง
4. มีความรู้เชิงภาษาดีพอสมควร
5. มีจิตใจกว้างขวาง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นที่ไม่ตรงกับตนเอง
6. มีทัศนคติที่ดีต่อผู้พูด ฟังและดูด้วยความเต็มใจ
7. มีการสังเกต มีวิจารณ์ญาณ และสรุปความได้เป็นตอนๆ
8. สามารถสรุปเรื่องราวทั้งหมดได้ และนำไปถ่ายทอดต่อไปได้ถูกต้อง

การฟังและดูเป็นทักษะที่สามารถฝึกฝนได้ ถ้ารู้จักวิธีพัฒนาทักษะเหล่านี้ให้ดีจะได้รับประโยชน์ทั้งในด้านการศึกษาเรียนรู้และการดำเนินชีวิต

**การฟังและการดูอย่างมี
วิจารณ์ญาณ**

แม้ว่าการฟังและการดูสารทุกประเภทจะมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันไป แต่ผลสำเร็จจากการฟังและการดูคือการรับรู้และความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร ดังนั้นเราจึงจำเป็นต้องฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ

วิจารณญาณ หมายถึง มีปัญญาที่สามารถรู้หรือให้เหตุผลที่ถูกต้อง การฟังและการดูอย่างมีวิจารณญาณจึงหมายถึง การฟังและการดูโดยใช้สติปัญญาไตร่ตรองในการคิดวิเคราะห์ วิจัยและประเมินค่าและวินิจฉัยตัดสินต่อสารที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล

เราควรฝึกทักษะการดูและฟังโดยใช้สติปัญญาไตร่ตรองอย่างมีวิจารณญาณให้เป็นนิสัยเพื่อประโยชน์อีกหลายประการที่เราจะได้รับ รวมทั้งสามารถนำไปแนะนำให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นได้ด้วย สังคมปัจจุบันมีกิจกรรมต่างๆที่มากมายที่เราจะได้ฝึกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ เราควรหาโอกาสเข้ารับฟังและติดตามดูทั้งในและนอกสถานที่ เพื่อจะช่วยพัฒนาการเรียนรู้และเป็นผู้มีวิจารณญาณในการฟังและการดูยิ่งขึ้น

แนวทางในการฟังและการดูอย่างมีวิจารณญาณ มีขั้นตอนดังนี้

๑. การวิเคราะห์สารที่ฟังและดู

การวิเคราะห์สาร สามารถทำได้ทั้งก่อนและหลังการฟังและการดู ในขณะที่ฟังและดู หรือหลังจากฟังและดู

◆ ก่อนการฟังและดู

♣ ควรวิเคราะห์เพื่อให้ทราบว่าสารที่กำลังจะฟังและดูเป็นสารประเภทใด เช่นสารที่ให้ความรู้ สารที่ให้ความเพลิดเพลิน สารโน้มน้าวใจ เพื่อใช้หลักการฟังและดูตามประเมินผลสารนั้นๆ

♣ กำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนว่าจะวิเคราะห์สารนั้นเพื่ออะไร เพื่อให้เข้าใจเรื่องราวหรือความหมายทั้งหมด เพื่อศึกษาแนวคิดของเรื่อง เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเพื่อความสนุกสนาน เพื่อนำไปใช้ เป็นต้น

♣ กำหนดขอบเขตของการวิเคราะห์ว่าต้องการประเด็นเกี่ยวกับอะไร มากน้อยหรือลึกซึ้งเพียงใด

◆ ฟังและดู

♣ ตั้งใจฟังโดยพยายามแยกเนื้อหาออกเป็นส่วนๆ เช่น แยกข้อเท็จจริงออกจาก
ข้อคิดเห็น แยกใจความสำคัญออกจากพลความ

♣ นำทฤษฎีหรือความรู้ที่อธิบายเกี่ยวข้องกับประเด็นนั้นๆ มาช่วยในการคิดวิเคราะห์
เช่น การฟังบรรยายเกี่ยวกับวรรณกรรมสมัยอยุธยา จะต้องนำความรู้ทางประวัติศาสตร์สมัยอยุธยา
มาประกอบการวิเคราะห์ด้วย

♣ เชื่อมโยงกับประสบการณ์ความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว เพื่อเปรียบเทียบว่ามีความ
คล้ายคลึงหรือแตกต่างกัน หากแตกต่างกันควรพิจารณาว่าความรู้เดิมกับความรู้ใหม่
ที่ได้รับอะไรถูกอะไรผิด

♣ หากมีคำศัพท์หรือสำนวนภาษา ควรแปลหรือทำความเข้าใจอย่างรวดเร็วหากไม่
สามารถแปลได้ทันทีให้จดบันทึกคำศัพท์ สำนวนภาษานั้นไว้ทันทีเพื่อนำไปศึกษาหาความหมายที่ฟัง
และดูจบแล้ว

◆ หลังการฟังและดู

♣ นำข้อมูลที่ได้ใช้ความคิดวิเคราะห์มาแยกเป็นประเด็นแล้วสรุป โดยเขียนบันทึกไว้
หรือนำไปใช้ในการพูดแสดงความคิดเห็น

♣ นำข้อมูลที่แยกเป็นประเด็นแล้วไปใช้ประกอบการปฏิบัติขั้นต่อไป

๒. การวิจารณ์สารที่ฟังและดู

เมื่อได้ฟังและดูสารประเภทใดก็ตาม เราจะต้องฝึกการวิจารณ์สารนั้นเพื่อแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล การวิจารณ์สารที่ฟังและดูเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟังมาก นอกจากจะทำให้ทราบ
เรื่องราวอย่างละเอียดแล้ว ยังช่วยเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์จากการวิจารณ์
และยังเป็นการแนะนำคุณค่าที่น่าสนใจต่อสิ่งนั้นให้กับผู้อื่นด้วย แนวทางการปฏิบัติในการวิจารณ์
สารที่ฟังและดู มีดังนี้

๒.๑. พิจารณารายละเอียดของสารนั้น เช่นการใช้ถ้อยคำภาษาของผู้พูดข้อมูลที่ผู้พูด
นำเสนอ แนวคิดที่ผู้พูดเสนอ การใช้เสียงและแสดงกิริยาท่าทางประกอบการพูด
การแต่งกายของผู้พูดหรือผู้แสดง ส่วนประกอบต่างๆของวัตถุ รายละเอียดในภาพ ภูมิทัศน์
ของสถานที่หรือนิทรรศการ

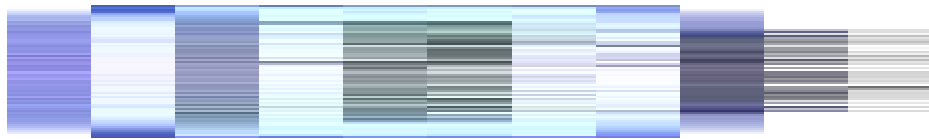
๒.๒. นำหลักความรู้ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการวิจารณ์
แล้วใช้ความคิดพิจารณาในขอบเขตของหลักความรู้นั้น

๒.๓. พิจารณาทำความเข้าใจประเด็นต่างๆที่ได้วิเคราะห์ไว้อย่างชัดเจนที่ละประเด็น แล้วจึงแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นนั้นๆว่ามีความดีเด่นหรือบกพร่องอย่างไร

๓. การประเมินค่าสารที่ฟังและดู

ในขั้นนี้ถือว่าเป็นขั้นสูงของการฟังและการดูอย่างมีวิจารณญาณ เมื่อเราฟังและดูสาร ด้วยการวิเคราะห์และวิจารณ์ จนกระทั่งได้แนวคิดต่างๆที่เป็นประโยชน์ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แล้ว เราต้องมีข้อมูลและเหตุผลเพียงพอที่จะใช้ประกอบในการประเมินสารนั้น ว่ามีคุณค่าหรือไม่ ในด้านใดและมากน้อยอย่างไร

วิธีการประเมินคุณค่าของสารที่ฟังและดู คือการประมวลเหตุผลทั้งหมดแล้วแสดงความคิดเห็นว่าสารนั้นมีข้อดีหรือข้อเสียประการใด ยกตัวอย่างประกอบการแสดงความคิดเห็นจากหลักความรู้และแหล่งอ้างอิง ผลจากการประเมินคุณค่าของสารที่ฟังและดูจะทำให้ทราบว่าได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากการฟังและดูสารนั้น เป็นการตรวจสอบตนเองด้วยว่าสามารถฟังและดูได้สัมฤทธิ์ผลในระดับสูงหรือไม่

ในสังคมปัจจุบันเราจะมีโอกาสที่จะได้ฟังและดูสารต่างๆมากมาย ซึ่งนอกจากจะได้ความรู้เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ทางการศึกษาหาความรู้และเก็บเป็นคลังความรู้แล้ว นักเรียนยังสามารถนำความรู้ ความคิดมาใช้ประโยชน์ในด้านอื่นๆ ได้อีกดังนี้

๑. การนำมาเป็นข้อมูลในการแสดงความคิดเห็น

การฟังและการดูอย่างมีวิจารณญาณ ทำให้ได้ข้อมูลที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ที่สามารถนำมาใช้ประกอบการแสดงความคิดเห็น ดังนั้น เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ จึงควรจัดเก็บข้อมูลที่ได้จากการฟังและการดูอย่างเป็นระบบ เช่น บันทึกไว้ในสมุด เก็บรวบรวมในแฟ้มสะสมงาน บันทึกไว้ในแผ่นข้อมูลทางคอมพิวเตอร์

๒. การนำมาเป็นข้อมูลในการตัดสินใจและแก้ปัญหา

การฟังและการดูอย่างมีวิจารณญาณ นอกจากจะได้รับความรู้แล้ว ยังได้รับแนวคิดและแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจและแก้ปัญหา ทั้งปัญหาส่วนตัวและปัญหาของส่วนรวม ปัญหาเฉพาะหน้า และปัญหาเรื้อรัง แนวทางในการนำข้อมูลจากการฟังและการดูมาใช้ตัดสินใจและแก้ปัญหา สามารถทำได้ดังนี้

๒.๑. พิจารณาลักษณะ สภาพ และขอบเขตของปัญหานั้น

๒.๒. พิจารณาสาเหตุของการเกิดปัญหานั้น

๒.๓. พิจารณาความต้องการของตนหรือส่วนรวมว่ามีความมุ่งหวังอย่างไรในการตัดสินใจแก้ปัญหา

๒.๔. ประมวลแนวคิดจากข้อมูลที่รวบรวมไว้หลังจากการฟังและการดูสาร เพื่อนำมาเชื่อมโยงกับปัญหาที่กำลังประสบหรือต้องการการตัดสินใจ โดยเลือกแนวคิดที่ใกล้เคียงหรือประสิทธิภาพมากที่สุดมาใช้ในการประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหานั้น

เมื่อผ่านขั้นตอนของการตัดสินใจและแก้ปัญหาเรียบร้อยแล้ว ควรบันทึกหรือจดจำผลจากการเลือกใช้แนวทางนั้นด้วย เพื่อเก็บไว้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจและแก้ปัญหาในครั้งต่อไป

แบบประเมินการแสดงละครพูด มัธยมศึกษา

แสดงโดยกลุ่ม.....

วันที่แสดง.....เดือนพ.ศ.

ชื่อกลุ่มที่ประเมิน.....

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านซึ่งมี 5 ระดับคือ

♣ ดีที่สุด	ให้	5	คะแนน
♣ ดีมาก	ให้	4	คะแนน
♣ ดีปานกลาง	ให้	3	คะแนน
♣ ดีน้อย	ให้	2	คะแนน
♣ ดีน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ข้อความ	ระดับผลการประเมิน					
	5	4	3	2	1	รวม
1. การเตรียมตัว						
2. เครื่องแต่งกาย						
3. วางตัวบุคคลได้เหมาะสม						
4. การลำดับขั้นตอนการแสดง						
5. การใช้บทพูดสนทนา						
6. ความสมจริงของนักแสดง						
7. เหมาะสมกับเวลา						
8. บทบาทเร้าความสนใจ						
9. การใช้กิริยาท่าทางประกอบ						
10. การใช้บทบรรยายประกอบ						
11. การใช้น้ำเสียงดีในการพูดสนทนา						
12. เหมาะสมกับระดับชั้น						

13. แสดงสีหน้าและอารมณ์ได้สอดคล้องกัน						
14. รักษาภิยามารยาทได้เหมาะสม						
15. มีการสรุปเรื่องราวที่แสดง						
รวม						

ข้อความวิจารณ์

๑. จุดเด่น

.....

.....

.....

.....

๒. จุดด้อย

.....

.....

.....

.....

๓. คำแนะนำเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

กลุ่ม

สมาชิก : ๑.

๒.

๓. ๔.

แบบประเมินการตรวจผลงานรายกลุ่ม

ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔

รายการตรวจและให้คะแนน

๑. การเตรียมความพร้อม
๒. การแสดงละคร
๓. การวิจารณ์การแสดงละคร
๔. ความสามัคคีภายในกลุ่ม
๕. การแสดงบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม	รายการตรวจให้คะแนน					รวม	ผลการประเมิน
	๑	๒	๓	๔	๕		
	๕	๕	๑๐	๕	๕	๓๐	

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี เกณฑ์ระดับคะแนน ๒๖ – ๓๐ = ๒

- ๑ หมายถึง พอใช้ ๒๐ - ๒๕ = ๑
 ๐ หมายถึง ปรับปรุง ๐ - ๑๕ = ๐

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

แบบบันทึกผลการประเมินการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
 ชุดวรรณคดีวิจักษ์ บทที่ ๑ มัทนะพาธา ประกอบแผนการเรียนรู้ที่ ๒๔ การฟังและการดู

พฤติกรรมความพอเพียง		ด้านตนเอง ด้านสังคม			ด้านทรัพยากร ด้านภูมิปัญญา			ด้านเศรษฐกิจ		ผลงาน		สรุป	
เลขที่	ชื่อ - สกุล	มีความ สนใจใฝ่ เรียนรู้	นำ ความรู้มา คิด ค้น ใจ แก่ ปัญหา ที่ ได้	ช่วยเหลือ และ ทำงาน ร่วมกับ ผู้อื่น	เลือกฟัง และดูสาร ที่เป็น ประโยชน์ ได้	วิเคราะห์ เรื่องที่ ฟัง และดู ได้	ประเมิน คุณค่า เรื่องที่ ฟัง และดู ได้	นำ ความรู้มา ประยุกต์ ใช้	รู้จัก ประ โย ชน์ และ อ อ ม	การ แสดง ละคร		รวม	ผ่าน / ไม่ผ่าน
		๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๑๐		๒๖	
๑													
๒													
๓													
๔													
๕													
๖													
๗													
๘													
๙													
๑๐													
๑๑													
๑๒													

๑๓													
๑๔													

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี เกณฑ์ระดับคะแนน ๒๐ - ๒๖ = ๒
 ๑ หมายถึง พอใช้ ๑๕ - ๑๙ = ๑
 ๐ หมายถึง ปรับปรุง ๐ - ๑๔ = ๐
 เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป
 ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

แผนจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒

หน่วยที่ ๓ ที่ใดมีรักที่นั่นย่อมมีทุกข์

เรื่อง การเขียนเรียงความ

เวลาเรียน ๒ คาบ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

ภาคเรียนที่ ๑

ปีการศึกษา ๒๕๖๕

๑.มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

เรียงความเป็นงานเขียนชนิดหนึ่ง ที่ผู้เขียนมีจุดประสงค์จะถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจและความรู้สึกนึกคิดของตนออกมาเป็นเรื่องราวให้ผู้อ่านทราบและเข้าใจการรู้หลักในการเขียนเรียงความ จะทำให้เขียนเรียงความได้อย่างสละสลวยและบรรลุตามวัตถุประสงค์

ตัวชี้วัด

๑. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
๒. เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา
๓. เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็นและโต้แย้งอย่างมีเหตุผล

๒.สาระสำคัญ

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเขียนเรียงความและสามารถเขียนเรียงความได้อย่างสละสลวยและถูกต้อง

๑. อธิบายความหมายของเรียงความได้
๒. บอกองค์ประกอบของเรียงความและกลวิธีการเขียนองค์ประกอบแต่ละอย่างได้

๓. อธิบายถึงลักษณะของเรียงความที่ดีได้

๓.สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑. ความหมายของเรียงความ
๒. องค์ประกอบของเรียงความ
๓. ลักษณะของเรียงความที่ดี
๔. ตัวอย่างเรียงความ

ทักษะ / กระบวนการ

๑. ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นได้

คุณลักษณะ

๑.ความมีมนุษยสัมพันธ์	๖.การประหยัด
๒.ความมีวินัย	๗.ความสนใจใฝ่รู้
๓.ความรับผิดชอบ	๘.การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน
๔.ความซื่อสัตย์สุจริต	๙.ความรักสามัคคี
๕.ความเชื่อมั่นในตนเอง	๑๐.ความกตัญญูกตเวที

๔.การบูรณาการ

บูรณาการกับวิชาอื่นๆ ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้

๕.กิจกรรมการเรียนรู้ ชั่วโมงที่ ๑

(ใช้วิธีการสอน/เทคนิคการสอน) การสอนแบบ ๔ MAT

ขั้นนำ(อธิบายวิธีการดำเนินกิจกรรม)

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้
๒. นำเรียงความเรื่องสั้นๆ เรื่องหนึ่ง มาอ่านให้นักเรียนฟัง แล้วสนทนากับนักเรียน

ขั้นกิจกรรม(อธิบายวิธีการสอน)

๓. นักเรียนศึกษา ใบความรู้ เรื่อง “การเขียนเรียงความ” โดยครูอธิบายประกอบ เริ่มตั้งแต่

- ๓.๑ ความหมายของเรียงความ
- ๓.๒ องค์ประกอบของเรียงความ

คำนำ – วิธีเขียนคำนำ – ตัวอย่างคำนำแบบต่างๆ

เนื้อเรื่องและการเรียบเรียงเนื้อเรื่อง

สรุป – วิธีเขียนสรุป – ตัวอย่างสรุปแบบต่างๆ

๓.๓ ลักษณะของเรียงความที่ดี

๔. แจกตัวอย่างเรียงความเรื่อง “สารไอโอดีนกับคุณภาพชีวิต” ของนางสาว ปวีณา ประสงค์ดี ให้นักเรียนศึกษาลักษณะในการเขียนต่างๆ พร้อมครูอธิบายประกอบ เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนเรียงความของนักเรียนต่อไป เช่น

- วิธีการขึ้นคำนำ วิธีการเรียบเรียงเนื้อเรื่อง วิธีการสรุป

ขั้นสรุป(ผู้เรียนได้องค์ความรู้/กระบวนการ/คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์)

๑. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปสาระการเรียนรู้ เรื่องการเขียนเรียงความ

๒. นักเรียนทำใบงาน

๕.กิจกรรมการเรียนรู้ ชั่วโมงที่ ๒

(ใช้วิธีการสอน/เทคนิคการสอน) การสอนแบบ ๔ MAT

ขั้นนำ(อธิบายวิธีการดำเนินกิจกรรม)

๑. ครูและนักเรียนช่วยกันทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา

ขั้นกิจกรรม(อธิบายวิธีการสอน)

๒. นักเรียนศึกษา ใบความรู้ เรื่อง “การเขียนเรียงความ

ตัวอย่าง : เรียงความเรื่อง “เทศกาลตรุษสงกรานต์” ให้นักเรียนอ่านทีละย่อหน้าตั้งแต่ย่อหน้า (1) ถึงย่อหน้า (13) โดยให้อ่านในใจอย่างรวดเร็ว

๓. นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์โครงเรื่องของเรียงความเรื่อง “เทศกาลตรุษสงกรานต์” ซึ่งจะได้เป็นแนวทางในการเขียนโครงเรื่องของนักเรียนต่อไป โครงเรื่องเทศกาลตรุษสงกรานต์ แยกได้ดังนี้

๑. คำนำ กล่าวถึงประเพณีอย่างหนึ่งที่มีขึ้นสอดคล้องกับอุณหภูมิที่ร้อนอบอ้าวและถือเป็นเอกลักษณ์ของชาติอีกด้วยนั่นคือ เทศกาลตรุษสงกรานต์

๒. เป็น **เนื้อเรื่อง** แยกได้ดังนี้

- ความหมายของคำ “ตรุษ” และ “สงกรานต์”
- กำหนดวันตรุษสงกรานต์
- การแต่งกายในวันตรุษสงกรานต์
- ขนมนิเทศเทศกาลตรุษสงกรานต์
- การทำบุญในวันสงกรานต์
- การก่อพระเจดีย์ทราย

- การสงน้ำพระ
- การรดน้ำผู้ใหญ่เพื่อขอพร
- การเล่นสาดน้ำในวันสงกรานต์
- การปล่อยนกปล่อยปลา
- การเล่นรื่นเริงในวันสงกรานต์

๓.

สรุป โดยการวิงวอนให้ช่วยกันอนุรักษ์เทศกาลตรุษสงกรานต์นี้ไว้ให้คงอยู่เป็นเอกลักษณ์ชาติสืบต่อไป

๔. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ให้แต่ละกลุ่มเขียนโครงเรื่องในการเขียนเรียงความตามหัวข้อต่อไป

กลุ่ม ๑ เรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง”

กลุ่ม ๒ เรื่อง “ตามรอยพ่อหลวง”

กลุ่ม ๓ เรื่อง “เพื่อนแท้”

กลุ่ม ๔ เรื่อง “ความมีไมตรีจิตต่อกัน”

๕. ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน ผู้ฟังกลุ่มอื่นๆ สามารถวิจารณ์ แสดงความคิดเห็นให้มีการปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมได้ เมื่อทุกกลุ่มรายงานจบแล้วให้ส่งรายงานที่ครู

ขั้นสรุป(ผู้เรียนได้องค์ความรู้/กระบวนการ/คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์)

๖.สรุปผลการเขียนโครงเรื่องเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดให้ของนักเรียนแต่ละกลุ่มว่า ถูกต้อง และเหมาะสมเพียงใด

๗. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปบทเรียนอีกครั้ง

๘. นักเรียนทำใบงาน

๖.สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๖.๑สื่อการเรียนรู้

๑. ตัวอย่าง เรียงความเรื่องสั้นๆ
๒. ใบความรู้เรื่อง “การเขียนเรียงความ”
๓. ตัวอย่างการเขียนเรียงความ เรื่อง “สารไอโอดีนกับคุณภาพชีวิต”
๔. ใบงาน
๕. แบบทดสอบก่อนการเรียนรู้

๖.๒แหล่งเรียนรู้

๑.ห้องสมุด

๒.แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

๘.ชิ้นงาน/ภาระงานของผู้เรียน(ระบุให้ชัดเจนว่าผู้เรียนทำอะไร)

๑. ตรวจใบงาน

๒. ตรวจแบบฝึกหัด

๓. ตรวจแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้

๙.การวัดผลและประเมินผล

การประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
นักเรียนมีความ รู้ความเข้าใจเรื่อง การเขียน เรียงความและ สามารถเขียน เรียงความได้อย่าง สละสลวยและถูกต้อง	๑.สังเกต พฤติกรรม การเขียนของนักเรียน ๒.การแต่งกลอน ของนักเรียน ๓.การซักถามและ การตอบคำถาม ๔.ตรวจใบงาน ๕.ตรวจ แบบฝึกหัด ๖.ตรวจแบบ ทดสอบก่อนการ เรียนรู้	๑. ใบงาน ๒. แบบทดสอบก่อน การเรียนรู้ ๓. แบบสังเกต พฤติกรรม การเขียน	ถือเกณฑ์การผ่านร้อยละ ๗๐

การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ครูผู้สอนนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างไร

หัวข้อ ประเด็น	ความพอประมาณ	ความมีเหตุผล	การสร้าง ภูมิคุ้มกันใน ตัว
เนื้อหา/สาระที่สอน	-ครูวางแผนในการจัดการเนื้อหาที่เหมาะสมกับเวลา ผู้เรียน	-เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการในการเรียนรู้ที่ครบถ้วน	-ครูจัดการสอนได้ครบถ้วนเหมาะสมกับผู้เรียนทุกคน
เวลา	-ครูจัดเวลาได้เหมาะสมเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	-เพื่อให้การดำเนินการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น	-ครูใช้เวลาได้คุ้มค่าเหมาะสมไม่ส่งผลกระทบต่อนตนเอง ผู้เรียนและเพื่อนร่วมงาน
กิจกรรมการเรียนการสอน	-ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมเพียงพอต่อการรับรู้ของผู้เรียน	-เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างครบถ้วนสนุกสนานและเกิดประโยชน์สูงสุด	-ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ครบถ้วนเหมาะสมกับผู้เรียนทุกคน
อุปกรณ์/สื่อ	-ครูจัดเตรียมอุปกรณ์ที่สอดคล้องและเอื้อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน	-เพื่อนักเรียนจะได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ต่างๆให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนรู้	-ครูจัดการเรียนการสอนได้ถูกต้องตรงตามเนื้อหาไม่หลงประเด็นในการสอน

ห้วง ประเด็น	ความพอประมาณ	ความมีเหตุผล	การสร้าง ภูมิคุ้มกันในตัว
			-ครูจัดการ เรียนการสอน ได้ถูกต้องตรง ตามเนื้อหาไม่ หลงประเด็น ในการสอน
ความรู้	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเขียน จดหมาย รู้หลักจิตวิทยา และรู้วิธีวัดประเมินผลนักเรียน		
คุณธรรม	ครูมีความซื่อสัตย์สุจริตในการออกแบบการเรียนรู้ มีความ รับผิดชอบในกิจกรรมการเรียนการสอนและมีเมตตาธรรม ออกดี 4 ต่อนักเรียนทุกคน		

คุณลักษณะอย่างพอเพียงที่เกิดกับผู้เรียน

ความพอประมาณ	ความมีเหตุผล	การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว
ทำแบบ ทดสอบได้ถูกต้องตาม	- การเรียนรู้เรื่องการ เขียนเรียงความเป็น กระบวนการหนึ่งใน	- นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าทาง ภาษา -

เกณฑ์และตรงตามเวลาที่กำหนด ใช้ภาษาได้เหมาะสมไม่ทำให้ตนและผู้อื่นเดือดร้อน	การใช้ทักษะในการเขียน	นักเรียนมีทักษะกระบวนการด้านภาษาและใช้ภาษาได้เหมาะสม - นักเรียนมีทักษะในการวางแผนในการทำงาน
ความรู้ - นักเรียนมีความรู้เรื่องการเขียนเรียงความ		
คุณธรรม - ขยันในการปฏิบัติงาน มีระเบียบวินัยในการทำงาน มีความรับผิดชอบ ประหยัดในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการเรียน มีวินัยและทำงานเสร็จตรงตามเวลากำหนด		

ส่งผลต่อความสมดุล มั่นคง ยั่งยืนใน ๔ มิติ ดังนี้

มิติวัตถุ	มิติสังคม	มิติสิ่งแวดล้อม	มิติวัฒนธรรม
- มีความรู้เรื่องการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณค่าตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	- มีความรู้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	- มีความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง	- มีความรู้ความเข้าใจด้านภาษา
- มีทักษะในการใช้วัสดุอุปกรณ์ให้เกิดคุณค่าสูงสุดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	- มีทักษะกระบวนการในการทำงานร่วมกับผู้อื่นยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	- ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการเดินตามรอยเศรษฐกิจพอเพียง	- ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม
- ใช้วัสดุอุปกรณ์ให้เกิดคุณค่าสูงสุดตามหลักปรัชญา	- มีความรับผิดชอบต่อคำพูดและการกระทำของตน - ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	- ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด	- สืบสานและอนุรักษ์ภาษา

เศรษฐกิจพอ เพียง			
---------------------	--	--	--

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔

หน่วยที่ ๓ วรรณคดีเพื่อชีวิต

เรื่อง วรรณคดีสมัยอยุธยาตอนกลางถึงตอนปลาย เวลาเรียน ๒ คาบ